

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ : ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΧΑΝΙΩΝ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ

ΘΑΝΑΣΗ ΑΝΘΟΥΛΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	1
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	2
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΦΕΚ Ν.2910/2001	3
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Φ.Ε.Κ.Ν.3386/2005.....	4
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 38 Ν.3386/2005(Φ.Ε.Κ 212 Α' /23.08.2005).....	5
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΔΕΙΓΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ- ΕΚΔΟΣΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ	6
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε	7
«ΕΘΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ».....	7
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: ΦΥΛΛΑΔΙΟ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΤΕΚΙ, ΣΤΕΚΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ».....	8
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7: ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ «ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»	9
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8: ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.....	10
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 : ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ (ΑΛΒΑΝΙΚΑ).....	12

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΦΕΚ Ν.2910/2001

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 91

2 Μαΐου 2001

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2910

Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική επικράτεια. Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΟΡΙΣΜΟΙ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού:

α. Αλλοδαπός είναι κάθε φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ή που δεν έχει ιθαγένεια.

β. Πρόσφυγες είναι οι αλλοδαποί που πληρούν τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 περί του νομικού καθεστώτος των προσφύγων και του συναφούς Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης του 1967, στους οποίους έχει αναγνωρισθεί η ιδιότητα του πρόσφυγα από τις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις αυτού:

α. Στα πρόσωπα των οποίων η είσοδος και η έξοδος, καθώς και η εν γένει κίνηση, διαμονή, εγκατάσταση και απασχόληση στο ελληνικό έδαφος ρυθμίζονται από κανόνες του κοινοτικού δικαίου.

β. Στους πρόσφυγες. Οι πρόσφυγες υπάγονται στις ειδικές διατάξεις που τους αφορούν, εκτός αν ρητά ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του νόμου αυτού. Πρόσφυγας συνεχίζει να υπάγεται στο καθεστώς των προσφύγων, έστω και αν εξέλιπαν οι λόγοι βάσει των οποίων αναγνωρίστηκε, εφόσον λόγω μακράς διαμονής απέκτησε ισχυρούς κοινωνικούς, οικονομικούς και οικογενειακούς δεσμούς με τη χώρα.

γ. Στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951.

2. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, από τις

οποίες η μία είναι ελληνική, θεωρούνται ημεδαποί και έχουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των Ελλήνων πολιτών. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ελληνική, είναι υποχρεωμένα να επιλέξουν με δήλωσή τους στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης ιθαγένεια, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του οικείου κράτους.

3. Ευνοϊκότερες ειδικές ρυθμίσεις κρατικών διμερών ή πολυμερών συμφωνιών υπερισχύουν υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΕΘΟΡΙΑΚΩΝ ΔΙΑΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 3

Σημεία εισόδου - εξόδου

1. Κάθε άτομο επιτρέπεται να εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος και να εξέρχεται από αυτό μόνο από τις ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις.

2. Με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται οι αερολιμένες, οι λιμένες και τα σημεία στα σύνορα της χώρας, μέσω των οποίων επιτρέπεται η είσοδος προσώπων στο ελληνικό έδαφος και η έξοδος από αυτό.

3. Η είσοδος και η έξοδος εκτός των μεθοριακών διαβάσεων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να επιτραπεί κατά περίπτωση, για εξαιρετικούς λόγους, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, που καθορίζει και τον τρόπο διενέργειας του ελέγχου.

Άρθρο 4

Αστυνομικός έλεγχος

1. Κάθε άτομο που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχεται από αυτό, υποβάλλεται σε αστυνομικό έλεγχο κατά την άφιξη και την αναχώρησή του.

2. Ο αστυνομικός έλεγχος των προσώπων που εισέρχονται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και ενεργείται από τις κατά τόπους αστυνομικές αρχές.

3. Με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Δικαιοσύνης, και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζεται το περιεχόμενο του αστυνομι-

κού ή άλλης μορφής ελέγχου, τα όργανα ελέγχου και η διαδικασία εφαρμογής των δικαστικών και διοικητικών πράξεων, που έχουν σχέση με την είσοδο και την έξοδο προσώπων από τη χώρα.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης, καθορίζονται τα έγγραφα με τα οποία πρέπει να εφοδιάζονται οι αλλοδαποί που στερούνται ταξιδιωτικών εγγράφων και δεν καθίσταται δυνατός ο έγκαιρος εφοδιασμός τους από τις διπλωματικές αρχές της χώρας τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Άρθρο 5

Θεώρηση εισόδου

1. Ο αλλοδαπός που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος απαιτείται να έχει διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις.

2. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν, εφόσον αυτό απαιτείται, και θεώρηση εισόδου (VISA).

3. Η θεώρηση εισόδου χορηγείται από την ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του αλλοδαπού, αφού ληφθούν υπόψη λόγοι που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας και στη δημόσια υγεία και έχει διάρκεια τριών μηνών, αν δεν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του παρόντος.

4. Αλλοδαποί που δεν έχουν υποχρέωση θεώρησης εισόδου επιτρέπεται να εισέρχονται ελεύθερα στο ελληνικό έδαφος και να παραμένουν μέχρι τρεις μήνες συνολικά μέσα σε διάστημα έξι μηνών από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου.

5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, θεώρηση εισόδου επιτρέπεται να χορηγηθεί από τις υπηρεσίες ελέγχου διαβατηρίων κατά την άφιξη του αλλοδαπού στο σημείο εισόδου, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

6. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δημόσιας Τάξης και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης θεωρήσεων εισόδου, το είδος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης εισόδου για ειδικές περιπτώσεις, καθώς και το κατά περίπτωση επιβαλλόμενο τέλος χαρτοσήμου.

Άρθρο 6

Διέλευση αλλοδαπών

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου δεν συνιστά είσοδο στο ελληνικό έδαφος η παραμονή αλλοδαπού στη ζώνη διερχομένων αερολιμένες ή λιμένες της χώρας με σκοπό να συνεχίσει το ταξίδι του στην αλλοδαπή, με το ίδιο ή άλλο αεροσκάφος ή πλοίο.

2. Για την παραμονή στη ζώνη διερχομένων δεν απαιτείται θεώρηση εισόδου. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης επιτρέπεται για λόγους γενικότερου δημόσιου συμφέροντος ή δημόσιας τάξης και ασφαλείας να ορισθεί θεώρηση για διερχόμενους επιβάτες, πολίτες ορισμένων χωρών.

3. Ο αλλοδαπός που παραμένει στη ζώνη διερχομένων υποχρεούται να αναχωρήσει. Αν δεν αναχωρήσει, επιβιβάζεται σε αεροσκάφος ή πλοίο, με φροντίδα της αστυνομικής αρχής. Οι αερολιμενικές ή λιμενικές αρχές είναι υποχρεωμένες να συνδράμουν, εφόσον τους ζητηθεί.

4. Τα πρόσωπα που παραμένουν στη ζώνη διερχομένων υποκείνται στον έλεγχο που κρίνεται αναγκαίος από τις αρμόδιες αστυνομικές, τελωνειακές, λιμενικές και υγειονομικές αρχές.

5. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορεί να υποχρεώσουν σε άμεση αναχώρηση διερχόμενο αλλοδαπό, αν διαπιστώσουν ότι δεν έχει θεώρηση εισόδου, εφόσον απαιτείται, και εισιτήριο για τη συνέχιση του ταξιδιού του, τόσο για τη χώρα προορισμού, όσο και τις ενδιάμεσες χώρες, από το έδαφος των οποίων κατ' ανάγκη θα διέλθει.

Άρθρο 7

Άρνηση εισόδου

1. Ο πρόξενος μπορεί να αρνηθεί, χωρίς αιτιολογία, τη χορήγηση θεώρησης εισόδου. Αιτιολογία απαιτείται αν ο αλλοδαπός είναι σύζυγος, ανήλικο τέκνο ή γονέας πολίτη Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορούν να απαγορεύσουν την είσοδο στην Ελλάδα αλλοδαπού που έχει θεώρηση εισόδου, εφόσον διαπιστώσουν ότι στο πρόσωπο αυτού συντρέχει μία τουλάχιστον από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α. περιλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών, για τους οποίους υπάρχει απαγόρευση εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 49 του νόμου αυτού,

β. η είσοδος του μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και τον Π.Ο.Υ.,

γ. το διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που κατέχει δεν εξασφαλίζει την επάνοδό του στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής του ή σε τρίτη χώρα,

δ. έρχεται με σκοπό να παραμείνει στην Ελλάδα για λόγο για τον οποίο απαιτείται η έκδοση άδειας παραμονής και δεν έχει ακολουθήσει τη νόμιμη διαδικασία,

ε. δεν κατέχει τα απαραίτητα έγγραφα για να δικαιολογήσει το σκοπό του ταξιδιού του και τα αναγκαία για τη συντήρησή του οικονομικά μέσα. Είναι όμως δυνατόν ημεδαπός, με δήλωση υποδοχής που συντάσσεται σε ειδικό προς τούτο έντυπο και κατατίθεται ως δικαιολογητικό στις αρμόδιες για την έκδοση των θεωρήσεων ή τον διαβατηριακό έλεγχο αρχές, να αναφέρει το σκοπό του ταξιδιού του αλλοδαπού και να εγγυηθεί με την κατάθεση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ποσού, που καλύπτει τις δαπάνες τυχόν επαναπροώθησής του ή απέλασής του και ποσού ίσου με τριμηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη μέρους ή του συνόλου των αναγκαιών για τη συντήρησή του εξόδων.

3. Αλλοδαπός που έχει εισέλθει στην Ελλάδα από τη ζώνη διερχομένων και δεν του επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα προορισμού, δεν γίνεται δεκτός για επανείσοδο, εάν δεν πληροί εκ νέου τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου, εφόσον κατά την επιστροφή του μεσολάβησε είσοδός του σε τρίτη ενδιάμεση χώρα.

4. Δεν επιτρέπεται η απαγόρευση εισόδου στην Ελλάδα προσώπου που αποδεικνύεται ότι έχει την ελληνική ιθαγένεια, και αν ακόμη στερείται διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

Άρθρο 8

Χορήγηση και ανανέωση άδειας παραμονής

1. Αλλοδαπός που έχει λάβει θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, μπορεί να ζητήσει άδεια παραμονής για τον ίδιο λόγο, εφόσον πληροί τις προβλεπόμενες από το νόμο αυτόν προϋποθέσεις.

2. Η άδεια παραμονής αλλοδαπού χορηγείται για συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος αναγράφεται στην αίτηση.

3. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί τη χορήγηση άδειας παραμονής στην Ελλάδα οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της θεώρησης εισόδου, να υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αίτηση για τη χορήγηση της άδειας παραμονής.

4. Μαζί με την αίτηση πρέπει να καταθέτει αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου με τη θεώρηση εισόδου και τα λοιπά προβλεπόμενα από τον παρόντα νόμο δικαιολογητικά.

5. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση του αλλοδαπού στην αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης. Η υπηρεσία αυτή εξετάζει την αίτηση μέσα σε ένα μήνα από την περιέλευσή της σε αυτήν και, αφού λάβει υπόψη τους λόγους που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας, καλεί τον αλλοδαπό σε συνέντευξη σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης.

6. Η κλήση του αλλοδαπού σε συνέντευξη γίνεται με απόδειξη. Μη εμφάνιση του αλλοδαπού δικαιολογείται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Στην περίπτωση αυτήν ο αλλοδαπός καλείται εκ νέου σε συνέντευξη κατά την ίδια πιο πάνω διαδικασία. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης, η αίτηση απορρίπτεται.

7. Η άδεια παραμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης.

8. Με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 3 - 7 αυτού του άρθρου ανανεώνεται η άδεια παραμονής, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 9

Επιτροπή Μετανάστευσης

1. Σε κάθε περιφερειακή διεύθυνση αλλοδαπών και μετανάστευσης συνιστάται τριμελής Επιτροπή Μετανάστευσης, η οποία αποτελείται από δύο υπαλλήλους της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, από τους οποίους ο ένας είναι ο προϊστάμενός της, και έναν εκπρόσωπο της αστυνομικής αρχής. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ορίζονται τα μέλη της Επιτροπής, τακτικά και αναπληρωματικά, και ο γραμματέας με τον αναπληρωτή του. Με όμοια απόφαση ορίζεται ως πρόεδρος ο προϊστάμενος της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, καθώς και εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, με τον αναπληρωτή του, από τους υπαλλήλους της διεύθυνσης αλλοδαπών και μετανάστευσης.

2. Έργο της Επιτροπής Μετανάστευσης είναι η διατύπωση γνώμης για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας παραμονής του αλλοδαπού. Η Επιτροπή για να σχηματίσει γνώμη λαμβάνει υπόψη τα προβλεπόμενα από τις επί μέρους διατάξεις του παρόντος νόμου στοιχεία και την εν γένει προσωπικότητα του αλλοδαπού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 10

Είσοδος για λόγους σπουδών

1. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για σπουδές σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), Ανώτερα Σχολή Εκπαιδευτικών

Τεχνολογών Μηχανικών της Σχολής Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ./Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.), στην Ανώτερη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών του Ε.Ο.Τ., σε Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε.), σε σχολείο ελληνικής γλώσσας των Πανεπιστημίων Αθηνών ή Θεσσαλονίκης ή στο Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας Θεσσαλονίκης επιτρέπεται, εφόσον προηγουμένως λάβει θεώρηση εισόδου για το λόγο αυτόν. Στις σπουδές περιλαμβάνονται πτυχιακές και μεταπτυχιακές, καθώς και απόκτηση ειδικότητας στην περίπτωση ιατρικών σπουδών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται κατ' έτος, καθορίζεται ο αριθμός των θέσεων ανά σχολή, τμήμα ή εκπαιδευτήριο, που θα καταλαμβάνουν οι αλλοδαποί φοιτητές ή σπουδαστές.

3. Για τη χορήγηση στον αλλοδαπό θεώρησης εισόδου για σπουδές πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Να έχει γίνει δεκτός σε ένα από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

β. Να μπορεί να εξασφαλίσει τα έξοδα των σπουδών και της διαβίωσής του στην Ελλάδα.

4. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να έλθει για σπουδές στην Ελλάδα οφείλει να προσκομίσει στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας του:

α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο,

β. βεβαίωση του οικείου ελληνικού εκπαιδευτικού ιδρύματος ότι τον αποδέχεται να εγγραφεί σε αυτό,

γ. δήλωση ότι έχει εξασφαλίσει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για την αντιμετώπιση των δαπανών σπουδών και διαβίωσής του στην Ελλάδα,

δ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

Άρθρο 11

Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Αλλοδαπός που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για σπουδές στην Ελλάδα μπορεί να ζητήσει άδεια παραμονής για το σκοπό αυτόν, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. έχει εγγραφεί στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα,

β. διαθέτει επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων παραμονής και σπουδών για το χρόνο που καλύπτει η άδεια παραμονής,

γ. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περιθαλψής.

δ. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. βεβαίωση εγγραφής στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα,

β. στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι μπορεί να καλύψει τα έξοδα διαμονής και σπουδών για το χρόνο που καλύπτει η άδεια παραμονής,

γ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περιθαλψής ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

δ. δήλωση, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

ε. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

Άρθρο 12

Διάρκεια της άδειας παραμονής

Η άδεια παραμονής ισχύει για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Ο συνολικός χρόνος παραμονής δεν μπορεί να υπερβεί την προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις συνολική διάρκεια σπουδών προσαυξημένη κατά το ήμισυ. Στο χρόνο αυτόν προστίθεται ένα επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Άρθρο 13

Ανανέωση της άδειας παραμονής

Για την ανανέωση της άδειας παραμονής ο αλλοδαπός οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, να υποβάλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση που συνοδεύεται από βεβαίωση του οικείου εκπαιδευτικού ιδρύματος, από την οποία να προκύπτει η εγγραφή του και η συμμετοχή του στις εξετάσεις.

Άρθρο 14

Επαγγελματική κατάρτιση

1. Επαγγελματική κατάρτιση για την εφαρμογή του παρόντος είναι η φοίτηση σε Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2009/1992 (ΦΕΚ 18 Α'), όπως ισχύει κάθε φορά. Της εν λόγω κατάρτισης μπορεί να προηγείται ένα προπαρασκευαστικό έτος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε Σχολείο της Νέας Ελληνικής Γλώσσας Ελληνικού Πανεπιστημίου.

2. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για κατάρτιση σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. επιτρέπεται εφόσον ο αλλοδαπός γίνει δεκτός από αυτά και χορηγηθεί σχετική έγκριση φοίτησης από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

3. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για την παρακολούθηση αδιαβάθμητου εκπαιδευτικού επιπέδου προγραμμάτων σε εργαστήρια ελεύθερων σπουδών επιτρέπεται, εφόσον ο αλλοδαπός γίνει δεκτός από αυτά και η σχετική βεβαίωση του εργαστηρίου ότι γίνεται δεκτός και για τη διάρκεια των σχετικών προγραμμάτων θεωρηθεί από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

4. Η θεώρηση εισόδου και η άδεια παραμονής, καθώς και η ανανέωσή της χορηγούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 13 του νόμου αυτού, που εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 15

Αλλαγή κατεύθυνσης σπουδών

Αλλοδαπός ο οποίος έχει λάβει άδεια παραμονής για σπουδές στην Ελλάδα, μπορεί να αλλάξει κατεύθυνση σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και υπό την προϋπόθεση ότι ο συνολικός χρόνος παραμονής που προβλεπόταν για τις αρχικές σπουδές δεν θα ξεπεραστεί.

Άρθρο 16

Συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα

Αλλοδαποί που μετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υπότροφοι υπουργείων, οργανισμών και του Ι.Κ.Υ., γίνονται δεκτοί για παραμονή στη χώρα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8 έως 13 του νόμου αυτού που εφαρμόζονται αναλόγως. Με απόφαση

των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δημόσιας Τάξης μπορεί να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

Άρθρο 17

Σπουδές σε στρατιωτικές σχολές

Αλλοδαποί που έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση στις Σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή Ακαδημίες του Εμπορικού Ναυτικού λαμβάνουν άδεια παραμονής για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους σε αυτές.

Άρθρο 18

Επαγγελματική δραστηριότητα αλλοδαπών φοιτητών και σπουδαστών

Αλλοδαποί που έχουν λάβει άδεια παραμονής για λόγους σπουδών, σύμφωνα με τα άρθρα 8 έως 16 του νόμου αυτού, επιτρέπεται να ασκούν μόνο μερική απασχόληση, αφού λάβουν άδεια εργασίας για μερική απασχόληση από το νομάρχη, που χορηγείται με την επίδειξη της άδειας παραμονής τους. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται σε αυτούς οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας για τη μερική απασχόληση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 19

Χορήγηση άδειας εργασίας

1. Επιτρέπεται η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για απασχόληση με σχέση εξαρτημένης εργασίας σε συγκεκριμένο εργοδότη και για συγκεκριμένο είδος απασχόλησης, αν του χορηγηθεί άδεια εργασίας από το νομάρχη.

2. Ο Ο.Α.Ε.Δ. καταρτίζει στο τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους έκθεση, στην οποία καταχωρούνται οι υπάρχουσες ανάγκες σε εργατικό δυναμικό στην επικράτεια και οι κενές θέσεις εργασίας κατά ειδικότητα και περιφέρεια που μπορεί να καλυφθούν από αλλοδαπούς. Κατά την κατάρτιση της έκθεσης λαμβάνονται υπόψη το συμφέρον της εθνικής οικονομίας, η προσφορά εργασίας από ημεδαπούς και αλλοδαπούς και η ζήτηση. Με βάση αυτήν την έκθεση καθορίζονται, με απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εξωτερικών, ο ανώτατος αριθμός αδειών εργασίας που χορηγούνται κάθε έτος σε αλλοδαπούς κατά ιθαγένεια, νομό, είδος και διάρκεια απασχόλησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στις ελληνικές προξενικές αρχές και στα Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας που λειτουργούν στο εξωτερικό και στις υπηρεσίες εργασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

3. Τα Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας εξωτερικού καλούν με ανακινώσεις τους, που μπορεί να δημοσιεύονται στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, τους ενδιαφερομένους αλλοδαπούς να υποβάλλουν αιτήσεις για εργασία στην Ελλάδα. Με βάση τις αιτήσεις αυτές καταρτίζονται ονομαστικές καταστάσεις αλλοδαπών που επιθυμούν να εργασθούν ως μισθωτοί στην Ελλάδα και τις αποστέλλουν στον Ο.Α.Ε.Δ. και στις υπηρεσίες εργασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

4. Ο εργοδότης για να προσλάβει προσωπικό με σύμβαση

εξαρτημένης εργασίας υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

5. Αν οι θέσεις που ζητούνται δεν καλύπτονται από ημεδαπούς ή αλλοδαπούς που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, ο Ο.Α.Ε.Δ. μπορεί να εγκρίνει την κάλυψη των θέσεων αυτών από αλλοδαπούς που δεν διαμένουν στην Ελλάδα. Αν ο Ο.Α.Ε.Δ. εγκρίνει την κάλυψη των θέσεων αυτών από το εξωτερικό, ο εργοδότης επιλέγει από τις ονομαστικές καταστάσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3 αυτού του άρθρου τους αλλοδαπούς που τον ενδιαφέρουν και υποβάλλει αίτηση στο νομάρχη για τη χορήγηση άδειας εργασίας σε αυτούς.

6. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τα εξής έγγραφα:

- βεβαίωση του εργοδότη ότι θα προσλάβει τους συγκεκριμένους αλλοδαπούς και ότι αναλαμβάνει τις δαπάνες διαβίωσής τους μέχρι να λάβουν άδεια παραμονής ή, αν δεν τους χορηγηθεί άδεια, μέχρι να αναχωρήσουν από τη χώρα,

- εγγυητική επιστολή τράπεζας ποσού ίσου τουλάχιστον με τις τριμηνιαίες αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη των δαπανών τρίμηνης διαβίωσης του αλλοδαπού στην Ελλάδα και ποσού που καλύπτει τις δαπάνες επαναρρώθισής του ή απέλασής του στη χώρα προέλευσής.

7. Η άδεια εργασίας χορηγείται από το νομάρχη, ύστερα από γνώμη της αστυνομικής αρχής του νομού για θέματα που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας.

8. Η άδεια εργασίας χορηγείται για περίοδο μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανανέωση είναι η ύπαρξη σύμβασης εργασίας και η εκπλήρωση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων εκ μέρους του αλλοδαπού. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί την ανανέωση οφείλει, πριν από τη λήξη της άδειας εργασίας, να υποβάλλει αίτηση στο νομάρχη για ανανέωση με τα σχετικά δικαιολογητικά.

9. Ο νομάρχης διαβιβάζει την άδεια εργασίας στο ελληνικό προξενείο για να δοθεί θεώρηση εισόδου και την κοινοποιεί στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης.

Άρθρο 20

Θεώρηση εισόδου

Για τη χορήγηση σε αλλοδαπό θεώρησης εισόδου για την απασχολήσή του με σχέση εξαρτημένης εργασίας απαιτείται να συγκεντρωθούν στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του τα εξής έγγραφα:

- διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο και πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών, που προσκομίζει ο αλλοδαπός και

- άδεια εργασίας για το συγκεκριμένο αλλοδαπό που διαβιβάζει ο νομάρχης.

Άρθρο 21

Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Στον αλλοδαπό που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την παροχή εξαρτημένης εργασίας στην Ελλάδα χορηγείται άδεια παραμονής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- έχει άδεια εργασίας,
- έχει συνάψει σύμβαση εργασίας,
- είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργατικού ατυχήματος ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,
- έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού συνοδεύεται από:

- άδεια εργασίας,
- σύμβαση εξαρτημένης εργασίας,
- αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργατικού ατυχήματος ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,
- δήλωση, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του,
- πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

Άρθρο 22

Διάρκεια και ανανέωση άδειας παραμονής

1. Η άδεια παραμονής για την παροχή εξαρτημένης εργασίας χορηγείται για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για όσο χρόνο ισχύει η άδεια εργασίας. Για την ανανέωση ο αλλοδαπός οφείλει δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της άδειας παραμονής, να υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση και δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι:

- έχει άδεια εργασίας,
- έχει εκπληρώσει τις φορολογικές και ασφαλιστικές του υποχρεώσεις,
- εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21.

2. Μετά την πάροδο έξι ετών, η ανανέωση της άδειας παραμονής γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και έχει διετή διάρκεια. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης να χορηγείται άδεια παραμονής αόριστης διάρκειας. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8 αυτού του νόμου.

3. Ο αλλοδαπός επιτρέπεται να συνάψει σύμβαση εργασίας με άλλο εργοδότη κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας εργασίας και της άδειας παραμονής του. Για τη μεταβολή αυτή οφείλει να ενημερώνει άμεσα τον οικείο νομάρχη.

Άρθρο 23

1. Οι διατάξεις των άρθρων 19, 20, 21 και 22 του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στους αλλοδαπούς που επιθυμούν να εισέλθουν στην Ελλάδα για την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.

2. Για την ανανέωση της άδειας εργασίας και της άδειας παραμονής των αλλοδαπών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αντί της σύμβασης παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου μπορεί να προσκομίζεται δήλωση του εργοδότη ότι θα απασχολήσει τον αλλοδαπό σε συγκεκριμένη εργασία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ή βιβλιάριο ενσήμων ασφαλιστικού οργανισμού, από το οποίο να προκύπτει ότι ο αλλοδαπός έχει πραγματοποιήσει αριθμό ημερομισθίων ίσο τουλάχιστον με το μισό των εργασιμων ημερών που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από την έκδοση της άδειας εργασίας μέχρι την υποβολή της αίτησής του για την ανανέωσή της.

Άρθρο 24

Εποχιακή εργασία αλλοδαπών

1. Εποχιακή εργασία αλλοδαπού είναι η απασχόλησή του στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα μέχρι έξι συνολικά μήνες ανά ημερολογιακό έτος σε τομέα δραστηριότητας που συναρτάται με το ρυθμό των εποχών, με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου για συγκεκριμένο εργοδότη και είδος απασχόλησης και υπό την προϋπόθεση ότι ο αλλοδαπός δεν διατηρεί μόνιμη κατοικία στην Ελλάδα.

2. Ο εργοδότης που επιθυμεί να απασχολήσει αλλοδαπό για εποχιακή εργασία οφείλει να λάβει προηγούμενη έγκριση του Ο.Α.Ε.Δ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 19 του παρόντος, ύστερα από αίτησή του προς την αρμόδια υπηρεσία εργασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την έναρξη των εργασιών του. Η αίτηση διαβιβάζεται στον Ο.Α.Ε.Δ. Κατά τα λοιπά η είσοδος και παραμονή αλλοδαπών για εποχιακή εργασία στην Ελλάδα ρυθμίζονται από διμερείς ή πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΙΣΟΔΟΣ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 25

Θεώρηση εισόδου

1. Είσοδος για την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας είναι η είσοδος στη χώρα αλλοδαπού φυσικού προσώπου με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας χωρίς εξάρτηση από κάποιον εργοδότη.

2. Επιτρέπεται η είσοδος αλλοδαπού στη χώρα, προκειμένου αυτός να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, εφόσον σωρευτικώς:

α. διαθέτει επαρκείς πόρους για την άσκηση της δραστηριότητας,

β. η δραστηριότητα συμβάλλει στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

3. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας υποβάλλεται στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του αλλοδαπού και συνοδεύεται από τα εξής έγγραφα:

α. οικονομοτεχνική μελέτη, στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον το είδος και το ύψος της επένδυσης, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης,

β. πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας της χώρας προέλευσης,

γ. στοιχεία που αποδεικνύουν την επιστημονική ή τεχνική ή επαγγελματική του κατάρτιση, ως προς τη δραστηριότητα που επιθυμεί να ασκήσει,

δ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

4. Η αίτηση με τα δικαιολογητικά διαβιβάζεται στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης στην περιφέρεια της οποίας βρίσκεται ο δήμος ή η κοινότητα, όπου προτίθεται να εγκατασταθεί και να ασκήσει τη δραστηριότητα που επιθυμεί.

5. Η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης εξετάζει την σκοπιμότητα άσκησης της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας. Η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης μπορεί να απαιτεί από τον αλλοδαπό να προσκομίσει και πρόσθετα δικαιολογητικά. Αν η υπηρεσία κρίνει σκόπιμη την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας, διαβιβάζει την αίτηση μαζί με τα σχετικά έγγραφα στο αρμόδιο κα-

τά περίπτωση όργανο ή υπηρεσία, το οποίο, αφού προβεί στον προβλεπόμενο από το νόμο έλεγχο, χορηγεί στον αλλοδαπό την προβλεπόμενη άδεια άσκησης της συγκεκριμένης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας. Αν από το νόμο δεν προβλέπεται χορήγηση άδειας άσκησης της συγκεκριμένης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, η άδεια αυτή χορηγείται από την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης του τόπου όπου ο αλλοδαπός προτίθεται να ασκήσει τη δραστηριότητα αυτήν.

6. Η άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας αποστέλλεται στην ελληνική προξενική αρχή, η οποία τη γνωστοποιεί στον ενδιαφερόμενο.

7. Στον αλλοδαπό που έχει λάβει άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας χορηγείται από το ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας του θεώρηση εισόδου.

Άρθρο 26

Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Στον αλλοδαπό, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου στην χώρα για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, χορηγείται άδεια παραμονής εφόσον:

α. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,

β. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού συνοδεύεται και από:

α. στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι μπορεί να καλύψει τα έξοδα παραμονής του και της δραστηριότητας που θα ασκήσει,

β. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

γ. δήλωση στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

δ. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.), μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

Άρθρο 27

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας παραμονής

1. Η άδεια παραμονής χορηγείται για δύο έτη και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα.

2. Η ανανέωση χορηγείται εφόσον:

α. η εγκεκριμένη δραστηριότητα πράγματι εξακολουθεί να ασκείται,

β. πρόκειται για την ίδια δραστηριότητα ή συνέχεια ή εξέλιξη της αρχικής δραστηριότητας,

γ. έχει εκπληρώσει τις φορολογικές και ασφαλιστικές του υποχρεώσεις.

3. Η αίτηση για την ανανέωση υποβάλλεται δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του και συνοδεύεται από:

α. τα δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτει ότι πληροί τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου,

β. τα δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 26.

4. Μετά την πάροδο έξι ετών, η ανανέωση της άδειας παραμονής γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και έχει διετή διάρκεια. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί, με απόφαση του

Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, να χορηγείται άδεια παραμονής αόριστης διάρκειας. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8.

5. Αν η άδεια παραμονής ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί, επιτρέπεται να χορηγηθεί στον αλλοδαπό προθεσμία μέχρι έξι μηνών για την αναχώρησή του από την Ελλάδα, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την εκκαθάριση της επιχείρησής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΝΩΣΗ

Άρθρο 28

Θεώρηση εισόδου

1. Ο αλλοδαπός που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα επί δύο τουλάχιστον έτη μπορεί να ζητήσει την είσοδο και την εγκατάσταση στη χώρα μελών της οικογένειάς του εφόσον:

α. τα μέλη της οικογένειάς του πρόκειται να κατοικήσουν μαζί του,

β. ο αιτών αλλοδαπός αποδεικνύει ότι διαθέτει προσωπικό εισόδημα σταθερό και επαρκές για τις ανάγκες της οικογένειάς του, που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη, καθώς και κατάλληλο κατάλυμα και ασφάλιση υγειονομικής περιθαλψής, που μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς του που θα συντηρούνται από αυτόν.

2. Ως μέλη οικογένειάς του αλλοδαπού που εισέρχονται στη χώρα στο πλαίσιο της οικογενειακής συνένωσης νοούνται:

- α. ο σύζυγος,
- β. τα κάτω των 18 ετών άγαμα τέκνα του,
- γ. τα κάτω των 18 ετών άγαμα τέκνα του συζύγου του, εφόσον του έχει ανατεθεί η άσκηση της γονικής μέριμνας.

3. Ο αλλοδαπός υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση για τη χορήγηση άδειας εισόδου για οικογενειακή συνένωση. Η αίτηση αυτή συνοδεύεται από:

- α. αντίγραφο της άδειας παραμονής,
- β. αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος ή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου οικονομικού έτους πριν την υποβολή της αίτησης,
- γ. πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασής του, από το οποίο προκύπτει ο συγγενικός δεσμός,
- δ. δήλωσή του, ότι τα μέλη της οικογένειάς του κατοικούν μαζί με τον αλλοδαπό.

4. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση του αλλοδαπού στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης.

5. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας αποφαινεται, ύστερα από γνώμη της αστυνομικής αρχής, για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου. Αν αποφανθεί θετικά, η οικεία ελληνική προξενική αρχή χορηγεί στα μέλη της οικογένειάς του αλλοδαπού τη θεώρηση εισόδου για οικογενειακή συνένωση, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7 αυτού του νόμου.

Άρθρο 29

Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Η αίτηση μέλους της οικογένειάς αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής για οικογενειακή συνένωση

πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι το μέλος της οικογένειάς δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Για τα ανήλικα τέκνα η αίτηση υποβάλλεται από εκείνον που ασκεί τη γονική μέριμνα. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

2. Στους ανήλικους αλλοδαπούς που έχουν συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας τους χορηγείται ατομική άδεια παραμονής, η οποία λήγει με τη λήξη της άδειας παραμονής εκείνου που ασκεί τη γονική μέριμνα. Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το παραπάνω έτος της ηλικίας τους, καθώς και για τέκνα αλλοδαπών που γεννιούνται στην Ελλάδα, η παραμονή τους καλύπτεται από την άδεια παραμονής εκείνου που ασκεί τη γονική μέριμνα.

Άρθρο 30

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας παραμονής

1. Η άδεια παραμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους, μπορεί να ανανεώνεται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και ακολουθεί την τύχη της άδειας παραμονής του αλλοδαπού.

2. Αλλοδαπός που επιθυμεί την ανανέωση της άδειας παραμονής για λόγους οικογενειακής συνένωσης υποχρεούται, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, να υποβάλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του σχετική αίτηση. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 8 του νόμου αυτού.

Άρθρο 31

Άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας από μέλη οικογένειάς αλλοδαπού

Τα πρόσωπα που γίνονται δεκτά για λόγους οικογενειακής συνένωσης επιτρέπεται να εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή να παρέχουν ανεξάρτητες υπηρεσίες ή έργο ή να ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα. Προς το σκοπό αυτόν απαιτείται να λαμβάνουν άδεια εργασίας ή άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, προσκομίζοντας την άδεια παραμονής λόγω οικογενειακής συνένωσης, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων των παραγράφων 6.ι., 7.ι. και 8.ι. του άρθρου 66 του παρόντος ως προς τη διαδικασία και τα λοιπά απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Άρθρο 32

Αυτοτελής άδεια παραμονής μελών οικογένειάς αλλοδαπού

1. Πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά για λόγους οικογενειακής συνένωσης μπορούν να αποκτήσουν αυτοτελές δικαίωμα παραμονής στην Ελλάδα όταν:

- α. ενηλικιωθούν,
- β. αποβιώσει ο αλλοδαπός,
- γ. ο αλλοδαπός ασκεί βία στα πρόσωπα αυτά,
- δ. εκδοθεί απόφαση διαζυγίου του αλλοδαπού.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση αυτοτελούς άδειας παραμονής συνοδεύεται ιδίως από ληξιαρχική πράξη γέννησης ή θανάτου ή δικαστική απόφαση διαζυγίου.

3. Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας παραμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος και μπορεί να ανανεωθεί για ένα ακόμη έτος. Περαιτέρω ανανέωση της επιτρέπεται μόνο για λόγο που προβλέπεται από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 33

Άδεια παραμονής αλλοδαπού, συζύγου Έλληνα ή πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Στον αλλοδαπό, σύζυγο ημεδαπού ή πολίτη χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης χορηγείται άδεια παραμονής διάρκειας μέχρι πέντε ετών. Η άδεια αυτή ανανεώνεται κάθε φορά με τη λήξη της για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε έτη και επέχει θέση άδειας εργασίας.

2. Η άδεια αυτή δεν χορηγείται ή, αν έχει ήδη χορηγηθεί, ανακαλείται, εφόσον διαπιστωθεί ότι ο γάμος τελέστηκε με κύριο σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του παρόντος νόμου, προκειμένου ο αλλοδαπός να αποκτήσει άδεια παραμονής ή την ελληνική ιθαγένεια. Ο γάμος θεωρείται ότι έχει τελεσθεί για το σκοπό αυτόν ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των δύο συζύγων ή δυνατότητα επικοινωνίας ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί στοιχεία της ταυτότητας του άλλου συζύγου. Στις περιπτώσεις αυτές η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης προβαίνει στους αναγκαίους ελέγχους για να διαπιστώσει τα στοιχεία ή άλλα περιστατικά από τα οποία αποδεικνύεται ή τεκμαίρεται ο παραπάνω σκοπός τέλεσης του γάμου. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται και στη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ
ΓΙΑ ΑΛΛΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 34

Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών αθλητών και προπονητών

1. Η είσοδος στη χώρα αλλοδαπών αθλητών και προπονητών αθλήματος, που έχει αναγνωρισθεί από τις ελληνικές αθλητικές αρχές, για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψή τους σε αναγνωρισμένο αθλητικό σωματείο σε Αθλητική Ανώνυμη Εταιρία (Α.Α.Ε.) ή σε Τμήμα Αμειβομένων Αθλητών (Τ.Α.Α.), επιτρέπεται ύστερα από έγκριση της ελληνικής αθλητικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος και χορήγηση θεώρησης εισόδου.

2. Ο αλλοδαπός αθλητής ή προπονητής που επιθυμεί να έλθει στην Ελλάδα εν όψει εγγραφής, μεταγραφής ή πρόσληψης, οφείλει να προσκομίσει στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας του:

- α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο,
- β. έγκριση της ελληνικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος για την είσοδό του στην Ελλάδα για εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψη,
- γ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

3. Αλλοδαπός αθλητής ή προπονητής, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψη, μπορεί να ζητήσει άδεια παραμονής, εφόσον σωρευτικώς:

- α. έχει εγγραφεί, μεταγραφεί ή προσληφθεί σε ελληνικό αθλητικό σωματείο, Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α.,
- β. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,
- γ. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

4. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

- α. αντίγραφο της έγγραφης συμφωνίας συνεργασίας, αν πρόκειται για εγγραφή ή μεταγραφή αθλητή σε ερασιτεχνικό σωματείο ή της σύμβασης εργασίας, αν πρόκειται για εγ-

γραφή ή μεταγραφή επαγγελματία ή αμειβομένου αθλητή ή για πρόσληψη προπονητή με το συγκεκριμένο αθλητικό σωματείο Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. στην ελληνική γλώσσα,

β. πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό,

γ. δήλωση στην οποία αναγράφεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

δ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος στην Ελλάδα για κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

ε. βεβαίωση της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, με την οποία πιστοποιείται ότι ο αθλητής έχει δικαίωμα να ενταχθεί στη δύναμη αθλητικού σωματείου, Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. του οικείου αθλήματος ή ότι ο προπονητής έχει τα νόμιμα προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματός του.

5. Η άδεια παραμονής χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται σε ισχύ η έγγραφη συμφωνία συνεργασίας ή η σύμβαση εργασίας του αλλοδαπού. Αν η συμφωνία αυτή παραταθεί, ανανεώνεται ισόχρονα και η άδεια παραμονής.

Άρθρο 35

Είσοδος και παραμονή μελών διοικητικού συμβουλίου, χειριστών και προσωπικού εταιριών

1. Επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα, αφού προηγουμένως λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου:

α. Αλλοδαποί, μέλη διοικητικών συμβουλίων, χειριστές και ανώτατα διευθυντικά στελέχη (γενικοί διευθυντές και διευθυντές) θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιριών που ασκούν νομίμως εμπορική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

β. Το αλλοδαπό υπαλληλικό προσωπικό που απασχολείται αποκλειστικώς σε εταιρίες που έχουν υπαχθεί σε διατάξεις του Α.Ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), Α.Ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α') και του άρθρου 25 του Ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του Ν. 2234/1994 (ΦΕΚ 142 Α'), καθώς και σε επιχειρήσεις του Ν.Δ. 2687/1953 (ΦΕΚ 317 Α').

γ. Αλλοδαποί τεχνικοί που απασχολούνται σε βιομηχανίες ή μεταλλεία υπό τους όρους που προβλέπονται στον Α.Ν. 448/1968 (ΦΕΚ 130 Α').

δ. Αλλοδαποί, προερχόμενοι από τρίτες χώρες, οι οποίοι εργάζονται σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποσπώνται στην Ελλάδα σε θυγατρικές εταιρίες ή υποκαταστήματα αυτών των επιχειρήσεων.

ε. Άλλες κατηγορίες αλλοδαπών που μπορεί να καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

2. Οι αλλοδαποί που επιθυμούν να εισέλθουν στην Ελλάδα για τον σκοπό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 προσκομίζουν στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας τους:

- α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο,
- β. βεβαίωση της εταιρίας ότι θα απασχοληθούν σε αυτή στην Ελλάδα. Κατ' εξαίρεση κατά την αρχική εγκατάσταση των εταιριών της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 και για

τη θεώρηση εισόδου του νόμιμου εκπροσώπου αυτών, αντί της βεβαίωσης της εταιρίας, πρέπει να προσκομίζεται βεβαίωση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, κατά περίπτωση, από την οποία προκύπτει ο διορισμός του νόμιμου εκπροσώπου,

γ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

3. Στους αλλοδαπούς της παραγράφου 1 χορηγείται άδεια παραμονής, εφόσον:

α. Έχουν σύμβαση εργασίας με την εταιρία ή, εφόσον πρόκειται για μέλη διοικητικού συμβουλίου ή διαχειριστές, προσκομίσουν απόφαση του αρμόδιου οργάνου της εταιρίας για την ιδιότητά τους.

β. Είναι ασφαλισμένοι για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης. Η ισχύς της παρ. 11 του άρθρου 8 του Ν. 2166/1993 δεν θίγεται.

γ. Προσκομίσουν πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

δ. Δήλωση στην οποία να αναγράφεται η διεύθυνση του καταλύματός του.

4. Η άδεια παραμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα.

5. Οι παραπάνω αλλοδαποί μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά το άρθρο 28 παράγραφος 2 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια παραμονής που λήγει με τη λήξη της άδειας παραμονής των αλλοδαπών, εφόσον προσκομίσουν το υπό στοιχείο γ' της παραγράφου 3 αυτού του άρθρου πιστοποιητικό.

Άρθρο 36

Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών πνευματικών δημιουργών και μελών καλλιτεχνικών συγκροτημάτων και τσίρκων

1. Αλλοδαποί πνευματικοί δημιουργοί, όπως συγγραφείς, λογοτέχνες, σκηνοθέτες, ζωγράφοι, γλύπτες, ηθοποιοί, χορογράφοι, σκηνογράφοι, καθώς και μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων και τσίρκων και οι εργαζόμενοι σε αυτά επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα, εφόσον αποδεικνύουν τη συγκεκριμένη δραστηριότητά τους και αφού λάβουν θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα.

2. Στους αλλοδαπούς της παραγράφου 1 χορηγείται άδεια παραμονής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. είναι υγιείς και ασφαλισμένοι για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,

β. έχουν εξασφαλίσει κατάλυμα και διαθέτουν τα οικονομικά μέσα για τη διαβίωσή τους.

3. Η αίτηση του αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. αντίγραφο σύμβασης εξαρτημένης εργασίας ή έργου,

β. πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό,

γ. δήλωση στην οποία αναγράφεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

δ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος στην Ελλάδα για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση και

ε. αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για τη διαβίωσή του.

4. Η άδεια παραμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για χρονικό διάστημα μέχρι ένα έτος.

5. Τα μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων, που έρχονται στην Ελλάδα στα πλαίσια πολιτιστικών ή μορφωτικών ανταλλαγών υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, επιτρέπεται να εισέρχονται στη χώρα, αφού λάβουν θεώρηση εισόδου που χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα πρόκειται να διαρκέσουν οι εκδηλώσεις.

Άρθρο 37

Άλλες περιπτώσεις χορήγησης άδειας παραμονής

1. Επιτρέπεται να χορηγείται άδεια παραμονής σε αλλοδαπό για ένα έτος, που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα, εφόσον:

α. αποδεικνύει ότι διαθέτει πόρους για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσής του χωρίς να παρέχει εξαρτημένη εργασία ή να ασκεί ανεξάρτητη δραστηριότητα και ότι η προέλευση των πόρων αυτών είναι νόμιμη,

β. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα,

γ. είναι υγιής και είναι ασφαλισμένος για κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για τη διαβίωσή του,

β. δήλωση, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

γ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

δ. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

3. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, να χορηγείται άδεια παραμονής αόριστης διάρκειας. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8 του νόμου αυτού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης επιτρέπεται να χορηγείται άδεια παραμονής μέχρι ενός έτους, η οποία μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι ένα έτος:

α. Σε πρόσωπα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις νόμιμης παραμονής και για λόγους ανθρωπιστικής ιδίως φύσεως καθίσταται αδύνατη η αναχώρηση ή η απομάκρυνσή τους από την ελληνική επικράτεια.

β. Σε αλλοδαπούς οι οποίοι εξαναγκάζονται για λόγους ανωτέρας βίας να μετακινηθούν από τη χώρα ιθαγένειάς τους. Η άδεια είναι προσωρινή και διαρκεί μέχρις ότου εξελιφθούν οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκε.

γ. Σε αλλοδαπούς επιστήμονες, οι οποίοι έχουν ιδιαίτε-

ρως διακριθεί για την προσφορά τους στην έρευνα και την επιστήμη.

δ. Σε αλλοδαπούς επιστήμονες των νέων τεχνολογιών και ιδίως της πληροφορικής.

Άρθρο 38

Είσοδος αλλοδαπών για ολιγοήμερη παραμονή

Αλλοδαπός που εισέρχεται στη χώρα για τουρισμό, συνέδρια, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και γενικά για ολιγοήμερη παραμονή, μπορεί να παραμείνει προσωρινά χωρίς άδεια παραμονής, για όσο χρόνο ισχύει η προξενική θεώρηση ή για χρονικό διάστημα τριών μηνών, εάν πρόκειται για αλλοδαπό στον οποίο επιτρέπεται η είσοδος χωρίς προξενική θεώρηση. Παράταση του χρόνου παραμονής μέχρι έξι ακόμη μήνες μπορεί να χορηγηθεί στον αλλοδαπό, εφόσον διαθέτει επαρκείς πόρους διαβίωσης. Η αίτηση υποβάλλεται πριν από τη λήξη της θεώρησης ή του ελεύθερου χρόνου διαμονής στην αστυνομική αρχή του τόπου διαμονής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Άρθρο 39

1. Οι αλλοδαποί που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα ασφαλίζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και απολαμβάνουν των ιδίων ασφαλιστικών δικαιωμάτων με τους ημεδαπούς.

2. Οι διατάξεις του Ν.Δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία, εφαρμόζονται και στους αλλοδαπούς που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

3. Οι αλλοδαποί κρατούμενοι ενημερώνονται αμέσως μετά την εισαγωγή τους σε κάποιο ίδρυμα, σε γλώσσα την οποία κατανοούν, για τα κύρια στοιχεία της διαβίωσής τους στο ίδρυμα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Διευκολύνεται η επικοινωνία τους με διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους του Κράτους από το οποίο προέρχονται.

4. Οι πράξεις που περιγράφονται στα άρθρα 1 έως 3 του Ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α') διώκονται αυτεπαγγέλτως.

5. Αλλοδαπός που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και εξέρχεται προσωρινά από το ελληνικό έδαφος δικαιούται επανεισόδου, εφόσον η άδεια παραμονής του εξακολουθεί να ισχύει κατά το χρόνο της επανεισόδου του.

Άρθρο 40

Πρόσβαση των ανήλικων αλλοδαπών στην εκπαίδευση

1. Ανήλικοι αλλοδαποί, που διαμένουν στην ελληνική επικράτεια, υπάγονται στην υποχρέωση της ελάχιστης σχολικής φοίτησης, όπως και οι ημεδαποί.

2. Οι ανήλικοι αλλοδαποί που φοιτούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης έχουν χωρίς περιορισμούς πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας.

3. Για την εγγραφή αλλοδαπών ανηλικών στα δημόσια σχολεία απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία τέκνα:

α. όσων προστατεύονται από το ελληνικό κράτος ως πρόσφυγες και όσων τελούν υπό την προστασία της Υπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών,

β. όσων προέρχονται από περιοχές στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση,

γ. όσων έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση ασύλου.

δ. αλλοδαπών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμιστεί η νόμιμη παραμονή τους σε αυτήν.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης τίτλων σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που έγιναν στη χώρα προέλευσης και οι προϋποθέσεις κατάταξης σε βαθμίδες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, εγγραφής αλλοδαπών μαθητών χωρίς δικαιολογητικά στα δημόσια σχολεία. Με όμοια απόφαση μπορεί να ρυθμίζονται θέματα προαιρετικής διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας και πολιτισμού εκεί όπου υπάρχει ικανός αριθμός μαθητών, που ενδιαφέρονται στο πλαίσιο των ενισχυτικών δράσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, και να καθορίζονται η εργασιακή σχέση και τα προσόντα των εκπαιδευτικών, που θα διδάσκουν τη μητρική γλώσσα και τα στοιχεία πολιτισμού της χώρας προέλευσης.

5. Αλλοδαποί που έχουν αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα έχουν πρόσβαση στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις όπως και οι ημεδαποί.

Άρθρο 41

Υποχρεώσεις αλλοδαπών

1. Ο αλλοδαπός, κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Ελλάδα, υποχρεούται να δηλώσει στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης:

α. κάθε μεταβολή της κατοικίας του,

β. κάθε μεταβολή της προσωπικής του κατάστασης, ιδίως δε την αλλαγή ιθαγένειας, τη σύναψη, λύση ή ακύρωση γάμου ή τη γέννηση τέκνου,

γ. την απώλεια ή ανανέωση ή μεταβολή του διαβατηρίου του ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου,

δ. την απώλεια της άδειας παραμονής του και

ε. κάθε μεταβολή στην απασχόλησή του, όπως μεταβολή εργοδότη, καταγγελία της σύμβασης εργασίας.

Οι παραπάνω δηλώσεις γίνονται μέσα σε ένα μήνα από τις παραπάνω μεταβολές.

Η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης, καθώς και οι δήμοι και κοινότητες υποχρεούνται να τηρούν μητρώο αλλοδαπών.

2. Ο ασκών τη γονική μέριμνα δηλώνει στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης τα αλλοδαπά τέκνα του που δεν έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους. Σε περίπτωση που αυτός δεν διαμένει στην Ελλάδα, η δήλωση γίνεται από εκείνον με τον οποίο κατοικούν.

3. Αλλοδαπός, κάτοχος άδειας παραμονής, οφείλει να αναχωρήσει χωρίς άλλη ειδοποίηση μέχρι την τελευταία ημέρα της λήξης της ισχύος της, εκτός αν πριν από τη λήξη της έχει υποβάλει αίτηση για την ανανέωσή της.

4. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν εγκρίθηκε παραμονή ή ανανέωση της άδειας διαμονής του, υποχρεούται να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος χωρίς άλλες διατυπώσεις.

5. Αλλοδαπός, που παραμένει στη χώρα για χρονικό διάστημα μέχρι τριάντα ημερών από τη λήξη της άδειας παραμονής του ή παραβιάζει, για το ίδιο χρονικό διάστημα, τη διάρκεια του αναγραφόμενου στην κατεχόμενη θεώρηση εισόδου ή του δικαιούμενου ελεύθερου χρόνου παραμονής του, καθώς και την προβλεπόμενη στην ομοίμορφη θεώρηση SCHENGEN διάρκεια παραμονής ή το δικαιούμενο ελεύθερο χρόνο παραμονής του στον ενιαίο χώρο, υποχρεούται κατά την αναχώρηση να καταβάλει το τετραπλάσιο

του προβλεπόμενου παραβόλου για άδεια παραμονής ετήσιας διάρκειας. Εάν ο χρόνος της παράνομης παραμονής είναι μεγαλύτερος των τριάντα ημερών, υποχρεούται να καταβάλει το οκταπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για ετήσια άδεια παραμονής. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης καθορίζονται ο τρόπος καταβολής του παραπάνω προστίμου και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ

Άρθρο 42

Περιορισμοί στην κίνηση και εγκατάσταση αλλοδαπών

1. Οι εγκατεστημένοι στη χώρα αλλοδαποί έχουν ελευθερία κίνησης και εγκατάστασης στο σύνολο της επικράτειας. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης, μπορεί να απαγορεύεται η παραμονή ή η εγκατάσταση αλλοδαπών σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές της χώρας.

2. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να επιβάλλονται σε συγκεκριμένο αλλοδαπό, για λόγους εθνικής ασφάλειας, δημόσιας τάξης ή δημόσιας υγείας, περιορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην εγκατάσταση, παραμονή, μετάβαση σε ορισμένους τόπους, την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος ή υποχρέωση εμφανίσεώς του στις αστυνομικές αρχές.

Άρθρο 43

Ανάκληση της άδειας παραμονής

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης ή Υγείας και Πρόνοιας αντιστοίχως, ανακαλείται η άδεια παραμονής πέραν των γενικών λόγων ανάκλησης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και για τους εξής λόγους:

α. εθνικής ασφάλειας και δημόσιας τάξης,
β. προστασίας της δημόσιας υγείας, εφόσον ο αλλοδαπός πάσχει από νόσημα που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο γι' αυτή σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Π.Ο.Υ. και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση,

γ. σε περίπτωση παραβίασης από τον αλλοδαπό των υποχρεώσεων που προκύπτουν γι' αυτόν από τον παρόντα νόμο ή υποβολής πλαστών δικαιολογητικών.

2. Η ανάκληση της άδειας παραμονής συνεπάγεται την υποχρεωτική ανάκληση της άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας.

Άρθρο 44

Διοικητική απέλαση

1. Η διοικητική απέλαση αλλοδαπού επιτρέπεται αν:
α. Έχει καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή στέρησης της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή, ανεξαρτήτως ποινής, για εγκλήματα προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας

της χώρας, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα αντίστασης, αρπαγής ανηλίκου, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, για εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιότητες, την προώθηση λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της χώρας ή τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή προώθησής τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για αποκρυψή και εφόσον η απέλασή του δεν διατάχθηκε από το αρμόδιο δικαστήριο.

β. Έχει παραβιάσει τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

γ. Η παρουσία του στο ελληνικό έδαφος είναι επικίνδυνη για τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια της χώρας ή για τη δημόσια υγεία, εφόσον πάσχει από νόσημα που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο γι' αυτή σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Π.Ο.Υ. και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση.

2. Η απέλαση διατάσσεται με απόφαση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή και προκειμένου περί Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή ή ανώτερο Αξιωματικό, που ορίζεται από τον οικείο Γενικό Αστυνομικό Διευθυντή, αφού προηγουμένως δοθεί στον αλλοδαπό προθεσμία τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ωρών για να υποβάλει τις αντιρρήσεις του.

3. Εφόσον ο αλλοδαπός, εκ των εν γένει περιστάσεων, κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, με την ως άνω απόφαση διατάσσεται η κράτησή του που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Ο αλλοδαπός πρέπει να πληροφορείται στη γλώσσα που κατανοεί τους λόγους της κράτησής του. Ο αλλοδαπός που κρατείται έχει το δικαίωμα να προβάλει αντιρρήσεις κατά της απόφασης κράτησής του ενώπιον του προέδρου του διοικητικού πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου κρατείται, ο οποίος κρίνει για τη νομιμότητά της, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 243 του Ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α').

4. Σε περίπτωση που ο προς απέλαση αλλοδαπός δεν κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου διαφωνεί ως προς την κράτησή του, με την ίδια απόφαση τάσσεται σε αυτόν προθεσμία προς αναχώρηση, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες.

5. Κατά της απόφασης απέλασης δικαιούται ο αλλοδαπός να προσφύγει εντός προθεσμίας πέντε ημερών από την κοινοποίησή της στον Γενικό Γραμματέα της αρμόδιας κατά τόπο περιφέρειας, ο οποίος αποφασίζει εντός τριών ημερών από την άσκηση της προσφυγής. Η τυχόν άσκηση προσφυγής συνεπάγεται την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης. Εφόσον με την απόφαση απέλασης έχει διαταχθεί και η κράτηση, η αναστολή αφορά μόνο την απέλαση.

6. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης, μπορεί και αυτεπαγγέλτως να αναστείλει προσωρινά την απέλαση, όταν αυτό επιβάλλεται από λόγους ανθρωπιστικούς, ανωτέρας βίας ή δημόσιου συμφέροντος, όπως όταν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που αφορούν τη ζωή ή την υγεία του αλλοδαπού ή της οικογένειάς του.

7. Η απέλαση αλλοδαπών που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και καταγγέλλουν πράξεις προαγωγής σε πορνεία μπορεί με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και έγκριση του εισαγγελέα εφετών να αναστέλλεται μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέθηκαν. Αν η καταμήνυση αποδειχθεί ψευδής, η απέλαση εκτελείται. Για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή της απέλασης χορηγείται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, άδεια παραμονής στους αλλοδαπούς κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος.

8. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για την εκτέλεση των αποφάσεων απέλασης, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και εκείνων που διατάσσονται με αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τα άρθρα 74 και 99 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 45

Κωλύματα απελάσεων

Αν δεν είναι εφικτή η άμεση απέλαση του αλλοδαπού από τη χώρα, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, ύστερα από εισήγηση του οργάνου που είναι αρμόδιο να διατάξει την απέλαση και γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης, μπορεί με απόφασή του, να επιτρέψει την προσωρινή παραμονή αλλοδαπού στη χώρα. Με όμοια απόφαση επιβάλλονται στον αλλοδαπό περιοριστικοί όροι.

Άρθρο 46

Απαγορεύσεις απελάσεων

1. Απαγορεύεται η απέλαση, εφόσον ο αλλοδαπός:
  - α. είναι ανήλικος και οι γονείς του διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα,
  - β. είναι γονέας ημεδαπού ανήλικου και ασκεί τη γονική μέριμνα ή έχει υποχρέωση διατροφής, την οποία εκπληρώνει,
  - γ. έχει υπερβεί το 80ό έτος της ηλικίας του.
2. Δεν απαγορεύεται η απέλαση στις περιπτώσεις β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, όταν ο αλλοδαπός είναι επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, εφόσον πάσχει από νόσημα που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο γι' αυτή, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Π.Ο.Υ. και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση.

Άρθρο 47

Δαπάνες απέλασης

1. Η δαπάνη απέλασης και τα έξοδα διατροφής βαρύνουν τον αλλοδαπό. Αν ο αλλοδαπός δεν διαθέτει το αναγκαίο χρηματικό ποσό, τούτο καταβάλλεται από το Δημόσιο κατά το μέρος που δεν καλύπτεται από τον υπόχρεο. Το καταβαλλόμενο από το Δημόσιο ποσό βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο και εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης ρυθμίζονται η διαδικασία και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου.

2. Αν η είσοδος ή η παραμονή του αλλοδαπού έχει επιτραπεί με κατάθεση εγγυητικής επιστολής από τρίτο πρόσωπο, τα έξοδα απέλασης, συμπεριλαμβανομένης και της δαπάνης διατροφής, βαρύνουν εις ολόκληρον τον αλλοδα-

πό και το πρόσωπο που έχει καταθέσει την εγγυητική επιστολή. Αν αυτοί αρνούνται την καταβολή τους, τότε η εγγυητική επιστολή καταπίπτει, ύστερα από έγγραφη παραγγελία της αρμόδιας για την απέλαση αρχής.

3. Εργοδότης, ο οποίος απασχολεί αλλοδαπό χωρίς άδεια εργασίας, βαρύνεται με τη δαπάνη απέλασης και τα έξοδα διατροφής του.

4. Αν ο αλλοδαπός αρνείται να επιβιβασθεί στο μεταφορικό μέσο, προκειμένου να απομακρυνθεί από τη χώρα, η απομάκρυνσή του δύναται να πραγματοποιηθεί με συνοδεία αστυνομικής δύναμης μέχρι τη χώρα προορισμού του, κατόπιν αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και εφόσον εξασφαλίζονται όλα τα εχέγγυα ασφαλούς μετάβασης, παραμονής και επιστροφής των συνοδών αστυνομικών.

Άρθρο 48

Χώροι κράτησης αλλοδαπών

1. Ο αλλοδαπός, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 44, κρατείται στην οικεία αστυνομική αρχή. Μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες απέλασής του μπορεί να παραμένει σε ειδικούς χώρους, οι οποίοι ιδρύονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας και λειτουργούν με μέριμνα της Περιφέρειας. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές και οι όροι λειτουργίας αυτών των χώρων.

2. Την ευθύνη της φύλαξης των ειδικών χώρων έχει η Ελληνική Αστυνομία.

Άρθρο 49

Ανεπιθύμητοι αλλοδαποί

1. Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης τηρεί κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Τα κριτήρια και η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής αλλοδαπών από τον κατάλογο αυτόν καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δικαιοσύνης.

2. Αλλοδαπός που βρίσκεται στο ελληνικό έδαφος είναι υποχρεωμένος να εγκαταλείψει τη χώρα, αφότου εγγραφεί στον κατάλογο ανεπιθύμητων, μέσα σε προθεσμία που ορίζεται κάθε φορά από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης. Αν δεν συμμορφωθεί, απελαύνεται.

3. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα, επειδή είναι εγγεγραμμένος στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών, οφείλει να αναχωρήσει αμελλητί, άλλως επαναπροωθείται αμέσως στη χώρα προέλευσής ή σε τρίτη χώρα, όπου μπορεί να επιτραπεί η είσοδος με ευθύνη και δαπάνες του ιδίου ή εκείνου που τον μετέφερε, οι οποίοι υποχρεούνται και στην καταβολή κάθε άλλης αναγκαίας δαπάνης που απαιτείται μέχρι την αναχώρησή του. Στους ανωτέρω μεταφορείς, όταν αρνούνται την εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεών τους, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, πρόστιμο ενός εκατομμυρίου έως πέντε εκατομμυρίων δραχμών, για κάθε μεταφερόμενο άτομο. Με την ίδια απόφαση τα χρησιμοποιηθέντα μεταφορικά μέσα φυλάσσονται και αποδίδονται σε αυτούς μετά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και την καταβολή του επιβληθέντος προστίμου ή την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας, που καλύπτει το ποσό των ανωτέρω υποχρεώσεών τους και του επιβληθέντος προστίμου.

4. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή ενός εκατομμυρίου δραχμών τιμωρείται κάθε αλλοδαπός ο οποίος επανέρχεται παράνομα στη χώρα και

είναι καταχωρημένος στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Η άσκηση ενδίκων μέσων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 50

Παράνομη είσοδος και έξοδος από τη χώρα

1. Όποιος εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών. Θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου δραχμών, αν αυτός που επιχειρεί να αναχωρήσει λάθρα καταζητείται από τις δικαστικές ή αστυνομικές αρχές ή υπέχει φορολογικές ή συναλλαγματικές ή πάσης φύσεως άλλες υποχρεώσεις προς το Δημόσιο ή είναι υπότροπος.

2. Αν αλλοδαπός εισέλθει στο ελληνικό έδαφος ή εξέλθει από αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, στον οποίο αναφέρει σχετικώς χωρίς καθυστέρηση, μπορεί να απόσχει από την ποινική δίωξη για την πράξη αυτήν, οπότε γνωστοποιεί αμέσως την απόφασή του αυτή στο διοικητή της αστυνομικής υπηρεσίας ή λιμενικής αρχής που διαπίστωσε την παράνομη είσοδο ή έξοδο, προκειμένου αυτός με απόφασή του να επαναπροωθήσει τον αλλοδαπό αμέσως στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής του. Η έγκριση του εισαγγελέα εφετών μπορεί να δοθεί και με τηλεφωνικό σήμα. Αν δεν καταστεί δυνατή η άμεση επαναπροώθηση του αλλοδαπού, ο διοικητής της αστυνομικής ή λιμενικής αρχής, αφού συντάξει σχετική έκθεση, παραπέμπει τον αλλοδαπό αυτόν στην αρμόδια διοικητική αρχή για απέλαση, σύμφωνα με το άρθρο 44 του νόμου αυτού. Η αρχή αυτή, αν η απέλαση δεν πραγματοποιηθεί εντός τριών μηνών, γνωστοποιεί τούτο στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Στην περίπτωση αυτήν ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή του για αποχή από την ποινική δίωξη, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, εφόσον δεν έχει παρέλθει ένα έτος από την ημέρα της παράνομης είσοδου του αλλοδαπού στη χώρα.

Άρθρο 51

Υποχρεώσεις υπηρεσιών και υπαλλήλων - κυρώσεις

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται να μην παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε αλλοδαπούς, οι οποίοι δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο ή θεώρηση εισόδου ή άδεια παραμονής ή γενικά δεν αποδεικνύουν ότι παραμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο. Εξαιρούνται τα νοσοκομεία, θεραπευτήρια και κλινικές, όταν πρόκειται για αλλοδαπούς που εισάγονται εκτάκτως για νοσηλεία και για ανήλικα παιδιά.

2. Οι διευθυντές φυλακών και κρατητηρίων υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να φυλάσσουν διαβατήρια ή άλλα έγγραφα που αποδεικνύουν την ταυτότητα των κρατούμενων αλλοδαπών, καθώς και τις άδειες παραμονής και εργασίας τους. Τα έγγραφα αυτά επιστρέφονται κατά την απόλυση του αλλοδαπού. Αν ο αλλοδαπός δεν έχει τα έγγραφα αυτά ή δεν έχει άδεια παραμονής ή εργασίας, οι ως άνω υ-

πάλληλοι οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή ή στην πλησιέστερη υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης.

3. Οι υπάλληλοι των παραπάνω υπηρεσιών και φορέων που παραβαίνουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 52

Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων - κυρώσεις

1. Κατά την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων στις οποίες συμβαλλόμενοι ή συμμετέχοντες καθ' οιονδήποτε τρόπο είναι αλλοδαποί, οι οποίοι παρίστανται αυτοπροσώπως ή δηλώνουν κατοικία ή διαμονή στην ημεδαπή, οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να διαπιστώνουν ότι αυτοί έχουν θεώρηση εισόδου ή άδεια παραμονής και να κάνουν σχετική μνεία στην πράξη τους. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις της σύνταξης πληρεξουσίων σε δικηγόρους προκειμένου να εκπροσωπήσουν αλλοδαπούς ενώπιον δικαστηρίων ή και άλλων αρχών.

2. Οι συμβολαιογράφοι που παραβαίνουν τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 53

Υποχρεώσεις εργοδοτών αλλοδαπών εργαζομένων - κυρώσεις

1. Δεν επιτρέπεται η πρόσληψη και η απασχόληση αλλοδαπών, εφόσον δεν έχουν άδεια παραμονής. Αν η κατάρτιση της σύμβασης εργασίας ή έργου ή ανεξάρτητων υπηρεσιών αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας παραμονής, η ισχύς αυτής της σύμβασης τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της χορήγησης αυτής της άδειας.

2. Οι εργοδότες που απασχολούν αλλοδαπούς εργαζόμενους οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης, τα Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας της έδρας τους και την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κάθε πρόσληψη αλλοδαπού και για κάθε μεταβολή στο καθεστώς εργασίας του, όπως παράταση της σύμβασης, καταγγελία της σύμβασης, αποχώρηση.

3. Στους εργοδότες που παραβιάζουν τις διατάξεις των δύο παραγράφων 1 και 2, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο που μπορεί να κυμαίνεται από ένα εκατομμύριο έως πέντε εκατομμύρια δραχμές για κάθε παράνομο αλλοδαπό.

4. Όποιος απασχολεί αλλοδαπό που στερείται άδειας παραμονής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Αν εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο, οι ως άνω ποινές επιβάλλονται στον διευθύνοντα σύμβουλο ή στον διαχειριστή ή στον ασκούντα γενικά τη διοίκηση του νομικού προσώπου. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας μπορεί επιπλέον, συνεκτιμώντας και τις εν γένει περιστάσεις, να διατάξει το κλείσιμο του καταστήματος ή της επιχείρησης για χρονικό διάστημα από έναν μέχρι έξι μήνες και για τρεις έως δώδεκα μήνες σε περίπτωση δεύτερης καταδίκης και εφόσον πρόκειται για κέντρα διασκέδασης από δύο μέχρι δώδεκα μήνες και από έξι μέχρι είκοσι τέσσερις μήνες αντίστοιχα. Αν υπάρξει τρίτη καταδίκη, το κατάστημα ή η επιχείρηση κλείεται οριστικά και δεν χορηγείται στο ίδιο πρόσωπο τέτοια άδεια για χρονικό διάστημα πέντε ετών.

5. Όταν η παραβίαση των διατάξεων του παρόντος νόμου γίνεται με σκοπό την προαγωγή αλλοδαπών σε πορνεία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο εκατομμυρίων δραχμών. Σε περίπτωση που το θύμα είναι ανήλικος ή ανήλικη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων δραχμών. Το παραπάνω αδίκημα θεωρείται σε κάθε περίπτωση αυτόφωρο και εκδικάζεται με τη σχετική διαδικασία. Η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης γνωστοποιείται με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελίας στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από την έκδοσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέστηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις εν γένει περιστάσεις, να προβεί στην οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας. Οι προβλεπόμενες στην παρούσα παράγραφο ποινές δεν αποκλείουν τη σωρευτική επιβολή άλλων ποινών σε περίπτωση συνδρομής άλλων διατάξεων της ποινικής νομοθεσίας.

6. Με ποινή φυλάκισης τιμωρείται και ο αλλοδαπός, ο οποίος παρέχει εξαρτημένη εργασία ή ανεξάρτητες υπηρεσίες ή έργο ή ασκεί επάγγελμα ή άλλη ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα χωρίς άδεια παραμονής.

7. Για την απασχόληση αλλοδαπών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, για την κατασκευή έργων ειδικής φύσεως - υποδομής και εκείνων που προβλέπονται από το άρθρο 12 του Π.Δ. 378/1987 (ΦΕΚ 168 Α'), απαιτείται έγκριση της στρατιωτικής αρχής που προϊστάται του έργου.

Άρθρο 54

Υποχρεώσεις υπαλλήλων και λοιπών ιδιωτών - κυρώσεις

1. Απαγορεύεται η εκμίσθωση ακινήτων σε αλλοδαπούς που δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο ή θέωρηση εισόδου ή άδεια παραμονής.

2. Οι διευθυντές ξενοδοχείων, παραθεριστικών κέντρων, κλινικών και θεραπευτηρίων οφείλουν να ενημερώνουν την αστυνομική υπηρεσία ή την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης για την άφιξη και την αναχώρηση αλλοδαπών που φιλοξενούν.

3. Στα πρόσωπα που παραβιάζουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο από πεντακόσιες χιλιάδες έως ένα εκατομμύριο δραχμές.

4. Τα πρόστιμα της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται επίσης στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβή δήλωση ή βεβαίωση ή δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει με τη βεβαίωση ή τη δήλωση που προβλέπεται στα άρθρα 10 παρ. 3 περ. γ', 11 παρ. 2 περ. δ', 19 παρ. 6 περ. α', 21 παρ. 2 περ. δ', 26 παρ. 2 περ. γ', 28 παρ. 3 περ. δ', 34 παρ. 4 περ. γ', 35 παρ. 2 περ. β', 36 παρ. 3 περ. γ' και 37 παρ. 2 περ. β'. Τα ίδια πρόστιμα επιβάλλονται και στους αλλοδαπούς, οι οποίοι δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 41.

5. Όποιος διευκολύνει την είσοδο στο ελληνικό έδαφος αλλοδαπού, χωρίς να υποβληθεί στον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 4, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών.

6. Όποιος διευκολύνει την παράνομη παραμονή αλλοδαπού ή δυσχεραίνει τις έρευνες των αστυνομικών αρχών για τον εντοπισμό, σύλληψη και απέλασή του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών.

7. Όποιος παράνομα κατέχει ή χρησιμοποιεί γνήσιο διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος παρακρατεί διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου ή αρνείται να παραδώσει τούτο στην αρμόδια υπηρεσία. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος κατέχει ή χρησιμοποιεί πλαστό διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

8. Ο υπεύθυνος γραφείου ταξιδιών ή μετανάστευσης ή οποιοσδήποτε άλλος υποβάλλει για λογαριασμό τρίτου στην αρμόδια αρχή δικαιολογητικά έκδοσης ταξιδιωτικού εγγράφου, με στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στην ταυτότητα του προσώπου αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου δραχμών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και εκείνος, για λογαριασμό του οποίου υποβάλλονται τα δικαιολογητικά. Με απόφαση του νομάρχη επιβάλλεται και η οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του γραφείου.

Άρθρο 55

Υποχρεώσεις μεταφορέων - κυρώσεις

1. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα αλλοδαπούς, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος, ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους προωθούν στο εσωτερικό της χώρας, ή διευκολύνουν τη μεταφορά ή προώθησή τους, ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκριψη τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή ενός εκατομμυρίου έως πέντε εκατομμυρίων δραχμών για κάθε μεταφερόμενο αλλοδαπό. Ειδικά πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίων και πλωτών μέσων που μεταφέρουν τους προαναφερόμενους αλλοδαπούς υπό συνθήκες που θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή και την ασφάλειά τους τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών ανά μεταφερόμενο πρόσωπο. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και οι συμμετέχοντες στις ανωτέρω αξιόποινες πράξεις. Συνιστά επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστο δύο ετών και χρηματική ποινή πέντε εκατομμυρίων έως οκτώ εκατομμυρίων δραχμών για κάθε μεταφερόμενο άτομο, αν η μεταφορά ενεργείται κατ' επάγγελμα ή με σκοπό το παράνομο κέρδος, ή αν ο υπαίτιος είναι δημόσιος υπάλληλος ή τουριστικός ή ναυτιλιακός ή ταξιδιωτικός πράκτορας, ή είναι υπότροπος. Μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τη μεταφορά προσώπων κατ'ασχολία και δημεύονται με απόφαση του δικαστηρίου, εκτός αν ο ιδιοκτήτης αποδείξει ότι δεν γνώριζε το σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιήθηκαν αυτά. Η άσκηση ενδίκου μέσου κατά των παραπάνω δικαστικών αποφάσεων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

2. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά από και στο εξωτερικό πρόσωπα τα οποία δεν είναι εφοδιασμένα με τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα ή δεν έχουν υποστεί τον κανονικό αστυνομικό έλεγχο. Οι παραβάτες τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1. Η ανωτέρω α-

ξιόποινη πράξη θεωρείται τετελεσμένη, προκειμένου μεν για θαλάσσια και εναερία μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που επιβιβάσθηκε λάθρα βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά την έναρξη του προ του απόπλου ή της απογειώσεως ελέγχου από τα αρμόδια κρατικά όργανα ή μετά την άρση του πλοίου ή την απογείωση του αεροπλάνου, προκειμένου δε για άλλα μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που αναχωρεί λάθρα βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά τον τελευταίο έλεγχο εξόδου ή πλησίον των συνόρων. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο.

3. Αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρείες ή ταξιδιωτικά γραφεία υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά και να λαμβάνουν κάθε μέτρο που να αποκλείει τη μεταφορά από το εξωτερικό στην Ελλάδα αλλοδαπών που δεν είναι εφοδιασμένοι με τα απαιτούμενα διαβατήρια ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα. Στις αεροπορικές εταιρείες που παραβαίνουν τις παραπάνω υποχρεώσεις επιβάλλεται με απόφαση του αερολιμενάρχη χρηματικό πρόστιμο από πέντε εκατομμύρια έως δέκα εκατομμύρια δραχμές για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο. Στις ναυτιλιακές εταιρείες ή ταξιδιωτικά γραφεία, το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

4. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, καθώς και ταξιδιωτικά γραφεία και οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ευθύνονται εις ολόκληρο για τις δαπάνες διαβίωσης και τα έξοδα επαναπροώθησης των ανωτέρω προσώπων στο εξωτερικό. Την ίδια ευθύνη έχουν και όσοι εγγυήθηκαν τον επαναπατρισμό αλλοδαπού, αν παραβιάσθηκαν όροι εισόδου ή παραμονής του στη χώρα. Τα αρμόδια για τον καταλογισμό όργανα, ο τρόπος είσπραξης και διαχείρισης αυτών και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

5. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 ή οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ή οι αντιπρόσωποι αυτών στην Ελλάδα υποχρεούνται αμέσως μετά την άφιξη του μεταφορικού μέσου να παραδίδουν στις υπηρεσίες του αστυνομικού ελέγχου διαβατηρίων δελτία άφιξης ή καταστάσεις των αλλοδαπών επιβατών που μεταφέρουν και προορίζονται για την Ελλάδα και αντίστροφα. Την ίδια υποχρέωση έχουν κατά την άφιξη αεροπλάνων μη τακτικών πτήσεων από τρίτες χώρες. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης καθορίζονται τα στοιχεία των ανωτέρω δελτίων ή καταστάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄

ΣΥΣΤΑΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 56

Σύσταση υπηρεσιών και έλεγχος

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνιστάται Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζεται η διάρθρωση των οργανικών μονάδων της και η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ τους, τα προσόντα του προσωπικού της, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι των μονάδων της και ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέ-

ντρωσης και Οικονομικών και γνώμη του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μπορεί να συνιστώνται διευθύνσεις ή τμήματα αλλοδαπών και μετανάστευσης σε κάθε νομό της Περιφέρειας ως μονάδες της. Ειδικά στην Περιφέρεια Αιτικής μπορεί να συνιστώνται μέχρι τέσσερις διευθύνσεις, των οποίων η κατά τόπο αρμοδιότητα καθορίζεται με το ίδιο προεδρικό διάταγμα. Με όμοιο διάταγμα καθορίζεται η έδρα τους, η διάρθρωση των οργανικών μονάδων τους και η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ τους, τα προσόντα του προσωπικού τους, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων και ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

Με όμοιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να συνιστώνται μονάδες που ασκούν αρμοδιότητες της περιφέρειας για θέματα ιθαγένειας και ομογενών οι οποίοι υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορεί να συνιστώνται, σε έδρες πρεσβειών και έμμισθων ελληνικών προξενικών αρχών, στα πλαίσια διμερών συμφωνιών και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας, Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας, να καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους, να συνιστώνται οι οργανικές θέσεις προσωπικού και να καθορίζονται οι κατηγορίες, οι κλάδοι και τα προσόντα του εν λόγω προσωπικού, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι αυτών και να ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα. Οι υπάλληλοι των εν λόγω γραφείων ανακοινώνονται προς τις αλλοδαπές αρχές ως υπάλληλοι της πρεσβευτικής ή προξενικής αρχής και υπάγονται στην εποπτεία και τον πειθαρχικό έλεγχο του προϊσταμένου της. Για τα πειθαρχικά παραπτώματα των ανωτέρω υπαλλήλων αρμόδιο είναι το υπηρεσιακό συμβούλιο του Υπουργείου Εξωτερικών. Οι τοποθετούμενοι ή αποσπώμενοι υπάλληλοι στα γραφεία ευρέσεως εργασίας λαμβάνουν τις αποδοχές στις θέσεις τους και επίδομα αλλοδαπής, η δαπάνη των οποίων βαρύνει τον προϋπολογισμό των φορέων από τους οποίους προέρχονται. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της καταβολής του εν λόγω επιδόματος.

4. Οι υπηρεσίες αλλοδαπών και μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των Περιφερειών, οι αστυνομικές, λιμενικές ή αερολιμενικές αρχές και οι υπηρεσίες ελέγχου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι αρμόδιες να παρακολουθούν την εφαρμογή του παρόντος νόμου, να διενεργούν ελέγχους και να βεβαιώνουν τις παραβάσεις. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορούν να ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας διάταξης.

5. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται "υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης" νοείται η διεύθυνση ή το τμήμα αλλοδαπών και μετανάστευσης της παραγράφου 2 που βρίσκεται στο νομό, στον οποίο έχει την κατοικία του ή τη διαμονή του ο αλλοδαπός ή προτίθεται να εγκατασταθεί, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

6. Μέχρι την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων των παραγράφων 1 και 2 αρμόδιες υπηρεσίες για την εφαρμογή του παρόντος νόμου είναι η Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και οι Διευθύνσεις Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης ή Διοίκησης και Τοπικής

Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης στις Περιφέρειες. Η Επιτροπή Μετανάστευσης συγκροτείται, σε ό,τι αφορά τους υπαλλήλους - μέλη της, από υπαλλήλους αυτών των υπηρεσιών.

7. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δημόσιας Τάξης και Εργασίας καθορίζονται ο εξοπλισμός, τα αρχεία και τα λοιπά στοιχεία που παραδίδονται από τις υπηρεσίες των Υπουργείων Δημόσιας Τάξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ο.Α.Ε.Δ. στις υπηρεσίες αλλοδαπών και μετανάστευσης και ρυθμίζονται τα σχετικά με τη παράδοση θέματα.

Άρθρο 57

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των αιτήσεων που αναφέρονται στα άρθρα 8, 11, 13, 19, 21 έως 27, 29, 30, 32 και 34 έως 37 και ο τύπος και το περιεχόμενο της άδειας παραμονής, καθώς και ο τύπος και το περιεχόμενο του μητρώου αλλοδαπών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού μπορεί να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των άρθρων 5 έως 38.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ'

ΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

Άρθρο 58

Προϋποθέσεις πολιτογράφησης

1. Αλλοδαπός που επιθυμεί να αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια με πολιτογράφηση απαιτείται να:

α. είναι ενήλικος κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης πολιτογράφησης,

β. μην εκκρεμεί σε βάρος του απόφαση απέλασης,

γ. μην έχει καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή στερητικής της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή, ανεξαρτήτως ποινής, για εγκλήματα προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας της χώρας, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα αντίστασης, αρπαγής ανηλίκων, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, απάτης, υπεξίασης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιότητες, την προώθηση λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της χώρας ή τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή προώθησής τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για απόκρυψη ή για παραβάσεις της νομοθεσίας για την εγκατάσταση και κίνηση αλλοδαπών στην Ελλάδα.

2. Αν ο αλλοδαπός είναι αλλογενής απαιτείται επιπλέον να:

α. Διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα δέκα συνολικά έτη την τελευταία δωδεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης. Για τον ανιθαγενή αλλοδαπό ή για τον αλλοδαπό που έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αρκεί διαμονή στην Ελλάδα πέντε έτη μέσα στην τελευταία δωδεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης. Στον ανωτέρω κατά περίπτωση απαιτούμενο χρόνο δεν προσμετράται ο χρόνος που διήνυσε ο αλλοδαπός στην Ελλάδα, ως διπλωματικός ή διοικητικός υπάλληλος ξένης χώρας. Η χρο-

νική αυτή προϋπόθεση δεν απαιτείται γι' αυτόν που έχει γεννηθεί και κατοικεί συνεχώς στην Ελλάδα, καθώς και γι' αυτούς που είναι σύζυγοι Ελλήνων ή Ελληνίδων που διαμένουν στην Ελλάδα και έχουν αποκτήσει τέκνα. Για τους συζύγους Ελλήνων διπλωματικών υπαλλήλων που υπηρετούν στο εξωτερικό, προσμετράται για τη συμπλήρωση του παραπάνω χρόνου και ο χρόνος παραμονής τους στο εξωτερικό, λόγω της υπηρεσίας των Ελλήνων συζύγων τους, ύστερα από πρόταση του Έλληνα πρεσβευτή για τη διαμόρφωση από αυτούς ελληνικής εθνικής συνείδησης.

β. Έχει επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας, της ελληνικής ιστορίας και γενικά του ελληνικού πολιτισμού.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 58 έως 64 εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 2 του νόμου αυτού.

Άρθρο 59

Δικαιολογητικά

1. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να πολιτογραφηθεί ως Έλληνας υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση για πολιτογράφηση, που απευθύνεται προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και συνοδεύεται από:

α. δήλωση πολιτογράφησης. Η δήλωση αυτή γίνεται ενώπιον του δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας παρούσα δύο Ελλήνων πολιτών ως μαρτύρων.

β. παράβολο ύψους πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει τα τριάντα τοις εκατό κάθε φορά.

γ. αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου και, εφόσον δεν είναι γραμμένο με λατινικούς χαρακτήρες, μεταφρασμένο στην ελληνική γλώσσα,

δ. άδεια παραμονής ή άλλο αποδεικτικό έγγραφο νόμιμης παραμονής του στη χώρα,

ε. πιστοποιητικό γέννησης ή βάπτισης. Αν ο αλλοδαπός είναι πρόσφυγας και αδυνατεί να προσκομίσει πιστοποιητικό γέννησης, αρκεί η προσκόμιση της απόφασης χορήγησης σε αυτόν πολιτικού ασύλου. Η διάταξη αυτή ισχύει και για πρόσφυγες, των οποίων η αίτηση πολιτογράφησης εκκρεμεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος,

στ. εκκαθαριστικό σημείωμα ή αντίγραφο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου οικονομικού έτους και

η. σημείωμα δακτυλοσκόπησης από το αστυνομικό τμήμα του τόπου κατοικίας του.

Άρθρο 60

Διαδικασία πολιτογράφησης

1. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και διαβιβάζει την αίτηση μαζί με τα δικαιολογητικά στην αρμόδια για θέματα ιθαγένειας υπηρεσία της περιφέρειας. Οι διευθύνσεις αυτές εξετάζουν εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 περ. α' και 2 περ. α' του άρθρου 58 για την περαιτέρω εξέταση της αίτησης από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Αν δεν πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας απορρίπτει την αίτηση.

2. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, η αρμόδια διεύθυνση της Περιφέρειας ζητάει πιστοποιητικό ποινικού μητρώου τύπου Α', πιστοποιητικό μη απέλασης και επιπλέον όσα στοιχεία κρίνει απαραίτητα για το σχηματισμό άποψης για τη γνώση της γλώσσας, για το ήθος και την προσωπικό-

τητα του αλλοδαπού. Στη συνέχεια ο φακέλος της υπόθεσης διαβιβάζεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά και τη γνώμη της αστυνομικής αρχής του νομού για τα θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας.

3. Μετά από εξέταση του φακέλου η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καλεί τον αλλοδαπό σε συνέντευξη σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης, προκειμένου η Επιτροπή να διατυπώσει γνώμη για την αποδοχή ή μη της αίτησης από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η κλήση του αλλοδαπού σε συνέντευξη γίνεται με απόδειξη. Μη εμφάνιση του αλλοδαπού δικαιολογείται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης η αίτηση απορρίπτεται.

Άρθρο 61

Απόφαση πολιτογράφησης

1. Η πολιτογράφηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η απόφαση που απορρίπτει αίτημα πολιτογράφησης δεν αιτιολογείται. Υποβολή νέας αίτησης για πολιτογράφηση επιτρέπεται μετά την παρέλευση έτους από την απόρριψη της προηγούμενης.

Άρθρο 62

Ορκωμοσία

1. Η ιδιότητα του Έλληνα πολίτη αποκτάται με την ορκωμοσία του αλλοδαπού, που πρέπει να γίνει μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση της απόφασης πολιτογράφησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Ο όρκος που δίδεται έχει ως εξής: "Ορκίζομαι να φυλάττω πίστη στην Πατρίδα, υπακοή στο Σύνταγμα και τους νόμους του κράτους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου ως Έλληνας πολίτης." Η απόφαση πολιτογράφησης ανακαλείται αν ο όρκος δεν δοθεί μέσα στην ετήσια προθεσμία.

3. Ο όρκος δίνεται ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να ορίζεται ότι ο όρκος δίδεται ενώπιον άλλου οργάνου.

Άρθρο 63

Πολιτογράφηση ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό

1. Η αίτηση πολιτογράφησης ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό υποβάλλεται στον Έλληνα Πρόξενο του τόπου κατοικίας τους, ο οποίος τη διαβιβάζει στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με έκθεσή του. Μαζί με την αίτηση υποβάλλονται και τα εξής:

- α. δήλωση πολιτογράφησης, η οποία γίνεται ενώπιον του προξένου, παρουσία δύο Ελλήνων πολιτών, ως μαρτύρων,
- β. αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου και εφόσον δεν είναι γραμμένο με λατινικούς χαρακτήρες, μεταφρασμένο στην ελληνική,
- γ. πιστοποιητικό γέννησης ή βάπτισης,
- δ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

2. Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από εξέταση

των στοιχείων του φακέλου του ομογενούς και τη γνώμη του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης για θέματα που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, εισηγείται στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης την αποδοχή ή μη του αιτήματος για πολιτογράφηση.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 61 και 62 του νόμου αυτού εφαρμόζονται και για την πολιτογράφηση του άρθρου αυτού.

Άρθρο 64

Επιτροπή Πολιτογράφησης

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συστάται πενταμελής Επιτροπή Πολιτογράφησης, η οποία αποτελείται από:

α. τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ως Πρόεδρο,

β. τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης,

γ. τον προϊστάμενο του Β' Τμήματος Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης,

δ. ένα μέλος Δ.Ε.Π. στο γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνιολογίας Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, που προτείνεται από τον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος με τον αναπληρωτή του και

ε. ένα μέλος Δ.Ε.Π. στο γνωστικό αντικείμενο της Ψυχολογίας Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, που προτείνεται από τον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος με τον αναπληρωτή του.

2. Η Επιτροπή ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Με όμοια απόφαση ορίζονται και οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής Πολιτογράφησης ασκεί υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού που υπηρετεί στη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με την ίδια ως άνω απόφαση. Στην Επιτροπή Πολιτογράφησης συμμετέχει ως εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο υπάλληλος που χειρίζεται την υπόθεση.

3. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Πολιτογράφησης είναι διετής.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών καθορίζεται η αμοιβή των μελών της Επιτροπής, του γραμματέα και του εισηγητή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 65

Εκκρεμείς αιτήσεις για θεώρηση εισόδου και για άδεια παραμονής

Άδεια παραμονής και πράσινη κάρτα που δεν έχουν λήξει

1. Αιτήσεις για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου στην Ελλάδα, οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου είναι εκκρεμείς σε ελληνικά προξενεία, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αιτήσεις για τη χορήγηση κάρτας παραμονής περιορισμέ-

νης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας), σύμφωνα τις διατάξεις του Π.Δ. 359/1997, όπως ισχύει σήμερα, καθώς και προσφυγές κατά αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων του Ο.Α.Ε.Δ. ενώπιον της ειδικής επιτροπής του άρθρου 5 του ίδιου προεδρικού διατάγματος εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του διατάγματος. Μετά την ολοκλήρωση αυτής της εξέτασης τα Π.Δ/τα 358/1997 και 359/1997 καταργούνται, με εξαίρεση την παρ. 3 του άρθρου 2 του Π.Δ. 359/1997, η οποία καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Κάρτες που έχουν ανακληθεί με βάση την παραπάνω καταργούμενη διάταξη επαναχορηγούνται εφόσον δεν συντρέχει λόγος δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

3. Αιτήσεις για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας παραμονής, πλην κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας), οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου είναι εκκρεμείς, διαβιβάζονται στις αρμόδιες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο υπηρεσίες. Ομοίως αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας ή άδειας παραμονής αλλοδαπών που είναι κάτοχοι άδειας εισόδου υποβάλλονται στις αρμόδιες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο υπηρεσίες. Οι αιτήσεις αυτές συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Αν δεν προβλέπονταν τέτοια δικαιολογητικά, συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος. Κατά τα λοιπά για τη χορήγηση της άδειας παραμονής και για την ανανέωσή της, καθώς και για τη χορήγηση άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Κάρτες παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινες κάρτες) που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και πράσινες κάρτες που θα εκδοθούν σύμφωνα με την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου θεωρούνται άδειες εργασίας και παραμονής στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι άδειες αυτές, εφόσον λήγουν το αργότερο μέχρι την 31.12.2001, παρατείνονται αυτοδικαίως για ένα ακόμη εξάμηνο από την ημερομηνία λήξης τους. Όσες λήγουν μετά την παραπάνω ημερομηνία, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ομοίως πράσινες κάρτες, για τις οποίες εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις ανανέωσής τους, παρατείνονται αυτοδικαίως από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την 30.6.2002 και στη συνέχεια ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

5. Λοιπές άδειες παραμονής, που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και λήγουν το αργότερο μέχρι την 31.12.2001, παρατείνονται αυτοδικαίως για ένα ακόμη εξάμηνο από την ημερομηνία λήξης τους. Όσες λήγουν μετά την παραπάνω ημερομηνία, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 19 αυτού του νόμου δεν εφαρμόζονται κατά τον πρώτο χρόνο ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 66

Παράνομοι αλλοδαποί

1. Επιτρέπεται η χορήγηση άδειας παραμονής σε αλλοδαπούς που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διαμένουν παράνομα στην Ελλάδα, εφόσον:

α. Είναι κάτοχοι κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας) που έχει λήξει χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση για ανανέωσή της ή η αίτηση για ανα-

νέωση έχει απορριφθεί ή κάρτας προσωρινής άδειας παραμονής (λευκής κάρτας) ή άδειας παραμονής που έχει λήξει χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση για ανανέωσή της και διαμένουν μετά τη λήξη τους αποδεδειγμένα στη χώρα ή

β. Έχουν ασκήσει προσφυγή κατά αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων του Ο.Α.Ε.Δ. ενώπιον της ειδικής επιτροπής του άρθρου 5 του Π.Δ. 359/1997 και επιθυμούν να παρατηθούν από την προσφυγή προκειμένου να υπαχθούν στη διαδικασία του παρόντος άρθρου ή

γ. Έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας) για σοβαρούς ανθρωπιστικούς λόγους στην ειδική επιτροπή του άρθρου 5 του Π.Δ. 359/1997, επειδή δεν πληρούσαν ορισμένες από τις νόμιμες προϋποθέσεις για τη χορήγηση της πράσινης κάρτας ή

δ. Αποδεικνύουν ότι διαμένουν στη χώρα, νόμιμα ή παράνομα, συνεχώς επί ένα έτος μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. i. Οι αλλοδαποί των περιπτώσεων α' και δ' της παρ. 1 του άρθρου αυτού οφείλουν μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να υποβάλουν στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας τους αίτηση με δύο φωτογραφίες που συνοδεύεται από:

α. Επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου ή πιστοποιητικού γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης ή δελτίου ταυτότητας.

β. Προκειμένου για αλλοδαπούς της περ. α' της παρ. 1:

αα. το πρωτότυπο της πράσινης κάρτας, λευκής κάρτας ή άδειας παραμονής που έχει λήξει και

ββ. Αν από το διαβατήριο ή το ταξιδιωτικό έγγραφο δεν συνάγεται ο χρόνος παραμονής του αλλοδαπού στην Ελλάδα, έγγραφο βέβαιης χρονολογίας ή λογαριασμούς Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ε.ΥΔ.Α.Π. και κινητής τηλεφωνίας, καθώς και ασφαλιστήρια συμβόλαια, από τα οποία αποδεικνύεται ότι διέμεναν στην χώρα τουλάχιστον ένα έτος πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για τη διαπίστωση του χρόνου παραμονής του αλλοδαπού, τα προσκομιζόμενα έγγραφα δεν είναι απαραίτητο να καλύπτουν συνεχόμενα όλο το διάστημα του έτους. Εύλογα ενδιάμεσα διαστήματα μπορεί να τεκμαίρονται.

γ. Προκειμένου για αλλοδαπούς της περ. δ' της παρ. 1, αν από το διαβατήριο ή από το ταξιδιωτικό έγγραφο δεν συνάγεται ο χρόνος παραμονής του αλλοδαπού στην Ελλάδα, επιπλέον λογαριασμούς Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ε.ΥΔ.Α.Π. και κινητής τηλεφωνίας, καθώς και ασφαλιστήρια συμβόλαια, από τα οποία αποδεικνύεται η τουλάχιστον ετήσια παραμονή τους στην Ελλάδα ή απόφαση δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου δήμων ή κοινοτήτων, των οποίων ο πληθυσμός δεν υπερβαίνει τους 20.000 κατοίκους, με την οποία βεβαιώνεται ο χρόνος παραμονής του αλλοδαπού στην περιφέρειά του. Για τη διαπίστωση του χρόνου παραμονής του αλλοδαπού, τα προσκομιζόμενα έγγραφα δεν είναι απαραίτητο να καλύπτουν συνεχόμενα όλο το διάστημα του έτους. Εύλογα ενδιάμεσα διαστήματα μπορεί να τεκμαίρονται.

ii. Οι αλλοδαποί της παραγράφου 1 μπορούν να αναγνωρίσουν ασφαλιστική προϋπηρεσία για μικτή ασφάλιση, για το απαιτούμενο χρονικό διάστημα του ενός έτους με ελάχιστο αριθμό ημερών ασφάλισης διακοσίων πενήντα, χωρίς προσαύξηση για το διάστημα αυτό.

iii. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση του αλλοδαπού στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης για τη χορήγηση άδειας παραμονής.

3. Οι αλλοδαποί της περ. β' της παρ. 1 αυτού του άρθρου

υποβάλλουν στον Ο.Α.Ε.Δ. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου παραίτηση από την προσφυγή και αίτηση με δύο φωτογραφίες για τη χορήγηση της προβλεπόμενης από την παρ. 5 αυτού του άρθρου άδειας παραμονής, που συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου ή πιστοποιητικού γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης ή δελτίου ταυτότητας. Ο Ο.Α.Ε.Δ. υποχρεούται μέσα σε εύλογο χρόνο να διαβιβάσει στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης την υποβληθείσα αίτηση του αλλοδαπού μαζί με την παραίτηση από την προσφυγή και τα λοιπά δικαιολογητικά, αφού εξετάσει την πληρότητά τους.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι αιτήσεις αλλοδαπών της περ. γ' της παρ. 1 αυτού του άρθρου θεωρούνται ως απορριφθείσες και νέες τέτοιες αιτήσεις δεν επιτρέπεται να υποβάλλονται. Οι αλλοδαποί αυτής της περίπτωσης δικαιούνται να υποβάλλουν στον Ο.Α.Ε.Δ. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αίτηση με δύο φωτογραφίες για τη χορήγηση της προβλεπόμενης από την παράγραφο 5 αυτού του άρθρου άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου ή πιστοποιητικού γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης ή δελτίου ταυτότητας. Ο Ο.Α.Ε.Δ. υποχρεούται μέσα σε εύλογο χρόνο να διαβιβάσει στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης την υποβληθείσα αίτηση του αλλοδαπού μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά, αφού εξετάσει την πληρότητά τους.

5. Η υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης εξετάζει τις αιτήσεις των προηγούμενων παραγράφων σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Η άδεια παραμονής χορηγείται ανεξαρτήτως του λόγου για τον οποίο επιθυμεί να παραμείνει ο αλλοδαπός στην Ελλάδα και έχει διάρκεια έξι μηνών.

6. ι. Αλλοδαπός στον οποίο έχει χορηγηθεί η εξάμηνη άδεια παραμονής που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται να λάβει άδεια εξαρτημένης εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, εφόσον μέχρι τη λήξη του εξαμήνου προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης αίτηση για τη χορήγηση άδειας εργασίας και για την ανανέωση της εξάμηνης άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από:

- α. Την εξάμηνη άδεια παραμονής.
- β. Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου τύπου Α'.
- γ. Πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και τον Π.Ο.Υ. δύναται να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.
- δ. Δήλωση στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του.
- ε. Αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος και ότι έχει εκπληρώσει τις ασφαλιστικές του υποχρεώσεις για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργατικού ατυχήματος.

στ. Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή αναγγελία προς τον Ο.Α.Ε.Δ. για την πρόσληψη ή δήλωση του εργοδότη ότι θα τον απασχολήσει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και ότι σε περίπτωση διακοπής της σχέσης εργασίας θα ενημερώσει σχετικά την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης και το νομάρχη.

ii. Η άδεια εργασίας μαζί με το σχετικό φάκελο διαβιβάζεται από το νομάρχη υπηρεσιακά στην υπηρεσία που ασκεί

τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, η οποία ανανεώνει την άδεια παραμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

7.ι. Αλλοδαπός στον οποίο έχει χορηγηθεί η εξάμηνη άδεια παραμονής που προβλέπεται στην παράγραφο 5, επιτρέπεται να λάβει άδεια εργασίας για την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου, εφόσον μέχρι τη λήξη του εξαμήνου προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης αίτηση για τη χορήγηση άδειας εργασίας και για την ανανέωση της εξάμηνης άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από:

α. Τα υπό στοιχεία α', β', γ', δ' και ε' της παρ. 6.ι. δικαιολογητικά.

β. Σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών ή σύμβαση έργου ή αναγγελία προς τον Ο.Α.Ε.Δ. για την πρόσληψη ή δήλωση του εργοδότη ότι θα τον απασχολήσει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και ότι σε περίπτωση διακοπής της απασχόλησης θα ενημερώσει σχετικά την Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης και το νομάρχη ή τέλος βιβλιάριο ενσήμων ασφαλιστικού οργανισμού από το οποίο να προκύπτει ότι ο αλλοδαπός έχει πραγματοποιήσει αριθμό ημερομισθίων ίσο τουλάχιστον με το μισό των εργασιμων ημερών που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία χορήγησης της προσωρινής εξάμηνης άδειας παραμονής μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησής του για την έκδοση της άδειας εργασίας.

ii. Η άδεια εργασίας μαζί με το σχετικό φάκελο διαβιβάζεται από το νομάρχη υπηρεσιακά στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, η οποία ανανεώνει την άδεια παραμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

8. ι. Αλλοδαπός, στον οποίο έχει χορηγηθεί η εξάμηνη άδεια παραμονής που προβλέπεται στην παράγραφο 5, επιτρέπεται να λάβει άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, εφόσον μέχρι τη λήξη του εξαμήνου προσκομίσει στο δήμο ή την κοινότητα αίτηση για τη χορήγηση άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας και για την ανανέωση της εξάμηνης άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από:

α. Τα υπό στοιχεία α', β', γ' και δ' της παρ. 6.ι. δικαιολογητικά.

β. Αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος και ότι έχει εκπληρώσει τις ασφαλιστικές του υποχρεώσεις για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης.

γ. Οικονομοτεχνική μελέτη στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον το είδος και το ύψος της επένδυσης, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης και στοιχεία που να αποδεικνύουν την επιστημονική, τεχνική ή επαγγελματική του κατάρτιση ως προς τη δραστηριότητα που επιθυμεί να ασκήσει.

δ. Επίσημα αποδεικτικά στοιχεία επαρκών οικονομικών πόρων για την κάλυψη των εξόδων παραμονής και της δραστηριότητας που θα ασκήσει.

ii. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης. Η υπηρεσία αυτή χορηγεί την άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 25 και ανανεώνει την άδεια παραμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 67

Οικογενειακή συνένωση

1. Ο αλλοδαπός που έχει άδεια παραμονής ή κάρτα πε-

ριορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινη κάρτα) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και διαμένει στην Ελλάδα δύο τουλάχιστον έτη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος οφείλει να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραμονής για τα μέλη της οικογένειάς του για οικογενειακή συνένωση, εφόσον τα μέλη αυτά συγκατοικούσαν μαζί του μέχρι την παραπάνω ημερομηνία και στερούνται θεώρησης εισόδου ή άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παραγράφου 3 του άρθρου 28 και από υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 του αλλοδαπού ότι τα μέλη της οικογένειάς του συγκατοικούσαν με αυτόν μέχρι την παραπάνω ημερομηνία.

2. Η παραμονή στην Ελλάδα των μελών της οικογένειας αλλοδαπού, ο οποίος έλαβε την εξάμηνη άδεια παραμονής σύμφωνα με την παράγραφο 5 του προηγούμενου άρθρου, καλύπτεται από αυτήν την άδεια, εφόσον μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος συγκατοικούσαν με αυτόν. Ο αλλοδαπός οφείλει μέχρι τη λήξη του εξαμήνου να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραμονής στα παραπάνω μέλη της οικογένειάς του για οικογενειακή συνένωση. Η αίτηση συνοδεύεται από την εξάμηνη άδεια παραμονής, από τα υπό στοιχεία γ' και δ' της παραγράφου 3 άρθρου 28 και της παρ. 1 του άρθρου 29 δικαιολογητικά και από υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 του αλλοδαπού ότι τα μέλη της οικογένειάς του συγκατοικούσαν με αυτόν μέχρι την παραπάνω ημερομηνία. Η άδεια παραμονής για οικογενειακή συνένωση χορηγείται ταυτόχρονα με την ανανέωση της άδειας παραμονής του αλλοδαπού, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 28 παρ. 2, 29 παρ. 2, 30, 31 και 32 του παρόντος.

Άρθρο 68

Απαγόρευση απέλασης

Οι αλλοδαποί που υποβάλλουν τις αιτήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 65 έως 67 του παρόντος νόμου, καθώς και τα μέλη της οικογένειάς τους δεν επιτρέπεται να απελαθούν λόγω έλλειψης άδειας παραμονής μέχρι την έκδοση της απόφασης για τη χορήγηση ή μη άδειας παραμονής.

Άρθρο 69

Εκκρεμείς αιτήσεις και δηλώσεις πολιτογράφησης

Ειδικές περιπτώσεις διαπίστωσης ιθαγένειας

1. Εκκρεμείς δηλώσεις για πολιτογράφηση που έχουν υποβληθεί μέχρι τις 15.11.2000 εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Εκκρεμείς δηλώσεις για πολιτογράφηση που έχουν υποβληθεί μετά την ως άνω ημερομηνία εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης που δεν συνοδεύονται από αντίστοιχες δηλώσεις πολιτογράφησης και που έχουν υποβληθεί πριν από την παραπάνω ημερομηνία δεν λαμβάνονται υπόψη.

2. Νέες αιτήσεις για πολιτογράφηση που θα υποβληθούν, ύστερα από την απόρριψη προηγούμενης αίτησης πολιτογράφησης σύμφωνα με το προϊσχύον άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας διαπιστώνεται η κτήση ή μη της ελληνικής ιθαγένειας προσώπων που ζητούν να καθορισθεί η ιθαγένειά τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (Ν.Δ.

3370/1955 - ΦΕΚ 258 Α'), όπως αυτός ισχύει, καθώς και με τις προϊσχύουσες αυτού σχετικές διατάξεις, και τις διεθνείς συμβάσεις και συνθήκες. Όπου στις διατάξεις του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός ισχύει, αναγράφεται η λέξη "νομάρχης", εφεξής νοείται ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας.

4. Ελληνίδα που απέβαλε την ελληνική ιθαγένεια λόγω του γάμου της με αλλοδαπό την ανακτά, αν δηλώσει τη σχετική βούλησή της στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας της ή της διαμονής της.

5. Αλλοδαπή που απέκτησε την ελληνική ιθαγένεια λόγω του γάμου της με Έλληνα και διατηρεί την ιθαγένεια που είχε πριν από την τέλεση του γάμου, αποβάλλει την ελληνική ιθαγένεια, αν δηλώσει τη σχετική βούλησή της στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας της ή της διαμονής της.

6. Τέκνο που γεννήθηκε πριν από την 8.5.1984 από μητέρα Ελληνίδα κατά το χρόνο του τοκετού ή της τέλεσης του γάμου από τον οποίο γεννήθηκε το τέκνο, γίνεται Έλληνας, αν δηλώσει τη σχετική βούλησή του στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας του ή της διαμονής του.

7. Τέκνο που γεννήθηκε από Έλληνα πατέρα και αλλοδαπή μητέρα πριν από την ισχύ του Ν. 1250/1982, εφόσον θεωρείται γνήσιο σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7 παράγραφος 3 του παραπάνω νόμου, γίνεται Έλληνας, αν δηλώσει τη σχετική βούλησή του στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας του ή της διαμονής του.

8. Εάν το τέκνο είναι ανήλικο, η δήλωση της παραγράφου 6 υποβάλλεται από τη μητέρα και η δήλωση της παραγράφου 7 από τον πατέρα.

9. Επιτρέπεται η αποποίηση της ελληνικής ιθαγένειας εφόσον ο ενδιαφερόμενος είναι ενήλικας, δηλώνει ότι έχει πάψει να υφίσταται πλέον γνήσιος δεσμός του με τη χώρα και διαμένει στην αλλοδαπή. Για την αποποίηση υποβάλλονται δήλωση ενώπιον του Έλληνα προξένου του τόπου διαμονής του ενδιαφερομένου και αίτηση προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η αποδοχή της αίτησης γίνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Ιθαγένειας, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο χρόνος απώλειας της ιθαγένειας ανατρέχει στο χρόνο αποδοχής της αίτησης.

Άρθρο 70

Δηλώσεις - Κυρώσεις

1. Οι δηλώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 65 έως 67 του παρόντος πρέπει να φέρουν θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής τους.

2. Τα πρόστιμα της παραγράφου 3 του άρθρου 54 αυτού του νόμου επιβάλλονται και στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβή δήλωση ή βεβαίωση ή δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει με τη δήλωση ή βεβαίωση που προβλέπεται στο άρθρο 66 παρ. 2.ι.γ, παρ. 6.ι.ε και στ, παρ. 7.ι.α και β, παρ. 8.ι.α και στο άρθρο 67 παρ. 1 και 2 του παρόντος.

3. Για την εφαρμογή των άρθρων 65 έως 67 τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από ελληνικές δημόσιες υπηρεσίες εκδίδονται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος νόμου και της λοιπής κείμενης νομοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 71

Παράβολα - Αναπροσαρμογή προστίμων
Επικυρώσεις

1. Η αίτηση για τη χορήγηση και την ανανέωση των αδειών παραμονής και εργασίας συνοδεύεται από παράβολο, το οποίο, αν για λόγους αμοιβαιότητας δεν ορίζεται διαφορετικά, ορίζεται ως ακολούθως:

α. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι ενός έτους σε πενήντα χιλιάδες δραχμές.

β. Για τις άδειες διάρκειας από ένα έτος μέχρι δύο ετών σε εκατό χιλιάδες δραχμές.

γ. Για τις άδειες διάρκειας από δύο έως έξι ετών σε εκατόν πενήντα χιλιάδες δραχμές.

δ. Για τις άδειες διάρκειας άνω των έξι ετών, σε τριακόσιες χιλιάδες δραχμές.

2. Τα πρόστιμα και τα παράβολα που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου και αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

3. Τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα που απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος πρέπει να είναι επικυρωμένα με την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης, όπου αυτή απαιτείται. Στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται επισημείωση, τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν επικύρωση, από την ελληνική προξενική αρχή ή το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών, του γνησίου της υπογραφής του αλλοδαπού οργάνου.

4. Οι προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο θεωρήσεις εισόδου που χορηγούνται σε πολίτες τρίτων χωρών για σκοπούς μη τουριστικούς είναι εθνικές θεωρήσεις.

Άρθρο 72

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α. τα άρθρα 1-4, 6-8, 10-16, 18-23, 26-33, 34 παρ. 1 - 3 και 35 του Ν. 1975/1991 (ΦΕΚ 184 Α΄), όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί από το Ν. 2452/1996 (ΦΕΚ 283 Α΄) και το Ν. 2713/1999 (ΦΕΚ 89 Α΄),

β. τα άρθρα 5, 6, 7 και 9 του Ν.Δ. 3370/1955 (Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας), όπως τροποποιήθηκαν από τον Α.Ν. 481/1968, το Ν. 1438/1984 (ΦΕΚ 60 Α΄) και το Ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α΄), και οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 7, το άρθρο 8 και οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 1438/1984 (ΦΕΚ 60 Α΄),

γ. η παράγραφος 3 του άρθρου 4 και οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 8 του Ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α΄), οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 2307/1995, καθώς και η παράγραφος 8 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000,

δ. το άρθρο 2 του β.δ. 339/1965 (ΦΕΚ 82 Α΄),

ε. το άρθρο 4 του Ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α΄),

στ. κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Άρθρο 73

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία "Κέντρο Μελέτης της Μετανάστευσης", που έχει ως έργο την έρευνα και την εκπόνηση μελετών για το σχε-

διασμό και την εφαρμογή μεταναστευτικής πολιτικής και ε-ποπτεύεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Κέντρου Μελέτης της Μετανάστευσης, τα όργανα διοίκησής του, ο τρόπος διορισμού τους, η διάρθρωση των υπηρεσιών του και οι αρμοδιότητές τους, συνιστώνται οι απαιτούμενες θέσεις προσωπικού, καθορίζονται οι πόροι του και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Με απόφαση των ανωτέρω Υπουργών καθορίζονται η αμοιβή των οργάνων διοίκησης του Κέντρου και οι αποδοχές του προσωπικού αυτού.

Άρθρο 74

Οι διατάξεις της Π.Υ.Σ. 19/8.2.1990 (ΦΕΚ 16 Α΄), που κυρώθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 1878/1990 (ΦΕΚ 33 Α΄) και των άρθρων 2 και 3 του Ν. 1895/1990 (ΦΕΚ 116 Α΄), όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 39 του Ν. 1968/1991 (ΦΕΚ 150 Α΄) και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 20 παρ. 6 του Ν. 2386/1996 (ΦΕΚ 43 Α΄) και του άρθρου 32 του Ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α΄) για απόσπαση υπαλλήλων από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και τη διάθεσή τους στα γραφεία των βουλευτών και Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για τη γραμματειακή υποστήριξη του έργου τους, εφαρμόζονται και για την απόσπαση υπαλλήλων στα γραφεία των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή ή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο αριθμός των υπαλλήλων που μπορεί να αποσπώνται για τον ως άνω σκοπό στα πολιτικά γραφεία των κομμάτων υπολογίζεται ως εξής:

α) Στα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή και έλαβαν κατά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές ποσοστό ψήφων μικρότερο από 10%, ο αριθμός των δυνάμενων να αποσπασθούν υπαλλήλων ισούται με τον αριθμό είκοσι (20), προσαιξανόμενο με τον αριθμό του ποσοστού των ψήφων.

β) Στα λοιπά κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή, ο αριθμός των υπαλλήλων ισούται με το διπλάσιο του αριθμού του ποσοστού των ψήφων που έλαβαν, προσαιξανόμενος κατά δέκα (10).

γ) Στα κόμματα που εκπροσωπούνται μόνο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ο αριθμός των υπαλλήλων ισούται με τον αριθμό δέκα (10), προσαιξανόμενος με τον αριθμό του ποσοστού των ψήφων που έλαβαν κατά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές.

Για τον ανωτέρω υπολογισμό, ο αριθμός του ποσοστού των ψήφων στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα.

Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 58 του Ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α΄), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 του Ν. 2026/1992 (ΦΕΚ 43 Α΄), εφαρμόζεται και για τους υπαλλήλους της περιπτώσεως γ΄.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από 9.4.2000.

Άρθρο 75

1. Στο άρθρο 54 του Π.Δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) "Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας" προστίθεται νέα παράγραφος 3 και αναριθμείται η υφιστάμενη παράγραφος 3 σε 4, που έχει ως εξής:

"3. Ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων κάθε συνδυασμού.

Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω."

2. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 55 που Π.Δ. 410/1995 προστίθενται οι λέξεις "ή διαφορετικό ποσοστό από το προβλεπόμενο στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου".

3. Στο άρθρο 23 του Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α') "Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης" προστίθεται παράγραφος 3 και αναριθμούνται οι υφιστάμενες παράγραφοι 3, 4, 5 και 6 σε 4, 5, 6 και 7, που έχει ως εξής:

"3. Ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων κάθε συνδυασμού. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω."

4. Στις παραγράφους 4 και 6 του άρθρου 23 του Π.Δ. 30/1996, όπως αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 5 και 7 με την προηγούμενη παράγραφο, στην παρ. 1 του άρθρου 25 και στην παρ. 2 του άρθρου 37 του ίδιου προεδρικού διατάγματος, οι λέξεις: "παράγραφος 3", "παράγραφοι 1 έως 3", "παράγραφος 3", "παρ. 3 του άρθρου 23" και "παρ. 4 του άρθρου 23" αντικαθίστανται με τις λέξεις: "παράγραφος 4", "παράγραφοι 1 έως 4", "παράγραφος 4", "παρ. 4 του άρθρου 23" και "παρ. 5 του άρθρου 23".

Άρθρο 76

1. Η παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Την ελληνική ιθαγένεια αποκτά ο ομογενής με απόφαση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έπειτα από γνώμη της οικείας προξενικής αρχής ως προς την ιδιότητά του ως ομογενούς. Την ιδιότητά του ως ομογενούς διερευνά τριμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Έλληνα Πρόξενο και δύο μέλη. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών ορίζονται τα μέλη κάθε επιτροπής και η αμοιβή τους. Οι οριζόμενοι ως μέλη της επιτροπής πρέπει απαραίτητα να είναι Έλληνες πολίτες."

2. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται μόνο εφόσον δεν συντρέχει η προϋπόθεση της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 58 του παρόντος.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Η ιδιότητα του ενδιαφερομένου ως ομογενούς διαπιστώνεται ύστερα από συνέντευξη του ενώπιον της επιτροπής της προηγούμενης παραγράφου. Για τη διαπίστωση της ιδιότητας του ομογενούς η επιτροπή μπορεί να συνεκτιμά οποιαδήποτε στοιχεία προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος, από τα οποία τεκμαίρεται η ιδιότητά του αυτή."

4. Στο δεύτερο στίχο της παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 οι λέξεις "για την ελληνική καταγωγή του αιτούντος ομογενούς" αντικαθίστανται από τις λέξεις "για την ιδιότητα ως ομογενούς του αιτούντος". Στον πρώτο στίχο του πέμπτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 οι λέξεις "για την ελληνική καταγωγή" αντικαθίστανται από τις λέξεις "για την ιδιότητα ως ομογενών".

5. Στον τρίτο στίχο του ίδιου ως άνω εδαφίου και στον όγδοο στίχο της παρ. 11 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 οι λέξεις "δικαιολογητικά" και "δικαιολογητικών" αντικαθίστανται από τις λέξεις "στοιχεία" και "στοιχείων". Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 μετά τη λέξη "Εξωτερικών" προστίθεται η λέξη "Οικονομικών". Στο έκτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 μετά τις λέξεις "η

σύνθεσή τους" προστίθενται οι λέξεις "η αμοιβή των μελών τους και του γραμματέα τους".

6. Οι ομογενείς που έχουν έλθει στην Ελλάδα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου με θεώρηση εισόδου και διαμένουν στη χώρα ανεξαρτήτως από το χρόνο λήξης του διαβατηρίου ή της θεώρησης εισόδου, μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια ή το ειδικό δελτίο ταυτότητας της παραγράφου 11 κατά τα οριζόμενα στις ανωτέρω παραγράφους, υποβάλλοντας τη σχετική αίτηση στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, τηρουμένης της διαδικασίας της παραγράφου 4 του άρθρου 1 εκτός από τη γνώμη της προξενικής αρχής. Με την ίδια διαδικασία αποκτούν ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας γονείς ή τέκνα ομογενών που έχουν ήδη αποκτήσει ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας, οι οποίοι έρχονται στη χώρα. Με την υποβολή της αίτησης για κτήση ελληνικής ιθαγένειας ή για χορήγηση του ειδικού δελτίου ταυτότητας κατά τα ανωτέρω, η οποία συνοδεύεται από σημείωμα δακτυλοσκόπησης, χορηγείται στον αιτούντα βεβαίωση εξαμηνιαίας διάρκειας που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρόνο μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης και η οποία επέχει θέση άδειας παραμονής και εργασίας.

Στους αλλογενείς συζύγους των παραπάνω χορηγείται προσωρινή άδεια παραμονής ισόχρονης διάρκειας.

7. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 1 προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

"Μετά τη δόση του όρκου ο αποκτών την ελληνική ιθαγένεια, καθώς και τα ανήλικα τέκνα αυτού εγγράφονται στα Μητρώα Αρρένων και τα δημοτολόγια δήμου ή κοινότητας του κράτους που επιθυμεί με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην απόφαση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας. Όσα από αυτά δεν καλύπτονται από την παραπάνω απόφαση συμπληρώνονται με την προσκόμιση οποιοδήποτε πρόσφορου αποδεικτικού στοιχείου."

8. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α') προστίθενται εδάφια τρία, ως εξής:

"Επιτρέπεται ο εξελληνισμός του ονόματος και του επωνύμου ομογενών των οποίων διαπιστώνεται ή έχει διαπιστωθεί η ελληνική ιθαγένεια και έχουν εγγραφεί στα μητρώα αρρένων και στα δημοτολόγια, αν τα στοιχεία αυτά είχαν μεταβληθεί ή αλλοιωθεί στη χώρα από την οποία προέρχονται.

Ο εξελληνισμός γίνεται, κατά περίπτωση, με απόφαση του γενικού γραμματέα περιφέρειας ή του νομάρχη, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Με την ίδια απόφαση διατάσσεται και η διόρθωση των στοιχείων στο μητρώο αρρένων και στο δημοτολόγιο."

9. Οι διατάξεις του Ν.Δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία εφαρμόζονται και στους ομογενείς που έχουν λάβει ειδικό δελτίο ταυτότητας ομογενούς σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

10. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αιτήσεις ομογενών για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας εξετάζονται με βάση τις διατάξεις του Ν. 2790/2000, όπως αυτές τροποποιούνται με το παρόν άρθρο.

11. Για τα παραχωρηθέντα ή παραχωρούμενα, κατά τις διατάξεις του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 239 Α') και του άρθρου 5 παρ. 2 του Ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α'), οικόπεδα στους παλιννοστούντες ομογενείς από την τέως Σοβιετική Ένωση δεν οφείλεται τίμημα, οι δε βεβαιωθείσες οφειλές από την αιτία αυτή προς την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος διαγράφονται. Τυχόν καταβληθείσες δόσεις του τιμήματος δεν επιστρέφονται.

Η μεταγραφή των κατά τις ανωτέρω διατάξεις εκδιδομέ-

νων τίτλων κυριότητας απαλλάσσεται από κάθε φόρο, χροτόσημο, εισφορά ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου.

12. Επί των παραχωρηθέντων ή παραχωρούμενων, κατά τις διατάξεις του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος και του Ν. 2790/2000, οικοπέδων επιτρέπεται η εγγραφή υποθήκης εκ του νόμου ή δικαστικής απόφασης ή η εγγραφή προσημείωσης υποθήκης, καθώς και η παραχώρηση συμβατικής υποθήκης εκ μέρους του δικαιούχου μόνο υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων, αναγνωριζόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος και μόνο για την ασφάλεια των χορηγούμενων από αυτά δανειών ή άλλων εγγυήσεων, που προορίζονται αποκλειστικά για την ανέγερση κτισμάτων επί των οικοπέδων ή για την επέκτασή ή επισκευή των επ' αυτών κτισμάτων.

13. α. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνιστώνται δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού, πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων και πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού.

β. Στην Περιφέρεια Αττικής συνιστώνται είκοσι (20) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, έξι (6) θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων και δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού.

γ. Σε καθεμία από τις λοιπές Περιφέρειες συνιστώνται δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, τέσσερις (4) θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων και οκτώ (8) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού.*

14. Η παρ. 10 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α) καταργείται.

Άρθρο 77

1. Οι υφιστάμενες, δυνάμει των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 39 του Ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α'), όπως τροποποιήθηκε με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 2307/1995 (ΦΕΚ 113 Α') και της παρ. 18 του άρθρου δεύτερου του Ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α'), προσωποπαγείς θέσεις, με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται.

Οι υπάλληλοι που κατέχουν τις θέσεις αυτές μετατάσσονται αυτοδικαίως με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που θεωρήθηκαν αρχικώς αποσπασμένοι, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 39 του Ν. 2218/1994, σε κενή οργανική θέση και στον αντίστοιχο κλάδο και αν δεν υπάρχει κενή οργανική θέση ή αντίστοιχος κλάδος, σε προσωποπαγή θέση ή και σε προσωρινό κλάδο, που συνιστάται αυτοδικαίως, με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Διοικητικές πράξεις άρσεως της αποσπάσεως των ανωτέρω ή της διαπίστωσης της αποσπάσεως δεν λαμβάνονται υπόψη και οι υπάλληλοι μετατάσσονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στην οποία θεωρήθηκαν αρχικώς αποσπασμένοι.

Αποσπάσεις των υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 21 του άρθρου 15 του Ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α'), ή για λόγους συνυπηρέτησης συζύγων ή για λόγους υγείας, διατηρούνται σε ισχύ, χωρίς να θίγεται η κατά τα ανωτέρω μετάταξή τους.

Για την αυτοδίκαιη μετάταξη των ανωτέρω εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Νομάρχη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 6, 7 και 9 του άρθρου 39 του Ν. 2218/1994, η παρ. 6 του άρθρου 83 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών συντάξεων, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 2512/1997 (ΦΕΚ 38 Α') και συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. 2768/1999 (ΦΕΚ 273 Α') και οι παράγραφοι 3 και 5 του άρθρου 22 του Ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α').

Από τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου εξαιρούνται όσοι εκ των ανωτέρω έχουν κριθεί και κατέχουν, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, θέση προϊσταμένου τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, οι οποίοι διατηρούν την προσωποπαγή θέση που κατέχουν στο Υπουργείο που υπηρετούν.

2. Στο άρθρο 104 του Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α') προστίθεται παράγραφος 6, που έχει ως εξής:

"6. Σε κάθε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση συνιστάται αυτοδίκαια, στην περίπτωση που δεν έχει συσταθεί με τον Οργανισμό της παραγράφου 1 καμία θέση Γενικού Διευθυντή, μία θέση με το βαθμό αυτόν. Για την προαγωγή στη θέση αυτή κρίνονται όλοι οι υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τηρουμένων και των λοιπών διατάξεων, για προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή, του Υπαλληλικού Κώδικα. Με τον Οργανισμό της παραγράφου 1 είναι δυνατόν να περιορίζονται οι κλάδοι του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον συστήνονται και άλλες θέσεις Γενικών Διευθυντών."

Άρθρο 78

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 1 του Ν. 2622/1998 (ΦΕΚ 134 Α'), όπως η παράγραφος 2 τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 2838/2000 (ΦΕΚ 179 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

"1. Στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης συνιστώνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, κεντρική και περιφερειακές Αστυνομικές Υπηρεσίες Συνοριακής Φύλαξης και Δίωξης Λαθρομετανάστευσης, με αποστολή την αποτροπή παράνομης εισόδου αλλοδαπών στη χώρα, τον εντοπισμό και τη σύλληψη των παρανόμων εργαζομένων ανά την επικράτεια και την παραπομπή τους στη δικαιοσύνη ή την επαναπροώθησή τους αλλοδαπών, καθώς και τον εντοπισμό και τη σύλληψη προσώπων που διευκολύνουν την παράνομη είσοδο και εργασία αλλοδαπών και την παραπομπή τους στη δικαιοσύνη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Υπηρεσίες Συνοριακής Φύλαξης και Δίωξης Λαθρομετανάστευσης μπορεί να ιδρύονται κυρίως σε παραμεθόριους και όμορους αυτών νομούς ή σε γεινιάζοντες με τους τελευταίους νομούς ή σε νησιά που βρίσκονται εγγύς των θαλάσσιων συνόρων της χώρας, καθώς και σε οποιονδήποτε άλλο νομό παρατηρείται αυξημένη παράνομη εγκατάσταση και απασχόληση αλλοδαπών. Η ίδρυση, η οργάνωση, η λειτουργία και οι αρμοδιότητες των Υπηρεσιών Συνοριακής Φύλαξης και Δίωξης Λαθρομετανάστευσης καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που προτείνεται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης."

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 4 του Ν. 2622/1998 (ΦΕΚ 138 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Για το χρόνο εργασίας και τις άδειες των Συνοριακών Φυλάκων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ισχύουν για το αστυνομικό προσωπικό."

3. Το εδάφιο στ' της παρ. 8 του άρθρου 4 του Ν. 2622/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

"στ. Στις περιπτώσεις που για το αστυνομικό προσωπικό προβλέπεται απόλυση για λόγους υγείας ή θέση του σε υπηρεσία γραφείου. Η κρίση της σωματικής ικανότητας γίνεται από τα όργανα και με τη διαδικασία που προβλέπονται για το αστυνομικό προσωπικό."

4. Μετάθεση ή απόσπαση Συνοριακού Φύλακα ή Ειδικού Φρουρού μπορεί να διαταχθεί για λόγους συνυπηρέτησης με αστυνομικό ή πυροσβεστικό ή στρατιωτικό υπάλληλο ή δικαστικό λειτουργό. Η διαδικασία, τα αρμόδια όργανα και οι προϋποθέσεις της μετάθεσης ή απόσπασης αυτών, κα-

θώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

5. Η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 28 του Ν. 2800/2000 (ΦΕΚ 41 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Για το πολιτικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος συγκροτούνται αντίστοιχα υπηρεσιακά συμβούλια, με απόφαση του Αρχηγού του οικείου Σώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α'). Οι γραμματειακές υπηρεσίες στα παραπάνω συμβούλια παρέχονται με μέριμνα των αρμόδιων για θέματα πολιτικού προσωπικού Υπηρεσιών των οικείων Αρχηγείων."

Άρθρο 79

Η διάταξη της παρ. 30 του άρθρου 9 του Ν. 2266/1994 (ΦΕΚ 218 Α') καταργείται. Μετατάξεις που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος θεωρούνται νόμιμες.

Άρθρο 80

1. Στην περ. 41.1. της παρ. 41 του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α') οι λέξεις "και τις κοινότητες: 1. Αξού, 2. Ζωνιανών, οι οποίες καταργούνται" διαγράφονται.

2. Στην περ. 41.4. της παρ. 41 του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α') μετά τις λέξεις "15. Χώνου" προστίθενται οι λέξεις "16. Αξού, 17. Ζωνιανών".

3. Μέχρι τη διενέργεια των επόμενων γενικών Δημοτικών και Κοινοτικών Εκλογών, οι δήμοι των περ. 41.1. και 41.4. της παρ. 41 του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α'), ό-πως ανασυγκροτούνται με τις προηγούμενες παραγράφους, διοικούνται από τα υφιστάμενα αντίστοιχα όργανα διοίκησης.

Άρθρο 81

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του, αρχίζει ένα μήνα από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση τις διατάξεις των άρθρων 56 έως 64, 72 περιπτώσεις β', γ' δ' και ε' και 75 έως 80, των οποίων η ισχύς αρχίζει

από τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 26 Απριλίου 2001

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Π. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Α. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Μ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
Χ. ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Χ. ΒΕΡΕΛΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 27 Απριλίου 2001

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Μ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Φ.Ε.Κ.Ν.3386/2005

01002122300050002

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 212

23 Αυγούστου 2005

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3386

Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΟΡΙΣΜΟΙ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1 Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού:

α. Αλλοδαπός, είναι το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ή που δεν έχει ιθαγένεια.

β. Υπήκοος τρίτης χώρας, είναι το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ούτε την ιθαγένεια άλλου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 17 παρ. 1 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

γ. Ανιθαγενής, είναι το φυσικό πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Ν. Υόρκης του 1954 περί του καθεστώτος των ανιθαγενών, η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 139/1975 (ΦΕΚ 176 Α').

δ. Άδεια διαμονής, είναι κάθε είδους πιστοποίηση που παρέχεται από τις ελληνικές αρχές και με βάση την οποία επιτρέπεται σε υπήκοο τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 περίπτ. α' του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 "Για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους υπηκόους τρίτων χωρών" (ΕΕL 157/15.6.2002).

ε. Οικογενειακή επανένωση, είναι η είσοδος και η διαμονή στη Χώρα των μελών της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα, προκειμένου να διατηρηθεί η ενότητα της οικογένειάς του, ασχέ-

τως εάν οι οικογενειακοί δεσμοί δημιουργήθηκαν πριν ή μετά την είσοδό του στη Χώρα.

στ. Συντηρών, είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και υποβάλλει αίτηση οικογενειακής επανένωσης, προκειμένου να επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή στα μέλη της οικογένειάς του στην Ελλάδα, όπως αυτά προσδιορίζονται στον παρόντα νόμο.

ζ. Επί μακρόν διαμένων, είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας που αποκτά την ανωτέρω ιδιότητα, σύμφωνα με το άρθρο 67 του παρόντος.

η. Σπουδαστής, είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας που έγινε δεκτός σε ένα από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, όπως αυτά ορίζονται στον παρόντα νόμο, και στον οποίο έχει επιτραπεί η είσοδος και διαμονή στο έδαφος της Χώρας, προκειμένου να έχει ως κύρια δραστηριότητά του την παρακολούθηση προγράμματος σπουδών.

θ. Ασυνόδευτος ανήλικος, είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που δεν έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του και ο οποίος είτε εισέρχεται στην Ελληνική Επικράτεια χωρίς να συνοδεύεται από τον κατά το νόμο ή το έθιμο υπεύθυνο για την επιμέλειά του ενήλικο και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ανωτέρω κατάσταση είτε βρέθηκε χωρίς συνοδεία μετά την είσοδό του στη Χώρα.

ι. Θύμα εμπορίας ανθρώπων, είναι το φυσικό πρόσωπο που κατέστη θύμα των εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στα άρθρα 323, 323 Α', 349, 351 και 351 Α' του Ποινικού Κώδικα, ανεξάρτητα από το εάν έχει εισέλθει στη Χώρα νόμιμα ή παράνομα.

Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του:

α. Στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 17 παρ. 1 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.

β. Στους διαπιστευμένους σε Πρεσβείες, Προξενεία ή διεθνείς οργανισμούς με έδρα την Ελλάδα υπαλλήλους, καθώς και στους υπηκόους τρίτων χωρών που προσλαμβάνονται στις ως άνω υπηρεσίες ως διοικητικό προσωπικό, στις συζύγους και τα τέκνα αυτών.

γ. Στους πρόσφυγες και στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα, κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951, η οποία έχει κυρωθεί με το ν.δ. 3989/1959 (ΦΕΚ 201 Α), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

δ. Στα πρόσωπα που έχουν την άδεια να παραμείνουν στην Ελλάδα με βάση προσωρινή προστασία ή ζήτησαν την άδεια να παραμείνουν για το λόγο αυτόν και αναμένουν τη σχετική απόφαση.

ε. Στα πρόσωπα που έχουν την άδεια να παραμείνουν στην Ελλάδα με βάση επικουρικές μορφές προστασίας, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις και την εθνική νομοθεσία, ή ζήτησαν την άδεια να παραμείνουν για το λόγο αυτόν και αναμένουν τη σχετική απόφαση.

2. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, από τις οποίες η μία είναι ελληνική, ή κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρούνται Έλληνες ή πολίτες των κρατών-μελών αντίστοιχα και εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού.

3. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ελληνική, είναι υποχρεωμένα να επιλέξουν ιθαγένεια, με δήλωσή τους στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του οικείου κράτους.

4. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων ρυθμίσεων που προβλέπονται:

α. Σε διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών - μελών της αφ' ενός, και τρίτων χωρών αφ' ετέρου.

β. Σε διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και τρίτων χωρών, πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

γ. Στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη της 18ης Οκτωβρίου 1961, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 1426/1984 (ΦΕΚ 32 Α').

Άρθρο 3

Σύσταση Διυπουργικής Επιτροπής Παρακολούθησης της Μεταναστευτικής Πολιτικής

1. Για το συντονισμό της μεταναστευτικής πολιτικής στην Ελλάδα συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή, αποτελούμενη από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας, η οποία συνέρχεται τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο.

2. Έργο της Επιτροπής είναι η επεξεργασία θεμάτων μετανάστευσης (νόμιμης και παράνομης), με βάση την εξελικτική πορεία του φαινομένου, η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών με σκοπό το συντονισμό των κατά περίπτωση εμπλεκόμενων φορέων, η παρακολούθηση του έργου τους και η εισήγηση μέτρων θεσμικού και τεχνικού χαρακτήρα προς την κατεύθυνση αποτελεσματικής αντιμετώπισης των σχετικών προβλημάτων. Η Επιτροπή συντονίζει

την εκπόνηση και την εφαρμογή των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Δράσης του άρθρου 66, για την κοινωνική ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών.

3. Για τη διευκόλυνση του έργου της, η Διυπουργική Επιτροπή επικουρείται από Ειδική Επιτροπή, η οποία συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά ανά τρίμηνο, και έχει ως έργο την προετοιμασία των θεμάτων που εξετάζονται, καθώς και την εισήγηση των κατάλληλων μέτρων. Η ανωτέρω Ειδική Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και αποτελείται από τεχνοκράτες, εμπειρογνώμονες και στελέχη των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 του παρόντος Υπουργείων. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο Πρόεδρος της.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας της Επιτροπής της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού και η γραμματεία της υποστήριξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΙΣ ΜΕΘΟΡΙΑΚΕΣ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο 4

Σημεία εισόδου - εξόδου

1. Σε κάθε πρόσωπο επιτρέπεται να εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος και να εξέρχεται από αυτό μόνον από τις ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις.

2. Η είσοδος και η έξοδος εκτός των μεθοριακών διαβάσεων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να επιτραπεί κατά περίπτωση, για εξαιρετικούς λόγους, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, που καθορίζει και τον τρόπο διενέργειας του ελέγχου.

3. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης, είναι δυνατόν να καθορίζονται στα σύνορα της Χώρας προσωρινά σημεία διέλευσης προσώπων, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, υπό την προϋπόθεση ότι θα πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την άσκηση ελέγχου της κυκλοφορίας των διερχόμενων προσώπων. Οι ώρες και ο συνολικός χρόνος λειτουργίας αυτών των σημείων καθορίζονται με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες που επιβάλλουν την ανάγκη λειτουργίας τους και σε καμία περίπτωση δεν θα υπερβαίνει τους οκτώ μήνες, εκτός και αν εξαιρετικοί λόγοι δημόσιου συμφέροντος επιβάλλουν τη λειτουργία τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 5

Άσκηση ελέγχου εισόδου

1. Κάθε πρόσωπο που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχεται από αυτό υποβάλλεται σε έλεγχο κατά την άφιξη και την αναχώρησή του.

2. Ο έλεγχος των προσώπων που εισέρχονται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και ενεργείται από τις κατά τόπους αρμόδιες, για το σκοπό αυτόν, αστυνομικές αρχές.

3. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται οι αερολιμένες, οι λιμένες και τα

χερσαία σημεία στα σύνορα της Χώρας, μέσω των οποίων επιτρέπεται η είσοδος προσώπων στο ελληνικό έδαφος και η έξοδος από αυτό, καθώς και το περιεχόμενο του κάθε μορφής ελέγχου, τα όργανα ελέγχου και η διαδικασία εφαρμογής των δικαστικών και διοικητικών πράξεων, που έχουν σχέση με την είσοδο και την έξοδο προσώπων από τη Χώρα. Με όμοια απόφαση είναι δυνατόν να καθορίζεται απλούστερη διαδικασία ελέγχου προσώπων που μετέχουν περιηγητικού πλου (κρουαζιέρας) ή επιβαίνουν πλοίων αναψυχής ή αεροσκαφών ειδικά ναυλωμένων, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εισόδου και εξόδου των υπό ναυτολόγηση ή απόλυση ναυτικών.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης, καθορίζονται τα έγγραφα, με τα οποία πρέπει να εφοδιάζονται οι υπήκοοι τρίτων χωρών που στερούνται ταξιδιωτικών εγγράφων και δεν καθίσταται δυνατός ο έγκαιρος εφοδιασμός τους από τις διπλωματικές αρχές της Χώρας τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Άρθρο 6 Θεώρηση εισόδου

1. Υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος οφείλει να έχει διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις.

2. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν, εφόσον αυτό απαιτείται από τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις, το κοινοτικό δίκαιο και τις εθνικές ρυθμίσεις, θεώρηση εισόδου (VISA).

3. Η θεώρηση εισόδου χορηγείται από την προξενική αρχή, στην οποία υπάγεται ο τόπος κατοικίας του υπηκόου τρίτης χώρας, αφού ληφθούν υπόψη λόγοι που αφορούν ιδίως στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας και τη δημόσια υγεία και διακρίνεται σε θεώρηση βραχείας διαμονής (θεώρηση "Σένγκεν") και σε θεώρηση μακράς γένεσης (εθνική θεώρηση).

4. Η εθνική θεώρηση εκδίδεται βάσει των αντίστοιχων για την άδεια διαμονής νομοθετικών ρυθμίσεων του παρόντος και η διάρκειά της συναρτάται, κατά περίπτωση, με εκείνη της προβλεπόμενης διαμονής.

5. Υπήκοοι τρίτων χωρών, που δεν έχουν υποχρέωση θεώρησης εισόδου, επιτρέπεται να εισέρχονται και να παραμένουν στην Ελληνική Επικράτεια μέχρι τρεις μήνες συνολικά ή τμηματικά εντός διαστήματος έξι μηνών από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου.

6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, θεώρηση εισόδου επιτρέπεται να χορηγηθεί από τις υπηρεσίες ελέγχου διαβατηρίων κατά την άφιξη του υπηκόου τρίτης χώρας στο σημείο εισόδου, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης των θεωρήσεων εισόδου.

Άρθρο 7 Διέλευση υπηκόων τρίτων χωρών

1. Για την εφαρμογή του νόμου αυτού δεν συνιστά είσοδο στο ελληνικό έδαφος η διαμονή υπηκόου τρίτης χώ-

ρας στη ζώνη διερχομένων αερολιμένος ή λιμένος της Χώρας με σκοπό να συνεχίσει το ταξίδι του στην αλλοδαπή, με το ίδιο ή άλλο αεροσκάφος ή πλοίο.

2. Για τη διαμονή στη ζώνη διερχομένων απαιτείται θεώρηση εισόδου σε όσες περιπτώσεις προβλέπεται από την κοινοτική νομοθεσία.

3. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, που παραμένει στη ζώνη διερχομένων, υποχρεούται να αναχωρήσει. Αν δεν αναχωρήσει, επιβιβάζεται σε αεροσκάφος ή πλοίο, με φροντίδα της αστυνομικής αρχής. Οι αερολιμενικές ή λιμενικές αρχές είναι υποχρεωμένες να συνδράμουν, εφόσον τους ζητηθεί.

4. Οι αρμόδιες αστυνομικές, τελωνειακές, λιμενικές και υγειονομικές αρχές διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν τα πρόσωπα που παραμένουν στη ζώνη διερχομένων, εφόσον κρίνουν τούτο αναγκαίο.

5. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορεί να υποχρεώσουν σε άμεση αναχώρηση διερχόμενο υπήκοο τρίτης χώρας αν διαπιστώσουν ότι δεν έχει θεώρηση εισόδου, όταν αυτή απαιτείται, και εισιτήριο για τη συνέχιση του ταξιδιού του, τόσο για τη χώρα προορισμού όσο και τις ενδιάμεσες χώρες, από το έδαφος των οποίων κατ' ανάγκη θα διέλθει.

Άρθρο 8 Άρνηση εισόδου

1. Οι αποφάσεις απόρριψης αιτημάτων χορήγησης θεώρησης εισόδου, που λαμβάνονται από τις διπλωματικές και προξενικές αρχές, δεν χρήζουν ειδικής αιτιολογίας, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις ακόλουθες κατηγορίες υπηκόων τρίτων χωρών και υπό την επιφύλαξη της συνδρομής λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας:

α. Υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα.

β. Υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας πολίτη άλλου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γ. Υπηκόους τρίτων χωρών, των οποίων η είσοδος, διαμονή, εγκατάσταση και απασχόληση στην Ελλάδα ζητείται κατ' εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.

δ. Αναγνωρισμένους πρόσφυγες και τα μέλη της οικογένειάς τους.

ε. Υπηκόους τρίτων χωρών, που απασχολούνται σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μετακινούνται στην Ελλάδα για την εκτέλεση εργασίας ή έργου, στο πλαίσιο σχετικής συμβατικής υποχρέωσης.

2. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορούν να απαγορεύσουν, αιτιολογημένα, την είσοδο στην Ελλάδα υπηκόου τρίτης χώρας που έχει θεώρηση εισόδου, εφόσον διαπιστώσουν ότι στο πρόσωπο αυτού συντρέχει μία, τουλάχιστον, από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α. Περιλαμβάνεται στον κατάλογο των υπηκόων τρίτων χωρών, για τους οποίους υπάρχει απαγόρευση εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 82 του νόμου αυτού.

β. Η είσοδός του μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.

γ. Το διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που κατέχει δεν εξασφαλίζει την επάνοδό του στη Χώρα προέλευσης ή ιθαγένειάς του ή σε τρίτη χώρα.

δ. Έρχεται με σκοπό να παραμείνει στην Ελλάδα για λόγο, ως προς τον οποίο απαιτείται η έκδοση άδειας διαμονής και δεν έχει την απαιτούμενη ειδική θεώρηση εισόδου.

ε. Δεν κατέχει τα απαραίτητα έγγραφα για να δικαιολογήσει το σκοπό του ταξιδιού του και τα αναγκαία για τη συντήρησή του οικονομικά μέσα. Είναι, όμως, δυνατόν ημεδαπός, με δήλωση υποδοχής που συντάσσεται σε ειδικό προς τούτο έντυπο και κατατίθεται ως δικαιολογητικό στις αρμόδιες για το διαβατηριακό έλεγχο αρχές, να αναφέρει το σκοπό του ταξιδιού του υπηκόου τρίτης χώρας και να εγγυηθεί, με την κατάθεση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ποσού που καλύπτει τις δαπάνες επαναπροώθησής του ή απέλασής του και ποσού ίσου με τριμηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη μέρους ή του συνόλου των αναγκών για τη συντήρησή του εξόδων.

Σε περίπτωση συνδρομής μίας εκ των ανωτέρω περιπτώσεων επιδίδεται στον υπήκοο τρίτης χώρας το προβλεπόμενο από τις διεθνείς συμβάσεις και κανονισμούς σχετικό έντυπο άρνησης εισόδου.

Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης μπορεί, με απόφασή του, να επιτρέπει στις ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις και στα προσωρινά σημεία διέλευσης προσώπων την είσοδο υπηκόου τρίτης χώρας, παρά την ύπαρξη απαγορευτικού λόγου της παραγράφου αυτής, εφόσον τούτο επιβάλλεται για σπουδαίους λόγους δημόσιου συμφέροντος ή ανωτέρας βίας ή διευκόλυνσης κίνησης ελληνικού πλοίου, η οποία δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί με άλλο τρόπο.

3. Υπήκοος τρίτης χώρας, που έχει εισέλθει στην Ελλάδα από τη ζώνη διερχομένων και δεν του επιτρέπεται η είσοδος στη Χώρα προορισμού, δεν γίνεται δεκτός για επανείσοδο, εάν δεν πληροί εκ νέου τις προϋποθέσεις του παρόντος, εφόσον κατά την επιστροφή του μεσολάβησε είσοδός του σε τρίτη, ενδιάμεση, χώρα.

4. Δεν απαγορεύεται η είσοδος στην Ελλάδα προσώπου που αποδεικνύεται ότι έχει την ελληνική ιθαγένεια ή την ιθαγένεια κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αν ακόμη στερείται διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

5. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου εφόσον, κατά την είσοδο στην Ελλάδα υπηκόου τρίτης χώρας που είναι κάτοχος άδειας διαμονής, διαπιστώσουν τη συνδρομή λόγων που δικαιολογούν την ανάκλησή της, οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην αρμόδια Υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης, προκειμένου να κινηθεί η σχετική διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Άρθρο 9 Τύποι αδειών διαμονής

1. Υπήκοος τρίτης χώρας, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα για έναν από τους λόγους που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, οφείλει να ζητήσει άδεια διαμονής για τον ίδιο λόγο, εάν πληροί τις προβλεπόμενες από το νόμο αυτόν προϋποθέσεις.

2. Καθιερώνονται οι παρακάτω κατηγορίες αδειών διαμονής, καθώς και οι τύποι αδειών που περιλαμβάνονται σε αυτές. Οι τύποι αδειών διαμονής παρέχουν στον κάτοχο το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας κατά τις ειδικότερες ρυθμίσεις του νόμου αυτού:

Α) Άδεια διαμονής για εργασία:

- A1. Εξηρημένη εργασία ή παροχή υπηρεσιών ή έργου
- A2. Εποχιακή εργασία
- A3. Στελέχη εταιριών

A4. Προσωρινή μετακίνηση για παροχή υπηρεσίας

A5. Αθλητές - Προπονητές

A6. Μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων

A7. Πνευματικοί δημιουργοί

A8. Μέλη ξένων αρχαιολογικών σχολών

Β) Άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα:

B1. Ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα

B2. Ανάπτυξη επενδυτικής δραστηριότητας

Γ) Άδεια διαμονής για ειδικούς λόγους:

Γ1. Σπουδές

Γ2. Επαγγελματική κατάρτιση

Γ3. Υπότροφοι-Ειδικά προγράμματα

Γ4. Σπουδές σε στρατιωτικές σχολές

Γ5. Απόκτηση ιατρικής ειδικότητας

Γ6. Οικονομικά ανεξάρτητα άτομα

Γ7. Ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων

Γ8. Υπηρετικό προσωπικό διπλωματικών αποστολών

Γ9. Ανταποκριτές ξένου τύπου

Γ10. Λειτουργοί γνωστών θρησκειών

Γ11. Αθωνιάδα Σχολή

Γ12. Σπουδή, γνωριμία και άσκηση του μοναχικού βίου

Γ13. Αρχηγοί οργανωμένων ομάδων τουρισμού

Γ14. Ερευνητές

Δ) Άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους:

Δ1. Ανθρωπιστικοί

Δ2. Δημόσιο Συμφέρον

Δ3. Θύματα εμπορίας

Ε) Άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση:

E1. Μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας

E2. Αυτοτελής άδεια διαμονής μελών οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας

E3. Μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη Ε.Ε.

ΣΤ) Άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας.

Ζ) Άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος.

3. Οι παραπάνω άδειες εκδίδονται με τη μορφή αδειών διαμονής ενιαίου τύπου κατ' εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 1030/2002, με εξαίρεση τις άδειες τύπου E3, οι οποίες εκδίδονται με τη μορφή Δελτίου Διαμονής και Δελτίου Μόνιμης Διαμονής. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται η μορφή και το περιεχόμενο των ανωτέρω Δελτίων.

4. Σε κάθε άδεια διαμονής αναγράφεται εάν επιτρέπεται στον κάτοχο η πρόσβαση στην αγορά εργασίας, με επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του νόμου αυτού.

Άρθρο 10

Γενικές προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής

Το δικαίωμα διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους του νόμου αυτού, τελεί υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) Να είναι κάτοχοι ισχύοντος διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις.

β) Να μη συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια.

Η εξέταση λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο κατά την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής του υπηκόου τρίτης χώρας, για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος και για τη χορήγηση άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας, κατά την πρόβλεψη της παρ.

2 του άρθρου 91. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών υποχρεούνται στο τέλος κάθε μήνα να αποστέλλουν στις κατά τόπου αστυνομικές διευθύνσεις ή διευθύνσεις ασφάλειας της Ελληνικής Αστυνομίας καταστάσεις με τα ακριβή στοιχεία των υπηκόων τρίτων χωρών, των οποίων ανανεώθηκαν οι άδειες διαμονής. Η συνδρομή λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, που ανακύπτουν μετά τη χορήγηση της αρχικής άδειας διαμονής, συνιστούν αιτία ανάκλησής της.

γ) Να μην αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Οι μόνες ασθένειες που μπορούν να δικαιολογήσουν άρνηση εισόδου ή του δικαιώματος διαμονής είναι εκείνες που προβλέπονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες επιβάλλουν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Η διαπίστωση, μετά την έκδοση της αρχικής άδειας διαμονής, ότι ο ενδιαφερόμενος πάσχει από ασθένεια, από την οποία προσεβλήθη μετά την είσοδό του στη Χώρα, δεν αποτελεί λόγο για τη μη ανανέωση της άδειας διαμονής του ή την απομάκρυνσή του από το έδαφος της Χώρας.

δ) Να διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας, για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς.

ε) Να διαθέτουν πόρους για την κάλυψη των εξόδων επιστροφής τους στη Χώρα προέλευσης. Σε περίπτωση που για την επιστροφή τους προκαλείται δημόσια δαπάνη, υποχρεούνται να την καλύψουν.

Άρθρο 11

Υποβολή αίτησης για χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας που αιτείται τη χορήγηση άδειας διαμονής στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους του νόμου αυτού, οφείλει, μετά την είσοδό του στη χώρα και πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, εκτός αν από τις διατάξεις του παρόντος ορίζεται διαφορετικά, να υποβάλει αίτηση για τη χορήγησή της. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η Υπηρεσία Αλλοδαπών της Περιφέρειας που λειτουργεί στο νομό του τόπου κατοικίας ή διαμονής του.

Οι αιτήσεις για τη χορήγηση και ανανέωση των αδειών διαμονής κατατίθενται στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αιτούντος.

Οι δήμοι και οι κοινότητες ελέγχουν την πληρότητα των δικαιολογητικών και διαβιβάζουν το σχετικό φάκελο στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών της Περιφέρειας, το αργότερο εντός δεκαπέντε ημερών, αφότου υποβληθούν.

Για τις άδειες διαμονής που εκδίδονται από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η σχετική αίτηση κατατίθεται στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου.

2. Μαζί με την αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής, ο αιτών πρέπει να καταθέτει παράβολο, όπως τούτο ορίζεται στο άρθρο 92 του νόμου αυτού, και να επισυνάπτει τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των αιτήσεων, η διαδικασία επίδοσης των αδειών διαμονής στους δικαιούχους, καθώς και ο τύπος της βεβαίωσης της επόμενης παραγράφου.

3. Η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθώς και οι δή-

μοι και οι κοινότητες, εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι πλήρη, χορηγούν στον υπήκοο τρίτης χώρας σχετική βεβαίωση κατάθεσης.

4. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος κατέθεσε εμπρόθεσμα αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και έχει λάβει τη βεβαίωση της προηγούμενης παραγράφου, θεωρείται ότι νομίμως διαμένει στη Χώρα, έως ότου η Διοίκηση αποφανθεί επί του αιτήματός του. Σε περίπτωση έκδοσης απορριπτικής απόφασης, η ανωτέρω βεβαίωση παύει, αυτοδικαίως, να ισχύει.

Άρθρο 12

Διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής

1. Η Περιφέρεια, αφού λάβει υπόψη της λόγους που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας, μπορεί να καλέσει, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου αυτού, τον υπήκοο τρίτης χώρας για συνέντευξη σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης. Εάν δεν εμφανισθεί προς συνέντευξη, η αίτηση απορρίπτεται. Η σχετική απόφαση εκδίδεται από την Περιφέρεια μέσα σε δύο μήνες από την περιέλευση σε αυτήν του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Εκπρόθεσμες αιτήσεις απορρίπτονται, εκτός εάν συντρέχουν, αποδεδειγμένως, λόγοι ανωτέρας βίας.

2. Η κλήση του υπηκόου τρίτης χώρας για συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης γίνεται με απόδειξη. Μη εμφάνισή του δικαιολογείται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Στην περίπτωση αυτή, ο υπήκοος τρίτης χώρας καλείται εκ νέου για συνέντευξη κατά την ανωτέρω διαδικασία και, εφόσον δεν εμφανισθεί, η αίτηση απορρίπτεται.

3. Η Επιτροπή Μετανάστευσης παρέχει τη γνώμη της για κάθε περίπτωση που της ζητηθεί από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

4. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

5. Δεν επιτρέπεται, κατά την ανανέωση άδειας διαμονής, η μετατροπή της από άδεια για εξηρημένη εργασία σε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και το αντίστροφο, πριν από την παρέλευση τριετίας από την έναρξη ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής. Σε περίπτωση ανανέωσης, κατά τα ανωτέρω, δεν απαιτείται η αντίστοιχη για το σκοπό αυτόν ειδική θεώρηση εισόδου.

6. Η ισχύς της αρχικής άδειας διαμονής, με την επιφύλαξη ειδικών ρυθμίσεων του νόμου αυτού, είναι ετήσια και η εκάστοτε ανανέωσή της διετής, έως την πλήρωση των προϋποθέσεων για τη χορήγηση άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας ή για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος.

7. Σε κάθε περίπτωση δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τους κατόχους αδειών διαμονής για τους λόγους που προβλέπονται στα άρθρα 16 έως και 23, 28, 30, 32, 33, 34, 36 έως και 43 και 45 του νόμου αυτού.

Άρθρο 13

Γνωμοδοτική Επιτροπή Μετανάστευσης

1. Σε κάθε νομό της Περιφέρειας συνιστάται πενταμελής Επιτροπή Μετανάστευσης, η οποία αποτελείται από τέσσερις υπαλλήλους της αρμόδιας Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, από τους οποί-

ους ο ένας είναι ο προϊστάμενός της, ο οποίος και προεδρεύει, και από έναν εκπρόσωπο της αστυνομικής αρχής. Για την Περιφέρεια Αττικής, συνιστάται μία Επιτροπή για κάθε αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, συγκροτείται η Επιτροπή και ορίζονται τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της, ο γραμματέας με τον αναπληρωτή του, καθώς και ο εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, μαζί με τον αναπληρωτή του. Ο εισηγητής και ο γραμματέας είναι υπάλληλοι της αρμόδιας Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης.

2. Έργο της Επιτροπής Μετανάστευσης είναι η διατύπωση γνώμης για τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής του υπηκόου τρίτης χώρας. Η Επιτροπή, για να διαμορφώσει τη γνώμη της, λαμβάνει υπόψη τα προβλεπόμενα από τις επί μέρους διατάξεις του νόμου αυτού στοιχεία και την εν γένει προσωπικότητα του υπηκόου τρίτης χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 14

Διαδικασία μετάκλησης υπηκόου τρίτης χώρας για εργασία

1. Επιτρέπεται η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα για απασχόληση με σχέση εξηρημένης εργασίας σε συγκεκριμένο εργοδότη και για ορισμένο είδος απασχόλησης, εφόσον του έχει χορηγηθεί η αντίστοιχη θεώρηση εισόδου.

2. Στην έδρα κάθε Περιφέρειας συγκροτείται Επιτροπή, η οποία αποτελείται από:

α. Τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή τον Διευθυντή της αρμόδιας Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, ως πρόεδρο.

β. Τον προϊστάμενο του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.).

γ. Εκπρόσωπο της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος (Ε.Ν.Α.Ε.).

δ. Εκπρόσωπο του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.).

ε. Εκπρόσωπο του Εργατικού Κέντρου της έδρας της Περιφέρειας.

στ. Εκπρόσωπο των τοπικών Επιμελητηρίων.

ζ. Εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.) ή της Πανελληνίας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.), ως τακτικά μέλη μαζί με τους υποδεικνυόμενους, αντίστοιχους, αναπληρωτές τους.

3. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας το Δεκέμβριο κάθε δεύτερου έτους, η θητεία της είναι διετής και αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Σε περίπτωση που δεν υποδειχθούν τα μέλη από τους οικείους φορείς της προηγούμενης παραγράφου, μέσα σε τριάντα ημέρες αφότου υποβληθεί σχετικό αίτημα, ο ορισμός γίνεται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Έργο της Επιτροπής είναι η κατάρτιση, κατά το τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους, έκθεσης στην οποία καταχωρίζονται οι υπάρχουσες ανάγκες σε εργατικό δυναμικό στην Περιφέρεια και οι κενές θέσεις εργασίας ανά ειδικότητα, νομό και διάρκεια απασχόλησης, που μπορεί να καλυφθούν από υπήκοο τρίτης χώρας. Κατά την κατάρτιση της έκθεσης λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, το συμφέρον της εθνικής οικονομίας, η

προσφορά εργασίας από ημεδαπούς ή υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα και η ζήτηση ανά ειδικότητα. Η ανωτέρω έκθεση διαβιβάζεται στο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, το οποίο επισπεύδει την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης της επόμενης παραγράφου. Η ίδια έκθεση κοινοποιείται και στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

4. Με βάση την έκθεση της ανωτέρω παραγράφου καθορίζεται, με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ο ανώτατος αριθμός αδειών διαμονής για εργασία, που χορηγούνται κάθε έτος σε υπηκόους τρίτων χωρών, ανά νομό, ιθαγένεια, είδος και διάρκεια απασχόλησης, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στις οικείες Περιφέρειες, στον Ο.Α.Ε.Δ., στα συναρμόδια Υπουργεία, καθώς και στις οικείες ελληνικές προξενικές αρχές.

5. Η απόφαση αναρτάται σε εμφανές μέρος της οικείας ελληνικής προξενικής αρχής. Η ίδια αρχή δέχεται αιτήσεις καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και κάθε τρίμηνο διαβιβάζει στην οικεία Περιφέρεια ονομαστικό κατάλογο όσων υπέβαλαν σχετικές αιτήσεις.

6. Κάθε εργοδότης, με βάση τον κατάλογο της προηγούμενης παραγράφου, καταθέτει στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αίτηση για να προσλάβει προσωπικό με σύμβαση εξηρημένης εργασίας, η οποία συνοδεύεται από εγγυητικές επιστολές τράπεζας ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και οι οποίες αντιστοιχούν σε ποσό ίσο τουλάχιστον με τις τριμηνιαίες αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη των δαπανών τρίμηνης διαβίωσης του υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα και σε ποσό που καθορίζεται με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 90 του νόμου αυτού, που καλύπτει τις δαπάνες επαναπροώθησής του ή απέλασής του στη Χώρα προέλευσής. Η εγγυητική επιστολή, που αντιστοιχεί στις τριμηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη, επιστρέφεται στον εργοδότη μετά την έκδοση της άδειας διαμονής και όχι πριν από την πάροδο τριμήνου από την έναρξη ισχύος της. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

7. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας εκδίδει πράξη, με την οποία εγκρίνεται η απασχόληση του υπηκόου τρίτης χώρας για παροχή εργασίας σε συγκεκριμένο εργοδότη, την οποία και διαβιβάζει στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας μπορεί να συνιστώνται, σε έδρες πρεσβειών και έμμισθων ελληνικών προξενικών αρχών, στο πλαίσιο διμερών συμφωνιών και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας, Γραφεία Εύρεσης Εργασίας, καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους, να προβλέπονται οι οργανικές θέσεις προσωπικού, να προσδιορίζονται οι κατηγορίες, οι κλάδοι και τα προσόντα του εν λόγω προσωπικού, ο τρόπος πλήρωσης των ανωτέρω οργανικών θέσεων και να ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

9. Όπου στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου αναφέρεται η οικεία ελληνική προξενική αρχή, μετά τη σύσταση

των Γραφείων Εύρεσης Εργασίας εξωτερικού της προηγούμενης παραγράφου, νοούνται, εφεξής, τα ανωτέρω Γραφεία.

Άρθρο 15

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για εξηρημένη εργασία

1. Στον υπήκοο τρίτης χώρας, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την παροχή εξηρημένης εργασίας στην Ελλάδα, χορηγείται άδεια διαμονής για εξηρημένη εργασία, εφόσον έχει συνάψει σύμβαση εργασίας από την οποία προκύπτει ότι η αμοιβή του είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη και προσκομίζει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που καθορίζονται με την απόφαση του άρθρου 11 παρ. 2 του νόμου αυτού.

2. Για την ανανέωση άδειας διαμονής για εξηρημένη εργασία, ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο μηνών πριν από τη λήξη της άδειας διαμονής, να καταθέσει στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αίτηση και δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει:

α. Η εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων.

β. Η συνδρομή των προϋποθέσεων που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο.

γ. Η πραγματοποίηση ελάχιστου αριθμού ημερομισθίων στον οικείο ασφαλιστικό φορέα, όπως αυτά καθορίζονται στην απόφαση του άρθρου 90 παρ. 1 του νόμου αυτού.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Ο υπήκοος τρίτης χώρας επιτρέπεται να συνάψει σύμβαση εργασίας με άλλο εργοδότη κατά τη διάρκεια ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής του, με την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται μεταβολή της ειδικότητας, για την οποία του χορηγήθηκε η ειδική θεώρηση εισόδου, καθώς και του ασφαλιστικού φορέα. Σε περίπτωση αλλαγής εργοδότη, κατά τα ανωτέρω, ο εργαζόμενος οφείλει να ενημερώσει την αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, σε χρονικό διάστημα τριάντα ημερών από τη σύναψη της νέας σύμβασης. Η Περιφέρεια ενημερώνει για την ανωτέρω μεταβολή την Επιτροπή του άρθρου 14 παρ. 2 του νόμου αυτού.

4. Ο κάτοχος της άδειας διαμονής για εργασία μπορεί να εργασθεί σε άλλο νομό της ίδιας ή διαφορετικής Περιφέρειας μετά την πάροδο ενός έτους από τη χορήγηση της αρχικής άδειας και εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. έχει λυθεί η προηγούμενη εργασιακή σχέση και έχει γίνει αναγγελία του λόγου λύσης της και

β. έχει συνάψει ο υπήκοος τρίτης χώρας νέα σύμβαση εργασίας με εργοδότη σε άλλο νομό.

5. Μετά την πάροδο ενός έτους από τη χορήγηση άδειας διαμονής για εξηρημένη εργασία, επιτρέπεται η ανανέωση της άδειας διαμονής για την παροχή υπηρεσιών ή έργου, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει εκπληρώσει τις φορολογικές υποχρεώσεις και έχει πραγματοποιήσει ελάχιστο αριθμό ημερομισθίων στον οικείο ασφαλιστικό φορέα, που καθορίζονται στην απόφαση του άρθρου 90 παρ. 1 του νόμου αυτού. Η κατά τα ανωτέρω χορηγούμενη άδεια διαμονής για παροχή υπηρεσιών ή έργου έχει διετή διάρκεια και είναι δυνατόν να ανανεώνεται ανά διετία. Περαιτέρω μεταβολή της ανωτέρω άδειας για παρο-

χή υπηρεσιών ή έργου σε αντίστοιχη εξηρημένης εργασίας δεν είναι δυνατή κατά το χρόνο ισχύος της, παρά μόνο κατά την ανανέωσή της.

Άρθρο 16

Εποχιακή εργασία υπηκόων τρίτων χωρών

1. Εποχιακή εργασία υπηκόου τρίτης χώρας είναι η απασχόληση του στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα μέχρι έξι συνολικά μήνες, ανά ημερολογιακό έτος, σε τομέα δραστηριότητας που συναρτάται με πρόσκαιρη, εποχιακού χαρακτήρα, απασχόληση. Ο εποχιακά απασχολούμενος συμβάλλεται με συγκεκριμένο εργοδότη με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου. Στην οικεία σύμβαση θα πρέπει να αναφέρεται, ρητώς, το είδος απασχόλησης.

2. Ο εργοδότης, που επιθυμεί να απασχολήσει υπήκοο τρίτης χώρας για εποχιακή εργασία και προκειμένου να χορηγηθεί η αντίστοιχη θεώρηση εισόδου, οφείλει να λάβει προηγούμενη έγκριση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, εφόσον προβλέπονται αντίστοιχες θέσεις στην απόφαση του άρθρου 14 του νόμου αυτού, ύστερα από αίτησή του που κατατίθεται στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την έναρξη των εργασιών του, εφαρμοζόμενης, κατά τα λοιπά, της διαδικασίας του άρθρου 11 του νόμου αυτού. Μαζί με την αίτηση, ο εργοδότης καταθέτει εγγυητική επιστολή τράπεζας ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων που αντιστοιχεί στις αποδοχές ενός μηνός του ανειδίκευτου εργάτη, η οποία επιστρέφεται στον εργοδότη μετά τη λήξη της άδειας διαμονής και την αναχώρηση του υπηκόου τρίτης χώρας από την Ελλάδα.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Δεν επιτρέπεται η ανανέωση άδειας διαμονής που έχει χορηγηθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, για οποιονδήποτε από τους λοιπούς λόγους του νόμου αυτού.

4. Κατά τα λοιπά, η είσοδος, διαμονή και το χρονικό διάστημα απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών για εποχιακή εργασία στην Ελλάδα ρυθμίζονται από διμερείς ή πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες, οι οποίες και κατισχύουν.

Άρθρο 17

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές και προσωπικό εταιριών

1. Επιτρέπεται να εισέλθουν στη Χώρα, αφού προηγουμένως λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου:

α. Υπήκοοι τρίτων χωρών, μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές και ανώτατα διευθυντικά στελέχη (γενικοί διευθυντές, διευθυντές και υποδιευθυντές) θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιριών που ασκούν νόμιμα εμπορική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

β. Το αλλοδαπό υπαλληλικό προσωπικό, το οποίο απασχολείται αποκλειστικά σε εταιρίες που έχουν υπαχθεί σε διατάξεις του α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), α.ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α') και του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν. 2234/1994 (ΦΕΚ 142 Α'), καθώς και σε επιχειρήσεις του ν.δ. 2687/1953 (ΦΕΚ 317 Α').

γ. Υπήκοοι τρίτων χωρών τεχνικοί, που απασχολούνται σε βιομηχανίες ή μεταλλεία υπό τους όρους που προβλέπονται στον α.ν. 448/1968 (ΦΕΚ 130 Α').

δ. Το αλλοδαπό προσωπικό, που απασχολείται αποκλειστικά σε εταιρίες, οι οποίες εγκαθιδρύονται στην Ελλάδα κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 του παρόντος.

2. Η άδεια διαμονής για εργασία χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται ανά διετία.

3. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παρ. 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

4. Η σχετική αίτηση για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής, καθώς και για την οικογενειακή επανένωση των υπηκόων τρίτων χωρών της παρ. 1 του νόμου αυτού, υποβάλλονται στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και η σχετική άδεια εκδίδεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η εξέταση λόγων που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια δεν αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο για τη χορήγηση των ανωτέρω αδειών. Εάν από την έρευνα των αρμόδιων αστυνομικών αρχών προκύψουν σχετικοί λόγοι, ανεξαρτήτως του χρονικού σημείου στο οποίο αναφέρονται, η άδεια διαμονής ανακαλείται.

Άρθρο 18

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, με σκοπό την παροχή υπηρεσίας

1. Σε υπήκοο τρίτης χώρας, που απασχολείται νόμιμα σε επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και πρέπει να μετακινηθεί στην Ελλάδα για παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας, στο πλαίσιο σχετικής συμβατικής υποχρέωσης μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και του αντισυμβαλλομένου, ο οποίος ασκεί τις δραστηριότητές του στην Ελλάδα, χορηγείται άδεια διαμονής, εφόσον, πέραν των προϋποθέσεων του άρθρου 10 πληρούνται και οι ακόλουθες ειδικές προϋποθέσεις:

α. Έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου, εφόσον το προβλεπόμενο διάστημα διαμονής υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

β. Αποδεικνύει τη νόμιμη διαμονή του στο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση από την οποία μετακινείται.

γ. Η επιχείρηση από την οποία μετακινείται ο υπήκοος τρίτης χώρας αποδεικνύει ότι τον απασχολεί νόμιμα στο έδαφος του κράτους-μέλους, στο οποίο είναι εγκατεστημένη.

δ. Η επιχείρηση, από την οποία μετακινείται ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει συνάψει σύμβαση για την παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας με τον αντίστοιχο αντισυμβαλλόμενο στην Ελλάδα, στην οποία αναφέρονται ο σκοπός και το προβλεπόμενο διάστημα της μετακίνησης, καθώς και η ανάληψη των εξόδων διαμονής, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επιστροφής του.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής κατατίθεται στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου, στον οποίο είναι εγκατεστημένος ο αντισυμβαλλόμενος. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για το χρόνο που απαιτείται για την εκπλήρωση της αναληφθείσας συμβατικής υποχρέωσης από την επιχείρηση και δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά το ένα έτος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον τούτο δικαιολογείται από την ανάγκη εκπλήρωσης της συμβατικής υποχρέωσης της επιχείρησης, η ανωτέρω άδεια διαμονής μπορεί να ανανεωθεί για έξι, επιπλέον, μήνες.

4. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παρ. 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

Άρθρο 19

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα με σκοπό την παροχή υπηρεσίας

1. Σε υπήκοο τρίτης χώρας, που απασχολείται ως εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό σε επιχείρηση, η οποία είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα και για τον οποίο προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών, στο πλαίσιο σύμβασης προμήθειας, μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και της αντίστοιχης που ασκεί τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα, χορηγείται άδεια διαμονής, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Είναι κάτοχος ισχύοντος διαβατηρίου και έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου και

β. Η επιχείρηση, από την οποία μετακινείται ο υπήκοος τρίτης χώρας, έχει συνάψει σύμβαση προμήθειας, με την οποία προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που αναφέρονται, αποκλειστικώς, στην εγκατάσταση, δοκιμαστική λειτουργία και συντήρηση των προμηθευόμενων ειδών, το διάστημα παροχής των υπηρεσιών, ο αριθμός και η ειδικότητα των ατόμων που θα απασχοληθούν, καθώς και η ανάληψη των εξόδων διαμονής, πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επιστροφής τους.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής κατατίθεται στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου στον οποίο είναι εγκατεστημένη η ημεδαπή επιχείρηση. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για το χρόνο που απαιτείται για την εκπλήρωση της αναληφθείσας και μόνο συμβατικής υποχρέωσης από την επιχείρηση και δεν μπορεί να υπερβαίνει, συνολικά, τους έξι μήνες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον τούτο δικαιολογείται από την ανάγκη εκπλήρωσης της συμβατικής υποχρέωσης, η ανωτέρω άδεια διαμονής μπορεί να ανανεωθεί για έξι, επιπλέον, μήνες.

Άρθρο 20

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής αθλητών και προπονητών

1. Η είσοδος και διαμονή στη Χώρα υπηκόων τρίτων χωρών, αθλητών και προπονητών αθλήματος, που έχει αναγνωρισθεί από τις ελληνικές αθλητικές αρχές, για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψή τους σε αναγνωρισμένο αθλητικό σωματείο σε Αθλητική Ανώνυμη Εταιρία (Α.Α.Ε.)

ή σε Τμήμα Αμειβόμενων Αθλητών (Τ.Α.Α.), επιτρέπεται, ύστερα από έγκριση της ελληνικής αθλητικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος και χορήγηση ειδικής θεώρησης εισόδου.

2. Αθλητής ή προπονητής, υπήκοος τρίτης χώρας, που επιθυμεί να έλθει στην Ελλάδα εν όψει εγγραφής, μεταγραφής ή πρόσληψης, καταθέτει αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, εφόσον έχει εγγραφεί, μεταγραφεί ή προσληφθεί σε ελληνικό αθλητικό σωματείο, Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. και πληρούνται οι λοιπές, προβλεπόμενες από το νόμο, προϋποθέσεις.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται σε ισχύ έγγραφη συμφωνία συνεργασίας ή σύμβαση εργασίας του υπηκόου τρίτης χώρας.

4. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παρ. 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

5. Επιτρέπεται η είσοδος στη Χώρα, για προετοιμασία εν όψει συμμετοχής σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις, σε αθλητές, υπηκόους τρίτων χωρών, τους προπονητές και λοιπό εξειδικευμένο προσωπικό που τους συνοδεύει, ύστερα από έγκριση της ελληνικής ομοσπονδίας του αντίστοιχου αθλήματος που είναι αναγνωρισμένο από τις ελληνικές αθλητικές αρχές. Η είσοδος επιτρέπεται, αφού λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου, και αποδείξουν ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους διαβίωσης και πλήρη ασφάλιση ασθένειας.

Η άδεια διαμονής χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η έγκριση της ελληνικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος και δεν μπορεί να υπερβεί το έτος. Ανανέωση δεν είναι επιτρεπτή.

Άρθρο 21

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων

1. Υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων και οι εργαζόμενοι σε αυτά επιτρέπεται να εισέλθουν στη Χώρα, εφόσον αποδεικνύουν την ανωτέρω ιδιότητα και εργασιακή σχέση τους και αφού λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου.

2. Στους υπηκόους τρίτων χωρών της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται άδεια διαμονής για εργασία, λαμβανομένης υπόψη και της ενιαίας δομής του καλλιτεχνικού συγκροτήματος.

3. Η άδεια διαμονής για εργασία χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, για όσο χρονικό διάστημα πρόκειται να διαρκέσουν οι παραστάσεις ή οι εκδηλώσεις στις οποίες συμμετέχουν.

Άρθρο 22

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε πνευματικούς δημιουργούς

1. Υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι πνευματικοί δημιουργοί, ιδίως συγγραφείς, λογοτέχνες, σκηνοθέτες, ζωγράφοι, γλύπτες, ηθοποιοί, μουσικοί, τραγουδιστές,

χορογράφοι και σκηνογράφοι, επιτρέπεται να εισέλθουν στη Χώρα εφόσον έχουν συνάψει για το σκοπό αυτόν σχετική σύμβαση διάρκειας μεγαλύτερης των τριών μηνών με επιχείρηση ή οργανισμό, το αντικείμενο του οποίου συνίσταται σε δραστηριότητες εκμετάλλευσης ή δημιουργίας προϊόντων πνευματικής ιδιοκτησίας και αφού λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου.

2. Στους υπηκόους τρίτων χωρών της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται άδεια διαμονής για εργασία, για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, για όσο χρονικό διάστημα ανανεώνεται η σύμβασή τους.

Άρθρο 23

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε μέλη ξένων αρχαιολογικών σχολών

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Πολιτισμού επιτρέπεται να χορηγείται σε υπήκοο τρίτης χώρας, μέλος ξένης αρχαιολογικής σχολής, η επιστημονική δραστηριότητα της οποίας υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού, άδεια διαμονής για εργασία στο πλαίσιο της δραστηριότητας της σχολής, εφόσον προηγουμένως έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου από την αρμόδια ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του.

2. Η σχετική αίτηση κατατίθεται στην αρμόδια Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει γίνει δεκτός ως μέλος της οικείας αρχαιολογικής σχολής και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις, που προβλέπονται στο νόμο αυτόν.

3. Στους υπηκόους τρίτων χωρών της παραγράφου 1 χορηγείται άδεια διαμονής για εργασία, για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η επιστημονική τους δραστηριότητα.

4. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παρ. 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ

ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Άρθρο 24

Άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας

1. Επιτρέπεται η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας στη Χώρα, προκειμένου αυτός να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, εφόσον πληρούνται, σωρευτικά, οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Διαθέτει επαρκείς πόρους για την άσκηση της δραστηριότητας και κατ' ελάχιστο εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, κατατεθειμένα σε λογαριασμό στο όνομα του αιτούντος, που τηρείται σε αναγνωρισμένο τραπεζικό ίδρυμα. Μετά τη χορήγηση της ειδικής θεώρησης εισόδου, απαιτείται η κατάθεση του ανωτέρω ποσού σε αντίστοιχο ίδρυμα της ημεδαπής.

β. Η δραστηριότητα συμβάλλει στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και γ. κατέχει ειδική θεώρηση εισόδου.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας εισόδου προς άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας υποβάλλεται στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του υπηκόου τρίτης χώρας μαζί με αντίστοιχη οικονομοτεχνική μελέτη.

3. Η αίτηση, μαζί με την ανωτέρω οικονομοτεχνική μελέτη και τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, διαβιβάζεται στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας στην οποία υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα, όπου ο ενδιαφερόμενος προτίθεται να εγκατασταθεί και να ασκήσει τη δραστηριότητα.

4. Η αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής της επόμενης παραγράφου, εγκρίνει την άσκηση της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας και αποστέλλει τη σχετική πράξη στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, η οποία τη γνωστοποιεί στον ενδιαφερόμενο και χορηγεί την αντίστοιχη ειδική θεώρηση εισόδου. Σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος του, ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση πριν από την παρέλευση ενός έτους.

5. Στην έδρα κάθε Περιφέρειας, συνιστάται επταμελής Επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, στην οποία συμμετέχουν:

α) Ο προϊστάμενος της αρμόδιας Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, ως πρόεδρος.

β) Ένας προϊστάμενος τμήματος της ίδιας υπηρεσίας.

γ) Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης της Περιφέρειας.

δ) Ένας υπάλληλος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.) της έδρας της Περιφέρειας.

ε) Ένας εκπρόσωπος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Ν.Α.) της έδρας της Περιφέρειας.

στ) Ένας εκπρόσωπος της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.) του νομού που εδρεύει η Περιφέρεια και

ζ) Ένας εκπρόσωπος Επιμελητηρίου της έδρας της Περιφέρειας

ως τακτικά μέλη, μαζί με τα υποδεικνυόμενα αντίστοιχα αναπληρωματικά τους.

Η ανωτέρω Επιτροπή γνωμοδοτεί, μέσα σε ένα μήνα από του υποβληθεί το σχετικό αίτημα, αναφορικά με τη σκοπιμότητα άσκησης της δραστηριότητας. Ειδικότερα, εξετάζει την αρτιότητα και δυνατότητα εφαρμογής της οικονομοτεχνικής μελέτης, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τις επιχειρηματικές εμπειρίες του υπηκόου τρίτης χώρας, το ύψος του διαθέσιμου κεφαλαίου και τις επιπτώσεις στην απασχόληση, καθώς και τους ειδικούς περιορισμούς που επιβάλλονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 25

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, μετά την είσοδό του στη χώρα, και στο πλαίσιο ισχύος της ειδικής θεώρησης εισόδου για τη δραστηριότητα του προηγούμενου άρθρου, καταθέτει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, συνοδευόμενη από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του διαβατηρίου του. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

Η σχετική άδεια διαμονής εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας και ισχύει για δύο έτη.

2. Η ανωτέρω απόφαση κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

3. Η άδεια διαμονής μπορεί να ανανεώνεται, για δύο έτη κάθε φορά, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής του προηγούμενου άρθρου, εφόσον:

α. Η εγκριθείσα δραστηριότητα εξακολουθεί να ασκείται.

β. Πρόκειται για την ίδια δραστηριότητα.

γ. Έχουν εκπληρωθεί οι φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις και

δ. Η δραστηριότητα εξακολουθεί να ασκείται εντός των ορίων του ίδιου νομού.

4. Αν η άδεια διαμονής ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί, επιτρέπεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, να χορηγηθεί στον υπήκοο τρίτης χώρας προθεσμία μέχρι έξι μήνες για την αναχώρησή του από την Ελλάδα, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την εκκαθάριση της επιχείρησής του.

Άρθρο 26

Άδεια διαμονής για ανάπτυξη επενδυτικής δραστηριότητας

1. Επιτρέπεται η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα, προκειμένου να πραγματοποιήσει επένδυση ύψους τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ, τουλάχιστον, που θα έχει θετικές επιπτώσεις στην εθνική οικονομία.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής υποβάλλεται στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του υπηκόου τρίτης χώρας.

3. Η αίτηση μαζί με απαιτούμενα δικαιολογητικά διαβιβάζεται στη Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού (Τμήμα Παρακολούθησης Ξένων Αμέσων Επενδύσεων) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Τα δικαιολογητικά του προηγούμενου εδαφίου προσδιορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών.

4. Εντός προθεσμίας είκοσι ημερών, το αργότερο, από την περιέλευση του φακέλου στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών διαβιβάζει στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης πρόταση, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης του Τμήματος Παρακολούθησης Ξένων Αμέσων Επενδύσεων του Υπουργείου, για τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής στον αλλοδαπό, σε σχέση με την επένδυση. Ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης αποφασίζει για την έγκριση της άδειας διαμονής.

5. Η έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης διαβιβάζεται στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, η οποία χορηγεί την ειδική θεώρηση εισόδου με την επιφύλαξη του άρθρου 8 του παρόντος. Σε περίπτωση μη χορήγησης της έγκρισης της προηγούμενης παραγράφου, δεν μπορεί να υποβληθεί νέα αίτηση πριν από την παρέλευση ενός έτους.

6. Ο επενδυτής οφείλει να ενημερώνει το Τμήμα Παρακολούθησης Ξένων Αμέσων Επενδύσεων τόσο για την πραγματοποίηση της επένδυσης όσο και κατ' έτος για την πρόοδο υλοποίησης αυτής, αντίστοιχα. Εάν μετά την πάροδο ενός έτους διαπιστωθεί ότι είτε δεν πραγματοποιή-

θηκε η επένδυση ή ότι δεν υπήρξε ανάλογη πρόοδος, ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, με την ίδια διαδικασία της παραγράφου 4 του παρόντος, διαβιβάζει πρόταση στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, προκειμένου να αποφασίσει για την ανάκληση ή μη της άδειας διαμονής, κατά τους όρους του άρθρου αυτού.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα, που αναφέρονται είτε στην υλοποίηση της επένδυσης είτε στην άδεια διαμονής κατά τους όρους του άρθρου αυτού.

Άρθρο 27

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, μετά την εισδό του στη χώρα και στο πλαίσιο ισχύος της ειδικής θεώρησης εισόδου του, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του προηγούμενου άρθρου, υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, συνοδευόμενη από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του διαβατηρίου.

2. Η σχετική άδεια διαμονής εκδίδεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ισχύει για τρία έτη και η οικεία απόφαση κοινοποιείται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

3. Η άδεια διαμονής μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον:

α. Η εγκριθείσα δραστηριότητα εξακολουθεί να ασκείται.

β. Πρόκειται για την ίδια δραστηριότητα ή επέκταση της αρχικής και

γ. Έχουν εκπληρωθεί οι φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις.

4. Αν η άδεια διαμονής ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί, επιτρέπεται να χορηγηθεί, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στον υπήκοο τρίτης χώρας προθεσμία μέχρι έξι μήνες για την αναχώρησή του από την Ελλάδα, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την εκκαθάριση της επιχείρησής του.

5. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 28

Χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους σπουδών

1. Η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα για σπουδές σε Πανεπιστήμια, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές και Εκκλησιαστικές Σχολικές Μονάδες, Ανώτερα Σχολή Εκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαιδύσεως (Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ./Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), στην Ανώτερη Σχολή Τουριστικών Επαγγελμάτων του Ε.Ο.Τ. και σε Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε.) επιτρέπεται εφόσον

προηγούμενως λάβει ειδική θεώρηση εισόδου. Στις σπουδές περιλαμβάνονται και οι μεταπτυχιακές. Στην έννοια των σπουδών εντάσσεται και ο κύκλος προετοιμασίας, εφόσον αυτός προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, ως τμήμα των σπουδών αυτών.

2. Υπήκοος τρίτης χώρας, που έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου για σπουδές στην Ελλάδα, μπορεί να ζητήσει άδεια διαμονής για το σκοπό αυτόν, εφόσον συντρέχουν, σωρευτικά, οι εξής προϋποθέσεις:

α. Έχει εγγραφεί στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα ή έχει γίνει αποδεκτός προς εγγραφή.

β. Διαθέτει επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαμονής και σπουδών για το χρόνο που ισχύει η άδεια διαμονής και

γ. Έχει καταβάλει τα απαιτούμενα τέλη εγγραφής στο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Δεν χορηγείται άδεια διαμονής για λόγους σπουδών στους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα ως εργαζόμενοι ή ασκούντες ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 29

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής

1. Η άδεια διαμονής για σπουδές ισχύει για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον ο κάτοχος της εξακολουθεί να πληροί τις προϋποθέσεις του προηγούμενου άρθρου. Αν η διάρκεια του προγράμματος σπουδών είναι κατώτερη του ενός έτους, η άδεια διαμονής ισχύει για τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών. Ο συνολικός χρόνος διαμονής δεν μπορεί να υπερβεί την προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις συνολική διάρκεια σπουδών προσαυξημένη κατά το ήμισυ. Στο χρόνο αυτόν προστίθεται ένα επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, εφόσον αυτό έχει ζητηθεί από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

2. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της, να καταθέσει αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του που συνοδεύεται από βεβαίωση του αντίστοιχου εκπαιδευτικού ιδρύματος, από την οποία να προκύπτει η εγγραφή του και συμμετοχή του στις εξετάσεις, καθώς και από πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας από το οποίο προκύπτει η γενικότερη πρόοδος των σπουδών του.

Άρθρο 30

Επαγγελματική κατάρτιση

1. Επαγγελματική κατάρτιση, για την εφαρμογή του παρόντος, είναι η φοίτηση σε Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 2009/1992 (ΦΕΚ 18 Α'), όπως κάθε φορά ισχύει. Της εν λόγω κατάρτισης μπορεί να προηγείται, όπου απαιτείται, με βάση το πρόγραμμα σπουδών της απαιτούμενης ειδικότητας, ένα προπαρασκευαστικό έτος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας.

2. Η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα για κατάρτιση σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. επιτρέπεται, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας γίνει δεκτός από αυτά και χορηγηθεί σχετική έγκριση φοίτησης από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.). Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρη-

σκευμάτων και ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Ε.Ε.Κ., καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα πιστοποιητικά απόδειξης της γλωσσομάθειας όπου απαιτούνται για την έγκριση αυτή.

3. Στο πλαίσιο εφαρμογής του νόμου αυτού επιτρέπεται η εισόδος υπηκόων τρίτων χωρών και για την παρακολούθηση αδιαβάθητου εκπαιδευτικού επιπέδου προγραμμάτων σε εργαστήρια ελευθέρων σπουδών, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας γίνει δεκτός σε αυτά και υπό την προϋπόθεση ότι τα ανωτέρω προγράμματα απαιτούν κανονική και όχι εξ αποστάσεως φοίτηση. Η σχετική βεβαίωση του εργαστηρίου ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας γίνεται δεκτός, καθώς και η διάρκεια των σχετικών προγραμμάτων θεωρείται από την αρμόδια Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

4. Η οικεία ειδική θεώρηση εισόδου και η αντίστοιχη άδεια διαμονής, καθώς και η ανανέωσή της, χορηγούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 28 και 29 του νόμου αυτού, που εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 31

Αλλαγή κατεύθυνσης σπουδών

Υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος έχει λάβει θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής για σπουδές ή για επαγγελματική κατάρτιση στην Ελλάδα, μπορεί να αλλάξει εκπαιδευτικό ίδρυμα, δημόσιο ή ιδιωτικό ινστιτούτο επαγγελματικής κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) ή εργαστήριο ελευθέρων σπουδών, καθώς και κατεύθυνση σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης, μόνο μία φορά και εντός του πρώτου έτους σπουδών του, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει υπέρβαση του χρόνου διαμονής, που προβλεπόταν για τις αρχικές σπουδές.

Άρθρο 32

Σπουδές σε στρατιωτικές σχολές

Υπήκοοι τρίτων χωρών, που έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου και έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση στις Σχολές και τα Ειδικά Σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή Ακαδημίες του Εμπορικού Ναυτικού λαμβάνουν, κατ' εξαίρεση, άδεια διαμονής για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους σε αυτές.

Όσοι έχουν γίνει δεκτοί προς φοίτηση ως υπότροφοι των ανωτέρω Σχολών και Ειδικών Σχολείων δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου.

Άρθρο 33

Απόκτηση ιατρικής ειδικότητας

1. Για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας από υπήκοο τρίτης χώρας απαιτείται ειδική θεώρηση εισόδου και χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας άδεια διαμονής διάρκειας ενός έτους, η οποία μπορεί να ανανεώνεται ανά διετία και μέχρι την απόκτησή της. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής αποτελεί και η προσκόμιση βεβαίωσης από νοσηλευτικό ίδρυμα που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, παρέχει ειδικότητα, ότι γίνεται δεκτός προς απόκτησή της.

2. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

Άρθρο 34

Συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα

1. Υπήκοοι τρίτων χωρών, που μετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγών στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υπότροφοι υπουργείων, οργανισμών, κοινωφελών ιδρυμάτων και του Ι.Κ.Υ., γίνονται δεκτοί για διαμονή στη Χώρα, εφόσον έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου. Η ειδική θεώρηση εισόδου χορηγείται, εφόσον προσκομισθεί στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή βεβαίωση του φορέα πραγματοποίησης του αντίστοιχου προγράμματος ή χορήγησης της υποτροφίας.

2. Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ίσο με το διάστημα εκτέλεσης του προγράμματος ή διάρκειας της υποτροφίας. Οι υπότροφοι της προηγούμενης παραγράφου δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου.

3. Σε υπηκόους τρίτων χωρών φοιτητές που συμμετέχουν σε προγράμματα με σκοπό την πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών τους, στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, χορηγείται άδεια διαμονής, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, η οποία παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας, για διάστημα έως έξι μηνών, με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης, εφόσον προηγουμένως έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου.

Άρθρο 35

Επαγγελματική δραστηριότητα σπουδαστών υπηκόων τρίτων χωρών

Υπήκοοι τρίτων χωρών, που έχουν λάβει άδεια διαμονής για λόγους σπουδών, σύμφωνα με τα άρθρα 28, 30, 32 και 34 του παρόντος, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου, επιτρέπεται να εργάζονται μόνο με καθεστώς μερικής απασχόλησης, σύμφωνα με τους όρους της οικείας νομοθεσίας. Για το σκοπό αυτόν χορηγείται στον ενδιαφερόμενο υπήκοο τρίτης χώρας σχετική έγκριση από την Περιφέρεια με την επίδειξη της άδειας διαμονής του. Η διάρκεια της ανωτέρω έγκρισης είναι ισόχρονη με την άδεια διαμονής και μπορεί να ανανεώνεται παράλληλα με αυτήν.

Άρθρο 36

Χορήγηση άδειας διαμονής σε οικονομικά ανεξάρτητα άτομα

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, χορηγείται άδεια διαμονής για ένα έτος σε υπήκοο τρίτης χώρας, εφόσον έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου και διαθέτει επαρκείς πόρους, σε επίπεδο σταθερού ετήσιου εισοδήματος για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης, η οποία μπορεί να ανανεώνεται ανά έτος, εφόσον πληρούνται οι λοιπές, προβλεπόμενες από το νόμο, προϋποθέσεις. Το ύψος των επαρκών πόρων καθορίζεται με κοινή υπουργική απόφαση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 90 του νόμου αυτού.

2. Ο παραπάνω υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί να συνοδεύεται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς του, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος. Η προϋπόθεση των επαρκών πόρων διαβίωσης θα πρέπει

να συντρέχει είτε στο πρόσωπο του κάθε μέλους της οικογένειας είτε αθροιστικά για όλα τα μέλη αυτής.

Άρθρο 37

Χορήγηση άδειας διαμονής σε ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων και σε υπηκόους τρίτης χώρας που υπηρετούν ως υπηρετικό προσωπικό διπλωματικών αποστολών

1. Στα ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων που υπηρετούν στην Ελλάδα χορηγείται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, άδεια διαμονής για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο υπηρεσίας των γονέων τους. Η ανωτέρω άδεια δεν παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

2. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας χορηγείται άδεια διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι βρίσκονται στο εξωτερικό και καλούνται στην Ελλάδα, προκειμένου να εργασθούν ως ιδιωτικοί υπηρέτες μελών Διπλωματικών Αποστολών, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 της Σύμβασης της Βιέννης του 1961 «Περί των Διπλωματικών Σχέσεων», η οποία έχει κυρωθεί με το ν.δ. 503/1970 (ΦΕΚ 108 Α').

3. Η άδεια διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο που διαρκεί η σχέση τους με το μέλος της Διπλωματικής Αποστολής.

Άρθρο 38

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε ανταποκριτές ξένου τύπου

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας χορηγείται άδεια διαμονής στους ανταποκριτές ξένου τύπου, εφόσον κατέχουν ειδική θεώρηση εισόδου και έχουν διαπιστευθεί στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης. Οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους για τα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

2. Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής της παραγράφου αυτής κατατίθεται στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, συνοδευόμενη από αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου του υπηκόου τρίτης χώρας με την ειδική θεώρηση εισόδου και βεβαίωση της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης για την ανωτέρω ιδιότητα του υπηκόου τρίτης χώρας και για το χρονικό διάστημα της διαπίστευσής του.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

Άρθρο 39

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε λειτουργούς των γνωστών θρησκειών

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας επιτρέπεται να χορηγείται άδεια διαμονής σε λειτουργούς όλων των γνωστών θρησκειών, υπηκόους τρίτων χωρών, για ένα έτος που μπορεί να ανανεώνεται ανά διετία και εφόσον έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου. Η ειδική θεώρηση εισόδου δύναται να χορηγείται, εφόσον προσκομισθεί στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή βεβαί-

ωση του οικείου μητροπολίτη, προκειμένου για λειτουργούς της επικρατούσας θρησκείας ή του οικείου εκπροσώπου της γνωστής θρησκείας στη Χώρα, ότι οι ανωτέρω λειτουργοί θα ασκήσουν αποκλειστικά ιερατικά καθήκοντα. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής θα πρέπει να συνοδεύεται από αντίστοιχη βεβαίωση ανάληψης των εξόδων διαβίωσης και πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

2. Οι ως άνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

Άρθρο 40

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για φοίτηση στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους

1. Η είσοδος ομόδοξου υπηκόου τρίτης χώρας για φοίτηση στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους επιτρέπεται, εφόσον προηγουμένως ο υπήκοος τρίτης χώρας λάβει ειδική θεώρηση εισόδου.

2. Ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, να υποβάλει στην Ιερά Επιστοασία του Αγίου Όρους αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής. Μαζί με την αίτηση πρέπει να καταθέσει:

α. Αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου με την ειδική θεώρηση εισόδου.

β. Βεβαίωση εγγραφής στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία.

γ. Βεβαίωση Ιεράς Μονής ή ιδρύματος ή ιδιώτη ότι αναλαμβάνουν την κηδεμονία, τα έξοδα σπουδών και διαβίωσής του στο Άγιον Όρος.

δ. Βεβαίωση της Ιεράς Επιστοασίας ή της Ιεράς Μονής ή του ιδρύματος ή του ιδιώτη, που έχουν αναλάβει την κηδεμονία του, ότι υποχρεούται προς πλήρη κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και των εξόδων νοσηλείας του, καθώς και

ε. Πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

3. Η άδεια διαμονής του υπηκόου τρίτης χώρας χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, ύστερα από εισήγηση της Ιεράς Επιστοασίας.

4. Η άδεια διαμονής χορηγείται για το χρονικό διάστημα των ετών φοίτησης και μπορεί να ανανεώνεται για ένα ακόμη έτος.

Άρθρο 41

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για σπουδή, γνωριμία και άσκηση του μοναχικού βίου

1.α. Σε υπήκοο τρίτης χώρας, ο οποίος έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου, επιτρέπεται η χορήγηση άδειας διαμονής στην περιοχή του Αγίου Όρους για σπουδή ή γνωριμία του Αγιορείτικου μοναχικού βίου, ύστερα από αίτησή του προς μία από τις είκοσι Ιερές Μονές του Αγίου Όρους και εισήγηση της Ιεράς Κοινότητας. Η άδεια εκδίδεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέ-

ρειας, εφόσον η φιλοξενούσα Ιερά Μονή βεβαιώνει ότι αναλαμβάνει να του παρέχει κατάλυμα, τροφή και λοιπά έξοδα διαβίωσης και να τον ασφαλίσει για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας και πλήρους ιατροφαρμακευτικής περιθαλψης.

β. Η φιλοξενούσα Ιερά Μονή του Αγίου Όρους διαβιβάζει στην αρμόδια Διεύθυνση της Περιφέρειας την εισήγηση της Ιεράς Κοινότητας με την παραπάνω αίτηση του ενδιαφερομένου.

γ. Η άδεια έχει ισχύ ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ίσο χρονικό διάστημα.

2. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας επιτρέπεται να χορηγείται άδεια διαμονής για ένα έτος, που μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, σε υπήκοο τρίτης χώρας ο οποίος επιθυμεί να γνωρίσει το μοναχικό βίο ή να μονάσει, εφόσον έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου. Η ειδική θεώρηση εισόδου χορηγείται, εφόσον προσκομισθεί στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή βεβαίωση της οικείας Ιεράς Μονής ότι έχει γίνει δεκτός για να γνωρίσει το μοναχικό βίο ή να μονάσει. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής θα πρέπει να συνοδεύεται από αντίστοιχη βεβαίωση ανάληψης των εξόδων ιατροφαρμακευτικής περιθαλψης.

Άρθρο 42

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε αρχηγούς οργανωμένων Ομάδων Τουρισμού

1. Χορηγείται ειδική θεώρηση εισόδου σε αρχηγούς οργανωμένων Ομάδων Τουρισμού (Tour Leaders), μετά από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν σχετική αίτηση στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας τους.

2. Ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει, πέντε ημέρες από την άφιξή του στη Χώρα, να καταθέσει στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής συνοδευόμενη από τα σχετικά δικαιολογητικά.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Η ανωτέρω άδεια διαμονής, η οποία επιτρέπει στον κάτοχό της να ασκεί την εργασία για την οποία εισήλθε στη Χώρα, χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για χρονικό διάστημα έως οκτώ μηνών και δεν ανανεώνεται εντός του ίδιου έτους.

Άρθρο 43

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών για την εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος

1. Σε υπήκοο τρίτης χώρας που επιθυμεί να διαμείνει στην Ελλάδα, με σκοπό τη συμμετοχή του σε ερευνητικά προγράμματα σε δημόσιο ερευνητικό οργανισμό ή άλλους αντίστοιχους ερευνητικούς φορείς του δημόσιου τομέα ή ν.π.ι.δ., που εποπτεύονται από δημόσια αρχή, χορηγείται άδεια διαμονής για την εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 10 του νόμου αυτού και έχει συνάψει σύμβαση συνεργασίας με τον ερευνητικό οργανισμό, στην οποία αναγράφονται οι όροι συνεργασίας, ο χρόνος ολοκλήρωσής της, καθώς και η ανάληψη των εξόδων διαμονής και επιστροφής του από τον αυτό οργανισμό.

2. Ο ενδιαφερόμενος υπήκοος τρίτης χώρας, αφού προηγουμένως λάβει ειδική θεώρηση εισόδου, καταθέτει αίτηση στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, είναι ετήσιας διάρκειας και μπορεί να ανανεώνεται κατ' έτος και για τον ίδιο λόγο, μέχρι την ολοκλήρωση του ερευνητικού προγράμματος.

3. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούμενων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 44

Χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, επιτρέπεται να χορηγείται άδεια διαμονής για λόγους ανθρωπιστικής φύσεως σε υπηκόους τρίτων χωρών:

α. Θύματα εργατικών ατυχημάτων και λοιπών ατυχημάτων, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θεραπεία ή συνταξιοδοτούνται για την ίδια αιτία.

β. Θύματα εγκληματικών πράξεων, εφόσον αυτές προκύπτουν από δικαστική απόφαση και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θεραπεία τους.

γ. Πρόσωπα, τα οποία φιλοξενούνται σε ιδρύματα και σε νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού.

δ. Ανήλικα, την επιμέλεια των οποίων έχουν ελληνικές οικογένειες ή οικογένειες υπηκόων τρίτων χωρών με νόμιμη διαμονή στη Χώρα ή για τα οποία είναι εκκρεμής διαδικασία υιοθεσίας.

ε. Πρόσωπα που πάσχουν από σοβαρά προβλήματα υγείας.

Η συνδρομή σοβαρών προβλημάτων υγείας, καθώς και η διάρκεια της θεραπείας, διαπιστώνονται με πρόσφατο πιστοποιητικό κρατικού νοσοκομείου ή νοσοκομείου του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σε περίπτωση κατά την οποία το πρόβλημα υγείας αναφέρεται σε λοιμώδες νόσημα, για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης απαιτείται σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ότι δεν συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της ανωτέρω άδειας στις περιπτώσεις α', β' και ε' είναι η προηγούμενη κατοχή από τον αιτούντα άδειας διαμονής. Η διάρκεια της άδειας είναι μέχρι ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα.

2. Σε περίπτωση συνδρομής λόγων που δεν εμπίπτουν στις ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου και οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την παραμονή υπηκόου τρίτης χώρας, είναι δυνατή η χορήγηση άδειας διαμονής, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από γνώμη της Επιτρο-

πής της παραγράφου 1 του άρθρου 89 του παρόντος. Η διάρκεια της ανωτέρω άδειας δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι μήνες και δεν ανανεώνεται για την ίδια αιτία παρά μόνο για έναν από τους λοιπούς λόγους που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος.

3. Αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή των παραπάνω αιτήσεων είναι η Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

4. Στις περιπτώσεις των προσώπων της παραγράφου 1 που τα μέλη της οικογένειάς τους είναι κάτοχοι άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης είναι δυνατή η ανανέωση της άδειας διαμονής τους για ίσο χρονικό διάστημα με την ισχύ της άδειας για ανθρωπιστικούς λόγους. Η σχετική απόφαση εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Στην περίπτωση που δεν πληρούνται η προϋπόθεση της περίπτωσης γ' του άρθρου 53, η άδεια μπορεί να χορηγηθεί κατά παρέκκλιση της διάταξης αυτής.

5. Η άδεια διαμονής που χορηγείται για ανθρωπιστικούς λόγους μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λοιπούς λόγους του νόμου αυτού, εφόσον εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους εκδόθηκε ή εφόσον τούτο έχει οριστεί με την απόφαση χορήγησής της.

6. Οι άδειες διαμονής του παρόντος άρθρου παρέχουν στον υπήκοο τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

7. Οι άδειες διαμονής της παραγράφου 1 δεν υπόκεινται στην καταβολή παραβόλου.

Άρθρο 45

Χορήγηση άδειας διαμονής για δημόσιο συμφέρον

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εξωτερικών χορηγείται άδεια διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, εφόσον αιτιολογημένα συντρέχει δημόσιο συμφέρον. Η ανωτέρω άδεια διαμονής παρέχει στον υπήκοο τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής της παραγράφου αυτής υποβάλλεται στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

2. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΘΥΜΑΤΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Άρθρο 46

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων

1. Σε υπήκοο τρίτης χώρας, που έχει χαρακτηριστεί θύμα εμπορίας ανθρώπων με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών κατά την έννοια της περίπτωσης ι' του άρθρου 1 του νόμου αυτού και ύστερα από αίτηση του θύματος που υποβάλλεται είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω του αρμόδιου εισαγγελέα χορηγείται σχετική άδεια δια-

μονής, για την οποία δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου.

2. Η άδεια αυτή χορηγείται με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις των επόμενων άρθρων.

Άρθρο 47

Ενημέρωση θυμάτων και ειδική μέριμνα για ανήλικους

1. Σε περίπτωση που οι αρμόδιες αστυνομικές ή εισαγγελικές αρχές πιθανολογήσουν ότι υπήκοος τρίτης χώρας εμπίπτει στην κατηγορία των θυμάτων, όπως αυτά ορίζονται σύμφωνα με την περίπτωση ι' του άρθρου 1 του παρόντος, τον ενημερώνουν για τη δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής περιορισμένης ισχύος, εφόσον συνεργάζεται στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Την ενημέρωση αυτή μπορεί να παρέχουν και οι αρμόδιοι φορείς κοινωνικής στήριξης που προβλέπονται στο παράρτημα του π.δ. 233/2003 (ΦΕΚ 248 Α'), όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Στην περίπτωση υπηκόων τρίτων χωρών που είναι ασυνόδευτοι ανήλικοι, οι αρμόδιες εισαγγελικές ή αστυνομικές αρχές λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να προσδιορίσουν την ταυτότητα και την ιθαγένειά τους και να θεμελιώσουν το γεγονός ότι δεν συνοδεύονται. Επίσης, καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τον ταχύτερο δυνατό εντοπισμό της οικογένειάς τους και λαμβάνουν αμέσως τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν τη νομική τους εκπροσώπηση και, εφόσον χρειάζεται, την εκπροσώπησή τους στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας.

Άρθρο 48

Προθεσμία περίσκεψης

1. Στα πρόσωπα των προηγούμενων διατάξεων παρέχεται, με πράξη της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής, προθεσμία περίσκεψης, ώστε να συνέλθουν και να είναι σε θέση να διαφύγουν από την επιρροή των δραστών των σχετικών αδικημάτων, για να μπορούν να λάβουν ανεπηρέαστη απόφαση σχετικά με τη συνεργασία τους με τις δικτικές αρχές.

2. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα μήνα. Ειδικά για τους ανήλικους, η ίδια προθεσμία μπορεί να παρατείνεται για έναν ακόμη μήνα με απόφαση της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής και με κριτήριο την εξυπηρέτηση του συμφέροντος του ανήλικου.

3. Μόνη η προθεσμία περίσκεψης δεν θεμελιώνει δικαίωμα διαμονής στη χώρα. Κατά το ίδιο διάστημα, τα ανωτέρω πρόσωπα δεν απελαύνονται, τυχόν δε εκδοθείσα απόφαση απέλασης ανακαλείται.

4. Με απόφαση της εισαγγελικής αρχής, η προθεσμία περίσκεψης μπορεί να τερματίζεται πριν από τη λήξη της, εφόσον:

- διαπιστωθεί από την οικεία εισαγγελική ή αστυνομική αρχή ότι το ανωτέρω πρόσωπο εκουσίως επανασυνέδεσε τις σχέσεις του με τους δράστες των εγκλημάτων της περίπτωσης ι' του άρθρου 1 του νόμου αυτού ή
- για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Άρθρο 49

Περίθαλψη και παροχές κατά την περίοδο περίσκεψης

1. Κατά τη διάρκεια της περιόδου περίσκεψης, τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν πρόσβαση στην περίθαλψη, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 7 του π.δ. 233/2003, όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Στα ίδια πρόσωπα διασφαλίζονται ικανές συνθήκες διαβίωσης, εφόσον δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους.

3. Οι αρμόδιες εισαγγελικές και αστυνομικές αρχές φροντίζουν, κατά προτεραιότητα, για την προστασία και ασφάλεια των προσώπων αυτών, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Επίσης, παρέχονται υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας, όταν τα θύματα αγνοούν την ελληνική γλώσσα, καθώς και κάθε αναγκαία νομική βοήθεια.

Άρθρο 50

Προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής

1. Μετά την πάροδο της προθεσμίας περίσκεψης ή και πριν παρέλθει αυτή, εφόσον συντρέξει η περίπτωση β' της παραγράφου αυτής, ο αρμόδιος Εισαγγελέας εξετάζει εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις και συντάσσει σχετική έκθεση:

α. Εάν κρίνεται σκόπιμη η παράταση της διαμονής του εν λόγω προσώπου στην Ελληνική Επικράτεια, προς διευκόλυνση της διενεργούμενης έρευνας ή της ποινικής διαδικασίας.

β. Εάν το ανωτέρω πρόσωπο έχει επιδείξει σαφή βούληση συνεργασίας και

γ. Εάν το ίδιο πρόσωπο έχει διακόψει κάθε σχέση με τους φερόμενους ως δράστες των αδικημάτων της περίπτωσης ι' του άρθρου 1 του νόμου αυτού.

2. Η εξέταση της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας διαμονής γίνεται κατά προτεραιότητα και η χορήγησή της διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Με την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εκδίδεται άδεια διαμονής διάρκειας δώδεκα μηνών, εάν συντρέχει μία από τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου και η οποία ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα, εφόσον συνεχίζουν να πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις.

3. Η ανωτέρω άδεια διαμονής διασφαλίζει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, η οποία ισχύει μόνο κατά τη διάρκειά της, στις παροχές και την περίθαλψη του άρθρου 49 του νόμου αυτού, καθώς και στις προϋποθέσεις επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του άρθρου 6 του π.δ. 233/2003.

Άρθρο 51

Ειδικό λόγοι μη ανανέωσης και ανάκλησης της άδειας διαμονής

Η άδεια διαμονής δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται, εφόσον συντρέχει μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Εάν ο δικαιούχος επανασυνδέσει τις σχέσεις του ενεργώς και εκουσίως με τους εικαζόμενους δράστες των πράξεων που έχει καταγγείλει.

β. Εάν η αρμόδια αρχή κρίνει ότι η συνεργασία ή η καταγγελία του θύματος είναι δόλια ή καταχρηστική.

γ. Όταν το θύμα παύει να συνεργάζεται.

δ. Εάν με πρωτοβουλία της αρμόδιας εισαγγελικής ή δικαστικής αρχής η σχετική διαδικασία διακοπεί.

ε. Όταν έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία περατώνεται και η σχετική διαδικασία.

Άρθρο 52

Αλλαγή σκοπού διαμονής

Μέσα σε ένα μήνα από την περάτωση της σχετικής διαδικασίας με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, μπορεί να χορηγείται στον κάτοχο άδειας διαμονής, με την

ιδιότητα του θύματος εμπορίας ανθρώπων, άδεια διαμονής για έναν από τους λόγους και υπό τις αντίστοιχες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο αυτόν, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ

Άρθρο 53

Προϋποθέσεις για την οικογενειακή επανένωση

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα επί δύο τουλάχιστον έτη δικαιούται να ζητήσει την είσοδο και διαμονή στη χώρα μελών της οικογένειάς του, εφόσον πληρούνται, σωρευτικά, οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α. Αποδεικνύει την ύπαρξη της οικογενειακής σχέσης.

β. Τα μέλη της οικογένειάς του πρόκειται να κατοικήσουν μαζί του.

γ. Αποδεικνύει ότι διαθέτει ετήσιο προσωπικό εισόδημα σταθερό και τακτικό, επαρκές για τις ανάγκες της οικογένειάς του, το οποίο δεν προέρχεται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της Χώρας. Το εισόδημα αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τις ετήσιες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη, προσαυξημένο κατά 20% για τη σύζυγο και κατά 15% για κάθε τέκνο. Σε περίπτωση κατά την οποία και οι δύο σύζυγοι διαμένουν, νομίμως, στη Χώρα, εφόσον πρόκειται για επανένωση των τέκνων τους, δεν απαιτείται η ανωτέρω προσαύξηση, κατά 15%, για κάθε τέκνο.

δ. Διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθένειας ως προς το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς, η οποία να μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς του.

Άρθρο 54

Μέλη οικογένειας

1. Ως μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που εισέρχονται στη Χώρα, στο πλαίσιο της οικογενειακής επανένωσης, νοούνται:

α. Οι σύζυγοι, εφόσον έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους, καθώς και τα κάτω των 18 ετών άγαμα, κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν υιοθετηθεί.

β. Τα λοιπά, κάτω των 18 ετών, άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν υιοθετηθεί, εφόσον του έχει ανατεθεί η άσκηση της γονικής μέριμνας.

2. Σε περίπτωση πολυγαμίας, αν ο συντηρών έχει ήδη σύζυγο που ζει μαζί του στην Ελλάδα, δεν επιτρέπεται η οικογενειακή επανένωση με άλλη σύζυγο.

Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1 περίπτωση β', δεν επιτρέπεται η οικογενειακή επανένωση ανήλικων τέκνων του συντηρούντος και άλλης συζύγου, πέραν των ανήλικων τέκνων αυτού με τη σύζυγο με την οποία έχει ήδη επανενωθεί στη Χώρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 55

Υποβολή και εξέταση της αίτησης για οικογενειακή επανένωση

1. Ο συντηρών καταθέτει αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του για την έγκριση οικογενειακής επανένωσης. Αρμόδια για την εξέταση

της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

2. Η αίτηση γίνεται δεκτή, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 53 και 54 του νόμου αυτού. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας υποχρεούται να ζητήσει προηγουμένως τη γνώμη της οικείας αστυνομικής αρχής για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας, καθώς και τη γνώμη της αρμόδιας ελληνικής προξενικής αρχής προς διακρίβωση ύπαρξης της οικογενειακής σχέσης. Οι ανωτέρω γνώμες παρέχονται εντός διμήνου αφότου ζητηθούν.

3. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα, με την οποία εγκρίνεται η αίτηση για οικογενειακή επανένωση διαβιβάζεται στην οικεία ελληνική προξενική αρχή, η οποία χορηγεί στα μέλη της οικογένειας του υπηκόου τρίτης χώρας τις απαιτούμενες ειδικές θεωρήσεις εισόδου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 8 του παρόντος.

Άρθρο 56

Χορήγηση άδειας διαμονής

1. Τα μέλη της οικογένειας του συντηρούντος, μετά την είσοδό τους στη Χώρα και πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, καταθέτουν αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του για χορήγηση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

Κατά την εξέταση της αίτησης του παρόντος και του επόμενου άρθρου εκτιμάται ιδιαίτερα και το συμφέρον των ανήλικων τέκνων.

2. Για τα ανήλικα τέκνα η αίτηση υποβάλλεται από εκείνον που ασκεί τη γονική μέριμνα και τους χορηγείται ατομική άδεια διαμονής. Για την άδεια αυτή και μέχρι τη συμπλήρωση του δέκατου τέταρτου έτους ηλικίας του ανήλικου δεν απαιτείται η καταβολή παραβολού.

3. Οι αιτούμενες άδειες διαμονής χορηγούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας το αργότερο μέσα σε εννέα μήνες, αφότου υποβλήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Άρθρο 57

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής

1. Στα μέλη της οικογένειας χορηγείται ατομική άδεια διαμονής για χρονικό διάστημα ενός έτους, την οποία μπορούν να ανανεώνουν ανά διετία.

2. Το μέλος της οικογένειας, που επιθυμεί την ανανέωση της άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης υποχρεούται, δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της, να καταθέσει αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 11 του νόμου αυτού.

3. Κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής, όταν ο συντηρών δεν έχει επαρκείς πόρους χωρίς προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της Χώρας, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 περίπτωση γ' του άρθρου 53 του νόμου αυτού, λαμβάνονται υπόψη οι συνεισφορές των μελών της οικογένειας στο συνολικό εισόδημά της.

Άρθρο 58

Ανάκληση άδειας διαμονής

1. Η άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση δεν χορηγείται ή ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 75 του νόμου αυτού και στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Ο συντηρών και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο.

β. Διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του νόμου αυτού, προκειμένου να αποκτηθεί η άδεια διαμονής. Η οικογενειακή σχέση θεωρείται ότι έχει συναφθεί για το σκοπό αυτόν, ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των μελών της οικογένειας ή δεν υφίσταται δυνατότητα επικοινωνίας τους ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί θέματα που σχετίζονται με την προσωπική κατάσταση του ετέρου των συζύγων.

γ. Η διαμονή του συντηρούντος τερματισθεί και το μέλος της οικογένειας δεν διαθέτει αυτοτελές δικαίωμα διαμονής, σύμφωνα με το άρθρο 60 του νόμου αυτού.

2. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας, που λειτουργούν στο νομό του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, διενεργούν τους κατάλληλους σχετικούς ελέγχους, ιδίως μέσω προσωπικών συνεντεύξεων με τον συντηρούντα και τα μέλη της οικογένειάς του, τόσο κατά την αρχική χορήγηση όσο και κατά την ανανέωση των αδειών διαμονής. Έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται σε κάθε περίπτωση που περιέρχεται στη γνώση των ανωτέρω υπηρεσιών και για οποιοδήποτε περιστατικό που μπορεί να δικαιολογήσει ανάκληση της άδειας διαμονής.

3. Πριν από την απόρριψη αίτησης, την ανάκληση ή την άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής ή σε περίπτωση λήψης μέτρου απομάκρυνσης εις βάρος του συντηρούντος ή μελών της οικογένειάς του, λαμβάνονται υπόψη ο χαρακτήρας και η σταθερότητα των οικογενειακών δεσμών του προσώπου, η διάρκεια διαμονής του στη Χώρα, καθώς και η ύπαρξη οικογενειακών, πολιτιστικών και κοινωνικών δεσμών με τη χώρα καταγωγής του.

Άρθρο 59

Δικαιώματα μελών οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας

Τα μέλη της οικογένειας του συντηρούντος έχουν, κατά αντιστοιχία με αυτόν, δικαίωμα:

α. Πρόσβασης στην εκπαίδευση.

β. Πρόσβασης στη μισθωτή εργασία και σε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

Η πρόσβαση αυτή, κατά το δωδεκάμηνο διάστημα διαμονής από τη χορήγηση της αρχικής άδειας, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 57 του νόμου αυτού, τελεί υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα καθοριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 90 του νόμου αυτού.

γ. Πρόσβασης στον επαγγελματικό προσανατολισμό, στη βασική και περαιτέρω κατάρτιση, καθώς και στην επανακατάρτιση.

Άρθρο 60

Αυτοτελής άδεια διαμονής μελών οικογένειας

1. Πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά για λόγους οικογενειακής επανένωσης δικαιούνται να αποκτήσουν αυτοτελή άδεια διαμονής στην Ελλάδα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Παρέλευσης πενταετίας από τη χορήγηση της άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, εφόσον δεν έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για έναν από τους λοιπούς λόγους του άρθρου αυτού.

β. Ενηλικίωσης.

γ. Θανάτου του συντηρούντος, εφόσον τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στη Χώρα τουλάχιστον επί ένα έτος πριν το θάνατό του.

δ. Σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή αποδεδειγμένης διακοπής της εγγαμής συμβίωσης, εφόσον:

ι. Ο γάμος διήρκεσε, έως την έναρξη της δίκης έκδοσης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή αποδεδειγμένης διακοπής της εγγαμής συμβίωσης, επί τρία, τουλάχιστον, έτη από τα οποία το ένα έτος έχει διανυθεί στη Χώρα.

ii. Συντρέχουν ιδιαίτερες δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, εν όσω υφίστατο ο γάμος.

2. Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος. Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου αυτού.

3. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το δικαίωμα διαμονής των ανήλικων τέκνων ακολουθεί την τύχη του δικαιώματος διαμονής του γονέα, στον οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλεια.

4. Για τα τέκνα, η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται ανά έτος, και σε κάθε περίπτωση έως και τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας τους. Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου αυτού. Εάν η ανανέωσή της δεν πραγματοποιηθεί μέσα σε προθεσμία ενός έτους, ο υπήκοος τρίτης χώρας υποχρεούται να εγκαταλείψει το ελληνικό έδαφος. Σε περίπτωση που η ανωτέρω αυτοτελής άδεια διαμονής ανανεωθεί για σπουδές, ο υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί, μετά το πέρας των σπουδών του, να την ανανεώσει σύμφωνα με τις προβλέψεις και τις προϋποθέσεις του νόμου αυτού.

5. Στους συζύγους επαναπατρισθέντος ή παλιννοστήσαντος ή ομογενούς, που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, χορηγείται άδεια διαμονής η οποία ισχύει για όσο χρονικό διάστημα έχει νομιμοποιηθεί η διαμονή του ετέρου των συζύγων. Οι χήρες και τα ανήλικα τέκνα, εφόσον ο αποβιώσας σύζυγος ήταν επαναπατρισθείς ή παλιννοστήσας ή ομογενής, λαμβάνουν αυτοτελή άδεια διαμονής, διάρκειας πέντε ετών. Οι άδειες διαμονής της παρούσας χορηγούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, είναι δυνατόν να ανανεώνονται, κάθε φορά, για ισόχρονο διάστημα και δεν υπόκεινται στην καταβολή παραβόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΑ Ή ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε.

Άρθρο 61

Δελτίο διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε.

1. Σε μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι υπήκοοι

οι τρίτων χωρών, τα οποία τον συνοδεύουν ή επιθυμούν να τον συναντήσουν, εφόσον αυτός διαμένει νόμιμα στη Χώρα και η διάρκεια διαμονής τους υπερβεί τους τρεις μήνες, χορηγείται "Δελτίο Διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε.". Το Δελτίο αυτό, το οποίο είναι ατομικό, για τα μέλη της οικογένειας της επόμενης παραγράφου, χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη εξέτασης λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας και συνδρομής των προϋποθέσεων της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού. Το ανωτέρω Δελτίο έχει διάρκεια πέντε έτη, ή την προβλεπόμενη περίοδο διαμονής του πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε., εφόσον αυτή είναι μικρότερη των πέντε ετών. Οι κάτοχοι του Δελτίου Διαμονής δικαιούνται να εργάζονται.

2. Ως μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. νοούνται:

α. Οι σύζυγοι, καθώς και τα κάτω των 21 ετών κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν υιοθετηθεί ή ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον συντηρούνται από αυτούς.

β. Τα λοιπά τέκνα του Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή του ενός εκ των συζύγων, τα οποία δεν έχουν συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας τους, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν υιοθετηθεί, εφόσον του έχει ανατεθεί η άσκηση της γονικής μέριμνας, ή ανεξαρτήτως ηλικίας, όταν συντηρούνται από αυτούς,

γ. Οι απευθείας ανιόντες του Έλληνα ή πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε. και του ετέρου των συζύγων, που συντηρούνται από αυτούς.

3. Εφόσον πρόκειται για πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., που διαμένει στη Χώρα για λόγους σπουδών, ως μέλη της οικογένειάς του νοούνται μόνον οι σύζυγοι και τα συντηρούμενα τέκνα.

4. Το μέλος της οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. που επιθυμεί τη χορήγηση Δελτίου Διαμονής, κατά την παράγραφο 1, οφείλει να καταθέσει αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του σε διάστημα τριών μηνών από την ημερομηνία άφιξής του στη Χώρα, εφόσον:

α. Είναι κάτοχος ισχύοντος διαβατηρίου.

β. Αποδεικνύει εγγράφως την οικογενειακή του σχέση με τον Έλληνα ή πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε..

γ. Αποδεικνύει τη νόμιμη διαμονή του πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε. στη Χώρα.

δ. Αποδεικνύει στις περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 2 ότι συντρέχει η προϋπόθεση του συντηρούμενου μέλους.

Εάν υπάρχουν σχετικές σοβαρές ενδείξεις, ζητείται από τις αρμόδιες αρχές να υποβληθεί ο ενδιαφερόμενος σε δωρεάν ιατρικές εξετάσεις, προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι δεν πάσχει από ασθένειες που προβλέπονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.), καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες δικαιολογούν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, η οποία και χορηγεί το Δελτίο Διαμονής το βραδύτερο μέσα σε έξι μήνες αφότου υποβληθεί η σχετική αίτηση.

5. Το Δελτίο Διαμονής δεν χορηγείται, ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 75 του νόμου αυτού και εφόσον:

α. Ο Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο.

β. Διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με κύριο σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του νόμου αυτού, προκειμένου να αποκτηθεί το Δελτίο Διαμονής ή Μόνιμης Διαμονής. Η οικογενειακή σχέση θεωρείται ότι έχει συναφθεί για το σκοπό αυτόν ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των μελών της οικογένειας ή δεν υφίσταται δυνατότητα επικοινωνίας τους ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί στοιχεία της ταυτότητας του ετέρου συζύγου. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται και στη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Άρθρο 62

Προϋποθέσεις διατήρησης δικαιώματος διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών, μελών οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε.

1. Τα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. διατηρούν προσωποπαγές δικαιώματα διαμονής όταν:

α. Ο Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. αποβιώσει και τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στην Ελλάδα επί ένα έτος τουλάχιστον πριν από το θάνατό του.

β. Εκδοθεί απόφαση διαζυγίου και ο γάμος διήρκεσε τρία τουλάχιστον έτη, εκ των οποίων το ένα έτος στην Ελλάδα ή η επιμέλεια των τέκνων έχει ανατεθεί νομίμως σε έναν από τους συζύγους που είναι υπήκοος τρίτης χώρας.

γ. Συντρέχουν ιδιαίτερες δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, ενόσω υφίστατο ο γάμος.

δ. Ο ένας των συζύγων απολαύει νομίμως του δικαιώματος επικοινωνίας με ανήλικο τέκνο, υπό τον όρο ότι από τη σχετική δικαστική απόφαση ή την έγγραφη συμφωνία των συζύγων προκύπτει ότι οι επισκέψεις πρέπει να πραγματοποιούνται στην Ελλάδα και για όσο διάστημα απαιτείται.

2. Πριν από την απόκτηση του δικαιώματος μόνιμης διαμονής, κατά το επόμενο άρθρο, το δικαίωμα διαμονής εξακολουθεί υπό την προϋπόθεση ότι οι πολίτες άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. αποδεικνύουν πως έχουν εισόδημα από ασκούμενη δραστηριότητα στη Χώρα ή διαθέτουν επαρκείς πόρους για τους ίδιους και τα μέλη της οικογένειάς τους, ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διάρκεια της διαμονής τους το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και να έχουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας.

3. Σε περίπτωση που ο Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. αναχωρήσει από τη Χώρα ή αποβιώσει, τα τέκνα και ένας των συζύγων, ο οποίος έχει την επιμέλειά τους, διατηρούν το δικαίωμα διαμονής, εφόσον τα τέκνα είναι εγγεγραμμένα σε εκπαιδευτικό ίδρυμα και για όσο χρόνο υπολείπεται μέχρι την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών, τον οποίο παρακολουθούν.

Άρθρο 63

Δελτίο μόνιμης διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε.

1. Τα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., τα οποία διαμένουν νομίμως στη

Χώρα με τον Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών, έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στη Χώρα. Στην περίπτωση αυτή χορηγείται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας και υπό την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, "Δελτίο Μόνιμης Διαμονής", το οποίο ανανεώνεται αυτοδικαίως ανά δεκαετία και παρέχει στον κάτοχο δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

2. Κατά παρέκκλιση της προηγούμενης παραγράφου, εφόσον αναγνωριστεί στον πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. δικαίωμα μόνιμης διαμονής πριν από τη συμπλήρωση συνεχούς διαστήματος πέντε ετών, τα μέλη της οικογένειας που διαμένουν μαζί του αποκτούν δικαίωμα μόνιμης διαμονής.

3. Το μέλος της οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. που επιθυμεί τη χορήγηση Δελτίου Μόνιμης Διαμονής, κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού, οφείλει να υποβάλει σχετική αίτηση δύο μήνες πριν από τη λήξη της ισχύος του Δελτίου Διαμονής του.

4. Διακοπή της διαμονής, η οποία δεν υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα έτη, δεν θίγει την ισχύ του Δελτίου Μόνιμης Διαμονής.

5. Σε περίπτωση που ο πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. απεβίωσε, ενόσω ακόμη εργαζόταν, αλλά πριν αποκτήσει το καθεστώς μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα δυνάμει της παραγράφου 2, τα μέλη της οικογένειάς του που διέμεναν μαζί του στη Χώρα, έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα, υπό την προϋπόθεση ότι:

α. Ο πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. είχε διαμείνει στη Χώρα μέχρι το χρόνο του θανάτου του επί δύο συνεχή έτη ή

β. Ο θάνατός του οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια.

6. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 5 του άρθρου αυτού, τα μέλη της οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε. που εμπίπτουν στην παράγραφο 1 περιπτώσεις α' και β' του προηγούμενου άρθρου και πληρούν τις αντίστοιχες προϋποθέσεις αποκτούν δικαίωμα μόνιμης διαμονής εάν έχουν διαμείνει νομίμως στη Χώρα για πέντε συνεχή έτη.

Άρθρο 64

Γενικές διατάξεις περί Δελτίων Διαμονής υπηκόων τρίτης χώρας, μελών οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε.

1. Η ισχύς του Δελτίου Διαμονής, καθώς και το αδιάλειπτο της διαμονής, δεν θίγονται από προσωρινές απουσίες που δεν υπερβαίνουν τους έξι μήνες ετησίως ούτε από απουσίες μεγαλύτερης διάρκειας για την εκπλήρωση υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας ή από απουσία δώδεκα συνεχόμενων μηνών κατ' ανώτατο όριο για σοβαρούς λόγους, ιδίως εγκυμοσύνης και μητρότητας, σοβαρής ασθένειας, σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης ή μετακίνησης σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή τρίτη χώρα.

2. Η έκδοση του Δελτίου Διαμονής και του Δελτίου Μόνιμης Διαμονής δεν υπόκειται σε καταβολή παραβόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ

Άρθρο 65 Πεδίο εφαρμογής

1. Η κοινωνική ένταξη αποσκοπεί στη χορήγηση δικαιωμάτων στους υπηκόους τρίτων χωρών, τα οποία διασφαλίζουν αφ' ενός την αναλογικώς ισότιμη συμμετοχή τους στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της Χώρας και, αφ' ετέρου, αποβλέπουν στην υποχρέωση σεβασμού των θεμελιωδών κανόνων και αξιών της ελληνικής κοινωνίας, ώστε να ικανοποιούνται οι στόχοι των δράσεων του ολοκληρωμένου προγράμματος, σύμφωνα με την πρόβλεψη της παραγράφου 4 του επόμενου άρθρου, με παράλληλη διατήρηση της εθνικής τους ταυτότητας.

2. Οι δράσεις κοινωνικής ένταξης μπορούν να εφαρμόζονται σε όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών, των οποίων το νομικό καθεστώς εισόδου και διαμονής ρυθμίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, πρωτίστως δε σε εκείνους που η εργασία τους δεν έχει προσωρινό χαρακτήρα, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, τα οποία γίνονται δεκτά στο πλαίσιο των ρυθμίσεων για την οικογενειακή επανένωση. Η επιτυχής ολοκλήρωση των δράσεων συναρτάται με τη χορήγηση σε αυτούς συγκεκριμένων δικαιωμάτων αναλογών με εκείνα των ημεδαπών. Από τις δράσεις κοινωνικής ένταξης μπορούν να ωφελούνται, επίσης, οι υπήκοοι τρίτων χωρών δεύτερης και τρίτης γενιάς, οι οποίοι έχουν γεννηθεί στη Χώρα μας, καθώς και οι πρόσφυγες και τα άτομα που τελούν υπό καθεστώς διεθνούς προστασίας.

3. Στο πλαίσιο των δράσεων κοινωνικής ένταξης μπορεί να συμπεριλαμβάνονται ευεργετικά μέτρα, ικανά να βοηθήσουν την ανάπτυξη της Χώρας προέλευσης των υπηκόων τρίτων χωρών, σε περίπτωση επιστροφής τους σε αυτή.

Άρθρο 66 Βασικές αρχές κοινωνικής ένταξης Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης

1. Για την ομαλή προσαρμογή και ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στη Χώρα και με γνώμονα τη διαφορετικότητα και την πολιτισμική τους ιδιαιτερότητα, το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σε συνεργασία με τα καθ' ύλην συναρμόδια Υπουργεία και φορείς, εφαρμόζει Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης.

2. Οι βασικές αρχές που διέπουν το ανωτέρω Πρόγραμμα και δεσμεύουν όλους τους συμμετέχοντες φορείς είναι οι ακόλουθες:

α. Η αποφυγή οποιασδήποτε μορφής διακρίσεων σε βάρος υπηκόων τρίτων χωρών λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετήσιων χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών ή άλλων φρονημάτων, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, αναπηριών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

β. Η επιδίωξη εφαρμογής ίσης μεταχείρισης, σε κάθε πτυχή της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής, ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, με στόχο την πρόωθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

γ. Ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους, όπως αυτά διασφαλίζονται από την εσωτερική έννομη τά-

ξη, σχετικά με την προστασία της πολιτισμικής και θρησκευτικής ιδιαιτερότητας.

δ. Η υποστήριξη, ανάδειξη και προβολή της προσωπικής τους συμβολής στις ευρύτερες κοινωνικές, οικονομικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, αλλά και των προσπαθειών τους για αυτοεξυπηρέτηση και προσωπική συμμετοχή στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους.

ε. Η υποβοήθηση της συνοχής των οικογενειών τους και η ενίσχυση των υφιστάμενων υποστηρικτικών κοινωνικών δικτύων, στα οποία συμμετέχουν.

στ. Η ενίσχυση της ουσιαστικής συμμετοχής τους, ως εταίρων, στο σχεδιασμό, εφαρμογή και αξιολόγηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης και η ανάπτυξη προς τούτο ισχυρών συμβουλευτικών δομών.

3. Το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης διαρθρώνεται σε υποπρογράμματα ανά τομέα ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία, όπως είναι τα υποπρογράμματα για την παροχή πληροφοριών και διευκολύνσεων, προώθησης στην απασχόληση, εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, πολιτιστικής και πολιτισμικής στήριξης, παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης κ.λπ..

Στο πλαίσιο των ανωτέρω υποπρογραμμάτων, το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα και μεριμνά, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και φορείς, για την ανάληψη δράσεων και μέτρων πολιτικής, που αφορούν τόσο θεσμικές παρεμβάσεις όσο και την ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών και υπηρεσιών. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου αυτού.

4. Οι δράσεις που αναπτύσσονται και τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Προγράμματος αποβλέπουν στην επιτυχή ένταξη του υπηκόου τρίτης χώρας στην ελληνική κοινωνία και καλύπτουν τους ακόλουθους, κυρίως, τομείς:

- την πιστοποιημένη γνώση της ελληνικής γλώσσας,
- την επιτυχή παρακολούθηση εισαγωγικών μαθημάτων σχετικά με την ιστορία, τον πολιτισμό και τον τρόπο ζωής της ελληνικής κοινωνίας,
- την ένταξη στην ελληνική αγορά εργασίας και
- την ενεργό κοινωνική συμμετοχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΠΙ ΜΑΚΡΟΝ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΟΣ

Άρθρο 67 Προϋποθέσεις απόκτησης της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος

1. Ο ενήλικος υπήκοος τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα κατά τα πέντε τελευταία έτη στην Ελλάδα μπορεί να αποκτήσει την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος. Το αντίστοιχο δικαίωμα έχει προσωποπαγή χαρακτήρα. Το ανωτέρω διάστημα πρέπει να είναι συνεχές, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού. Για την απόκτηση της ανωτέρω ιδιότητας πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. Να διαθέτει για τον ίδιο και για τα εξαρτώμενα μέλη της οικογένειάς του σταθερούς και τακτικούς πόρους, οι οποίοι αξιολογούνται σύμφωνα με τη φύση τους.

β. Να διαθέτει για τον ίδιο και τα εξαρτώμενα μέλη της οικογένειάς του πλήρη ασφάλιση ασθένειας.

γ. Να διαθέτει κατάλυμα, το οποίο πληροί προδιαγραφές υγιεινής.

δ. Να συντρέχουν τα κριτήρια του επόμενου άρθρου.

2. Οι διατάξεις του κεφαλαίου αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Στους κατόχους άδειας διαμονής για σπουδές, απόκτηση ιατρικής ειδικότητας, καθώς και για επαγγελματική κατάρτιση.

β. Στους κατόχους άδειας διαμονής, η οποία από τη φύση της έχει προσωρινό χαρακτήρα, όπως στις περιπτώσεις των άρθρων 16, 18, 19 και 20 παρ. 5.

γ. Στους υπαγόμενους στο καθεστώς της Σύμβασης της Βιέννης του 1961 για τις διπλωματικές σχέσεις, η οποία έχει κυρωθεί με το ν.δ. 503/1970 (ΦΕΚ 108 Α') και της σύμβασης της Βιέννης του 1963 για τις προξενικές σχέσεις, η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 90/1975 (ΦΕΚ 150 Α').

3. Οι περίοδοι διαμονής για τους λόγους που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο δεν προσμετρώνται για τον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου.

4. Περίοδοι απουσίας, εφόσον είναι κατώτερες των έξι διαδοχικών μηνών και δεν υπερβαίνουν συνολικά τους δέκα μήνες εντός της πενταετίας, προσμετρώνται στον υπολογισμό της πενταετίας.

5. Αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος είναι εκείνο που ανανέωσε την οικεία άδεια διαμονής του πριν από τη συνδρομή των προϋποθέσεων και κριτηρίων απόκτησης της άδειας διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος.

Άρθρο 68

Κριτήρια απόκτησης της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος

1. Προς απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά και τα ακόλουθα κριτήρια:

α. Επαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας.

β. Γνώση στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού.

2. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι φορείς και η διαδικασία πιστοποίησης της επάρκειας της γνώσης της ελληνικής γλώσσας, καθώς και της γνώσης στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού. Η διαπίστωση της συνδρομής των κριτηρίων της προηγούμενης παραγράφου γίνεται από την Επιτροπή του άρθρου 13 του παρόντος. Για το σκοπό αυτόν η Επιτροπή συντίθεται με δύο επιπλέον μέλη που έχουν την ιδιότητα καθηγητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και υποδεικνύονται από τον Διευθυντή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του νομού.

Άρθρο 69

Ρύθμιση ειδικών θεμάτων επί μακρόν διαμενόντων

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Τάξης και στο πλαίσιο των προβλέψεων της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003,

ρυθμίζονται όλα τα ειδικά θέματα που αναφέρονται στα απαιτούμενα δικαιολογητικά, στη διαδικασία διαπίστωσης της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος, καθώς και τα αντίστοιχα που αφορούν ζητήματα ανάκλησης ή απώλειας της ανωτέρω ιδιότητας, διασφάλισης των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτήν, οριοθέτησης του δικαιώματος κινητικότητας και ειδικών προϋποθέσεων προστασίας από την απέλαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'

ΟΛΙΓΟΗΜΕΡΗ ΔΙΑΜΟΝΗ

Άρθρο 70

Είσοδος υπηκόων τρίτων χωρών για ολιγοήμερη διαμονή

1. Υπήκοος τρίτης χώρας που εισέρχεται στη Χώρα για τουρισμό, συνέδρια, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και γενικά για ολιγοήμερη διαμονή, μπορεί να παραμείνει προσωρινά χωρίς άδεια διαμονής, για όσο χρόνο ισχύει η προξενική θεώρηση ή για χρονικό διάστημα τριών μηνών, εάν πρόκειται για υπήκοο τρίτης χώρας στον οποίο επιτρέπεται η είσοδος χωρίς προξενική θεώρηση.

2. Παράταση του χρόνου διαμονής μέχρι έξι μήνες μπορεί να χορηγηθεί σε υπήκοο τρίτης χώρας για λόγους εξαιρετικούς, ιδιαίτερα λόγω ανωτέρας βίας, ανθρωπιστικών, επαγγελματικών ή σοβαρών προσωπικών λόγων, εφόσον διαθέτει επαρκείς πόρους διαβίωσης. Η αίτηση υποβάλλεται, πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου ή του ελεύθερου χρόνου διαμονής, στην αστυνομική αρχή του τόπου διαμονής και καταχωρίζεται στο διαβατήριό του υπό μορφή σχετικής σφραγίδας.

3. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται το ύψος του απαιτούμενου συναλλάγματος για κάθε ημέρα διαμονής του υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα. Με όμοια απόφαση είναι δυνατή η αναπροσαρμογή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ'

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Άρθρο 71

Δικαιώματα

1. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα ασφαλιζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δικαιώματα με τους ημεδαπούς.

2. Οι διατάξεις του ν.δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία, εφαρμόζονται και στους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

3. Οι κρατούμενοι υπήκοοι τρίτων χωρών ενημερώνονται, σε γλώσσα την οποία κατανοούν, αμέσως μετά την εισαγωγή τους σε ίδρυμα, για τους κανόνες διαβίωσής τους σε αυτό, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Διευκολύνεται, επίσης, η επικοινωνία τους με διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους του Κράτους, του οποίου έχουν την ιθαγένεια ή από το οποίο προέρχονται, καθώς και με τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους.

4. Οι πράξεις που προβλέπονται στα άρθρα 1 έως 3 του ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α') διώκονται αυτεπαγγέλτως.

5. Υπήκοος τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και εξέρχεται προσωρινά από το ελληνικό έδαφος δικαιούται επανεισόδου, εφόσον η άδεια διαμονής του εξακολουθεί να ισχύει κατά το χρόνο της επανεισόδου του.

Άρθρο 72

Πρόσβαση των ανήλικων υπηκόων τρίτων χωρών στην εκπαίδευση

1. Ανήλικοι υπήκοοι τρίτων χωρών, που διαμένουν στην Ελληνική Επικράτεια, υπάγονται στην υποχρεωτική σχολική φοίτηση, όπως και οι ημεδαποί.

2. Οι ανήλικοι υπήκοοι τρίτων χωρών, που φοιτούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, έχουν, χωρίς περιορισμούς, πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας.

3. Για την εγγραφή ανήλικων υπηκόων τρίτων χωρών στα δημόσια σχολεία απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγραφούν στα δημόσια σχολεία και τέκνα υπηκόων τρίτων χωρών, εφόσον:

α. Προστατεύονται από το ελληνικό κράτος με την ιδιότητα του πρόσφυγα και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών.

β. Προέρχονται από περιοχές, στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση.

γ. Έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση ασύλου.

δ. Είναι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμισθεί η νόμιμη διαμονή τους σε αυτήν.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης τίτλων σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αποκτήθηκαν στη Χώρα προέλευσης και οι προϋποθέσεις κατάταξης σε βαθμίδες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και εγγραφής μαθητών, οι οποίοι είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, στα δημόσια σχολεία. Με όμοια απόφαση μπορεί να ρυθμίζονται θέματα προαιρετικής διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας και πολιτισμού εκεί όπου υπάρχει ικανός αριθμός μαθητών που ενδιαφέρονται, στο πλαίσιο των ενισχυτικών δράσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και να καθορίζονται η εργασιακή σχέση και τα προσόντα των εκπαιδευτικών που θα διδάσκουν τη μητρική γλώσσα και τα στοιχεία πολιτισμού της Χώρας προέλευσής τους.

5. Υπήκοοι τρίτων χωρών, που έχουν αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα, έχουν πρόσβαση στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, όπως και οι ημεδαποί.

Άρθρο 73

Υποχρεώσεις

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας είναι υποχρεωμένος να προσέρχεται ο ίδιος κατά την υποβολή της αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής, καθώς και για την ανανέωση αυτής. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η σχετική πληροφοσιότητα αποδεικνύεται εγγράφως με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής του εξουσιοδοτούμενος από αστυνομική αρχή και με την προϋπόθεση τήρησης της παραγράφου 1 του άρθρου 84 του νόμου αυτού. Επίδοση οποιουδήποτε εγγράφου ή δικαιολογητικών για τη χορήγηση της άδειας

διαμονής ή της ανανέωσής της, με δικαστικό επιμελητή ή τηλεομοιοτυπία, δεν είναι επιτρεπτή.

2. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, κατά τη διάρκεια της διαμονής του στην Ελλάδα, υποχρεούται να δηλώσει στις αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης:

α. Κάθε μεταβολή της διεύθυνσης της κατοικίας του.

β. Κάθε μεταβολή της προσωπικής του κατάστασης, ιδίως δε την αλλαγή ιθαγένειας, τη σύναψη, λύση ή ακύρωση γάμου ή τη γέννηση τέκνου.

γ. Την απώλεια ή ανανέωση ή μεταβολή του διαβατηρίου του ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

δ. Την απώλεια της άδειας διαμονής του.

ε. Κάθε μεταβολή στο πρόσωπο του εργοδότη και στο είδος της απασχόλησης.

στ. Την καταγγελία της σύμβασης εργασίας.

Ειδικά, η μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας γνωστοποιείται και στο οικείο αστυνομικό τμήμα.

Οι παραπάνω δηλώσεις γίνονται μέσα σε ένα μήνα αφότου συμβεί το αντίστοιχο γεγονός.

3. Υπήκοος τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής, οφείλει να αναχωρήσει χωρίς άλλη ειδοποίηση μέχρι της τελευταία ημέρα της λήξης της ισχύος της, εκτός αν πριν από τη λήξη της έχει υποβάλει αίτηση για την ανανέωσή της και του έχει χορηγηθεί η βεβαίωση των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 11 του παρόντος.

4. Υπήκοος τρίτης χώρας, στον οποίο δεν εγκρίθηκε η χορήγηση άδειας διαμονής ή η ανανέωσή της, καθώς και στην περίπτωση ανάκλησης της άδειας, υποχρεούται να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος χωρίς άλλες διατυπώσεις.

5. Υπήκοος τρίτης χώρας, που παραμένει στη Χώρα για χρονικό διάστημα μέχρι τριάντα ημερών από τη λήξη της άδειας διαμονής του ή παραβιάζει, για το ίδιο χρονικό διάστημα, τη διάρκεια του αναγραφόμενου στην κατεχόμενη θεώρηση εισόδου ή του δικαιούμενου ελεύθερου χρόνου διαμονής του, καθώς και την προβλεπόμενη στην ομοίμορφη θεώρηση SCHENGEN διάρκεια διαμονής ή το δικαιούμενο ελεύθερο χρόνο διαμονής του στον Ενιαίο Χώρο, υποχρεούται κατά την αναχώρησή να καταβάλει το τετραπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για άδεια διαμονής ετήσιας διάρκειας. Εάν ο χρόνος της παράνομης διαμονής είναι μεγαλύτερος των τριάντα ημερών, υποχρεούται να καταβάλει το οκταπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για ετήσια άδεια διαμονής. Η διαδικασία βεβαίωσης και καταβολής του ανωτέρω προστίμου καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης. Εξαιρούνται από την επιβολή προστίμων οι ανήλικοι και όσοι έχουν την ιδιότητα του ομογενούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ'

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΑΠΕΛΑΣΗ

Άρθρο 74

Περιορισμοί στην κίνηση και εγκατάσταση υπηκόων τρίτων χωρών

Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στη Χώρα έχουν ελευθερία κίνησης και εγκατάστασης στο σύνολο της Επικράτειας. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών,

Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης, μπορεί να απαγορευτεί, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, η διαμονή ή η εγκατάστασή τους σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές της Χώρας.

Άρθρο 75 Ειδικές ρυθμίσεις

1. Η άδεια διαμονής δεν χορηγείται ή ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εφόσον:

α. Δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις του νόμου αυτού.

β. Αποδειχθεί με δικαστική απόφαση ή προκύπτει από αμετάκλητο βούλευμα του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή ότι διαπράχθηκε με οποιονδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα.

2. Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α') για την άσκηση προσφυγής κατά πράξεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (ΦΕΚ 97 Α'), δεν εφαρμόζεται για τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του νόμου αυτού.

Άρθρο 76

Προϋποθέσεις και διαδικασία διοικητικής απέλασης

1. Η διοικητική απέλαση αλλοδαπού επιτρέπεται εφόσον:

α. Έχει καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή, ανεξαρτήτως ποινής, για εγκλήματα προσβολής του πολιτεύματος, προδοσίας της Χώρας, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα αντίστασης, απιστίας ανηλικού, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, για εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιότητες, την προώθηση λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της Χώρας ή τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή προώθησής τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για απόκρυψη και εφόσον η απέλασή του δεν διατάχθηκε από το αρμόδιο δικαστήριο.

β. Έχει παραβιάσει τις διατάξεις του νόμου αυτού.

γ. Η παρουσία του στο ελληνικό έδαφος είναι επικίνδυνη για τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια της Χώρας.

δ. Η παρουσία του στο ελληνικό έδαφος είναι επικίνδυνη για τη δημόσια υγεία και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση.

2. Η απέλαση διατάσσεται με απόφαση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή και, προκειμένου περί Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή ή ανώτερο Αξιωματικό, που ορίζεται από τον οικείο Γενικό Αστυνομικό Διευθυντή, αφού προηγουμένως δοθεί στον αλλοδαπό προθεσμία τουλάχιστον σαράντα οκτώ ωρών για να υποβάλει τις αντιρρήσεις του.

3. Εφόσον ο αλλοδαπός, εκ των εν γένει περιστάσεων, κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, με απόφαση των οργάνων της προηγούμενης παραγράφου, διατάσσεται η προσωρινή κράτησή του μέχρι την έκδοση, εντός τριών ημερών, απόφασης ως προς την απέλασή του. Εφόσον εκδοθεί απόφαση απέλασης, η κράτηση συνεχίζεται ως την εκτέλεση της απέλασης, σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Ο αλλοδαπός πρέπει να πληροφορείται στη γλώσσα που κατανοεί τους λόγους της κράτησής του και να διευκολύνεται η επικοινωνία με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του. Ο αλλοδαπός που κρατείται, παράλληλα με τα δικαιώματα που έχει σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, μπορεί να προβάλει και αντιρρήσεις κατά της απόφασης κράτησής του ενώπιον του προέδρου ή του υπ' αυτού οριζόμενου πρωτοδίκη του διοικητικού πρωτοδικείου, στην Περιφέρεια του οποίου κρατείται.

4. Σε περίπτωση που ο προς απέλαση αλλοδαπός δεν κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου διαφωνεί ως προς την κράτησή του, με την ίδια απόφαση τάσσεται σε αυτόν προθεσμία προς αναχώρηση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες.

5. Η κατά τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου αυτού απόφαση μπορεί να ανακληθεί ύστερα από αίτηση των διαδίκων, αν η αίτηση ανάκλησης στηρίζεται σε νέα στοιχεία, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 205 παρ. 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999).

Άρθρο 77

Προσφυγή κατά της διοικητικής απέλασης

Κατά της απόφασης απέλασης δικαιούται ο αλλοδαπός να προσφύγει μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών από την κοινοποίησή της στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης ή στο εξουσιοδοτούμενο από αυτόν όργανο. Η σχετική απόφαση εκδίδεται μέσα σε τρεις εργάσιμες ημέρες από την άσκηση της προσφυγής. Η άσκηση προσφυγής συνεπάγεται την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης. Σε περίπτωση κατά την οποία με την απόφαση απέλασης έχει διαταχθεί και η κράτηση, η αναστολή αφορά μόνο την απέλαση.

Άρθρο 78

Αναστολή απέλασης

Αν δεν είναι εφικτή η άμεση απέλαση του αλλοδαπού από τη Χώρα για λόγους ανωτέρας βίας, ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης ή το εξουσιοδοτούμενο όργανο μπορεί, με απόφασή του, να αναστείλει την εκτέλεση της απόφασης απέλασης. Με όμοια απόφαση επιβάλλονται στον αλλοδαπό περιοριστικοί όροι.

Άρθρο 79

Προστασία από την απέλαση

1. Απαγορεύεται η απέλαση, εφόσον ο αλλοδαπός:

α. Είναι ανήλικος και οι γονείς ή τα πρόσωπα που έχουν την επιμέλειά του διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

β. Είναι γονέας ημεδαπού ανηλικού και έχει την επιμέλεια ή έχει υποχρέωση διατροφής, την οποία εκπληρώνει.

γ. Έχει υπερβεί το 80ό έτος της ηλικίας του.

δ. Έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας ή έχει ζητήσει την παροχή ασύλου, υπό την επιφύλαξη των άρθρων 32 και 33 της Σύμβασης της Γενεύης του 1951.

ε. Είναι ανήλικος στον οποίο έχουν επιβληθεί αναμορφωτικά μέτρα με απόφαση του Δικαστηρίου Ανηλίκων.

Στην απαγόρευση της απέλασης περιλαμβάνονται και οι έγκυες γυναίκες κατά τη διάρκεια της κύησης και για έξι μήνες μετά τον τοκετό.

2. Δεν απαγορεύεται η απέλαση στις περιπτώσεις β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, όταν ο αλλοδαπός είναι επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.

Άρθρο 80

Δαπάνες απέλασης

1. Η δαπάνη απέλασης και τα έξοδα διατροφής καταλογίζονται στον αλλοδαπό. Αν ο αλλοδαπός δεν διαθέτει το αναγκαίο χρηματικό ποσό, τούτο καταβάλλεται από τον Δημόσιο κατά το μέρος που δεν καλύπτεται από τον υπόχρεο. Το καταβαλλόμενο από το Δημόσιο ποσό βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο και εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

2. Αν η είσοδος ή η διαμονή του αλλοδαπού έχει επιτραπεί με κατάθεση εγγυητικής επιστολής από τρίτο πρόσωπο, τα έξοδα απέλασης, συμπεριλαμβανομένης και της δαπάνης διατροφής, βαρύνουν εις ολόκληρον τον αλλοδαπό και το πρόσωπο που έχει καταθέσει την εγγυητική επιστολή. Αν αυτοί αρνούνται την καταβολή τους, τότε η εγγυητική επιστολή καταπίπτει, ύστερα από έγγραφη παραγγελία της αρμόδιας για την απέλαση αρχής.

3. Εργοδότης, ο οποίος απασχολεί αλλοδαπό χωρίς την απαιτούμενη άδεια διαμονής, βαρύνεται με τη δαπάνη απέλασης και τα έξοδα διατροφής του.

4. Αν ο αλλοδαπός αρνείται να επιβιβασθεί στο μεταφορικό μέσο, προκειμένου να απομακρυνθεί από τη Χώρα, η απομάκρυνσή του μπορεί να πραγματοποιηθεί με συνοδεία αστυνομικής δύναμης μέχρι τη χώρα προορισμού του, ύστερα από απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και εφόσον εξασφαλίζονται όλα τα εχέγυα ασφαλούς μετάβασης, διαμονής και επιστροφής των συνοδών αστυνομικών. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται και για την περίπτωση άρνησης επιβίβασης, όταν συντρέχει απαγόρευση εισόδου, κατά τις προβλέψεις του άρθρου 8 του νόμου αυτού.

Άρθρο 81

Ειδικό χώρο παραμονής αλλοδαπών

1. Ο αλλοδαπός, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 76 του νόμου αυτού, κρατείται στην οικεία αστυνομική αρχή. Μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες απέλασής του παραμένει σε ειδικούς χώρους, οι οποίοι ιδρύονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δημόσιας Τάξης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές και οι όροι λειτουργίας των χώρων αυτών.

2. Την ευθύνη της φύλαξης των ειδικών χώρων παραμονής έχει η Ελληνική Αστυνομία.

Άρθρο 82

Ανεπιθύμητοι αλλοδαποί

1. Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης τηρεί κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Τα κριτήρια και η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής αλλοδαπών από τον κατάλογο αυτόν καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών,

Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης.

2. Αλλοδαπός που βρίσκεται στο ελληνικό έδαφος είναι υποχρεωμένος να εγκαταλείψει τη Χώρα, αφότου εγγραφεί στον κατάλογο ανεπιθυμητών, μέσα σε προθεσμία που ορίζεται κάθε φορά από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης. Αν δεν συμμορφωθεί, απελαύνεται.

3. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν επιτρέπεται η είσοδος στη Χώρα, επειδή είναι εγγεγραμμένος στον κατάλογο ανεπιθυμητών αλλοδαπών, οφείλει να αναχωρήσει αμέσως, άλλως επαναπροωθείται αμέσως στη χώρα προέλευσης ή σε τρίτη χώρα, όπου μπορεί να επιτραπεί η είσοδος με ευθύνη και δαπάνες του ίδιου ή εκείνου που τον μετέφερε, οι οποίοι υποχρεούνται και στην καταβολή κάθε άλλης αναγκαίας δαπάνης που απαιτείται μέχρι την αναχώρησή του. Στους μεταφορείς, όταν αρνούνται την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, για κάθε μεταφερόμενο άτομο. Με την ίδια απόφαση τα χρησιμοποιηθέντα μεταφορικά μέσα φυλάσσονται και αποδίδονται σε αυτούς μετά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και την καταβολή του επιβληθέντος προστίμου ή την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας, που καλύπτει το ποσό των ανωτέρω υποχρεώσεών τους και του επιβληθέντος προστίμου.

4. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ τιμωρείται κάθε αλλοδαπός, ο οποίος επανέρχεται παράνομα στη Χώρα και είναι καταχωρημένος στον κατάλογο των ανεπιθυμητών αλλοδαπών. Η άσκηση ένδικων μέσων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

5. Με απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για την εκτέλεση των αποφάσεων απέλασης, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, καθώς και εκείνων που διατάσσονται με αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τα άρθρα 74 και 99 του Ποινικού Κώδικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 83

Παράνομη είσοδος και έξοδος από τη Χώρα

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, που εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ. Θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, αν αυτός που επιχειρεί να αναχωρήσει λαθραίως καταζητείται από τις δικαστικές ή αστυνομικές αρχές ή υπέχει φορολογικές ή πάσης φύσεως άλλες υποχρεώσεις προς το Δημόσιο ή είναι υπότροπος.

2. Αν ο υπήκοος τρίτης χώρας εισέλθει στο ελληνικό έδαφος ή εξέλθει από αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, στον οποίο αναφέρει σχε-

τικώς χωρίς καθυστέρηση, μπορεί να απόσχει από την ποινική δίωξη για την πράξη αυτήν, οπότε γνωστοποιεί αμέσως την απόφασή του αυτή στον διοικητή της αστυνομικής υπηρεσίας ή λιμενικής αρχής που διαπίστωσε την παράνομη είσοδο ή έξοδο, προκειμένου αυτός, με απόφασή του, να επαναπροωθήσει τον υπήκοο τρίτης χώρας αμέσως στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής του. Η έγκριση του εισαγγελέα εφετών μπορεί να δοθεί με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο. Αν δεν καταστεί δυνατή η άμεση επαναπροώθηση του υπηκόου τρίτης χώρας, ο διοικητής της αστυνομικής ή λιμενικής αρχής, αφού συντάξει σχετική έκθεση, παραπέμπει τον υπήκοο τρίτης χώρας στην αρμόδια διοικητική αρχή για απέλαση, σύμφωνα με το άρθρο 76 του νόμου αυτού. Η αρχή αυτή, αν η απέλαση δεν πραγματοποιηθεί μέσα σε τρεις μήνες, γνωστοποιεί τούτο στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Στην περίπτωση αυτή, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή του για αποχή από την ποινική δίωξη, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, εφόσον δεν έχει παρέλθει ένα έτος από την ημέρα της παράνομης εισόδου στη χώρα του υπηκόου τρίτης χώρας.

Άρθρο 84

Υποχρεώσεις υπηρεσιών και υπαλλήλων - Κυρώσεις

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται να μην παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε υπηκόους τρίτης χώρας, οι οποίοι δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις, θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής και γενικά δεν αποδεικνύουν ότι έχουν εισέλθει και διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα. Εξαιρούνται τα νοσοκομεία, θεραπευτήρια και κλινικές, όταν πρόκειται για υπηκόους τρίτων χωρών που εισάγονται εκτάκτως για νοσηλεία και για ανήλικα παιδιά. Ειδικά για τις περιπτώσεις, κατά τις οποίες, στο πλαίσιο ανανέωσης της άδειας διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας αδυνατεί να προσκομίσει ισχύον διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο, είναι δυνατή η ανανέωση της ανωτέρω άδειας, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, εφόσον επικαλείται ειδικές και αιτιολογημένως αντικειμενική αδυναμία λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων που επικρατούν στη χώρα του και το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από το Υπουργείο Εξωτερικών.

2. Εξαιρείται από τις ρυθμίσεις του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου η περίπτωση θεώρησης του γνήσιου της υπογραφής κρατούμενων αλλοδαπών για εξουσιοδότηση σε δικηγόρους, προκειμένου να εκπροσωπηθούν ενώπιον δικαστικών αρχών και υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύονται, εξ οιοδήποτε δημόσιου εγγράφου, τα στοιχεία της ταυτότητάς τους.

3. Οι διευθυντές φυλακών και κρατητηρίων υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να φυλάσσουν διαβατήρια ή άλλα έγγραφα που αποδεικνύουν τη νομιμότητα της διαμονής, καθώς και την ταυτότητα των κρατούμενων υπηκόων τρίτων χωρών. Τα έγγραφα αυτά επιστρέφονται κατά την απόλυση του υπηκόου τρίτης χώρας. Αν ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν έχει τα ανωτέρω έγγραφα, οι ως άνω υπάλληλοι οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή ή στην πλησιέστερη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης.

4. Οι υπάλληλοι των παραπάνω υπηρεσιών και φορέων που παραβαίνουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 85

Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων - Κυρώσεις

1. Κατά την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων, στις οποίες συμβαλλόμενοι ή συμμετέχοντες καθ' οιονδήποτε τρόπο είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, που παρίστανται αυτοπροσώπως ή δηλώνουν κατοικία ή διαμονή στην ημεδαπή, οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να διαπιστώνουν ότι αυτοί έχουν θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής και να κάνουν σχετική μνεία στην πράξη τους. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις της σύνταξης πληρεξουσίων σε δικηγόρους προκειμένου να εκπροσωπήσουν υπηκόους τρίτων χωρών ενώπιον δικαστηρίων.

2. Οι συμβολαιογράφοι που παραβαίνουν τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 86

Υποχρεώσεις εργοδοτών και εργαζόμενων υπηκόων τρίτων χωρών - Κυρώσεις

1. Δεν επιτρέπεται η πρόσληψη και η απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών, εφόσον δεν έχουν άδεια διαμονής ή βεβαίωση της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του νόμου αυτού ότι έχουν καταθέσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοσή της. Αν η κατάρτιση της σύμβασης εργασίας, παροχής υπηρεσιών ή έργου αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής, η ισχύς της σύμβασης τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της χορήγησης αντίστοιχης άδειας.

2. Οι εργοδότες που απασχολούν εργαζόμενους, υπηκόους τρίτων χωρών, οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως την αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας για κάθε πρόσληψη υπηκόου τρίτης χώρας και για κάθε μεταβολή στο καθεστώς εργασίας του, όπως παράταση της σύμβασης και καταγγελία αυτής.

3. Στους εργοδότες που παραβιάζουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο που μπορεί να κυμαίνεται από τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για κάθε παράνομο υπήκοο τρίτης χώρας.

4. Όποιος απασχολεί υπήκοο τρίτης χώρας που στερείται άδειας διαμονής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Αν εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο, οι ως άνω ποινές επιβάλλονται στο νόμιμο εκπρόσωπό του. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, συνεκτιμώντας τις εν γένει περιστάσεις, διατάσσει και το κλείσιμο του καταστήματος ή της επιχείρησης για χρονικό διάστημα από έναν μέχρι έξι μήνες και σε περίπτωση υποτροπής, μέχρι δώδεκα μήνες. Προκειμένου για κέντρα διασκέδασης, η ανωτέρω διακοπή λειτουργίας τους αφορά χρονικό διάστημα από δύο μέχρι δώδεκα μήνες και σε περίπτωση υποτροπής μέχρι είκοσι τέσσερις μήνες. Αν υπάρξει τρίτη καταδικαστική απόφαση, για όλα τα ανωτέρω καταστήματα ή επιχειρήσεις διακόπτεται ορι-

στικά η λειτουργία τους με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. Εκ νέου χορήγηση άδειας λειτουργίας στο ίδιο πρόσωπο δεν είναι επιτρεπτή για χρονικό διάστημα πέντε ετών.

5. Όταν η παραβίαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου γίνεται με σκοπό την προαγωγή υπηκόων τρίτων χωρών σε πορνεία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ. Σε περίπτωση που το θύμα είναι ανήλικος ή ανήλικη, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων (10.000) έως πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων (50.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος αν το έγκλημα τελέστηκε: α. εναντίον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε ετών, β. με απατηλά μέσα, γ. από τον ανιόντα συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή από θετό γονέα, σύζυγο, επίτροπο ή από άλλον στον οποίο έχουν εμπιστευθεί τον ανήλικο για ανατροφή, διδασκαλία, επίβλεψη ή φύλαξη, έστω και προσωρινή, δ. από υπόλληλο ο οποίος, κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή, διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη. Τα παραπάνω αδικήματα θεωρούνται σε κάθε περίπτωση αυτόφωρα. Η έκδοση αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης γνωστοποιείται με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελίας στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από την έκδοσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται, μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης, να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέστηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις εν γένει περιστάσεις, να προβεί στην οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας.

6. Με ποινή φυλάκισης τιμωρείται και ο υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος παρέχει εξηρημένη εργασία ή υπηρεσίες ή έργο ή ασκεί ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα χωρίς άδεια διαμονής.

7. Για την απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, όπως ισχύει, απαιτείται και έγκριση της στρατιωτικής αρχής.

Άρθρο 87

Υποχρεώσεις λοιπών ιδιωτών και υπαλλήλων Κυρώσεις

1. Απαγορεύεται η εκμίσθωση ακινήτων σε υπηκόους τρίτων χωρών που δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις ή θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής.

2. Οι διευθυντές ξενοδοχείων και παραθεριστικών κέντρων οφείλουν να ενημερώνουν την αστυνομική υπηρεσία και την αρμόδια Υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης για την άφιξη και την αναχώρηση υπηκόων τρίτων χωρών που φιλοξενούν.

3. Στα πρόσωπα που παραβιάζουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

4. Τα πρόστιμα της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται επίσης στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβείς δηλώσεις ή βεβαιώσεις που προβλέπονται στο νόμο

αυτόν και στις κατ' εξουσιοδότηση εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις. Τα ίδια πρόστιμα επιβάλλονται και στους υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 73 του νόμου αυτού.

5. Όποιος διευκολύνει την είσοδο στο ελληνικό έδαφος ή την έξοδο από αυτό υπηκόου τρίτης χώρας, χωρίς να υποβληθεί στον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 5, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

6. Όποιος διευκολύνει την παράνομη διαμονή υπηκόου τρίτης χώρας, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

7. Όποιος παράνομα κατέχει ή χρησιμοποιεί γνήσιο διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος παρακρατεί διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου ή αρνείται να παραδώσει τούτο στην αρμόδια υπηρεσία. Με την ίδια, επίσης, ποινή τιμωρείται όποιος κατέχει ή χρησιμοποιεί πλαστό διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

8. Ο υπεύθυνος γραφείου ταξιδιών ή μετανάστευσης ή οποιοσδήποτε άλλος υποβάλλει για λογαριασμό τρίτου στην αρμόδια αρχή δικαιολογητικά έκδοσης ταξιδιωτικού εγγράφου, με στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στην ταυτότητα του προσώπου αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και εκείνος, για λογαριασμό του οποίου υποβάλλονται τα δικαιολογητικά.

Άρθρο 88

Υποχρεώσεις μεταφορέων - Κυρώσεις

1. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα υπηκόους τρίτων χωρών, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους προωθούν από τα σημεία εισόδου, τα εξωτερικά ή εσωτερικά σύνορα, στην Ελληνική Επικράτεια και αντίστροφα προς το έδαφος κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή τρίτης χώρας ή διευκολύνουν τη μεταφορά ή προώθησή τους ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη τιμωρούνται:

α. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή πέντε χιλιάδων (5.000) έως είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο.

β. Με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) έως πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν η μεταφορά ενεργείται κατ' επάγγελμα ή αν ο υπαίτιος είναι δημόσιος υπάλληλος ή τουριστικός ή ναυτιλιακός ή ταξιδιωτικός πράκτορας.

γ. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο.

δ. Με ισόβια κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, αν στην περίπτωση γ' επήλθε θάνατος. Μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης του δικαστηρίου δημεύονται τα μεταφορικά μέσα

που χρησιμοποιήθηκαν για τη μεταφορά προσώπων, εκτός αν ο κύριος των μέσων αποδείξει ότι δεν γνώριζε το σκοπό για τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν. Η προθεσμία για την άσκηση ένδικου μέσου και η άσκησή του δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης. Για την εκδίκαση των κακουργημάτων που προβλέπονται στις περιπτώσεις γ' και δ' αρμόδιο είναι το Τριμελές Εφετείο και εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 20 και 21 του ν. 663/1977 ((ΦΕΚ 215 Α'), όπως ισχύει.

2. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά πρόσωπα, τα οποία δεν είναι εφοδιασμένα με τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα ή δεν έχουν υποστεί τον κανονικό αστυνομικό έλεγχο. Οι παραβάτες τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού. Η ανωτέρω αξιόποινη πράξη θεωρείται τελεσεσμένη, προκειμένου μεν για θαλάσσια και εναέρια μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που επιβιβάσθηκε λαθραίως βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά την έναρξη του ελέγχου από τα αρμόδια κρατικά όργανα προ του απόπλου ή της απογείωσης ή μετά την άπαρη του πλοίου ή την απογείωση του αεροπλάνου, προκειμένου δε για άλλα μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που αναχωρεί λαθραίως βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά τον τελευταίο έλεγχο εξόδου ή πλησίον των συνόρων. Οι κυρώσεις της παραγράφου 3 του παρόντος εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή.

3. Αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρείες ή ταξιδιωτικά γραφεία υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά και να λαμβάνουν κάθε μέτρο που να αποκλείει τη μεταφορά από το εξωτερικό στην Ελλάδα υπηκόων τρίτων χωρών που δεν είναι εφοδιασμένοι με τα απαιτούμενα διαβατήρια ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα. Στις αεροπορικές εταιρείες που παραβαίνουν τις παραπάνω υποχρεώσεις επιβάλλεται με απόφαση του αερολιμενάρχη χρηματικό πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο. Στις ναυτιλιακές εταιρείες ή ταξιδιωτικά γραφεία, το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

4. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, καθώς και ταξιδιωτικά γραφεία και οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ευθύνονται εις ολόκληρον για τις δαπάνες διαβίωσης και τα έξοδα επαναπροώθησης των ανωτέρω προσώπων στο εξωτερικό. Την ίδια ευθύνη έχουν και όσοι εγγυήθηκαν τον επαναπατρισμό υπηκόου τρίτης χώρας, αν παραβιάσθηκαν όροι εισόδου ή διαμονής του στη χώρα. Η διαδικασία βεβαίωσης και καταβολής του ανωτέρω προστίμου ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

5. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 ή οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ή οι αντιπρόσωποι αυτών στην Ελλάδα υποχρεούνται αμέσως μετά την άφιξη του μεταφορικού μέσου να παραδίδουν στις υπηρεσίες του αστυνομικού ελέγχου διαβατηρίων δελτία άφιξης ή καταστάσεις των επιβατών που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, τους οποίους μεταφέρουν και προορίζουν για την Ελλάδα και αντίστροφα. Την ίδια υποχρέωση έχουν κατά την άφιξη αεροπλάνων μη τακτικών πτήσεων από τρίτες χώρες. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης καθορίζονται τα στοιχεία των ανωτέρω δελτίων ή καταστάσεων.

6. Οι ανωτέρω κυρώσεις δεν επιβάλλονται στις περιπτώσεις διάσωσης ανθρώπων στη θάλασσα, καθώς και της μεταφοράς ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, κατά τις επιταγές του διεθνούς δικαίου της θάλασσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΗ' ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 89

Λειτουργική αναδιάρθρωση και εποπτεία εφαρμογής

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνιστάται τριμελής Επιτροπή Μετανάστευσης, η οποία παρέχει τη γνώμη της για όσες περιπτώσεις παραπέμπονται σε αυτήν όταν η άδεια διαμονής χορηγείται ή ανανεώνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ή με κοινή υπουργική απόφαση. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και αποτελείται από:

α. Τον πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ως πρόεδρο της Επιτροπής, με τον αναπληρωτή αυτού.

β. Τον Προϊστάμενο της οικείας Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

γ. Τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με τον αναπληρωτή αυτού. Στην Επιτροπή Μετανάστευσης συμμετέχει ως εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Τμήματος Αδειών Διαμονής της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ίδιου Υπουργείου που χειρίζεται την υπόθεση, καθώς και υπάλληλος της ίδιας Διεύθυνσης ως γραμματέας με τους αναπληρωτές αυτών.

2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού και επί μία πενταετία οι οργανικές θέσεις που έχουν συσταθεί με το άρθρο 76 παρ. 13 του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α') και είναι κενές καλύπτονται αποκλειστικά με μετατάξεις ή αποσπάσεις υπαλλήλων από δημόσιες υπηρεσίες, ν.π.δ.δ. και Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων. Οι αποσπάσεις της παραγράφου αυτής έχουν τριετή διάρκεια και μπορούν να ανανεωθούν για μια ακόμα τριετία. Οι σχετικές αποσπάσεις ή μετατάξεις διενεργούνται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από γνώμη του κατά περίπτωση αρμόδιου ή εποπτεύοντος Υπουργού, χωρίς να απαιτείται γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου. Οι οργανικές θέσεις των υπηρεσιών, τις οποίες κατείχαν οι υπάλληλοι που μετατάσσονται, καταργούνται.

Οι μόνιμοι και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπάλληλοι δημοσίων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, που υπηρετούν με απόσπαση στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθώς και στις Διευθύνσεις Αστικής Κατάστασης και Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών, μπορούν, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων, να μεταταθούν στις υπηρεσίες αυτές με ταυτόχρονη μεταφορά των οργανικών τους θέσεων, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερι-

κών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και ύστερα από γνώμη του κατά περίπτωση αρμόδιου ή εποπτεύοντος Υπουργού.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να συσταθούν συνολικά μέχρι τέσσερις διευθύνσεις Αλλοδαπών και Μετανάστευσης στην Περιφέρεια Αττικής. Με όμοιο διάταγμα μπορεί να συσταθεί μία επιπλέον διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης στο Νομό Θεσσαλονίκης. Με τα ίδια διατάγματα καθορίζεται η έδρα τους, η διάθρονηση των οργανικών μονάδων, η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ τους, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων και ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

4. Αρμόδιο για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής των διατάξεων του νόμου αυτού, καθώς και για το συντονισμό των συναρμόδιων φορέων, όπως και για την εκπροσώπηση της Χώρας στο εξωτερικό σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, για κάθε θέμα που σχετίζεται με την είσοδο, διαμονή και ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια, είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

5. Οι Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των Περιφερειών, οι αστυνομικές, λιμενικές ή αερολιμενικές αρχές και οι υπηρεσίες ελέγχου του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας είναι αρμόδιες να παρακολουθούν την εφαρμογή του νόμου αυτού, να διενεργούν ελέγχους και να βεβαιώνουν τις παραβάσεις. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ρυθμίζονται θέματα που αναφέρονται στον τρόπο διενέργειας των ελέγχων και της διαδικασίας βεβαίωσης των παραβάσεων.

Άρθρο 90

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίζεται ο ελάχιστος αριθμός ημερομισθίων ή το ελάχιστο χρονικό διάστημα ασφάλισης ανά έτος και ασφαλιστικό φορέα, προκειμένου να πληρούται η οικεία υποχρέωση στο πλαίσιο ανανέωσης των αδειών διαμονής του παρόντος, τα απαιτούμενα, κατά περίπτωση, σχετικά δικαιολογητικά, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις πρόσβασης στην εργασία της περίπτωσης β' του άρθρου 59 του νόμου αυτού.

2. Όπου στις διατάξεις του παρόντος προβλέπεται ως προϋπόθεση η διάθεση επαρκών πόρων, το ύψος τούτων και ο τρόπος απόδειξης καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το ύψος της δαπάνης της επαναπροώθησης και των κάθε μορφής εξόδων επιστροφής.

3. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών μπορεί να καθορίζονται και άλλες κατηγορίες αδειών υπηκόων τρίτων χωρών, καθώς και οι ειδικότερες προϋποθέσεις, η διαδικασία και ο τύπος της άδειας διαμονής για την υπαγωγή στις διατάξεις του νόμου αυτού.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αμοιβής όσων συμμετέχουν στις Επιτροπές των άρθρων 3 παρ. 3, 13, 14 παρ. 2, 24, 26 και 89 παρ. 1 του νόμου αυτού.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, όπου τούτο απαιτείται, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικό θέμα που αναφέρεται στην εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να ανακαθορίζονται οι υπηρεσίες, στις οποίες κατατίθενται οι αιτήσεις των υπηκόων τρίτων χωρών για τη χορήγηση και ανανέωση των αδειών διαμονής τους, να καθορίζεται η οικεία διαδικασία και να ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΘ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 91 Μεταβατικές ρυθμίσεις

1. Για την πλήρωση των προϋποθέσεων προς απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού απαιτείται πενταετής νόμιμη διαμονή στη Χώρα από την απόκτηση άδειας διαμονής σύμφωνα με το ν. 2910/2001.

2. Υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος έχει άδεια διαμονής κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, εφόσον συμπληρώσει δεκαετή συνεχή, νόμιμη διαμονή στη Χώρα δικαιούται να λάβει άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προέβλεπαν οι σχετικές ρυθμίσεις του ν. 2910/2001. Η άδεια χορηγείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, μπορεί δε, να αναφέρεται στην άσκηση εξηρημένης εργασίας ή ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας ή στην παροχή υπηρεσιών ή έργου.

3. Για όσες άδειες διαμονής λήξουν μετά την 1.1.2006, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανανέωσής τους υπάγονται στις ρυθμίσεις του νόμου αυτού. Αιτήσεις για τη χορήγηση ή ανανέωση των αδειών διαμονής, που λήγουν μέχρι την 1.1.2006, διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2910/2001 από τις αρμόδιες, σύμφωνα με τον ανωτέρω νόμο, υπηρεσίες. Η διεκπεραίωση τούτων δεν μπορεί να υπερβεί διάστημα μεγαλύτερο του τριμήνου από τη λήξη τους.

4. Συλλογικά όργανα, που προβλέπονται στο ν. 2910/2001, εξακολουθούν να λειτουργούν μέχρι την ανασυγκρότησή τους. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού, η Επιτροπή του άρθρου 14 παρ. 3 συγκροτείται και καταρτίζει τη σχετική έκθεση κατά το τελευταίο τρίμηνο του τρέχοντος έτους.

5. Οι άδειες διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ. 4 του ν. 2910/2001 και είναι σε ισχύ, παρέχουν στον υπήκοο τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

6. Οι βεβαιώσεις και οι προσωρινές άδειες διαμονής που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 αντικαθίστανται από προσωρινές άδειες διαμονής εξάμηνης διάρκειας, οι οποίες παρέχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας, εφόσον τα πρόσωπα, στα οποία χορηγήθηκαν οι βεβαιώσεις

της ανωτέρω παραγράφου, κριθούν αλλογενείς υπήκοοι τρίτων χωρών και εξακολουθούν να διαμένουν στην Ελλάδα. Η ανανέωση των ανωτέρω αδειών διαμονής γίνεται με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των διατάξεων του νόμου αυτού.

7. Εκκρεμείς υποθέσεις, που υπάγονται στο άρθρο 31 παρ. 2 του ν. 3202/2003 (ΦΕΚ 284 Α'), εξετάζονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της διάταξης αυτής. Οι βεβαιώσεις που χορηγούνται κατ' εφαρμογή της παύουν να ισχύουν, όταν οι υπήκοοι τρίτων χωρών εφοδιασθούν με διαβατήρια, οπότε και εμπίπτουν στις διατάξεις του νόμου αυτού.

8. Υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι, ενόσω διέμεναν νόμιμα στη Χώρα, προσλήφθηκαν ως προσωπικό για να εργασθούν στην υπηρεσία διπλωματικής αποστολής ή μελών αυτής και έλαβαν άδεια διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 παρ. 6 του ν. 2910/2001, θα την ανανεώσουν για έναν από τους λόγους του παρόντος. Μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και της υποβολής της σχετικής αίτησης, οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτων χωρών θεωρούνται νομίμως διαμένοντες στη Χώρα.

9. Υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι είχαν ζητήσει τον εφοδιασμό τους με Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.) μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2910/2001 και το αίτημά τους απορρίφθηκε, διότι δεν απέδειξαν την ομογενειακή τους ιδιότητα, έχουν τη δυνατότητα υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον υποβάλλουν σχετική αίτηση με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του.

10. α. Άδειες διαμονής, των οποίων η ισχύς παρατάθηκε μέχρι τις 30.6.2004, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ 102 Α'), καθώς και άδειες διαμονής που έληξαν μετά την ανωτέρω ημερομηνία και δεν έχουν ανανεωθεί, παρατείνονται, αυτοδικαίως, μέχρι 31.12.2005, χωρίς την ανάγκη έκδοσης σχετικής διαπιστωτικής πράξης.

Υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι υπάγονται στην ανωτέρω ρύθμιση υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση άδειας εργασίας από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και μέχρι τις 31.10.2005. Οι Διευθύνσεις Εργασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων υποχρεούνται να εκδώσουν τις άδειες εργασίας μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών αφότου υποβληθεί η σχετική αίτηση και όχι πέραν της 31.12.2005.

Οι αιτήσεις για την ανανέωση της άδειας διαμονής υποβάλλονται στους οικείους δήμους ή κοινότητες μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία παραλαβής της άδειας εργασίας. Σε όσες περιπτώσεις έχει εκδοθεί άδεια εργασίας και οι σχετικές αιτήσεις ανανέωσης της άδειας διαμονής απορρίφθηκαν ως εκπρόθεσμες ή εκκρεμούν, επανεξετάζονται, αυτεπαγγέλτως, από την οικεία Περιφέρεια. Σε όσες από τις ανωτέρω περιπτώσεις έχουν εκδοθεί άδειες εργασίας και δεν έχει υποβληθεί αίτηση για την ανανέωση της άδειας διαμονής στην αρμόδια Περιφέρεια ή δεν προαπαιτείται άδεια εργασίας, η αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής υποβάλλεται μέχρι την 31.10.2005. Οι ανωτέρω άδειες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2910/2001 και έχουν διάρκεια ισόχρονη με την ισχύ της άδειας εργασίας.

β. Οι αιτήσεις για τη λήψη άδειας εργασίας και διαμονής πρέπει να συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται, κατά περίπτωση, από τις διατάξεις του ν. 2910/2001, όπως ισχύει. Ειδικά για την εκπλήρωση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων, που ρυθμίζονται από τον ίδιο νόμο και για το διάστημα από 1.7.2003 μέχρι την ημε-

ρομηνία υποβολής της αίτησης για τη λήψη άδειας εργασίας, αρκεί η ασφαλιστική κάλυψη εκατόν πενήντα ημερών ετησίως. Όσοι από τους ανωτέρω δεν πληρούν την προαναφερόμενη προϋπόθεση μπορούν να καταβάλουν οι ίδιοι τις εισφορές που απαιτούνται για ασφάλιση εκατόν πενήντα ημερών ετησίως στον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα εφάπαξ και χωρίς προσαυξήσεις.

γ. Η παρ. 12 του άρθρου 32 του ν. 3202/2003 (ΦΕΚ 284 Α') για την κατάθεση αίτησης προς λήψη άδειας εργασίας και διαμονής ισχύει και για την παρούσα ρύθμιση.

11. α. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της αρμόδιας Περιφέρειας χορηγείται άδεια διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που διέμεναν στην Ελλάδα μέχρι 31.12.2004 και δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας. Η απόδειξη της διαμονής τους γίνεται από τη σχετική θεώρηση εισόδου στη χώρα ή από την ημερομηνία υποβολής αίτησης χορήγησης άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους ή από τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) ή και από βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα για την καταβολή ενσήμων. Ειδικά, στις περιπτώσεις που έχει απορριφθεί αίτημα παροχής ασύλου, η διαμονή του πρώτου εδαφίου αποδεικνύεται από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής απορριπτικής απόφασης. Η ανωτέρω άδεια διαμονής επέχει και θέση άδειας εργασίας και έχει ετήσια ισχύ. Οι σχετικές αιτήσεις υποβάλλονται στους οικείους δήμους κατά το χρονικό διάστημα από 1.10.2005 μέχρι 31.12.2005. Οι δήμοι υποχρεούνται, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την υποβολή της αίτησης, να διαβιβάσουν τους σχετικούς φακέλους στην αρμόδια Περιφέρεια.

β. Στις ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου υπάγονται, αυτοτελώς, οι σύζυγοι των ανωτέρω υπηκόων, καθώς και τα ανήλικα τέκνα αυτών, με μόνη προϋπόθεση ότι συμβιώνουν με τους γονείς τους. Οι σύζυγοι και τα άνω των δεκαεσσάρων ετών τέκνα λαμβάνουν ατομική άδεια διαμονής.

γ. Για τη χορήγηση της άδειας διαμονής απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

i. Υπεύθυνη δήλωση, κατά τις διατάξεις του ν. 1599/1986, από την οποία προκύπτει ως λόγος διαμονής στην Ελλάδα συγκεκριμένη επαγγελματική απασχόληση. Στην ίδια υπεύθυνη δήλωση περιλαμβάνονται και τα κατά την περίπτωση β' μέλη της οικογένειας που συμβιώνουν με τον αιτούντα, καθώς και διαβεβαίωση ότι ο αιτών δεν έχει τελέσει αξιόποινη πράξη. Εάν ο αιτών δεν έχει συγκεκριμένη επαγγελματική απασχόληση, θα πρέπει να αναφέρει τον ειδικό λόγο διαμονής του στη Χώρα.

ii. Διαβατήριο ή ταξιδιωτικό έγγραφο, με εξαίρεση όσους ζήτησαν παροχή ασύλου και το αίτημά τους απορρίφθηκε.

iii. Κατάθεση παραβόλου με μορφή αποδεικτικού διπλοτύπου τύπου Β'.

iv. Πιστοποιητικό υγείας που βεβαιώνει ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν πάσχει από νόσημα επικίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Οι μόνες ασθένειες που μπορούν να δικαιολογήσουν άρνηση εισόδου ή του δικαιώματος διαμονής είναι εκείνες που προβλέπονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες δικαιολογούν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας.

v. Βεβαίωση εξαγοράς εισφορών από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα, κατά τη δήλωση της περίπτωσης γ' i, για ασφάλιση εκατόν πενήντα ημερών, με εξαίρεση τα μέλη της οικογένειας που δεν υπέχουν αντίστοιχη υποχρέωση.

vi. Αποδεικτικό για την υποβολή αίτησης προς χορήγηση βιβλιαρίου υγειονομικής περίθαλψης.

vii. Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, προκειμένου για ανήλικα τέκνα.

δ. Η διαδικασία εξαγοράς των ενσήμων δεν απαιτεί προηγούμενη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.).

ε. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να καθορίζονται τυχόν απαιτούμενα πρόσθετα δικαιολογητικά. Για ειδικές κατηγορίες προσώπων, με την ίδια απόφαση είναι δυνατόν να ανακαθορίζονται τα οικεία δικαιολογητικά.

στ. Εγγραφή στους καταλόγους ανεπιθυμητών, αποκλειστικής για λόγους παράνομης εισόδου, εξόδου, εργασίας και διαμονής στη Χώρα, καθώς και συναφείς εκκρεμείς απελάσεις δεν αποτελούν παρακλυτικό λόγο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής. Υφιστάμενες για την ανωτέρω αιτία εγγραφές στον κατάλογο ανεπιθυμητών θεωρούνται ότι έχουν, αυτοδικαίως, αρθεί.

ζ. Η παρ. 12 του άρθρου 32 του ν. 3202/2003 (ΦΕΚ 284 Α') για την κατάθεση αίτησης προς λήψη άδειας διαμονής ισχύει και για την παρούσα ρύθμιση.

η. Ανανέωση των ανωτέρω αδειών διαμονής γίνεται για έναν από τους λόγους του νόμου αυτού, χωρίς να απαιτείται ειδική θεώρηση εισόδου. Για την ανωτέρω ανανέωση απαιτείται, επιπροσθέτως, η προσκόμιση πιστοποιητικού ποινικού μητρώου τύπου Α'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Κ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 92

Παράβολα - Αναπροσαρμογή προστίμων Επικυρώσεις

1. Η αίτηση για τη χορήγηση και την ανανέωση των αδειών διαμονής συνοδεύεται από παράβολο, το οποίο, αν για λόγους αμοιβαιότητας δεν ορίζεται διαφορετικά, ορίζεται ως ακολούθως:

α. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι ενός έτους σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

β. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι δύο έτη σε τριακόσια (300) ευρώ.

γ. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι τρία έτη σε τετρακόσια πενήντα (450) ευρώ.

Τα παράβολα του άρθρου αυτού εισπράττονται μόνο με την έκδοση αποδεικτικού διπλοτύπου τύπου Β' από την αρμόδια για την παραλαβή της αίτησης υπηρεσία.

2. Το παράβολο το οποίο καταβάλλεται κατά την υποβολή της αίτησης για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος ανέρχεται στο ποσό των εννιακοσίων (900) ευρώ. Δεν υπόκεινται στην καταβολή του ανωτέρω παραβόλου όσοι κατέχουν ήδη άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας και ζητούν να υπαχθούν στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος. Στο ίδιο παράβολο υπόκειται, όπου προβλέπεται, η δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας.

3. Τα πρόστιμα και τα παράβολα που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου και αναπροσαρμόζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

4. Τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα που απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος πρέπει να είναι επικυρωμένα με την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης, όπου αυτή απαιτείται. Στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται επισημεί-

ωση, τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν επικύρωση, από την ελληνική προξενική αρχή ή το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών, του γνήσιου της υπογραφής του αλλοδαπού οργάνου.

5. Στους υπαλλήλους που κατέχουν οργανικές θέσεις ή είναι αποσπασμένοι στις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών καταβάλλεται ειδικό επίδομα, το ύψος και ο τρόπος καταβολής του οποίου καθορίζονται ετησίως με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών.

6.α. Ποσοστό 30% επί των εισπραττόμενων εσόδων από τα παράβολα της παραγράφου 1 μεταφέρεται σε λογαριασμό που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τίτλο "Εσοδα από παράβολα αδειών διαμονής υπέρ Ο.Τ.Α. α' βαθμού". Το προϊόν του λογαριασμού κατανέμεται στους Ο.Τ.Α. με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Το 1/3 του ανωτέρω ποσοστού καταβάλλεται ως επίδομα στους υπαλλήλους που απασχολούνται στις οικείες υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. για την εξυπηρέτηση υπηκόων τρίτων χωρών. Το ύψος του επιδόματος ανά κατηγορία δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων και ο τρόπος καταβολής του καθορίζονται ετησίως με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών. Τα 2/3 του ανωτέρω ποσοστού διατίθενται αποκλειστικώς για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών των ίδιων υπηρεσιών.

β. Ποσοστό 25% των εσόδων από τα παράβολα των παραγράφων 1 και 2 διατίθεται για την κάλυψη δαπανών Υπουργείων, Περιφερειών και ν.π.δ.δ. που διαχειρίζονται θέματα μεταναστευτικής πολιτικής, καθώς και για την επιχορήγηση του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής. Από τους ίδιους πόρους καλύπτεται και η δαπάνη για την αποζημίωση των μελών, του γραμματέα και του εισηγητή των συλλογικών οργάνων που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος. Οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και κατανέμονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της περιπτώσεως αυτής.

7. Αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής ανήλικων που φιλοξενούνται σε οποιοδήποτε ίδρυμα ή σε νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού υποβάλλονται από τον οριζόμενο εκπρόσωπο του ιδρύματος ή του νομικού προσώπου.

Άρθρο 93

Ενιαίο πληροφορικό σύστημα - Τήρηση μητρώου

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης οργανώνεται ενιαίο πληροφορικό σύστημα και προβλέπεται ενιαίος αριθμός μητρώου για όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στη Χώρα.

2. Μέχρι την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης της προηγούμενης παραγράφου, οι αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης υποχρεούνται να τηρούν μητρώο υπηκόων τρίτων χωρών. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και τηρουμένων πάντοτε των διατάξεων που αφορούν την

αρμοδιότητά της, καθορίζονται τα προσωπικά δεδομένα των υπηκόων τρίτων χωρών που ζουν στην Ελλάδα, τα οποία μπορούν να συλλέγονται, αποθηκεύονται και επεξεργάζονται οι αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, καθώς και οι δήμοι και οι κοινότητες της Χώρας, προκειμένου να τηρούν μητρώο υπηκόων τρίτων χωρών και να αντιμετωπίζονται λοιπές ανάγκες εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας, σύμφωνα με τη ρύθμιση της παραγράφου 1 του άρθρου 41 του ν. 2910/2001. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες και οι φορείς συλλογής, τήρησης και επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, οι προϋποθέσεις κοινοποίησής τους στα δικαιούμενα φυσικά πρόσωπα, στα οποία αφορούν, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις διασύνδεσης αρχείων.

Άρθρο 94

Γονείς ανήλικων ημεδαπών

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας επιτρέπεται να χορηγείται το Δελτίο Διαμονής της παραγράφου 1 του άρθρου 61 του νόμου αυτού και με ανάλογη τήρηση των προϋποθέσεων του Κεφαλαίου ΙΑ' σε γονείς ανήλικων ημεδαπών.

Άρθρο 95

Ανιθαγενείς

Οι διατάξεις του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στους ανιθαγενείς.

Άρθρο 96

Δικαιολογητικά - Προϋποθέσεις

1. Όπου στις διατάξεις του νόμου αυτού προβλέπεται η υποβολή αίτησης για τη χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής, τα σχετικά δικαιολογητικά καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 11 του νόμου αυτού.

2. Όπου προβλέπεται ρητά η συνδρομή ειδικών προϋποθέσεων για τη χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής, ισχύουν παράλληλα και οι γενικές προϋποθέσεις, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 10 του νόμου τούτου.

Άρθρο 97

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Άρθρο 98

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από 1.1.2006, με εξαίρεση τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 89, τις παραγράφους 3, 4, 7, 10 και 11 του άρθρου 91 και την παράγραφο 5 του άρθρου 92, η ισχύς των οποίων αρχίζει από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 18 Αυγούστου 2005

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ε. ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Μ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Π. ΜΟΥΛΥΒΙΑΤΗΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Μ. ΛΙΑΠΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΣΠ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ν. ΚΑΚΑΛΑΜΑΝΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΤΑΞΗΣ

Γ. ΒΟΥΓΑΡΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 18 Αυγούστου 2005

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster@et.gr

Πληροφορίες Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και λοιπών Φ.Ε.Κ.: 210 527 9000
Φωτοαντίγραφα παλαιών ΦΕΚ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΜΑΡΝΗ 8 - Τηλ. (210)8220885 - 8222924
Δωρεάν διάθεση τεύχους Προκηρύξεων ΑΣΕΠ αποκλειστικά από Μάρνη 8 & Περιφερειακά Γραφεία
Δωρεάν ανάγνωση δημοσιευμάτων τεύχους Α από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	(2310) 423 956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	(2410) 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	(210) 413 5228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	(26610) 89 122
ΠΑΤΡΑ - Κορινθού 327	(2610) 638 109		(26610) 89 105
	(2610) 638 110	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	(2810) 300 781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	(26510) 87215	ΛΕΙΒΟΣ - Πλ Κωνσταντινουπόλεως 1	(22510) 46 654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	(25310) 22 858		(22510) 47 533

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα ΦΕΚ από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 euro, προσαυξανόμενη κατά 0,20 euro για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα ΦΕΚ σε 0,15 euro ανά σελίδα.

Σε μορφή CD:

Τεύχος	Περίοδος	EURO	Τεύχος	Περίοδος	EURO
A'	Ετήσιο	150	Αναπτυξιακών Πράξεων	Ετήσιο	50
A	3μηνιαίο	40	N.Π.Δ.Δ.	Ετήσιο	50
A'	Μηνιαίο	15	Παράρτημα	Ετήσιο	50
B'	Ετήσιο	300	Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας	Ετήσιο	100
B'	3μηνιαίο	80	Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου	Ετήσιο	5
B'	Μηνιαίο	30	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Ετήσιο	200
Γ'	Ετήσιο	50	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Εβδομαδιαίο	5
Δ'	Ετήσιο	220	A.Ε. & Ε.Π.Ε	Μηνιαίο	100
Δ'	3μηνιαίο	60			

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ ειδικού ενδιαφέροντος σε μορφή cd-rom και μέχρι 100 σελίδες σε 5 euro προσαυξανόμενη κατά 1 euro ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. σε 5 euro ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ. : τηλεφωνικά : 210 - 4071010, fax : 210 - 4071010 internet : <http://www.et.gr>.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

	Σε έντυπη μορφή	Από το Internet
A' (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κτλ.)	225 €	190 €
B' (Υπουργικές αποφάσεις κτλ.)	320 €	225 €
Γ (Διορισμοί, απολύσεις κτλ. Δημ. Υπαλλήλων)	65 €	ΔΩΡΕΑΝ
Δ' (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κτλ.)	320 €	160 €
Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	160 €	95 €
N.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κτλ. προσωπικού N.Π.Δ.Δ.)	65 €	ΔΩΡΕΑΝ
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κτλ.)	33 €	ΔΩΡΕΑΝ
Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	65 €	33 €
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	10 €	ΔΩΡΕΑΝ
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε	2.250 €	645 €
Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων (Δ.Δ.Σ.)	225 €	95 €
Πρώτο (Α), Δεύτερο (Β) και Τέταρτο (Δ')	-	450 €

- Το τεύχος του ΑΣΕΠ (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές με την επιβάρυνση των 70 euro, ποσό το οποίο αφορά ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή δικαιώματος ηλεκτρονικής πρόσβασης σε Φ.Ε.Κ. προηγουμένων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη Α', Β', Δ', Αναπτυξιακών Πράξεων & Συμβάσεων, Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, η τιμή προσαυξάνεται πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής έτους 2005, κατά 25 euro ανά έτος παλαιότητας και ανά τεύχος, για δε το τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε., κατά 30 euro.

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στις ΔΟΥ (το ποσό συνδρομής καταβάλλεται στον κωδικό αριθμό εσόδων ΚΑΕ 2531 και το ποσό υπέρ ΤΑΠΕΤ (5% του ποσού της συνδρομής) στον κωδικό αριθμό εσόδων ΚΑΕ 3512). Το πρωτότυπο αποδεικτικό εισπραχής (διπλότυπο) θα πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στην αρμόδια Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.

* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσοστού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται και από τις ΔΟΥ.

* Οι συνδρομητές του εξωτερικού έχουν τη δυνατότητα λήψης των δημοσιευμάτων μέσω internet, με την καταβολή των αντίστοιχων ποσών συνδρομής και ΤΑΠΕΤ.

* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινοτήτες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.

* Η συνδρομή ισχύει για ένα ημερολογιακό έτος. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.

* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι την 31ην Δεκεμβρίου κάθε έτους.

* Αντίγραφο διπλότυπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00' έως 13.00'

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 38 Ν.3386/2005(Φ.Ε.Κ 212 Α' /23.08.2005)

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚ.ΥΠ/ΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ & ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ
Α' ΤΜΗΜΑ ΑΔΕΙΩΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ**

Τηλέφωνο: 210 33 16 910
Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 31
Ταχ. Κώδικας: 101 83

**Αθήνα, 23 Δεκεμβρίου 2005
Α.Π.: 24696/05**

ΠΡΟΣ: Όπως ο Πίνακας Διανομής

Εγκύκλιος αριθμ. 38

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3386/2005 (Φ.Ε.Κ. 212 Α'/23.8.05).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή διάσταση της μεταναστευτικής πολιτικής

Οι αλλαγές που έχουν επέλθει τα τελευταία χρόνια στο σύνολο της ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής, πέρα από τη διαφοροποίηση της πραγματικής κατάστασης στη χώρα μας και την μετατροπή της από χώρα αποστολής σε χώρα υποδοχής μεταναστών, αντανακλούν άμεσα και τις εξελίξεις σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου έχει αναπτυχθεί σημαντικά ένας τομέας πολιτικής που ονομάζεται «Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις». Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει συνεργασία στα πεδία της μετανάστευσης, του ασύλου και των εξωτερικών συνόρων, αλλά και δικαστική, αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία, όπως και συνεργασία στην Πολιτική Προστασία.

Κατά τα τελευταία πενήντα έτη, η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων αναπτύχθηκε σε διάφορα επίπεδα: διμερές, περιφερειακό, παγκόσμιο. Στο πλαίσιο της ΕΕ, η συνεργασία αυτή είναι πιο πρόσφατη. Παρόλο που ήδη από το 1957 η συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας περιλαμβάνει στους στόχους της την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων στο έδαφος της Κοινότητας, δεν προβλέπει κανένα μέτρο στους τομείς της διέλευσης των συνόρων, της μετανάστευσης ή της πολιτικής για τις θεωρήσεις εισόδου. Η ελεύθερη κυκλοφορία συνεπώς αφορά αποκλειστικά τους εργαζομένους. Η θέληση για επέκταση της ελευθερίας αυτής σε όλα τα πρόσωπα και η ανάπτυξη ορισμένων φαινομένων όπως το διασυνοριακό οργανωμένο έγκλημα, η διακίνηση ναρκωτικών, η λαθρομετανάστευση και η τρομοκρατία οδηγούν τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στην επεξεργασία μιας ουσιαστικής συνεργασίας στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων από τη δεκαετία του 1970.

Η αφετηρία της συνεργασίας

Το 1967, η σύμβαση της Νάπολης σχετικά με την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των τελωνειακών αρχών αποτελεί ένα πρώτο πλαίσιο ανταλλαγών μεταξύ των κρατών μελών. Από το 1975, αναπτύσσεται σταδιακά διακυβερνητική συνεργασία εκτός του νομικού πλαισίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στους τομείς της μετανάστευσης, του δικαιώματος ασύλου και της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας. Οι υπουργοί Εσωτερικών και Δικαιοσύνης των κρατών μελών ξεκίνησαν από το 1994 τακτικές συναντήσεις κάθε εξάμηνο για την εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων, όπως η αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία ή η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων.

Από την Ενιαία Πράξη στη Συνθήκη του Μάαστριχ

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη που συνήφθη το 1986 αποτελεί σταθμό στη διακυβερνητική αυτή συνεργασία διότι σ' αυτήν για πρώτη φορά προβλέπεται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας η θέσπιση ενιαίας αγοράς που βασίζεται σε τέσσερις θεμελιώδεις αρχές: την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των κεφαλαίων, των υπηρεσιών και των προσώπων. Μετά την έκδοση της Ενιαίας Πράξης, τα κράτη μέλη δημιουργούν νέες ομάδες εργασίας, πάντα εκτός του κοινοτικού πλαισίου, σε συνάρτηση με τις ανάγκες τους: τέτοια ομάδα ήταν η ad hoc ομάδα για τη μετανάστευση το 1986.

Λόγω των δυσκολιών προώθησης της ελεύθερης κυκλοφορίας των ατόμων και της συνεργασίας σε θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Γαλλία, η Γερμανία και οι χώρες του Μπενελούξ (Βέλγιο - Ολλανδία - Λουξεμβούργο) υπέγραψαν σχετική συμφωνία το 1985 στο Σένγκεν, η οποία συμπληρώθηκε από σύμβαση εφαρμογής το 1990. Οι συμφωνίες αυτές έχουν ως στόχο τη διευκόλυνση της κατάργησης των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, αναπτύσσοντας παράλληλα τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, καθώς και την εναρμόνιση των μέτρων σε θέματα θεωρήσεων εισόδου, ασύλου, αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας.

Προκειμένου να διασφαλιστεί μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στη συνεργασία στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, καθώς και καλύτερος δημοκρατικός έλεγχος, κρίθηκε απαραίτητο να ενσωματωθούν οι ομάδες εργασίας, που λειτουργούσαν η κάθε μία αυτόνομα, σε μια ευρύτερη δομή εντός του νομικού πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο τίτλος VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (συνθήκη ΕΕ) του 1993 θέτει τη συνεργασία όλων των κρατών μελών σε θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων σε νέα βάση προσθέτοντας έναν τρίτο πυλώνα στο κοινοτικό οικοδόμημα (επνομάζεται επίσης «τίτλος VI» της συνθήκης ΕΕ, από το άρθρο 29 ως το άρθρο 42). Η συνεργασία αυτή βασίζεται σε εννέα θέματα κοινού ενδιαφέροντος: το άσυλο, τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων, τη μετανάστευση, την καταπολέμηση των ναρκωτικών και της τοξικομανίας, την καταπολέμηση της απάτης σε διεθνές επίπεδο, την δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, την τελωνειακή συνεργασία και την αστυνομική συνεργασία.

Οι τροποποιήσεις που επέφερε η συνθήκη του Άμστερνταμ

Η συνθήκη του Άμστερνταμ τροποποιεί τη συνεργασία στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων δημιουργώντας ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης με ευρύτερες και πιο συγκεκριμένες φιλοδοξίες, με μεθόδους πιο αποτελεσματικές, πιο δημοκρατικές και με ένα πιο ισορροπημένο ρόλο των θεσμικών οργάνων, εντάσσοντας τα θέματα αυτά στην κοινική αρμοδιότητα. Ο επιδιωκόμενος στόχος είναι να επιτευχθεί κατά τα πέντε προσεχή έτη η ελεύθερη κυκλοφορία των υπηκόων της ΕΕ, καθώς και των υπηκόων τρίτων χωρών επί του εδάφους της Ένωσης, διασφαλίζοντας παράλληλα την ασφάλεια όλων των προσώπων με την καταπολέμηση κάθε μορφής οργανωμένου εγκλήματος (εμπορία ανθρώπων, σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών, παράνομη διακίνηση ναρκωτικών, όπλων, αυτοκινήτων, δωροδοκία, απάτη), καθώς και της τρομοκρατίας.

Το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία και η Δανία επεσήμαναν με διάφορα πρωτόκολλα στη συνθήκη του Άμστερνταμ την πρόθεσή τους να μην συμμετάσχουν, σε διαφορετικούς βαθμούς, σε όλα τα μέτρα που λαμβάνονται στα πλαίσια του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Στη συνέχεια, κατά τη διάρκεια των ετών 2000 και 2001, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία ζήτησαν να συμμετέχουν σε ορισμένες διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν και λήφθηκε θετική απόφαση του Συμβουλίου και στις δύο περιπτώσεις.

Τάμπερε

Αφιερωμένη στη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, η σύνοδος κορυφής του Τάμπερε έκρινε ότι η σπουδαιότητα της καθιέρωσης του χώρου αυτού ήταν ίση με εκείνη της δημιουργίας της εσωτερικής αγοράς. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων ζήτησαν επίσης από την Επιτροπή να εκπονήσει έναν πίνακα ελέγχου (« scoreboard ») που αποτέλεσε κατάλογο όλων των μέτρων που πρέπει να ληφθούν εντός των προσεχών πέντε ετών, για να διευκολυνθεί η παρακολούθηση των μέτρων αυτών. Στόχος είναι να αναπτυχθεί μια Ευρωπαϊκή Ένωση ανοικτή και ασφαλής, σεβόμενη τις υποχρεώσεις της Σύμβασης της Γενεύης όσον αφορά το δικαίωμα ασύλου και τα δικαιώματα του ανθρώπου, καθώς και να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ευρωπαίων πολιτών στη δικαιοσύνη σε όλο το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από το 1999 έως το 2004, η ΕΕ πορεύθηκε με βάση αυτό το πολυετές πρόγραμμα που υιοθετήθηκε στο Τάμπερε.

Οι τροποποιήσεις που επήλθαν από τη συνθήκη της Νίκαιας

Κατά τη διακυβερνητική διάσκεψη που διεξήχθη στη Νίκαια, στις 7 και 8 Δεκεμβρίου 2000, και αναφορικά με τον τίτλο IV της συνθήκης ΕΚ (θεωρήσεις, άσυλο, μετανάστευση και άλλες πολιτικές που συνδέονται με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων), τα κράτη μέλη αποφάσισαν ότι το μεγαλύτερο μέρος των θεμάτων αυτών θα περάσει από ψηφοφορία με ομοφωνία στο πλαίσιο της διαδικασίας συναπόφασης (άρθρο 251 της συνθήκης ΕΚ).

Η Ελληνική Προεδρία της ΕΕ

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2003, επί Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου, πραγματοποιήθηκε σημαντικότερη πρόοδος ειδικά στα θέματα νόμιμης μετανάστευσης με την υιοθέτηση των πρώτων Οδηγιών στον τομέα για το δικαίωμα στην οικογενειακή επανένωση και σχετικά με τους επί μακρόν διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών. Στις επακολουθήσασες Ιταλική και Ιρλανδική προεδρίες, το κοινοτικό κεκτημένο για την νόμιμη μετανάστευση διευρύνθηκε με την υιοθέτηση των Οδηγιών για την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους, την προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, την εισδοχή σπουδαστών, ενώ ολοκληρώθηκε και η Οδηγία για την εισδοχή ερευνητών.

Πολυετές Πρόγραμμα της Χάγης

Τέλος, το Πολυετές Πρόγραμμα της Χάγης αποτελεί τη συνέχεια των κοινοτικών δράσεων, κατόπιν αξιολόγησης του Προγράμματος του Τάμπερε (Οκτ. 1999) και αφορά στο σχεδιασμό και την προώθηση των κοινοτικών πρωτοβουλιών και νομοθετικών μέτρων στα θέματα που αφορούν στη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην ΕΕ. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 5^{ης} Νοεμβρίου 2004, το εν λόγω Πρόγραμμα, αποφασίστηκε ως προς το περιεχόμενο και προσαρτήθηκε ως παράρτημα των σχετικών Συμπερασμάτων.

Τα ζητήματα που άπτονται στη νόμιμη μετανάστευση σχετίζονται με:

- τη συνέχιση και προώθηση πρωτοβουλιών αναφορικά με τις διεθνείς μεταναστευτικές ροές και τις γενεσιουργές αιτίες της μετανάστευσης,
- την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των συναρμόδιων φορέων των κ-μ για τις πολιτικές μετανάστευσης,
- την κοινή ανάλυση των μεταναστευτικών φαινομένων και των επιπτώσεών τους,
- την συντονισμένη προσπάθεια και πρακτική συνεργασία σχετικά με την διάχυση της πληροφόρησης,
- την ανάπτυξη του ρόλου της νόμιμης μετανάστευσης στην ενίσχυση της οικονομίας (στο πλαίσιο της Στρατηγικής της Λισσαβόνας),
- την προώθηση γενικότερων δράσεων αναφορικά με την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης, μέσω της ενίσχυσης της νόμιμης,
- την προώθηση των πρωτοβουλιών της ΕΕ στο πλαίσιο των σχέσεων της με τρίτες χώρες, στα θέματα μετανάστευσης,
- θέματα που άπτονται της ένταξης των νομίμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών στα κράτη μέλη της ΕΕ.

Σχετικά με την υλοποίηση του Πολυετούς Προγράμματος της Χάγης η Ε. Επιτροπή, προετοίμασε, στο πρώτο εξάμηνο του 2005, το σχέδιο δράσης και αναμένεται ο αρχικός πίνακας αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε μετά το Τάμπερε.

Εργασιακή μετανάστευση

Ήδη έχει αρχίσει η συζήτηση για την ρύθμιση του καθεστώτος των υπηκόων τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στο έδαφος της ΕΕ για να εργασθούν και αναμένεται εντός του 2006 να παρουσιασθούν τα πρώτα Σχέδια Οδηγιών για το θέμα. Παράλληλα, προχωρεί η διαδικασία συζήτησης του Κανονισμού για την ενιαία και αξιόπιστη συλλογή και επεξεργασία στατιστικών δεδομένων για την μετανάστευση.

Δράσεις στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Πέρα από την δραστηριότητα που παρατηρείται στο πλαίσιο του Συμβουλίου, η Επιτροπή έχει αναλάβει ενεργό ρόλο, εκτός των άλλων, και για την προώθηση της πρότερης διαβούλευσης με τα Κράτη – Μέλη και άλλους εταίρους της κοινωνίας των πολιτών με την λειτουργία διάφορων συμβουλευτικών «οργάνων», όπως:

- Η Επιτροπή για την Μετανάστευση και το Άσυλο
- Το Δίκτυο Εθνικών Σημείων Επαφής για την Μετανάστευση
- Το Δίκτυο Εθνικών Σημείων Επαφής για την Ένταξη των μεταναστών

Διάφορες συναντήσεις εμπειρογνομόνων για την ενσωμάτωση και εφαρμογή των ήδη υιοθετημένων Οδηγιών.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Από την μέχρι τώρα εφαρμογή του ν. 2910/01 και την αποκτηθείσα εμπειρία σε θέματα εισόδου και διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελλάδα, διαπιστώθηκε η ανάγκη για την αναθεώρηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, με βασικούς άξονες την απλούστευση των διαδικασιών και την ταχύρυθμη έκδοση των αδειών διαμονής, την ορθολογική οργάνωση και διασύνδεση των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας σύμφωνα με τις επιταγές του πρόσφατου κοινοτικού κεκτημένου.

Οι βασικοί άξονες, πάνω στους οποίους κινείται ο νέος νόμος, (3386/2005), ο οποίος ισχύει από 1.1.2006, για την καθιέρωση μιας σύγχρονης, μακροπρόθεσμης και κοινωνικώς δίκαιης μεταναστευτικής πολιτικής, είναι οι ακόλουθοι:

- Ο συντονισμός και παρακολούθηση της μεταναστευτικής πολιτικής στη χώρα μας από Διυπουργική Επιτροπή αποτελούμενη από τους Υπουργούς των συναρμόδιων με το θέμα αυτό Υπουργείων
- Ο ορθολογικός προγραμματισμός της εισόδου των μεταναστών στην Ελληνική Επικράτεια, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα και τις ανάγκες της κοινωνικής και οικονομικής μας ζωής.
- Η αποφυγή περιστασιακών και ανεξέλεγκτων αλλαγών του καθεστώτος, με το οποίο εγκαθίσταται νομίμως ο υπήκοος τρίτης χώρας στην Ελλάδα.
- Η διασφάλιση των όρων εργασίας των αλλοδαπών που έρχονται στην Ελλάδα, προκειμένου να εργασθούν υπό συνθήκες που αρμόζουν σ' ένα σύγχρονο κράτος δικαίου.
- Η καθιέρωση κινήτρων για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα.
- Η εισαγωγή ενός σύγχρονου καθεστώτος κοινωνικής ένταξης των μεταναστών.
- Η θεσμοθέτηση των κατάλληλων εγγυήσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ελληνικής έννομης τάξης, ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα παράνομης εισόδου και εξόδου αλλοδαπών στη χώρα.
- Η διασφάλιση, ιδίως, πρόσφορων συνθηκών για την ακώλυτη άσκηση των κάθε είδους δικαιωμάτων των αλλοδαπών και κυρίως εκείνων που αφορούν την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, την ελεύθερη συμμετοχή τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Χώρας υπό καθεστώς κοινωνικής δικαιοσύνης και τον σεβασμό των πολιτισμικών και θρησκευτικών ιδιαιτεροτήτων τους.

Ειδικότερα, ο νέος νόμος, θεσπίζει ένα σύστημα διαχείρισης, μη γραφειοκρατικό, λειτουργικό, επωφελές για την εθνική μας οικονομία και ασφαλές για τα δικαιώματα των οικονομικών μεταναστών στη χώρα μας και εισάγει μια σειρά από καινοτομίες, σε σχέση με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, οι σπουδαιότερες των οποίων είναι οι εξής:

- α) Δημιουργία Διυπουργικού Οργάνου για τον συντονισμό της μεταναστευτικής πολιτικής.
- β) Ενοποίηση της άδειας διαμονής και εργασίας σε μία πράξη, η οποία εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.
- γ) Απλούστευση της διαδικασίας υποβολής της αίτησης για την χορήγηση άδειας διαμονής, για το συγκεκριμένο σκοπό που εισέρχεται ο αλλοδαπός στη χώρα.
- δ) Δημιουργία δομής στο Δήμο για την παροχή πληροφόρησης στον αλλοδαπό προς αποφυγή ταλαιπωρίας τόσο των ιδίων, όσο και των Υπηρεσιών.
- ε) Εξορθολογισμός του συστήματος μετακλήσεων αλλοδαπών για εργασία στην Ελλάδα, με την ενδυνάμωση και ουσιαστική ενεργοποίηση των Περιφερειακών Επιτροπών Μετανάστευσης, που θα καθορίζουν τις ανάγκες του εργατικού δυναμικού σε επίπεδο Περιφέρειας και αναλυτικά για κάθε νομό της Χώρας, σε συνάρτηση με την προσφορά και ζήτηση της εργασίας ανά κατηγορίες ειδικοτήτων και πάντοτε, βεβαίως, σε συνάρτηση με το υπάρχον αντίστοιχο ημεδαπό και αλλοδαπό εργατικό δυναμικό.
- στ) Εξορθολογισμός των χορηγούμενων τύπων αδειών διαμονής και μείωση των αντίστοιχων κατηγοριών. Πλήρης οριοθέτηση των περιπτώσεων στις οποίες χορηγείται άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, ώστε να αποφευχθεί η κατάχρηση.
- ζ) Πρόβλεψη βασικών αρχών για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα και καθορισμός κριτηρίων για την χορήγησή του.
- η) Πρόβλεψη βασικών αρχών για την κοινωνική ένταξη των αλλοδαπών στην Ελληνική κοινωνία, με τη συνδρομή συγκεκριμένων κριτηρίων και εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος δράσης για το σκοπό αυτό.
- θ) Καθιέρωση σαφών προϋποθέσεων για τη διευκόλυνση της οικογενειακής επανένωσης.
- ι) Διευκόλυνση της άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας και πραγματοποίησης μεγάλων επενδύσεων, από πλευράς χορήγησης άδειας διαμονής.
- ια) Εντατικοποίηση των ελέγχων, προς την κατεύθυνση του περιορισμού της εισόδου και διαμονής παράνομων αλλοδαπών στη Χώρα.
- ιβ) Εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με το ισχύον ευρωπαϊκό δίκαιο.

ΟΡΙΣΜΟΙ- ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Σχετικά με τα άρθρα 1-3

Τα άρθρα 1–3 αναφέρονται στους ορισμούς και στο πεδίο εφαρμογής του νόμου καθώς και στη σύσταση Διυπουργικής Επιτροπής Παρακολούθησης για το συντονισμό της Μεταναστευτικής Πολιτικής στην Ελλάδα.

Ειδικότερα οι διατάξεις του ν. 3386/05 δεν έχουν εφαρμογή στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του:

- α. Στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 17 παρ. 1 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.
- β. Στους διαπιστευμένους σε Πρεσβείες, Προξενεία ή διεθνείς οργανισμούς με έδρα την Ελλάδα υπαλλήλους, , καθώς και στους υπηκόους τρίτων χωρών που προσλαμβάνονται στις ως άνω υπηρεσίες ως διοικητικό προσωπικό, στις συζύγους και τα τέκνα αυτών.
- γ. Στους πρόσφυγες και στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα, κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951, η οποία έχει κυρωθεί με το ν.δ. 3989/1959 (ΦΕΚ 201 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- δ. Στα πρόσωπα που έχουν την άδεια να παραμείνουν στην Ελλάδα με βάση προσωρινή προστασία ή ζήτησαν την άδεια να παραμείνουν για τον λόγο αυτό και αναμένουν τη σχετική απόφαση.
- ε. Στα πρόσωπα που έχουν την άδεια να παραμείνουν στην Ελλάδα με βάση επικουρικές μορφές προστασίας, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις και την εθνική νομοθεσία, ή ζήτησαν την άδεια να παραμείνουν για τον λόγο αυτό και αναμένουν τη σχετική απόφαση.

Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, από τις οποίες η μία είναι ελληνική, ή κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρούνται Έλληνες ή πολίτες των κρατών-μελών αντίστοιχα και εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού.

Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ελληνική, είναι υποχρεωμένα να επιλέξουν ιθαγένεια, με δήλωσή τους στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του οικείου κράτους.

Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων ρυθμίσεων που προβλέπονται:

- α. Σε διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών - μελών της αφενός, και τρίτων χωρών αφετέρου.
- β. Σε διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και τρίτων χωρών, πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.
- γ. Στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη της 18^{ης} Οκτωβρίου 1961, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 1426/1984 (ΦΕΚ 32 Α').

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΙΣ ΜΕΘΟΡΙΑΚΕΣ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ

Σχετικά με τα άρθρα 4-5

Τα άρθρα 4 και 5 αφορούν στα σημεία εισόδου – εξόδου και στην άσκηση ελέγχου στα σημεία εισόδου τα οποία αποτελούν αρμοδιότητα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Σχετικά με τα άρθρα 6-8

Τα άρθρα 6, 7 και 8 αφορούν ζητήματα σχετικά με τη θεώρηση και άρνηση εισόδου καθώς και με τη διέλευση υπηκόων τρίτων χωρών, τα οποία αποτελούν αρμοδιότητα των Υπουργείων Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Σχετικά με το άρθρο 9 Τύποι αδειών διαμονής

Με στόχο την απλούστευση της διαδικασίας χορήγησης των αδειών διαμονής και τη δυνατότητα αποτελεσματικού ελέγχου, ο ν. 3386/05 καθιερώνει τις κατωτέρω κατηγορίες αδειών διαμονής, καθώς και τους τύπους των αδειών διαμονής, που κάθε κατηγορία περιλαμβάνει. Ειδικότερα, καθορίζονται οι εξής κατηγορίες αδειών διαμονής, με τους αντίστοιχους τύπους:

A) Άδεια διαμονής για εργασία, που περιλαμβάνει τους κατωτέρω τύπους αδειών διαμονής:

- A1. Εξαρτημένη εργασία ή παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου
- A2. Εποχιακή εργασία
- A3. Στελέχη εταιριών
- A4. Προσωρινή μετακίνηση για παροχή υπηρεσίας
- A5. Αθλητές – προπονητές
- A6. Μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων
- A7. Πνευματικοί δημιουργοί
- A8. Μέλη ξένων αρχαιολογικών σχολών

B) Άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, που περιλαμβάνει τους κατωτέρω τύπους αδειών διαμονής:

- B1. Ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα
- B2. Ανάπτυξη επενδυτικής δραστηριότητας

Γ) Άδεια διαμονής για ειδικούς λόγους, που περιλαμβάνει τους κατωτέρω τύπους αδειών διαμονής:

- Γ1. Σπουδές
- Γ2. Επαγγελματική κατάρτιση
- Γ3. Υπότροφοι – Ειδικά προγράμματα
- Γ4. Σπουδές σε στρατιωτικές σχολές
- Γ5. Απόκτηση ιατρικής ειδικότητας
- Γ6. Οικονομικά ανεξάρτητα άτομα
- Γ7. Ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων
- Γ8. Υπηρετικό προσωπικό διπλωματικών αποστολών
- Γ9. Ανταποκριτές ξένου τύπου
- Γ10. Λειτουργοί γνωστών θρησκειών
- Γ11. Αθωνιάδα σχολή
- Γ12. Σπουδή, γνωριμία και άσκηση του μοναχικού βίου
- Γ13. Αρχηγοί οργανωμένων ομάδων τουρισμού
- Γ14. Ερευνητές

Δ) Άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους, που περιλαμβάνει τους κατωτέρω τύπους αδειών διαμονής:

- Δ1. Ανθρωπιστικοί
- Δ2. Δημόσιο συμφέρον
- Δ3. Θύματα εμπορίας ανθρώπων

Ε) Άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, που περιλαμβάνει τους κατωτέρω τύπους αδειών διαμονής:

- Ε1. Μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας
- Ε2. Αυτοτελής άδεια διαμονής μελών οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας
- Ε3. Μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι ανωτέρω άδειες διαμονής εκδίδονται με τη μορφή αδειών διαμονής ενιαίου τύπου, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 1030/02 (αυτοκόλλητο), με εξαίρεση τις άδειες διαμονής τύπου Ε3 (μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη της Ε.Ε.), οι οποίες εκδίδονται με τη μορφή Δελτίου Διαμονής και Δελτίου Μόνιμης Διαμονής.

ΣΤ) Άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας

Ζ) Άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος

Σχετικά με το άρθρο 10

Γενικές προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής

Το δικαίωμα διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στην Ελλάδα για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στο ν.3386/05, τελεί υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) Να είναι κάτοχοι ισχύοντος διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις. Όπου στις διατάξεις του παρόντος νόμου απαιτείται ειδική θεώρηση εισόδου, αυτή θα πρέπει να είναι επικολλημένη στο διαβατήριο ή ταξιδιωτικό έγγραφο, με εξαίρεση την περίπτωση υπηκόων από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας στους οποίους η ειδική θεώρηση εισόδου επικολλάται επί ειδικού φύλλου.

β) Να μην συντρέχει στο πρόσωπο του υπηκόου τρίτης χώρας κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια.

Επισημαίνεται ότι η εξέταση των λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας αποτελεί απαραίτητο στοιχείο κατά την αρχική χορήγηση άδειας διαμονής, καθώς και για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος και για τη χορήγηση άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας. Επομένως, όταν οι αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας εξετάζουν αιτήσεις που αφορούν στις παραπάνω περιπτώσεις, υποχρεούνται να μην εκδίδουν άδεια διαμονής εάν δεν έχουν την απάντηση της αστυνομικής αρχής, από την οποία θα προκύπτει ότι δεν συντρέχει στο πρόσωπό του υπηκόου τρίτης χώρας κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια.

Όσον αφορά τις ανανεώσεις των αδειών διαμονής, οι αρμόδιες υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης θα αποστέλλουν, στο τέλος κάθε μήνα, στις κατά τόπους αστυνομικές διευθύνσεις ή διευθύνσεις ασφάλειας της Ελληνικής Αστυνομίας καταστάσεις με τα ακριβή στοιχεία των υπηκόων τρίτων χωρών, των οποίων ανανεώθηκαν οι άδειες διαμονής και εφόσον προκύπτουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας θα προχωρούν στην ανάκληση της άδειας τους.

Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση οι αστυνομικές αρχές, όταν επικαλούνται λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας, θα πρέπει να αναφέρουν ειδικά σε τι συνίστανται αυτοί οι λόγοι. Η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας, αναλόγως της βαρύτητας του αποδιδόμενου αδικήματος, και συνεκτιμώντας τα λοιπά στοιχεία του φακέλου θα πρέπει να σταθμίσει την αναγκαιότητα ανάκλησης της άδειας διαμονής.

Σε περιπτώσεις υπηκόων τρίτων χωρών που αποφυλακίζονται με υπό όρους απόλυση δυνάμει βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών, ή διατάσσεται η αναστολή εκτέλεσης της ποινής τους με περιοριστικούς όρους δυνάμει δικαστικών αποφάσεων, καθώς και στους υπηκόους τρίτων χωρών που αθώνονται ισχύουν τα αναφερόμενα στην αριθμ.239/04 ατομική γνωμοδότηση της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του κράτους, Κυριακής Γρηγορίου.

Σε υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι είναι προσωρινά κρατούμενοι, στο πλαίσιο της προδικασίας, δηλαδή δεν υπάρχει καταδίκη εις βάρος τους με οριστική απόφαση και απολύονται με διάταξη του ανακριτή ή βούλευμα του οικείου δικαστικού συμβουλίου, μετά από αίτηση των ιδίων ή του εισαγγελέα, ενώ με την ίδια διάταξη ή βούλευμα μπορεί να αποφασίζεται η επιβολή ή όχι περιοριστικών όρων (π.χ. παροχή εγγύησης, υποχρέωση του κατηγορουμένου να εμφανίζεται κατά διαστήματα στον ανακριτή ή σε άλλη αρχή, απαγόρευση να μεταβαίνει ή να διαμένει σε ορισμένο τόπο ή στο εξωτερικό, κλπ.) στον απολυόμενο και έχουν υποβάλει αίτημα για χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής τους, η Διοίκηση θα πρέπει να προβαίνει στην ολοκλήρωση της διαδικασίας και να εξετάζει τη χορήγηση της εν λόγω άδειας για έναν από τους λόγους του ν.3386/05, εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες εκ του νόμου προϋποθέσεις. Αναγκαία προϋπόθεση είναι να υπήρχε, πριν την προσωρινή κράτηση του αλλοδαπού, νόμιμη διαμονή του στη χώρα.

γ) Να μην αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

Ο κίνδυνος για τη δημόσια υγεία προκύπτει εάν ο υπήκοος τρίτης χώρας πάσχει από ασθένεια που προβλέπεται ως τέτοια από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (ΠΟΥ), καθώς και από άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες θεωρούνται, με απόφαση των αρμόδιων αρχών της χώρας μας, ως κίνδυνος για τη δημόσια υγεία.

Επισημαίνουμε ότι στην περίπτωση που ο υπήκοος τρίτης χώρας και αφού του έχει χορηγηθεί αρχική άδεια διαμονής διαπιστωθεί ότι πάσχει από ασθένεια που, σύμφωνα με τα ανωτέρω, αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και από την οποία προσεβλήθη μετά την είσοδό του στη Χώρα, αυτό δεν αποτελεί λόγο για την μη ανανέωση της άδειας διαμονής του ή για την απομάκρυνσή του από τη Χώρα.

δ) Να διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας, για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς.

Ειδικά, κατά την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής, αρκεί η βεβαίωση υποβολή αιτήματος για παροχή ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης.

ε) Να διαθέτουν πόρους για την κάλυψη των εξόδων επιστροφής τους στη Χώρα προέλευσης και στην περίπτωση που για την επιστροφή τους προκαλείται δημόσια δαπάνη, υποχρεούνται να την καλύψουν.

Το ανωτέρω ποσό θα καθοριστεί με την κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 90 του ν.3386/05.

Σχετικά με το άρθρο 11

Υποβολή αίτησης για χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής

α) Αρχική χορήγηση άδειας διαμονής: Ο υπήκοος τρίτης χώρας που επιθυμεί τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στο ν. 3386/05, οφείλει να καταθέσει αίτηση μετά την είσοδό του στην Ελλάδα και βέβαια πριν τη λήξη της ισχύος της θεώρησης εισόδου που του έχει χορηγηθεί. Για τα ανήλικα τέκνα, την αίτηση υποβάλλει ο ασκών τη γονική μέριμνα.

β) Ανανέωση άδειας διαμονής: Υπήκοος τρίτης χώρας που είναι κάτοχος διαμονής στην Ελλάδα και επιθυμεί την ανανέωσή της, οφείλει να υποβάλει, αίτηση ανανέωσης της άδειας διαμονής του, πριν από τη λήξη της.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση υποβολής αίτησης για την έκδοση της αρχικής άδειας διαμονής, καθώς και κατά την ανανέωση αυτής απαιτείται ρητά η αυτοπρόσωπη εμφάνιση των υπηκόων τρίτων χωρών. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν μπορούν να εκπροσωπηθούν από πληρεξούσιο δικηγόρο, δεν αποκλείεται όμως να συμπαρίστανται μ' αυτόν.

γ) Υπηρεσία υποβολής: Οι αιτήσεις για τη χορήγηση και την ανανέωση των αδειών διαμονής κατατίθενται στο Δήμο ή την Κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αιτούντος. Εξαιρούνται μόνο οι αιτήσεις για τις άδειες διαμονής που εκδίδονται από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (στελέχη εταιρειών, μέλη ξένων αρχαιολογικών σχολών, ανάπτυξη επενδυτικής δραστηριότητας, δημόσιο συμφέρον, ανθρωπιστικοί, θύματα εμπορίας). Οι αιτήσεις για την παραπάνω περίπτωση κατατίθενται στην αρμόδια Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ΥΠΕΣΔΔΑ .

Επισημαίνεται ότι οι Δήμοι και οι Κοινότητες ελέγχουν μόνο την πληρότητα των δικαιολογητικών και στη συνέχεια υποχρεούνται, το αργότερο εντός δεκαπέντε ημερών, αφότου υποβλήθηκε η σχετική αίτηση, με το σύνολο των δικαιολογητικών, να τη διαβιβάσουν στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών της οικείας Περιφέρειας, η οποία έχει την αρμοδιότητα για τον έλεγχο της αίτησης.

δ) Διαδικασία υποβολής της αίτησης: Ο υπήκοος τρίτης χώρας που επιθυμεί τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής οφείλει να καταθέσει σχετική αίτηση στον Δήμο ή την Κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου ή της άδειας διαμονής του αντίστοιχα. Η αίτηση υποβάλλεται σε ειδικό έντυπο, το οποίο έχει αποσταλεί στους δήμους, τις κοινότητες της χώρας, μαζί με έντυπες πληροφορίες-οδηγίες για τη συμπλήρωσή της, μεταφρασμένες στις κυριότερες ξένες γλώσσες.

Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση η αίτηση είναι ατομική και συμπληρώνεται ξεχωριστό έντυπο για κάθε μέλος της οικογένειας.

Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τρεις φωτογραφίες και:

- Αντίγραφο ισχύοντος διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου, που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις, με την ισχύουσα θεώρηση εισόδου, στην περίπτωση της αρχικής χορήγησης άδειας διαμονής ή με την ισχύουσα άδεια διαμονής, στην περίπτωση της ανανέωσης. Έλλειψη διαβατηρίου μπορεί να γίνει δεκτή μόνο στο πλαίσιο ανανέωσης οποιουδήποτε τύπου άδειας διαμονής εφόσον συντρέχει η περίπτωση του άρθρου 84 παρ. 1 του νόμου αυτού καθώς και για τη χορήγηση ή ανανέωση αδειών διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων εφόσον το διαβατήριο έχει παρακρατηθεί από τα κυκλώματα εμπορίας.
- Παράβολο, με τη μορφή διπλοτύπου τύπου Β' από την αρμόδια για την παραλαβή της αίτησης υπηρεσία, εκτός των περιπτώσεων των άρθρων 32 και 34 (υπότροφοι), 44 παρ. 1 (ανθρωπιστικοί λόγοι), 46 παρ. 1 (θύματα εμπορίας ανθρώπων) και 61 –63 (μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους – μέλους της Ε.Ε.) και 94 (γονείς ανήλικων ημεδαπών).
- Πιστοποιητικό υγείας από Ελληνικό κρατικό νοσηλευτικό ίδρυμα που θα βεβαιώνει ότι δεν πάσχει ο υπήκοος τρίτης χώρας από νόσημα, το οποίο, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.), μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία εκτός των περιπτώσεων που υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 50, 61, 62, 63 και 94, για την αρχική χορήγηση άδειας διαμονής.
- Τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά που έχουν καθορισθεί με την αριθμ. οικ. 24103/15.12.05 Απόφαση του Υπουργού ΕΣΔΔΑ, που προβλέπεται στο άρθρο 11 παρ. 2 του παρόντος νόμου.

Ο Δήμος ή η Κοινότητα στην οποία υποβάλλεται η αίτηση υποχρεούται να ελέγχει την πληρότητα των δικαιολογητικών. Αν αυτά είναι πλήρη θα παραλαμβάνει την αίτηση, θα χορηγεί στον αιτούντα

τη σχετική βεβαίωση κατάθεσης με πλήρη δικαιολογητικά και θα διαβιβάζει το φάκελο στην Περιφέρεια, το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε ημέρες.

Αν τα δικαιολογητικά δεν είναι πλήρη θα του δίνει τη σχετική βεβαίωση κατάθεσης ελλιπών δικαιολογητικών από την οποία θα προκύπτει ότι έχει υποχρέωση να προσκομίσει το ελλείπον δικαιολογητικό μέσα σε ένα μήνα, οπότε θα αντικαθιστά τη βεβαίωση με αυτή που χορηγείται για κατάθεση πλήρους φακέλου. Αν δεν προσκομίσει το ελλείπον δικαιολογητικό μέσα σε ένα μήνα, ο φάκελος θα διαβιβάζεται στην Περιφέρεια για τις περαιτέρω ενέργειες. Η ανωτέρω βεβαίωση ελλιπών δικαιολογητικών χορηγείται και στην περίπτωση εκπρόθεσμης κατάθεσης αίτησης, όταν ο αιτών επικαλείται λόγους ανωτέρας βίας. Στην περίπτωση αυτή εξυπακούεται ότι τα δικαιολογητικά θα είναι πλήρη και θα πρέπει να καταθέσει στοιχεία που να αποδεικνύουν τους επικαλούμενους λόγους, εκτός εάν αυτοί είναι πασιδηλοι (π.χ. φυσικά φαινόμενα).

Ελλιπή δικαιολογητικά για όλες τις κατηγορίες αδειών διαμονής μπορούν να θεωρηθούν το πιστοποιητικό υγείας, εφόσον προσκομίζεται σχετική βεβαίωση για τον καθορισμό συγκεκριμένης ημερομηνίας εξέτασης του αιτούντος, καθώς και το διαβατήριο σε περίπτωση πρόσφατης απώλειάς του και εφόσον προσκομίζεται βεβαίωση της οικείας προξενικής αρχής για την υποβολή αίτησης για ανανέωσή του.

Αντίθετα, όταν ο υπήκοος τρίτης χώρας προσέρχεται εκπρόθεσμα και δεν επικαλείται κανέναν λόγο ανωτέρας βίας, δεν θα του χορηγείται βεβαίωση κατάθεσης, αλλά μόνον αποδεικτικό του αριθμού πρωτοκόλλου, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2690/1999 όπως ισχύει).

Οι δύο τύποι βεβαίωσης κατάθεσης αιτήσεως έχουν μοναδική αρίθμηση και αποτελούνται από δύο στελέχη: στο ένα αναγράφονται αναλυτικά τα στοιχεία των υπηκόων τρίτων χωρών και χορηγείται στον ενδιαφερόμενο, ενώ στο άλλο περιλαμβάνονται τα βασικά τους στοιχεία και διατηρείται στο δήμο, ώστε να διασταυρώνεται εύκολα η γνησιότητά τους σε περίπτωση σχετικών ελέγχων.

Σε περίπτωση απώλειας της βεβαίωσης, ο υπήκοος τρίτης χώρας θα πρέπει αρχικά να υποβάλει δήλωση απώλειας στην αρμόδια αστυνομική Δ/ση και στη συνέχεια να υποβάλει αίτηση επανέκδοσης στο Δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του.

ε) Διαδικασία επίδοσης άδειας διαμονής

Όταν εκτυπωθεί η άδεια διαμονής, καλείται ο υπήκοος τρίτης χώρας με κάθε πρόσφορο μέσο (τηλεφωνική κλήση με επισημείωση σε ειδικό βιβλίο όπου θα αναγράφεται η ημερομηνία και η ώρα κλήσης, ανάρτηση σχετικής ανακοίνωσης σε ειδικό χώρο του Δήμου, έγγραφη ενημέρωση με συστημένη επιστολή ταχυδρομείου), προκειμένου να του επιδοθεί η άδεια διαμονής με αποδεικτικό επίδοσης και να επιστρέψει τη σχετική βεβαίωση.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για όλες τις περιπτώσεις εγγράφων που αφορούν την έκδοση ή ανανέωση της άδειας διαμονής (π.χ. απορριπτική, ανακλητική απόφαση, συμπληρωματικά δικαιολογητικά, κλπ.).

Προσοχή: κατά το στάδιο της επίδοσης της άδειας διαμονής, καθώς και σε περίπτωση αναζήτησης της πορείας της υπόθεσης, αυτό μπορεί να γίνει δια πληρεξουσίου, εφόσον προσκομίζεται έγγραφο πληρεξουσίου με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος από αστυνομική αρχή.

Προσοχή:

Για την παραλαβή της άδειας διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας υποχρεούται να προσέλθει ο ίδιος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του, με το διαβατήριό του στην αρμόδια υπηρεσία, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την ειδοποίησή του και όχι πέραν των τριών μηνών.

στ) Νόμιμη διαμονή του υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα

Ο υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος κατέθεσε εμπρόθεσμα αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και έχει λάβει τη βεβαίωση κατάθεσης αιτήματος πλήρους φακέλου, θεωρείται ότι διαμένει νομίμως στην Χώρα, έως ότου η Διοίκηση αποφανθεί επί του αιτήματός του και έχει τη δυνατότητα να προβεί σε οποιαδήποτε δικαιοπραξία προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις εντός της ελληνικής επικράτειας. Τούτο σημαίνει ότι, εφόσον έχει καταθέσει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αρχική χορήγηση ή την ανανέωση της άδειάς του, μπορεί να προβαίνει σε οποιαδήποτε δικαιοπραξία θα του παρείχετο το δικαίωμα να προβεί, εάν του είχε χορηγηθεί η αντίστοιχη άδεια (π.χ. απόδοση ΑΦΜ, εγγραφή σε ασφαλιστικό φορέα, τέλεση γάμου, κλπ.). Σε περίπτωση που η αίτησή του απορριφθεί, τότε παύει, αυτοδικαίως και η ισχύς της βεβαίωσης κατάθεσης αιτήματος.

ζ) Αρμόδια υπηρεσία εξέτασης της αίτησης

Αρμόδια υπηρεσία για την εξέταση της αίτησης που υποβάλλει ο υπήκοος τρίτης χώρας για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής στην Ελλάδα, καθώς και για τη συνδρομή λόγων ανωτέρας βίας, σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος επικαλείται ότι οι λόγοι αυτοί εμπόδισαν την εμπρόθεσμη υποβολή του αιτήματός του είναι η Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας που λειτουργεί στο νομό του τόπου κατοικίας ή διαμονής του. Για τις περιπτώσεις των αιτήσεων που υποβάλλονται στο ΥΠΕΣΔΔΑ, η εξέταση της αίτησης γίνεται από την αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΣΔΔΑ.

Σχετικά με το άρθρο 12

Διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής

A) Εξέταση αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής

Η αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών της Περιφέρειας, αφού λάβει υπόψη της λόγους που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 10, μπορεί να καλέσει τον υπήκοο τρίτης χώρας σε συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης και σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο, εφόσον τούτο κρίνεται απαραίτητο.

Εφόσον η αίτηση του υπηκόου τρίτης χώρας είναι πλήρης και καλύπτει τις απαιτούμενες από το νόμο προϋποθέσεις, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας χορηγείται ή ανανεώνεται η άδεια διαμονής του αιτούντος. Η ανωτέρω άδεια εκδίδεται σε χρονικό διάστημα δύο μηνών, το αργότερο, από την περιέλευση στην Περιφέρεια του συνόλου των δικαιολογητικών. Όσον αφορά τις εκπρόθεσμες αιτήσεις, αυτές απορρίπτονται, εφόσον από την εξέτασή τους προκύπτει ότι δεν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που να δικαιολογούν το εκπρόθεσμο της κατάθεσης.

B) Κλήση στην Επιτροπή Μετανάστευσης

Η κλήση του υπηκόου τρίτης χώρας για συνέντευξη στην Επιτροπή Μετανάστευσης πραγματοποιείται μόνον σε όσες περιπτώσεις κρίνεται τούτο αναγκαίο, κατά την εκτίμηση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, ο οποίος εκδίδει την άδεια διαμονής και σε κάθε περίπτωση, γίνεται με απόδειξη. Η μη εμφάνιση του υπηκόου τρίτης χώρας ενώπιον της δικαιολογείται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Στην περίπτωση αυτή, ο υπήκοος τρίτης χώρας καλείται εκ νέου, με απόδειξη, για συνέντευξη και, εφόσον δεν εμφανισθεί, η αίτηση απορρίπτεται. Το ίδιο γίνεται και στην περίπτωση που η δηλωθείσα διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής είναι ψευδής και ο εντοπισμός του υπηκόου τρίτης χώρας καθίσταται αδύνατος.

Γ) Μετατροπή της αρχικής άδειας διαμονής

Επιτρέπεται, κατά την ανανέωση άδειας διαμονής, η μετατροπή της από άδεια για εξαρτημένη εργασία σε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και το αντίστροφο, μετά την παρέλευση τριετίας από την έναρξη ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής.

Σε περίπτωση ανανέωσης, για διαφορετικό σκοπό από τον οποίο χορηγήθηκε η αρχική άδεια διαμονής, δεν απαιτείται η αντίστοιχη ειδική θεώρηση εισόδου.

Δ) Χρονική διάρκεια της άδειας διαμονής

Η ισχύς της αρχικής άδειας διαμονής είναι ετήσια και η εκάστοτε ανανέωσή της διετής, έως την πλήρωση των προϋποθέσεων για τη χορήγηση άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας ή για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά η διάρκεια της άδειας διαμονής στις επιμέρους διατάξεις του νόμου.

Ε) Αλλαγή σκοπού

Δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού, σε καμία περίπτωση, για τους κατόχους αδειών διαμονής που έχουν εκδοθεί με βάση τις διατάξεις των άρθρων 16 έως και 23, 28, 30, 32, 33, 34, 36 έως και 43 και 45 του ν.3386/05 (π.χ. κάτοχος άδειας διαμονής για εποχιακή εργασία δεν μπορεί να την ανανεώσει για άλλο σκοπό).

Προσοχή: δεν συνιστά αλλαγή σκοπού, κατά την ανωτέρω πρόβλεψη, η περίπτωση υπηκόων τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι ισχύουσας άδειας διαμονής για έναν από τους λόγους του νόμου και πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής τους στα άρθρα 59 (οικογενειακή επανένωση), 60, παρ.5 (σύζυγοι επαναπατρισθέντος, παλλινოსτήσαντος, ομογενούς), 61 (μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη ΕΕ) και 94 (γονείς ανήλικων ημεδαπών), δεδομένου ότι συνιστά αλλαγή της προσωπικής τους κατάστασης.

Σχετικά με το άρθρο 13

Γνωμοδοτική Επιτροπή Μετανάστευσης

A) Συγκρότηση της Επιτροπής Μετανάστευσης

Με τον παρόντα νόμο συνιστάται σε κάθε νομό της Περιφέρειας πενταμελής Επιτροπή Μετανάστευσης. Η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και ορίζονται τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της, ο γραμματέας με τον αναπληρωτή του, καθώς και ο εισηγητής, που δεν έχει δικαίωμα ψήφου, με τον αναπληρωτή του. Ο εισηγητής και ο γραμματέας πρέπει να είναι υπάλληλοι της αρμόδιας Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης.

Η Επιτροπή Μετανάστευσης είναι πενταμελής και αποτελείται από τέσσερις υπαλλήλους της αρμόδιας Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, από τους οποίους ο ένας είναι ο προϊστάμενός της, ως πρόεδρος, και από έναν εκπρόσωπο της αστυνομικής αρχής.

B) Έργο Επιτροπής Μετανάστευσης

Η Επιτροπή Μετανάστευσης είναι συλλογικό γνωμοδοτικό όργανο, που έχει ως έργο την διατύπωση γνώμης για τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής του υπηκόου τρίτης χώρας. Η γνώμη της είναι απλή και δεν δεσμεύει τον Γενικό Γραμματέα, ο οποίος μπορεί αιτιολογημένα να εκδώσει και διαφορετική απόφαση.

Η Επιτροπή, για να σχηματίσει γνώμη, λαμβάνει υπόψη της την εν γένει προσωπικότητα του υπηκόου τρίτης χώρας και εξετάζει εάν πληρούνται, στο πρόσωπό του, οι οριζόμενες από το νόμο προϋποθέσεις.

Επισημαίνεται ότι οι αποφάσεις της Επιτροπής Μετανάστευσης θα πρέπει να συντάσσονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 15 του ν.2690/99 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας), όπως ισχύει.

Γ) Λειτουργία Επιτροπής Μετανάστευσης

Για τη λειτουργία της Επιτροπής ισχύουν όσα προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για τα συλλογικά όργανα, δηλαδή οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία, το απουσιάζον τακτικό μέλος αναπληρώνεται από τον αναπληρωτή του κ.λ.π.

Εφιστούμε την προσοχή για το χώρο συνεδριάσεων της Επιτροπής, που θα πρέπει να είναι ευπρεπής και κατάλληλος, ώστε να μη δημιουργούνται δυσμενή σχόλια για τη χώρα μας και να προκαλεί καλή εντύπωση στον υπήκοο της τρίτης χώρας, που θα καλείται ενώπιόν της.

ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

Σχετικά με το άρθρο 14

Διαδικασία μετάκλησης υπηκόου τρίτης χώρας για εργασία

α) Προϋπόθεση εισόδου στην Ελλάδα: Η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας για παροχή εξηρημένης εργασίας στην Ελλάδα, σε συγκεκριμένο εργοδότη και για ορισμένο είδος απασχόλησης, επιτρέπεται εφόσον του έχει χορηγηθεί η αντίστοιχη θεώρηση εισόδου, δηλ. πρέπει να φέρει στο διαβατήριό του θεώρηση εισόδου για παροχή εξηρημένης εργασίας στην Ελλάδα.

β) Συγκρότηση Περιφερειακών Επιτροπών καθορισμού των αναγκών σε εργατικό δυναμικό: Στην έδρα κάθε Περιφέρειας συγκροτείται Επιτροπή, η οποία αποτελείται:

1. Τον Γ.Γ. της Περιφέρειας ή τον Διευθυντή της αρμόδιας Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, ως πρόεδρο,
2. Τον προϊστάμενο του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.)
3. Εκπρόσωπο της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος (Ε.Ν.Α.Ε.),
4. Εκπρόσωπο του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)
5. Εκπρόσωπο του Εργατικού Κέντρου της έδρας της Περιφέρειας
6. Εκπρόσωπο των τοπικών Επιμελητηρίων
7. Εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε) ή της Πανελληνίας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.), ως τακτικά μέλη, μαζί με τους υποδεικνυόμενους, αντίστοιχους, αναπληρωτές τους.

Η ανωτέρω Επιτροπή συγκροτείται, με απόφαση του Γ.Γ. της Περιφέρειας το Δεκέμβριο κάθε δεύτερου έτους και η θητεία της είναι διετής και αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Στην περίπτωση που οι οικείοι φορείς δεν υποδεικνύουν, μέσα σε ένα μήνα αφότου τους ζητηθεί, τα μέλη, ο ορισμός τους θα γίνεται από τον Γ.Γ. της Περιφέρειας.

Χρέη εισηγητή μπορεί να εκτελέσει το μέλος της Επιτροπής που θα οριστεί από τον Πρόεδρο. Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από υπάλληλο της Περιφέρειας που ορίζεται από το Γεν.Γραμματέα.

γ) Έργο της Επιτροπής: Έργο της ανωτέρω Επιτροπής είναι η κατάρτιση, κατά το τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους, έκθεσης, στην οποία καταχωρίζονται οι ανάγκες σε εργατικό δυναμικό στην Περιφέρεια και οι κενές θέσεις εργασίας ανά ειδικότητα, νομό και διάρκεια απασχόλησης, που μπορεί να καλυφθούν από υπήκοο τρίτης χώρας. Για την κατάρτιση της ανωτέρω έκθεσης η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της, εκτός των άλλων, το συμφέρον της εθνικής οικονομίας, την προσφορά εργασίας από ημεδαπούς ή από υπηκόους τρίτης χώρας, που διαμένουν νόμιμα στη χώρα, και τη ζήτηση εργασίας. Η καταρτισθείσα έκθεση διαβιβάζεται στο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, με ταυτόχρονη κοινοποίηση στο ΥΠΕΣΔΔΑ.

δ) Απόφαση καταγραφής των αναγκών εργατικού δυναμικού σε εθνικό επίπεδο: Με πρωτοβουλία του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και με βάση τις εκθέσεις των Επιτροπών των Περιφερειών, καθορίζεται, με απόφαση των Υπουργών ΕΣΔΔΑ και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ο ανώτατος αριθμός αδειών διαμονής για εργασία, που χορηγούνται κάθε έτος σε υπηκόους τρίτων χωρών, ανά νομό, ιθαγένεια, είδος και διάρκεια απασχόλησης, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στις οικείες Περιφέρειες, στον Ο.Α.Ε.Δ., στα συναρμόδια υπουργεία και στις οικείες ελληνικές προξενικές αρχές. Η ελληνική προξενική αρχή αναρτά σε εμφανές μέρος την απόφαση και στη συνέχεια δέχεται αιτήσεις από τους ενδιαφερόμενους καθ' όλη την διάρκεια του έτους και κάθε τρίμηνο διαβιβάζει στην οικεία Περιφέρεια ονομαστικό κατάλογο όσων υπέβαλλαν αιτήσεις για παροχή εξηρημένης εργασίας στην Ελλάδα.

ε) Διαδικασία μετάκλησης: Με βάση τον ονομαστικό κατάλογο όσων υπέβαλαν αιτήσεις για παροχή εξηρημένης εργασίας στην Ελλάδα, ο ενδιαφερόμενος εργοδότης καταθέτει αίτηση, στο Δήμο ή στην Κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, για να προσλάβει προσωπικό με σύμβαση εξηρημένης εργασίας. Η αίτηση συνοδεύεται από εγγυητικές επιστολές τράπεζας ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και οι οποίες αντιστοιχούν σε ποσό ίσο με τις τριμηνιαίες αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη, για την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης του υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα και σε ποσό που καλύπτει τις ανάγκες επαναπροώθησής του ή απέλασής του στη χώρα προέλευσης. Η εγγυητική επιστολή που αφορά τις τριμηνιαίες αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη, για την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης του υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα, επιστρέφεται στον εργοδότη μετά την έκδοση της άδειας διαμονής του μετακαλούμενου και όχι πριν την παρέλευση τριμήνου από την έναρξη ισχύος της, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η απασχόληση του υπηκόου τρίτης χώρας στον εργοδότη που τον κάλεσε.

Η αίτηση του ενδιαφερόμενου εργοδότη πρέπει να συνοδεύεται από τα εξής έγγραφα:

α. βεβαίωση του εργοδότη ότι θα προσλάβει τους συγκεκριμένους αλλοδαπούς και ότι αναλαμβάνει τις δαπάνες διαβίωσής τους μέχρι να λάβουν άδεια διαμονής ή, αν δεν τους χορηγηθεί άδεια, μέχρι να αναχωρήσουν από τη χώρα,

β. εγγυητική επιστολή τράπεζας ποσού ίσου τουλάχιστον με τις τριμηνιαίες αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη των δαπανών τριμήνης διαβίωσης του αλλοδαπού στην Ελλάδα και ποσού που καλύπτει τις δαπάνες επαναπροώθησής του ή απέλασής του στη χώρα προέλευσης.

Εν συνεχεία, διαβιβάζεται από το Δήμο ή την Κοινότητα στην Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας, που έχει την αρμοδιότητα για την εξέτασή της.

Στη συνέχεια, ο Γ.Γ. της Περιφέρειας, εκδίδει πράξη, με την οποία εγκρίνεται η απασχόληση του υπηκόου τρίτης χώρας για παροχή εξηρημένης εργασίας, σε συγκεκριμένο εργοδότη, την οποία και διαβιβάζει στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, προκειμένου να χορηγηθεί απ' αυτήν η αντίστοιχη θεώρηση εισόδου στο μετακαλούμενο υπήκοο τρίτης χώρας.

στ) Σύσταση Γραφείων Εύρεσης Εργασίας σε έδρες Πρεσβειών και προξενικών αρχών: Με την παρ. 8 του παρόντος άρθρου προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης Γραφείων Εύρεσης Εργασίας σε έδρες Πρεσβειών και έμμισθων προξενικών αρχών, στο πλαίσιο διμερών συμφωνιών και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας. Η σύσταση των ανωτέρω Γραφείων γίνεται με Προεδρικό Διάταγμα, το οποίο καθορίζει τις αρμοδιότητές τους, προβλέπει τις οργανικές θέσεις του προσωπικού, καθορίζει τις κατηγορίες, τους κλάδους και τα προσόντα του εν λόγω προσωπικού, τον τρόπο πλήρωσης των ανωτέρω οργανικών θέσεων και μπορεί να ρυθμίσει κάθε συναφές θέμα. Μετά την σύσταση και λειτουργία των ανωτέρω Γραφείων, όπου στις ρυθμίσεις του άρθρου 14 αναφέρεται η οικεία ελληνική προξενική αρχή θα νοούνται τα Γραφεία Εύρεσης Εργασίας. Αυτό σημαίνει ότι, μετά τη σύσταση και λειτουργία των ανωτέρω Γραφείων, τις αναγκαίες ενέργειες για την γνωστοποίηση της κ.υ.α. της παρ. 4 του παρόντος άρθρου και την υποδοχή των αιτήσεων των ενδιαφερόμενων θα τις αναλάβουν τα ανωτέρω Γραφεία.

Σχετικά με το άρθρο 15

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για εξηρημένη εργασία

Ορισμός: ως εξηρημένη εργασία νοείται η απασχόληση σε σταθερό εργοδότη και για ορισμένο είδος απασχόλησης. Στην εξηρημένη εργασία υπάγονται επίσης και κάποια επαγγέλματα τα οποία από τη φύση τους δεν συνδέονται αναγκάως με έναν σταθερό εργοδότη, αλλά είναι δυνατό να αναφέρονται σε περισσότερους του ενός μη σταθερούς εργοδότες. Τα επαγγέλματα αυτά είναι οι οικοδόμοι, αποκλειστικοί/ές νοσοκόμοι/ες και προσωπικό εργαζόμενο κατ'οίκον του εργοδότη.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής είναι η ειδική θεώρηση εισόδου για παροχή εξηρημένης εργασίας στην Ελλάδα και η προσκόμιση σύμβασης εργασίας διάρκειας μέχρι ενός έτους από την οποία προκύπτει ότι η αμοιβή του είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη, όπως ορίζονται κάθε φορά από την Εθνική Συλλογική Σύμβαση

Εργασίας ή βεβαιώσεις εργοδοτών σε περίπτωση που ο υπήκοος τρίτης χώρας απασχολείται σε περισσότερους του ενός μη σταθερούς εργοδότες.

Η άδεια διαμονής εκδίδεται για ένα έτος, ακόμη και αν η σύμβαση εργασίας είναι μικρότερη του έτους και ανανεώνεται για δύο έτη, κάθε φορά, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Παράγραφος 3

Με την παρ. 3 του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι επιτρέπεται στον υπήκοο τρίτης χώρας να συνάψει σύμβαση εργασίας με άλλον εργοδότη, κατά τη διάρκεια ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής του, με την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται μεταβολή της ειδικότητας, όπως έχουν οριστεί ειδικότητες από την κ.υ.α. της παρ.4 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου και για την οποία του χορηγήθηκε η ειδική θεώρηση εισόδου, καθώς και του ασφαλιστικού φορέα.

Σε περίπτωση αλλαγής εργοδότη, ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει, σε χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών από τη σύναψη της νέας σύμβασης, να ενημερώσει την αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας. Ακολούθως, η Περιφέρεια ενημερώνει για την ανωτέρω μεταβολή την Επιτροπή της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν.3386/05.

Παράγραφος 4

Ο κάτοχος άδειας διαμονής για εξηρητημένη εργασία μπορεί να εργασθεί σε άλλο νομό της ίδιας ή άλλης Περιφέρειας, μετά την πάροδο ενός έτους από **τη χορήγηση της αρχικής άδειας**, δηλαδή κατά τη χρονική στιγμή της πρώτης ανανέωσής της, εφόσον:

- έχει λυθεί η προηγούμενη εργασιακή του σχέση και έχει αναγγελία του λόγου λύσης της και
- έχει συναφθεί από τον υπόχρεο νέα σύμβαση εργασίας σε άλλο νομό.

Στην περίπτωση αυτή, δεν υφίσταται ο περιορισμός της μεταβολής της ειδικότητας και ασφαλιστικού φορέα.

Σχετικά με το άρθρο 15, παρ.5

Ανανέωση άδειας διαμονής για παροχή υπηρεσιών ή έργου

Στο πλαίσιο του νέου νόμου δεν υφίσταται σχετική διάταξη για την είσοδο υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελλάδα με σκοπό την παροχή υπηρεσιών ή έργου.

Στους υπηκόους τρίτης χώρας παρέχεται η δυνατότητα απασχόλησης στον τομέα παροχής υπηρεσιών ή έργου μόνο μετά την πάροδο ενός έτους από τη χορήγηση άδειας διαμονής για εξηρητημένη εργασία, εφόσον έχουν εκπληρώσει τις φορολογικές τους υποχρεώσεις, και έχουν πραγματοποιήσει ελάχιστο αριθμό ημερομισθίων στον ασφαλιστικό φορέα, όπως καθορίζονται στην Κ.Υ.Α. της παρ.1 του άρθρου 11 του ν.3386/05.

Η χορηγούμενη άδεια διαμονής έχει διετή διάρκεια και μπορεί να ανανεώνεται, κάθε φορά, για δύο έτη, εφόσον, βέβαια, πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του νόμου.

Περαιτέρω μεταβολή της ανωτέρω άδειας για παροχή υπηρεσιών ή έργου σε αντίστοιχη εξηρητημένης εργασίας δεν είναι δυνατή κατά το χρόνο ισχύος της, παρά μόνο κατά την ανανέωσή της.

Προσοχή:

Θεωρούμε σκόπιμο να διευκρινίσουμε ότι το ελάχιστο χρονικό διάστημα ασφάλισης που απαιτείται για την ανανέωση της άδειας διαμονής, δεν απαλλάσσει τους εργοδότες από την υποχρέωσή τους να ασφαλίζουν τους υπηκόους τρίτων χωρών για όλο το χρονικό διάστημα που τους απασχολούν και δεν στερεί από τους ανωτέρω υπηκόους τα δικαιώματα που απορρέουν από το άρθρο 73 του ν.3386/05.

Αιγύπτιοι αλιεργάτες

Η απασχόληση Αιγυπτίων αλιεργατών στην Ελλάδα ρυθμίζεται στο πλαίσιο «Συμφωνίας για την προαγωγή της διμερούς συνεργασίας σε θέματα εργασίας μεταξύ των κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου», η οποία κυρώθηκε με το ν. 1453/1984 (ΦΕΚ Α'88/16.6.84) (βλ. παράρτημα).

Η ανωτέρω συμφωνία δεν αφορά συμφωνία εποχιακής απασχόλησης, αλλά ρυθμίζει θέματα εργασίας γενικότερα. Επομένως, με βάση τη συγκεκριμένη συμφωνία είναι δυνατή η μετάκληση Αιγυπτίων εργαζομένων για εξαρτημένη απασχόληση, όπως άλλωστε προβλέπεται και από την ίδια τη συμφωνία στο άρθρο 1 που ορίζει το πεδίο εφαρμογής της.

Κατά συνέπεια, οι Αιγύπτιοι αλιεργάτες θα πρέπει να εισέρχονται στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για εξαρτημένη εργασία, βάσει του παρόντος άρθρου, ενώ για τα επιμέρους ειδικότερα θέματα κατισχύουν οι διατάξεις της διμερούς συμφωνίας.

Επισημαίνεται ότι ο εργοδότης που επιθυμεί να απασχολήσει Αιγύπτιους αλιεργάτες καταθέτει αίτηση στο Δήμο ή την Κοινότητα της έδρας νηολογίου του σκάφους τρεις μήνες, τουλάχιστον, πριν την έναρξη της αλιευτικής περιόδου και εφόσον προβλέπονται αντίστοιχες θέσεις στην απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.3386/05, για να λάβει προηγούμενη έγκριση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας (σχετικό υπόδειγμα της πράξης έγκρισης του Γ.Γ., επισυνάπτεται στο παράρτημα).

Η αίτηση του ενδιαφερόμενου εργοδότη πρέπει να συνοδεύεται από τα εξής έγγραφα:

- α. βεβαίωση του εργοδότη ότι θα προσλάβει τους συγκεκριμένους υπηκόους τρίτων χωρών και ότι αναλαμβάνει τις δαπάνες διαβίωσής τους μέχρι να λάβουν άδεια διαμονής ή, αν δεν τους χορηγηθεί άδεια, μέχρι να αναχωρήσουν από τη χώρα,
- β. εγγυητική επιστολή τράπεζας ποσού ίσου τουλάχιστον με τις τριμηνιαίες αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη των δαπανών τρίμηνης διαβίωσης του υπήκοου τρίτης χώρας στην Ελλάδα και ποσού που καλύπτει τις δαπάνες επαναπροώθησής του ή απέλασής του στη χώρα προέλευσης,
- γ. ιδιωτικά συμφωνητικά εργασίας στα οποία αναφέρονται το είδος, οι όροι εργασίας, το χρονικό διάστημα απασχόλησης και οι συμφωνημένες αποδοχές, οι οποίες δεν μπορεί να είναι κατώτερες από τις αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη.
- δ. σχετικό πιστοποιητικό επίσημα επικυρωμένο και μεταφρασμένο, που να αποδεικνύει κατοχή γνώσης ή ειδικότητα αλιεργάτη.
- ε. βεβαίωση της αρμόδιας λιμενικής αρχής, από την οποία να προκύπτει η έδρα του νηολογίου, το επιτρεπόμενο όριο ατόμων (πλήρωμα) που μπορεί να επιβιβασθεί στο σκάφος (σύμφωνα με το πιστοποιητικό ασφαλείας του ή άλλο) και ότι το σκάφος δεν είναι παροπλισμένο ή αργούν.

Όσοι Αιγύπτιοι αλιεργάτες εργάζονται σήμερα στη χώρα μας στο πλαίσιο ισχύουσας άδειας διαμονής για εποχιακή απασχόληση βάσει των σχετικών διατάξεων του άρθρου 24 του ν. 2910/2011, οφείλουν μετά τη λήξη αυτής να αναχωρήσουν από τη χώρα, πλην όμως, μπορούν να επανέλθουν με σχετική θεώρηση εισόδου για εξαρτημένη εργασία χωρίς την υποχρέωση παρέλευσης εξαμήνου από τη λήξη της άδειας τους.

Σχετικά με το άρθρο 16 Εποχιακή εργασία υπηκόων τρίτων χωρών

Ορισμός: Ως εποχιακή εργασία νοείται η απασχόληση υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα μέχρι έξι συνολικά μήνες, ανά ημερολογιακό έτος, σε τομέα δραστηριότητας που συναρτάται με πρόσκαιρη, εποχιακού χαρακτήρα, απασχόληση. Ο εποχιακά απασχολούμενος συμβάλλεται με συγκεκριμένο εργοδότη με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου. Στην οικεία σύμβαση θα πρέπει ν' αναφέρεται, ρητώς, το είδος απασχόλησης.

Εργοδότης που επιθυμεί να απασχολήσει υπήκοο τρίτης χώρας για εποχιακή εργασία καταθέτει αίτηση στον Δήμο ή της Κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, τρεις μήνες, τουλάχιστον, πριν την έναρξη των εργασιών του και εφόσον προβλέπονται αντίστοιχες θέσεις στην απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, για να λάβει προηγούμενη έγκριση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. Η αίτηση του εργοδότη συνοδεύεται από εγγυητική επιστολή τράπεζας ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, που αντιστοιχεί στις αποδοχές ενός μηνός του ανειδίκευτου εργάτη. Η ανωτέρω κατατεθείσα εγγυητική επιστολή θα επιστρέφεται στον εργοδότη μετά τη λήξη της άδειας διαμονής και την αναχώρηση του υπηκόου τρίτης χώρας από τη Ελλάδα.

Κατά συνέπεια, προκειμένου να επιστραφεί η εγγυητική επιστολή στον εργοδότη, οι αστυνομικές αρχές ελέγχου στα σημεία εξόδου από την Ελλάδα, θα ενημερώνουν την αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας για την αναχώρηση του απασχολούμενου υπηκόου τρίτης χώρας μετά τη λήξη της σύμβασης εργασίας του, αποστέλλοντας φωτοαντίγραφο της άδειας διαμονής.

Εφόσον εγκριθεί η αίτηση, ο Γ.Γ. της Περιφέρειας εκδίδει πράξη, με την οποία εγκρίνεται η απασχόληση του υπηκόου τρίτης χώρας για παροχή εποχιακής εργασίας, σε συγκεκριμένο εργοδότη, την οποία και διαβιβάζει, μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών, στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, προκειμένου να χορηγηθεί απ' αυτήν η αντίστοιχη θεώρηση εισόδου στο μετακαλούμενο υπήκοο τρίτης χώρας.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει εισέλθει στη Χώρα με θεώρηση εισόδου υποχρεούται να υποβάλει, πριν τη λήξη αυτής, αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής για εποχιακή εργασία στην Ελλάδα.

Η άδεια διαμονής για εποχιακή εργασία δεν επιτρέπεται να ανανεωθεί για οποιονδήποτε από τους λοιπούς λόγους που προβλέπονται στο ν.3386/05, ο δε κάτοχός της οφείλει να αναχωρήσει από την Ελλάδα μετά τη λήξη της.

Επισημαίνουμε ότι δεν επιτρέπεται η αλλαγή εργοδότη κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής.

Οι υπήκοοι τρίτης χώρας που εισέρχονται στην Ελλάδα για τους σκοπούς του άρθρου 16 του ν. 3386/05, δεν αποκτούν, σε καμία περίπτωση, το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, λόγω της προσωρινής φύσης της διαμονής τους.

Στην περίπτωση που η είσοδος, διαμονή και το χρονικό διάστημα απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών για εποχιακή εργασία στην Ελλάδα ρυθμίζεται από διμερείς ή πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες, αυτές εφαρμόζονται και κατισχύουν των διατάξεων του παρόντος άρθρου (βλ.πάρ. 2 άρθρου ν.2482/1997: διμερής συμφωνία Ελλάδας-Αλβανίας για εποχιακή απασχόληση και ν.2407/1996: διμερής συμφωνία Ελλάδας-Βουλγαρίας για εποχιακή απασχόληση).

Σχετικά με το άρθρο 17

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές και προσωπικό εταιρειών

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει εισέλθει στην Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου, ως:

- α. Μέλος διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστής και ανώτατο διευθυντικό στέλεχος (γενικός διευθυντής, διευθυντής και υποδιευθυντής) θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιριών που ασκούν, νόμιμα, εμπορική δραστηριότητα στην Ελλάδα
- β. Υπαλληλικό προσωπικό που απασχολείται σε εταιρίες που έχουν υπαχθεί σε διατάξεις του α.ν 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), α.ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α') και του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν. 2234/1994 (ΦΕΚ 142 Α'), καθώς και σε επιχειρήσεις του ν.δ. 2687/1953 (ΦΕΚ 317 Α')
- γ. Τεχνικός, που απασχολείται σε βιομηχανίες ή μεταλλεία υπό τους όρους που προβλέπονται στον α.ν. 448/1968 (ΦΕΚ 130 Α')
- δ. Προσωπικό που απασχολείται, αποκλειστικά, σε εταιρίες οι οποίες εγκαθιδρύονται στην Ελλάδα, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 3386/05 (ανάπτυξη επενδυτικής δραστηριότητας).

Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής σε μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές και προσωπικό εταιριών υποβάλλεται στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ΥΠΕΣΔΔΑ. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Υπουργού ΕΣΔΔΑ για ένα έτος και ανανεώνεται, κάθε φορά, για δύο έτη, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παρ. 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους. Η άδεια διαμονής που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού ΕΣΔΔΑ, είναι ισόχρονη με την άδεια διαμονής του συντηρούντος και ανανεώνεται, κάθε φορά, για ισόχρονο διάστημα με την άδεια διαμονής του, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Προσοχή: για τη χορήγηση άδειας διαμονής που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, η εξέταση λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας δεν αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο για τη χορήγησή της. Η εξέταση των ανωτέρω λόγων θα γίνεται με αλληλογραφία στην αρμόδια αστυνομική αρχή, μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής και εφόσον προκύψουν σχετικοί λόγοι, ανεξαρτήτως του χρονικού σημείου στο οποίο αναφέρονται, η άδεια διαμονής θα ανακαλείται.

Επισημαίνεται ότι ως προσωπικό που απασχολείται, αποκλειστικά, σε εταιρίες οι οποίες εγκαθιδρύονται στην Ελλάδα, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 3386/05 νοούνται υπήκοοι τρίτων χωρών επαγγελματίες με ειδικές γνώσεις, πλην εργατικού δυναμικού, που θα κριθούν απαραίτητοι στο φάση της λειτουργίας της επένδυσης.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής, καθώς και για τα μέλη της οικογένειάς του.

Σχετικά με το άρθρο 18

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, με σκοπό την παροχή υπηρεσίας

Στόχος του άρθρου αυτού είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στο κοινοτικό κεκτημένο για την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών και συγκεκριμένα τις υποχρεώσεις που απορρέουν δυνάμει του άρθρου 49 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τις αρχές που έχει καθορίσει σχετικά το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Με τη ρύθμιση αυτή, χορηγείται άδεια διαμονής σε υπηκόους τρίτης χώρας, οι οποίοι απασχολούνται νόμιμα σε επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) και μετακινούνται στην Ελλάδα για περιορισμένο χρονικό διάστημα, με σκοπό την παροχή υπηρεσίας, στο πλαίσιο συμβατικής υποχρέωσης της ανωτέρω επιχείρησης και του αποδέκτη της υπηρεσίας στην Ελλάδα.

Ο Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος αποτελείται από τις 25 χώρες-μέλη της Ε.Ε. και από τις κατωτέρω χώρες: Ισλανδία, Νορβηγία, Λιχτενστάιν. Στην ανωτέρω σύμβαση τα αντισυμβαλλόμενα μέρη είναι:

- αφενός η επιχείρηση παροχής υπηρεσίας που είναι εγκατεστημένη σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και μετακινεί, στην Ελλάδα, εργαζόμενο σε αυτή, υπήκοο τρίτης χώρας, τον οποίο απασχολεί νομίμως στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους στον οποίο είναι εγκατεστημένη και αφετέρου
- ο αποδέκτης της υπηρεσίας, ο οποίος μπορεί να είναι φυσικό πρόσωπο ή επιχείρηση και ασκεί τις δραστηριότητές του στην Ελλάδα.

Η αίτηση υποβάλλεται, από τον υπήκοο τρίτης χώρας στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου στον οποίο είναι εγκατεστημένος ο αποδέκτης της υπηρεσίας, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

1. ο μετακινούμενος υπήκοος τρίτης χώρας είναι κάτοχος ισχύοντος διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου που αναγνωρίζεται από τις διεθνείς συμβάσεις.
2. ο μετακινούμενος υπήκοος τρίτης χώρας είναι κάτοχος άδειας διαμονής ή αντίστοιχου εγγράφου, με το οποίο αποδεικνύεται η νόμιμη διαμονή και εργασία του στο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. στο οποίο είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση που τον απασχολεί
3. ο μετακινούμενος υπήκοος τρίτης χώρας έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου, εφόσον το προβλεπόμενο διάστημα διαμονής του είναι ανώτερο των τριών μηνών.
4. η επιχείρηση που τον απασχολεί έχει συνάψει σύμβαση για την παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας με τον αποδέκτη της υπηρεσίας στην Ελλάδα, στην οποία αναφέρονται ο σκοπός και το προβλεπόμενο διάστημα της μετακίνησης, καθώς και η ανάληψη από αυτή, των εξόδων διαμονής, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επιστροφής του.

Η θεώρηση εισόδου, στην περίπτωση των υπηκόων τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος-μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., με σκοπό την παροχή υπηρεσίας, απαιτείται όταν το προβλεπόμενο διάστημα διαμονής υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Το προβλεπόμενο διάστημα διαμονής βεβαιώνεται από την επιχείρηση που αποσπά των εργαζόμενο υπήκοο τρίτης χώρας, βάσει της σύμβασης που έχει συνάψει με τον αποδέκτη της υπηρεσίας στην Ελλάδα.

Η συγκεκριμένη ρύθμιση προκύπτει αφενός από τον γενικό κανόνα που αφορά στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών και αφετέρου από τους κανόνες εφαρμογής του κεκτημένου Σένγκεν, και ιδίως της σύμβασης εφαρμογής Σένγκεν, σύμφωνα με την οποία ο υπήκοος τρίτης χώρας που κατοικεί σε κράτος μέλος του χώρου Σένγκεν και είναι κάτοχος τίτλου διαμονής που έχει εκδοθεί από αυτό το κράτος μέλος, δεν χρειάζεται θεώρηση για να εισέλθει στην Ελλάδα, προκειμένου να παραμείνει εκεί για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ανεξάρτητα από τον σκοπό της παραμονής του. Το «περιορισμένο χρονικό διάστημα διαμονής», όπως ορίζεται από την ίδια σύμβαση είναι οι τρεις (3) μήνες κατ' ανώτατο όριο.

Κατόπιν των ανωτέρω, στις περιπτώσεις υπηκόων τρίτων χωρών, οι οποίοι, εισέρχονται στη χώρα στο πλαίσιο συμβατικής υποχρέωσης δυνάμει του παρόντος άρθρου και προβλέπεται να διαμείνουν για διάστημα μικρότερο των τριών (3) μηνών, εφαρμόζεται το άρθρο 70 του Ν. 3386/2005 «Είσοδος υπηκόων τρίτων χωρών για ολιγοήμερη διαμονή».

Η αρχική άδεια διαμονής έχει διάρκεια ισχύος ίση με το χρόνο που απαιτείται για την εκπλήρωση της αναληφθείσας συμβατικής υποχρέωσης από την επιχείρηση και δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος.

Η διάρκεια ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής βεβαιώνεται από την επιχείρηση από την οποία μετακινείται ο εργαζόμενος υπήκοο τρίτης χώρας, βάσει της σύμβασης που έχει συνάψει με τον αποδέκτη της υπηρεσίας στην Ελλάδα.

Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται, για διάστημα έξι (6) μηνών, σε εξαιρετικές μόνο, περιπτώσεις, εφόσον αυτό δικαιολογείται, αιτιολογημένα, από την ανάγκη εκπλήρωσης της συμβατικής υποχρέωσης της επιχείρησης προς τον αποδέκτη της υπηρεσίας.

Οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται και από τα, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του Ν. 3386/2005 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών.

Τα μέλη της οικογένειας μπορούν να εισέλθουν στην Ελλάδα είτε ταυτόχρονα είτε μετά την είσοδο του συντηρούντος στη χώρα και για το ίδιο χρονικό διάστημα για το οποίο πρόκειται να διαμείνει ο συντηρών, κατά παρέκκλιση της διετούς προθεσμίας αναμονής του άρθρου 53 του ν. 3386/05.

Περαιτέρω ανανέωση επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση ανανέωσης της αρχικής άδειας διαμονής του συντηρούντος, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 18 του Ν. 3386/2005 και για το αυτό χρονικό διάστημα.

Οι υπήκοοι τρίτης χώρας που εισέρχονται στην Ελλάδα για τους σκοπούς του άρθρου 18 του ν. 3386/05, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της οικογένειάς τους, δεν αποκτούν, σε καμία περίπτωση, το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, λόγω της προσωρινής φύσης της διαμονής τους.

Για τους υπηκόους τρίτων χωρών στους οποίους χορηγείται άδεια διαμονής δυνάμει του εν λόγω άρθρου ισχύουν και τα ειδικότερα μέτρα «για την προστασία των εργαζομένων που αποσπώνται για την εκτέλεση προσωρινής εργασίας στο έδαφος της Ελλάδας, στο πλαίσιο διεθνικής παροχής Υπηρεσιών», σύμφωνα με το Π.Δ. 219/31.8.2005 (ΦΕΚ 190Α').

Σχετικά με το άρθρο 19

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα με σκοπό την παροχή υπηρεσίας

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας που απασχολείται ως εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό σε επιχείρηση, η οποία είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα και για τον οποίο προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών, στο πλαίσιο σύμβασης προμήθειας, μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και της αντίστοιχης που ασκεί τις δραστηριότητες της στην Ελλάδα και εφόσον έχει εισέλθει στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Προϋπόθεση: Η επιχείρηση, από την οποία μετακινείται ο υπήκοος τρίτης χώρας, έχει συνάψει σύμβαση προμήθειας, με την οποία προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που αναφέρονται, αποκλειστικώς, στην εγκατάσταση, δοκιμαστική λειτουργία και συντήρηση των προμηθευόμενων ειδών, το διάστημα παροχής των υπηρεσιών, ο αριθμός και η ειδικότητα των ατόμων που θα απασχοληθούν, καθώς και η ανάληψη των εξόδων διαμονής, πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επιστροφής τους.

Η άδεια διαμονής χορηγείται για το χρόνο που απαιτείται για την εκπλήρωση της αναληφθείσας και μόνο συμβατικής υποχρέωσης από την επιχείρηση και δεν μπορεί να υπερβαίνει, συνολικά, τους έξι μήνες.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον τούτο δικαιολογείται από την ανάγκη εκπλήρωσης της συμβατικής υποχρέωσης, η ανωτέρω άδεια διαμονής μπορεί να ανανεωθεί για έξι, επιπλέον, μήνες.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει την ανωτέρω άδεια διαμονής έχει δικαίωμα εργασίας στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής.

Οι υπήκοοι τρίτης χώρας που εισέρχονται στην Ελλάδα για τους σκοπούς του άρθρου 19 του ν. 3386/05 δεν αποκτούν, σε καμία περίπτωση, το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, λόγω της προσωρινής φύσης της διαμονής τους.

Σχετικά με το άρθρο 20

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής αθλητών και προπονητών

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας μετά από έγκριση της ελληνικής αθλητικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος που έχει αναγνωρισθεί από τις ελληνικές αθλητικές αρχές για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψη τους σε αναγνωρισμένο αθλητικό σωματείο σε Αθλητική Ανώνυμη Εταιρία (Α.Α.Ε.) ή σε Τμήμα Αμειβόμενων Αθλητών (Τ.Α.Α.) και εφόσον έχει εισέλθει στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται σε ισχύ έγγραφη συμφωνία συνεργασίας ή σύμβαση εργασίας του υπηκόου τρίτης χώρας.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει άδεια διαμονής ως αθλητής ή προπονητής έχει δικαίωμα εργασίας στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που εισέρχονται στην Ελλάδα με ειδική θεώρηση εισόδου ως αθλητές ή προπονητές μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παρ. 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους.

Τα μέλη της οικογένειας μπορούν να εισέλθουν στην Ελλάδα είτε ταυτόχρονα είτε μετά την είσοδο του συντηρούντος στη χώρα και για το ίδιο χρονικό διάστημα για το οποίο πρόκειται να διαμείνει ο συντηρών, κατά παρέκκλιση της διετούς προθεσμίας αναμονής του άρθρου 53 του ν.3386/05.

Τα μέλη της οικογένειας έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση για την αρχική χορήγηση ατομικής άδειας διαμονής η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων, εφόσον έχουν εισέλθει στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου (αντίστοιχη με αυτήν του συντηρούντος).

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής, καθώς και για τα μέλη της οικογένειάς του.

Σχετικά με το άρθρο 20, παρ.5

Χορήγηση άδειας διαμονής για συμμετοχή σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής για προετοιμασία ενόψει συμμετοχής σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις, έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, αθλητής, προπονητής και λοιπό εξειδικευμένο προσωπικό που τους συνοδεύει μετά από έγκριση της

ελληνικής αθλητικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος που έχει αναγνωρισθεί από τις ελληνικές αθλητικές αρχές και εφόσον έχει εισέλθει στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Η άδεια διαμονής χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η έγκριση της ελληνικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος και δεν μπορεί να υπερβεί το έτος.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η ανανέωση της ανωτέρω άδειας διαμονής.

Οι υπήκοοι τρίτης χώρας που εισέρχονται στην Ελλάδα για τους σκοπούς του άρθρου 20, παρ.5 του ν. 3386/05, δεν αποκτούν, σε καμία περίπτωση, το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, λόγω της προσωρινής φύσης της διαμονής τους.

Σχετικά με το άρθρο 21

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, μέλος καλλιτεχνικού συγκροτήματος, καθώς και οι εργαζόμενοι σε αυτό, εφόσον αποδεικνύουν την ανωτέρω ιδιότητα και εργασιακή σχέση τους και αφού λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται για όσο χρονικό διάστημα πρόκειται να διαρκέσουν οι παραστάσεις ή οι εκδηλώσεις στις οποίες συμμετέχουν.

Προσοχή: ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει άδεια διαμονής ως μέλος καλλιτεχνικού συγκροτήματος δύναται να ανανεώνει την άδεια διαμονής του εφόσον συντρέχει η ανωτέρω προϋπόθεση και εξακολουθεί να είναι μέλος του καλλιτεχνικού συγκροτήματος.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει άδεια διαμονής ως μέλος καλλιτεχνικού συγκροτήματος έχει δικαίωμα εργασίας στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας, λαμβανομένης υπόψη και της ενιαίας δομής του καλλιτεχνικού συγκροτήματος.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής.

Σχετικά με το άρθρο 22

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε πνευματικούς δημιουργούς

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος είναι πνευματικός δημιουργός και ιδίως συγγραφείς, λογοτέχνες, σκηνοθέτες, ζωγράφοι, γλύπτες, ηθοποιοί, μουσικοί, τραγουδιστές, χορογράφοι και σκηνογράφοι εφόσον έχουν συνάψει για το σκοπό αυτό σχετική σύμβαση διάρκειας μεγαλύτερης των τριών μηνών με επιχείρηση ή οργανισμό, το αντικείμενο του οποίου συνίσταται σε δραστηριότητες εκμετάλλευσης ή δημιουργίας προϊόντων πνευματικής ιδιοκτησίας και αφού λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου.

Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται για όσο χρονικό διάστημα ανανεώνεται η σύμβασή τους.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει άδεια διαμονής ως μέλος πνευματικός δημιουργός έχει δικαίωμα εργασίας στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής.

Σχετικά με το άρθρο 23

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε μέλη ξένων αρχαιολογικών σχολών

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας εφόσον έχει εισέλθει στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό και έχει γίνει δεκτός ως μέλος της οικείας αρχαιολογικής σχολής

Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής του υπηκόου τρίτης χώρας υποβάλλεται στην Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ΥΠΕΣΔΔΑ, πριν από τη λήξη της ειδικής θεώρησης εισόδου. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου, χορηγείται άδεια διαμονής με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών ΕΣΔΔΑ-Πολιτισμού. Η άδεια διαμονής εκδίδεται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται για όσο χρονικό διάστημα, διαρκεί η επιστημονική του δραστηριότητα.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει άδεια διαμονής ως μέλος ξένης αρχαιολογικής σχολής έχει δικαίωμα εργασίας στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επιστημονικής του δραστηριότητας.

Οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παρ. 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους.

Τα μέλη της οικογένειας μπορούν να εισέλθουν στην Ελλάδα είτε ταυτόχρονα είτε μετά την είσοδο του συντηρούντος στη χώρα και για το ίδιο χρονικό διάστημα για το οποίο πρόκειται να διαμείνει ο συντηρών, κατά παρέκκλιση της διευθετημένης προθεσμίας αναμονής του άρθρου 53 του ν.3386/05.

Τα μέλη της οικογένειας έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση για την αρχική χορήγηση ατομικής άδειας διαμονής η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων, εφόσον έχουν εισέλθει στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου (αντίστοιχη με αυτήν του συντηρούντος).

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής, καθώς και για τα μέλη της οικογένειας του.

Προσοχή:

Επισημαίνουμε ιδιαίτερα την προσοχή σας ότι για τους υπηκόους τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι αδειών διαμονής των άρθρων 17, 20, 21, 22 και 23 δεν θα αναζητείται, κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής τους, η εκπλήρωση των ασφαλιστικών εισφορών για το διάστημα ισχύος αυτής. Θεωρούμε σκόπιμο να διευκρινίσουμε ότι η μη αναζήτηση κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής της εκπλήρωσης των ασφαλιστικών υποχρεώσεων δεν στερεί από τους ανωτέρω υπηκόους τρίτων χωρών το δικαίωμα να ασφαλιζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και να έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δικαιώματα με τους ημεδαπούς, σύμφωνα με το άρθρο 71 του ν.3386/05 και δεν απαλλάσσει τους εργοδότες από την υποχρέωση να ασφαλίζουν τους υπηκόους τρίτων χωρών.

ΆΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Σχετικά με το άρθρο 24

Άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας

Ορισμός: Άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας υπάρχει, όταν ο υπήκοος τρίτης χώρας αναλαμβάνει αυτόνομη επιχειρηματική δράση και διατηρεί ανεξάρτητη επαγγελματική στέγη, με την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή, εντός ή εκτός της οικίας του, η οποία αποτελεί το κέντρο των επαγγελματικών ή οικονομικών του σχέσεων.

Προϋποθέσεις: Επιτρέπεται η είσοδος του υπηκόου τρίτης χώρας στη χώρα, προκειμένου να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- α) διαθέτει επαρκείς πόρους για την άσκηση της δραστηριότητας και κατ' ελάχιστο εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ κατατεθειμένα σε λογαριασμό στο όνομα του αιτούντος, που τηρείται σε αναγνωρισμένο τραπεζικό ίδρυμα,
- β) η δραστηριότητα συμβάλλει στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και
- γ) κατέχει ειδική θεώρηση

Διαδικασία για χορήγηση άδειας εισόδου

Υπήκοος τρίτης χώρας που επιθυμεί να εισέλθει στην Ελλάδα, προκειμένου να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα υποβάλλει αίτηση στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του μαζί με οικονομοτεχνική μελέτη, στην οποία θα αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τη δραστηριότητα που θέλει να ασκήσει όπως το ύψος και το είδος της επένδυσης, ο εξοπλισμός, η τεχνολογία που θα χρησιμοποιηθεί, η προβλεπόμενη αξία των πωλήσεων, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους ο υπήκοος τρίτης χώρας αποφάσισε να πραγματοποιήσει τη συγκεκριμένη επένδυση στη χώρα μας.

Η αίτηση, μαζί με την αντίστοιχη οικονομοτεχνική μελέτη και τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά διαβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας στην οποία υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα όπου ο ενδιαφερόμενος προτίθεται να εγκατασταθεί και να ασκήσει τη δραστηριότητα.

Η αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, εγκρίνει ή απορρίπτει την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής του παρόντος άρθρου.

Έργο της Επιτροπής είναι η διατύπωση γνώμης, εντός μηνός αφότου υποβληθεί το σχετικό αίτημα, αναφορικά με την σκοπιμότητα άσκησης της δραστηριότητας. Προκειμένου να ελεγχθεί η σκοπιμότητα άσκησης της συγκεκριμένης δραστηριότητας, εξετάζεται η αρτιότητα και η δυνατότητα εφαρμογής της οικονομοτεχνικής μελέτης, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, οι επιχειρηματικές εμπειρίες του υπηκόου τρίτης χώρας, το ύψος του διαθέσιμου κεφαλαίου και οι επιπτώσεις στην απασχόληση καθώς και οι ειδικοί περιορισμοί που επιβάλλονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Σε περίπτωση που η αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της παραπάνω επιτροπής, εγκρίνει την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας, αποστέλλει τη σχετική πράξη στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, η οποία τη γνωστοποιεί στον ενδιαφερόμενο και χορηγεί την αντίστοιχη θεώρηση εισόδου.

Σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματός του, ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση πριν από την παρέλευση ενός έτους από την ημερομηνία έκδοσης της απορριπτικής απόφασης.

Χορήγηση άδειας διαμονής

Υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου για την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής για το λόγο αυτό.

Εφόσον η αίτηση συνοδεύεται από πλήρη δικαιολογητικά και ο υπήκοος τρίτης χώρας λάβει τη σχετική βεβαίωση, έχει τη δυνατότητα να απευθυνθεί στις συναρμόδιες υπηρεσίες (π.χ. Επιμελητήριο, ασφαλιστικό φορέα, Δ.Ο.Υ., Δήμος, Νομαρχία), προκειμένου να κινήσει τη διαδικασία για την άσκηση της δραστηριότητας, δεδομένου ότι έχει διενεργηθεί ο απαιτούμενος έλεγχος πριν την έλευσή του στη χώρα και κατά συνέπεια θεωρείται ότι το αίτημα για χορήγηση άδειας διαμονής θα ικανοποιηθεί.

Η άδεια διαμονής εκδίδεται με απόφαση του Γ.Γ. της Περιφέρειας, η διάρκεια της οποίας είναι δύο έτη και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα.

Η ανωτέρω απόφαση κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Ανανέωση άδειας διαμονής

Η άδεια διαμονής μπορεί να ανανεώνεται, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής, εφόσον:

- α) Η εγκριθείσα δραστηριότητα εξακολουθεί να ασκείται
- β) Πρόκειται για την ίδια δραστηριότητα
- γ) Έχουν εκπληρωθεί οι φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις και
- δ) Η δραστηριότητα εξακολουθεί να ασκείται εντός των ορίων του ίδιου νομού.

Σε περίπτωση που η άδεια διαμονής ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί επιτρέπεται με απόφαση του Γ.Γ. της Περιφέρειας, να χορηγηθεί στον υπήκοο τρίτης χώρας προθεσμία μέχρι έξι μήνες για την αναχώρησή του από την Ελλάδα, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την εκκαθάριση της επιχείρησής του.

Αλλαγή σκοπού

Επιτρέπεται, κατά την ανανέωση άδειας διαμονής, η μετατροπή της από άδεια για εξαρτημένη εργασία σε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και το αντίστροφο, μετά την παρέλευση τριετίας από την έναρξη ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που προτίθεται, κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής, του να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, υποβάλει, πριν τη λήξη της άδειας διαμονής του, τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

Ο Δήμος ή η κοινότητα, εφόσον ελέγξει την πληρότητα των δικαιολογητικών χορηγεί στον ενδιαφερόμενο σχετική βεβαίωση και διαβιβάζει το φάκελο στην αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας στην οποία υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα όπου ο ενδιαφερόμενος προτίθεται να ασκήσει τη δραστηριότητα.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που κατέχει την ανωτέρω βεβαίωση θεωρείται νόμιμα διαμένων στη χώρα, αλλά δεν μπορεί να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα δεδομένου ότι δεν έχει ελεγχθεί από την αρμόδια υπηρεσία η σκοπιμότητα άσκησης της συγκεκριμένης δραστηριότητας και, κατά συνέπεια, δεν έχει τη δυνατότητα να απευθυνθεί στις συναρμόδιες Υπηρεσίες, προκειμένου να κινήσει την προβλεπόμενη διαδικασία.

Η αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας εγκρίνει ή απορρίπτει την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, η οποία ελέγχει την σκοπιμότητα άσκησης της δραστηριότητας. Προκειμένου να ελεγχθεί η σκοπιμότητα άσκησης της συγκεκριμένης δραστηριότητας, εξετάζεται η αρτιότητα και η δυνατότητα εφαρμογής της οικονομοτεχνικής μελέτης, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, οι επιχειρηματικές εμπειρίες του υπηκόου τρίτης χώρας, το ύψος του διαθέσιμου κεφαλαίου και οι επιπτώσεις στην απασχόληση καθώς και οι ειδικοί περιορισμοί που επιβάλλονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Στη συνέχεια, εφόσον η δραστηριότητα εγκριθεί και συντρέχουν οι προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος, ο Γ.Γ. της Περιφέρειας εκδίδει την άδεια διαμονής, η διάρκεια της οποίας είναι δύο έτη και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Η ανωτέρω απόφαση κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας μετά την έκδοση της άδειας διαμονής για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας έχει τη δυνατότητα να απευθυνθεί στις συναρμόδιες υπηρεσίες (π.χ. Επιμελητήριο, ασφαλιστικό φορέα, Δ.Ο.Υ., Δήμος, Νομαρχία), προκειμένου να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για να ασκήσει την δραστηριότητα.

Ανανέωση άδειας διαμονής του άρθρου 91 παρ.11 του ν. 3386/05 για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που προτίθεται κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής του να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα υποβάλει πριν τη λήξη της άδειας του τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά και εφαρμόζεται η διαδικασία όπως περιγράφεται ανωτέρω στην αλλαγή σκοπού.

Προσοχή:

Επισημαίνεται ότι ο κάτοχος άδειας διαμονής για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας δεν επιτρέπεται να ασκεί τη δραστηριότητα εκτός των ορίων του νομού για τον οποίο του χορηγήθηκε η εν λόγω άδεια. Σε περίπτωση που ο υπήκοος τρίτης χώρας επιθυμεί την επέκταση της δραστηριότητάς του εντός των ορίων του ίδιου νομού, αυτό είναι εφικτό.

Σε περιπτώσεις κατόχων άδειας διαμονής για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας που επιθυμούν να ασκήσουν τη δραστηριότητα αυτή εκτός του νομού στον οποίο αδειοδοτούνται, αυτό μπορεί να γίνει μόνο στο πλαίσιο της ανανέωσης της άδειας διαμονής τους και εφόσον αποδεδειγμένα έχει διακοπεί η δραστηριότητα στον προηγούμενο νομό, η οποία πρέπει να προκύπτει από δήλωση διακοπής που έχει γίνει στην ΔΟΥ που έγινε και η δήλωση έναρξης της άσκησης της αρχικής δραστηριότητας. Σε αυτή την περίπτωση, πρόκειται για εκ νέου χορήγηση άδειας διαμονής με τις ισχύουσες προϋποθέσεις-πλην της ειδικής θεώρησης εισόδου- για την αρχική χορήγηση και όχι για ανανέωση της προηγούμενης.

Σε περιπτώσεις που οι Υπηρεσίες (π.χ. ασφαλιστικά ταμεία, οικείες Δ.Ο.Υ., κλπ.) διαπιστώνουν οποιαδήποτε μεταβολή που δεν συνάδει με τον τύπο της άδειας διαμονής που κατέχει ο υπήκοος τρίτης χώρας, θα πρέπει να ενημερώνουν την Υπηρεσία έκδοσης της άδειας διαμονής για τις δικές της ενέργειες. Κατά τον ίδιο τρόπο, πρέπει και οι Υπηρεσίες Αλλοδαπών να ενημερώνουν τις συναρμόδιες Υπηρεσίες ιδίως τη ΔΟΥ της έδρας της Περιφέρειας, σε περίπτωση μη ανανέωσης ή ανάκλησης της άδειας διαμονής.

Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής, η άσκηση της δραστηριότητας δεν υλοποιηθεί ή αποδεδειγμένα διακοπεί, ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει να ενημερώσει την οικεία Υπηρεσία.

Σχετικά με το άρθρο 26

Άδεια διαμονής για ανάπτυξη επενδυτικής δραστηριότητας

Επιτρέπεται η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα, προκειμένου να πραγματοποιήσει επένδυση ύψους τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ, τουλάχιστον, που θα έχει θετικές επιπτώσεις στην εθνική οικονομία. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής υποβάλλεται στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του υπηκόου τρίτης χώρας.

Η αίτηση μαζί με απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού ΕΣΔΔΑ και Οικονομίας και Οικονομικών διαβιβάζεται στη Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού (Τμήμα Παρακολούθησης Ξένων Αμέσων Επενδύσεων) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Σε περιπτώσεις πραγματοποίησης παραγωγικής επένδυσης, θα ζητούνται προς συνεκτίμηση από την αρμόδια Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού και τα παρακάτω επιπλέον στοιχεία:

- παραγόμενα προϊόντα και μέγεθος παραγωγής ανά προϊόν
- αγορές και τρόπος διάθεσης των προϊόντων
- περιγραφή του εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί (αν είναι state of the art)
- τεχνολογία που θα χρησιμοποιηθεί
- παραγωγή καινοτομικών προϊόντων
- εξοικονόμηση ενέργειας ή/και χρήση εναλλακτικών μορφών ενέργειας κατά δήλωση του επενδυτή
- πρόβλεψη εξαγωγών

Η αίτηση θα πρέπει απαραίτητως να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, αλλιώς δεν θα γίνεται δεκτή από την προξενική αρχή.

Εντός προθεσμίας είκοσι ημερών, το αργότερο, από την περιέλευση του φακέλου στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών διαβιβάζει στον Υπουργό ΕΣΔΔΑ πρόταση, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης του Τμήματος Παρακολούθησης Ξένων Αμέσων Επενδύσεων του Υπουργείου, για τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής στον αλλοδαπό, σε σχέση με την επένδυση. Ο Υπουργός ΕΣΔΔΑ αποφασίζει για την έγκριση της άδειας διαμονής.

Η έγκριση του Υπουργού ΕΣΔΔΑ διαβιβάζεται στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, η οποία χορηγεί την ειδική θεώρηση εισόδου με την επιφύλαξη του άρθρου 8 του ν.3386/05. Σε περίπτωση μη χορήγησης της έγκρισης, δεν μπορεί να υποβληθεί νέα αίτηση πριν από την παρέλευση ενός έτους.

Ο επενδυτής οφείλει να ενημερώνει το Τμήμα Παρακολούθησης Ξένων Αμέσων Επενδύσεων τόσο για την πραγματοποίηση της επένδυσης όσο και κατ' έτος για την πρόοδο υλοποίησης αυτής, αντίστοιχα. Εάν μετά την πάροδο ενός έτους διαπιστωθεί ότι είτε δεν πραγματοποιήθηκε η επένδυση ή ότι δεν υπήρξε ανάλογη πρόοδος, ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, με την ίδια διαδικασία, διαβιβάζει πρόταση στον Υπουργό ΕΣΔΔΑ, προκειμένου να αποφασίσει για την ανάκληση ή μη της άδειας διαμονής, κατά τους ανωτέρω όρους.

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής

Ο υπήκοος τρίτης χώρας, μετά την είσοδο του στη Χώρα και στο πλαίσιο ισχύος της ειδικής θεώρησης εισόδου του, υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου ΕΣΔΔΑ, συνοδευόμενη από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του διαβατηρίου.

Η σχετική άδεια διαμονής εκδίδεται από τον Υπουργό ΕΣΔΔΑ, ισχύει για τρία έτη και η οικεία απόφαση κοινοποιείται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Η χορήγηση της άδειας διαμονής στον υπήκοο τρίτης χώρας, σε σχέση με την προτεινόμενη επένδυση, δεν υποκαθιστά τη χορήγηση άδειας εκ μέρους οποιασδήποτε άλλης δημόσιας αρχής για την πραγματοποίηση της επένδυσης.

Η υλοποίηση και η πρόοδος της επένδυσης πραγματοποιείται με ευθύνη του ίδιου του επενδυτή.

Η άδεια διαμονής μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον:

- α. Η εγκριθείσα δραστηριότητα εξακολουθεί να ασκείται.
- β. Πρόκειται για την ίδια δραστηριότητα ή επέκταση της αρχικής και
- γ. Έχουν εκπληρωθεί οι φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις.

Αν η άδεια διαμονής ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί, επιτρέπεται να χορηγηθεί, με απόφαση του Υπουργού ΕΣΔΔΑ, στον υπήκοο τρίτης χώρας προθεσμία μέχρι έξι μήνες για την αναχώρηση του από την Ελλάδα, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την εκκαθάριση της επιχείρησής του.

Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Σχετικά με το άρθρο 28

Χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους σπουδών

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής για λόγους σπουδών σε Πανεπιστήμια, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές και Εκκλησιαστικές Σχολικές Μονάδες, Ανώτερα Σχολή Εκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαιδύσεως (Α.Σ.Ε.ΤΕ.Μ./Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε), στην Ανώτερη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών του Ε.Ο.Τ. και σε Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε.) έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον εισέλθει στη Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό. Επιπλέον, στις σπουδές περιλαμβάνονται και οι μεταπτυχιακές σπουδές, καθώς και ο κύκλος προετοιμασίας, εφόσον αυτός προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, ως τμήμα των σπουδών αυτών.

Επισημαίνεται ότι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα ως εργαζόμενοι ή ασκούντες ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και είναι κάτοχοι αντίστοιχων αδειών διαμονής έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, όπως και οι ημεδαποί. Σε αυτές τις περιπτώσεις, δεν θα χορηγείται άδεια διαμονής για σπουδές.

Προσοχή: δεν επιτρέπεται σε κατόχους αδειών διαμονής για σπουδές η οικογενειακή επανένωση, καθώς και η αλλαγή σκοπού. Αντιθέτως, επιτρέπεται η αλλαγή της άδειας διαμονής τους, λόγω μεταβολής της προσωπικής τους κατάστασης (π.χ. γάμος με Έλληνα).

Σχετικά με το άρθρο 29

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής

Η άδεια διαμονής ισχύει για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, και μέχρι την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου χρόνου σπουδών, εφόσον ο κάτοχος της εξακολουθεί να πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου. Αν η διάρκεια του προγράμματος σπουδών είναι κατώτερη του ενός έτους, η άδεια διαμονής ισχύει για τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών. Ο συνολικός χρόνος διαμονής δεν μπορεί να υπερβεί την προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις συνολική διάρκεια σπουδών προσαυξημένη κατά το ήμισυ. Στο χρόνο αυτό, μπορεί να συνυπολογίζεται ένα επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, εφόσον αυτό έχει ζητηθεί από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Προσοχή: για την ανανέωση της άδειας διαμονής για σπουδές λαμβάνονται υπόψη η εγγραφή του ενδιαφερόμενου και η συμμετοχή του στις εξετάσεις, καθώς και η γενικότερη πρόοδος των σπουδών του, όπως αυτή προκύπτει από το πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας του.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει άδεια διαμονής για λόγους σπουδών, μπορεί να εργάζεται μόνο με καθεστώς μερικής απασχόλησης, σύμφωνα με τους όρους της κείμενης νομοθεσίας. Για το σκοπό αυτό, χορηγείται στον ενδιαφερόμενο σχετική έγκριση από την Περιφέρεια με την επίδειξη της άδειας διαμονής του. Η διάρκεια της ανωτέρω έγκρισης είναι ισόχρονη με την άδεια διαμονής και μπορεί να ανανεώνεται παράλληλα μ' αυτήν (άρθρο 35).

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής για σπουδές μπορεί να αλλάξει εκπαιδευτικό ίδρυμα, καθώς και κατεύθυνση σπουδών, μόνο μία φορά και εντός του πρώτου έτους σπουδών του, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι δεν μπορεί να υπερβεί το συνολικό χρόνο διαμονής σπουδών προσαυξημένο κατά το ήμισυ που προβλεπόταν για τις αρχικές σπουδές (άρθρο 31).

Στον υπήκοο τρίτης χώρας, που εισήλθε στη χώρα μας με θεώρηση εισόδου για σπουδές και είναι κάτοχος άδειας διαμονής για τον ίδιο λόγο, δεν επιτρέπεται αλλαγή σκοπού.

Προσοχή: σε περίπτωση διακοπής των σπουδών, τα οικεία εκπαιδευτικά ιδρύματα οφείλουν να ενημερώνουν την Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

Σχετικά με το άρθρο 30

Χορήγηση άδειας διαμονής για επαγγελματική κατάρτιση

Ορισμός: Με τον όρο επαγγελματική κατάρτιση, εννοούμε τη φοίτηση σε Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν.2009/1992 (ΦΕΚ18Α'), όπως κάθε φορά ισχύει καθώς και την παρακολούθηση προγραμμάτων σε εργαστήρια ελευθέρων σπουδών, εφόσον η φοίτηση είναι κανονική και όχι εξ' αποστάσεως.

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής για λόγους επαγγελματικής κατάρτισης σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ, καθώς και σε εργαστήρια ελευθέρων σπουδών, έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον εισέλθει στη Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Ειδικά για την περίπτωση φοίτησης σε Ι.Ε.Κ, απαιτείται επιπλέον:

- α) Βεβαίωση εγγραφής από το αρμόδιο δημόσιο ή ιδιωτικό ΙΕΚ ή βεβαίωση ότι έχει γίνει αποδεκτός προς εγγραφή και
- β) Έγκριση φοίτησης από τον Ο.Ε.Ε.Κ

Για την περίπτωση παρακολούθησης προγραμμάτων σε εργαστήρια ελευθέρων σπουδών αντίστοιχα, απαιτείται βεβαίωση του εργαστηρίου ελευθέρων σπουδών, από την οποία να προκύπτει, ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας γίνεται δεκτός για φοίτηση σε πρόγραμμά του, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας γίνει δεκτός σ' αυτά και υπό την προϋπόθεση ότι τα ανωτέρω προγράμματα απαιτούν κανονική και όχι εξ αποστάσεως φοίτηση. Η ανωτέρω βεβαίωση, καθώς και η χρονική διάρκεια του εν λόγω προγράμματος, θεωρείται από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Η άδεια διαμονής για λόγους επαγγελματικής κατάρτισης ισχύει για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα και μέχρι την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου χρόνου φοίτησης στο δημόσιο ή ιδιωτικό Ι.Ε.Κ. ή στο Εργαστήριο Ελευθέρων σπουδών.

Αν η διάρκεια του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης είναι κατώτερη του ενός έτους, η άδεια διαμονής ισχύει για τη διάρκεια του προγράμματος αυτού. Ο συνολικός χρόνος διαμονής δεν μπορεί να υπερβεί την προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις, συνολική διάρκεια επαγγελματικής κατάρτισης, προσαυξημένη κατά το ήμισυ. Στον χρόνο αυτό, μπορεί να συνυπολογίζεται ένα επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, εφόσον αυτό έχει ζητηθεί από τον οικείο εκπαιδευτικό φορέα.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής για επαγγελματική κατάρτιση στην Ελλάδα μπορεί να αλλάξει δημόσιο ή ιδιωτικό Ι.Ε.Κ. ή στο Εργαστήριο Ελευθέρων σπουδών, καθώς και κατεύθυνση επαγγελματικής κατάρτισης, μόνο μία φορά και εντός του πρώτου έτους φοίτησής του, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι δεν μπορεί να υπερβεί τον αρχικά προβλεπόμενο χρόνο διαμονής, προσαυξημένο κατά το ήμισυ.

Στον υπήκοο τρίτης χώρας, που εισήλθε στη χώρα μας με θεώρηση εισόδου για λόγους επαγγελματικής κατάρτισης και είναι κάτοχος άδειας διαμονής για τον ίδιο λόγο, δεν επιτρέπεται αλλαγή σκοπού.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει άδεια διαμονής για λόγους επαγγελματικής κατάρτισης, μπορεί να εργάζεται μόνο με καθεστώς μερικής απασχόλησης, σύμφωνα με τους όρους της κείμενης νομοθεσίας. Για το σκοπό αυτό, χορηγείται στον ενδιαφερόμενο σχετική έγκριση από την Περιφέρεια με την επίδειξη της άδειας διαμονής του. Η διάρκεια της ανωτέρω έγκρισης είναι ισόχρονη με την άδεια διαμονής και μπορεί να ανανεώνεται παράλληλα μ' αυτήν.

Σχετικά με το άρθρο 32

Χορήγηση άδειας διαμονής για σπουδές σε στρατιωτικές σχολές

Για τη χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους σπουδών σε Σχολές και Ειδικά Σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και στις Ακαδημίες του Εμπορικού Ναυτικού έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον εισέλθει στη Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Η άδεια διαμονής για λόγους σπουδών σε στρατιωτικές σχολές χορηγείται και ισχύει κατ'εξαιρέση, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί και η φοίτηση σε αυτές.

Προσοχή: όσοι έχουν γίνει δεκτοί προς φοίτηση ως υπότροφοι των ανωτέρω Σχολών και Ειδικών Σχολείων δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβολού.

Στον υπήκοο τρίτης χώρας, που εισήλθε στη χώρα μας με θεώρηση εισόδου για σπουδές σε Στρατιωτικές σχολές και είναι κάτοχος άδειας διαμονής για τον ίδιο λόγο, δεν επιτρέπεται αλλαγή σκοπού.

Σχετικά με το άρθρο 33

Χορήγηση άδειας διαμονής για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον εισέλθει στη Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Η άδεια διαμονής για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας χορηγείται για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται ανά διετία, και μέχρι την απόκτηση αυτής, συμπεριλαμβανομένου και του χρόνου απόκτησης του τίτλου άσκησης της ιατρικής ειδικότητας.

Οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται και από τα, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του Ν. 3386/2005 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών.

Τα μέλη της οικογένειας μπορούν να εισέλθουν στην Ελλάδα είτε ταυτόχρονα είτε μετά την είσοδο του συντηρούντος στη χώρα και για το ίδιο χρονικό διάστημα για το οποίο πρόκειται να διαμείνει ο συντηρών, κατά παρέκκλιση της διετούς προθεσμίας αναμονής του άρθρου 53 του ν. 3386/05.

Η άδεια διαμονής των μελών της οικογένειας ανανεώνεται ανά διετία και σε κάθε περίπτωση είναι ισόχρονη με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.

Στους υπηκόους τρίτης χώρας που έλαβαν άδεια διαμονής, σύμφωνα με το άρθρο 33 του παρόντος νόμου δεν επιτρέπεται αλλαγή σκοπού.

Σχετικά με το άρθρο 34, παρ.1

Χορήγηση άδειας διαμονής για συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα

Για τη χορήγηση άδειας διαμονής για συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα όπως, σε προγράμματα ανταλλαγών στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υπότροφοι υπουργείων, οργανισμών, κοινωφελών ιδρυμάτων και του Ι.Κ.Υ., έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση οι υπήκοοι τρίτης χώρας, εφόσον εισέλθουν στη Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Η άδεια διαμονής χορηγείται και ισχύει κατ'εξαιρεση, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί το πρόγραμμα ή η υποτροφία.

Προσοχή: οι ανωτέρω υπότροφοι δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει άδεια διαμονής για συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα, μπορεί να εργάζεται μόνο με καθεστώς μερικής απασχόλησης, σύμφωνα με τους όρους της κείμενης νομοθεσίας. Για το σκοπό αυτό, χορηγείται στον ενδιαφερόμενο σχετική έγκριση από την Περιφέρεια με την επίδειξη της άδειας διαμονής του. Η διάρκεια της ανωτέρω έγκρισης είναι ισόχρονη με την άδεια διαμονής.

Στον κάτοχο άδειας διαμονής για συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα, δεν επιτρέπεται αλλαγή σκοπού.

Προσοχή:

Σε περιπτώσεις υποτρόφων, πρέπει να ακολουθείται μία πιο ευέλικτη διαδικασία ως προς τη διακίνηση της σχετικής αλληλογραφίας μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, προκειμένου να υπάρξει αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση.

Ειδικότερα:

α) Η παραλαβή των σχετικών αιτήσεων και των επισυναπτόμενων δικαιολογητικών από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων και Κοινοτήτων της χώρας, και ιδιαίτερα εκείνων που χειρίζονται τον κύριο όγκο των αιτήσεων των υποτρόφων φοιτητών (π.χ. Δήμος Αθηναίων, Θεσ/νίκης), θα πρέπει να γίνεται σε καθορισμένες ημέρες και ώρες.

β) Η διαβίβαση των ανωτέρω αιτήσεων στις αρμόδιες Δ/νσεις Αλλοδαπών & Μετανάστευσης των Περιφερειών θα γίνεται άμεσα ώστε στη συνέχεια οι υπηρεσίες να εκδίδουν σε σύντομο χρονικό διάστημα τις σχετικές άδειες διαμονής των ενδιαφερόμενων και ακολούθως να επιδίδονται από τις υπηρεσίες των Δήμων στους εν λόγω υπηκόους τρίτων χωρών.

Σχετικά με το άρθρο 34, παρ.3

Χορήγηση άδειας διαμονής για συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα με σκοπό την πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών

Για τη χορήγηση άδειας διαμονής για συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα, στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, με σκοπό την πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών τους έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση, φοιτητές, υπήκοοι τρίτης χώρας, εφόσον εισέλθουν στη Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Η άδεια διαμονής χορηγείται για διάστημα έως έξι μηνών. Η άδεια μπορεί να παραταθεί για ισόχρονο διάστημα, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από βεβαίωση του αρμόδιου φορέα για την παράταση του αντίστοιχου προγράμματος, χωρίς την υποχρέωση καταβολής παραβόλου.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει άδεια διαμονής για συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα, με σκοπό την πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών του, έχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας για το σκοπό αυτό και για το χρόνο ισχύος της άδειας διαμονής.

Στον κάτοχο άδειας διαμονής για συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα, δεν επιτρέπεται αλλαγή σκοπού.

Σχετικά με το άρθρο 36

Χορήγηση άδειας διαμονής σε οικονομικά ανεξάρτητα άτομα

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής σε οικονομικά ανεξάρτητα άτομα έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον εισέλθει στη Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Η άδεια διαμονής σε οικονομικά ανεξάρτητα άτομα χορηγείται για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται και από τα, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του Ν. 3386/2005 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών.

Τα μέλη της οικογένειας μπορούν να εισέλθουν στην Ελλάδα είτε ταυτόχρονα είτε μετά την είσοδο του συντηρούντος στη χώρα και για το ίδιο χρονικό διάστημα για το οποίο πρόκειται να διαμείνει ο συντηρών, κατά παρέκκλιση της διετούς προθεσμίας αναμονής του άρθρου 53 του ν. 3386/05.

Τα μέλη της οικογένειας που έχουν εισέλθει στη Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου, έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση, για την αρχική χορήγηση ατομικής άδειας διαμονής, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων, ανανεώνεται ανά διετία και σε κάθε περίπτωση είναι ισόχρονη με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.

Στους υπηκόους τρίτης χώρας που έλαβαν άδεια διαμονής, σύμφωνα με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού.

Προσοχή: η ανωτέρω άδεια διαμονής δεν επιτρέπει στον κάτοχό της και τα μέλη της οικογένειάς του πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Επισημαίνεται ότι υπήκοοι τρίτων χωρών, κάτοχοι αδειών διαμονής για έναν από τους λόγους του ν. 3386/05, εφόσον δικαιούνται σύνταξη από Ελληνικό Φορέα Κύριας Ασφάλισης, ανεξαρτήτως του ποσού αυτής, δύνανται να ανανεώσουν την άδεια διαμονής τους, σύμφωνα με το παρόν άρθρο και εφόσον δεν υπάγονται στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος ή της άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας.

Σχετικά με το άρθρο 37

Χορήγηση άδειας διαμονής σε ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων και σε υπηκόους τρίτης χώρας που υπηρετούν ως υπηρετικό προσωπικό διπλωματικών αποστολών

Παράγραφος 1: Ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον έχει εισέλθει στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Η άδεια διαμονής σε ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων εκδίδεται για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο υπηρεσίας των γονέων τους, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Η άδεια διαμονής ως ενήλικο τέκνο διπλωματικών υπαλλήλων δεν παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής.

Παράγραφος 2: Ιδιωτικό υπηρετικό προσωπικό διπλωματικών αποστολών

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον έχει εισέλθει στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Η άδεια διαμονής εκδίδεται για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο που διαρκεί η σχέση του ιδιωτικού υπηρετικού προσωπικού με το μέλος της Διπλωματικής Αποστολής, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Η άδεια διαμονής σε υπήκοο τρίτης χώρας που εργάζεται ως ιδιωτικό υπηρετικό προσωπικό διπλωματικών αποστολών, οι οποίες είναι διαπιστευμένες στην Ελλάδα, παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας για το σκοπό αυτό.

Προσοχή: εφόσον λήξει ή διακοπεί η σχέση του ιδιωτικού υπηρετικού προσωπικού με το μέλος της Διπλωματικής Αποστολής, ο κάτοχος της άδειας διαμονής υποχρεούται να αναχωρήσει από τη χώρα.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής.

Σχετικά με το άρθρο 38

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε ανταποκριτές ξένου τύπου

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον έχει εισέλθει στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου ως ανταποκριτής ξένου τύπου και έχει διαπιστευτεί στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης.

Η άδεια διαμονής σε ανταποκριτή ξένου τύπου στην Ελλάδα εκδίδεται για χρονικό διάστημα μέχρι ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Η ανωτέρω άδεια διαμονής παρέχει δικαίωμα εργασίας στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται και από τα, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του Ν. 3386/05 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται **ατομική άδεια** διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών.

Τα μέλη της οικογένειας μπορούν να εισέλθουν στην Ελλάδα είτε ταυτόχρονα είτε μετά την είσοδο του συντηρούντος στη χώρα και για το ίδιο χρονικό διάστημα για το οποίο πρόκειται να διαμείνει ο συντηρών, κατά παρέκκλιση της διευθεσίας προθεσμίας αναμονής του άρθρου 53 του ν. 3386/05.

Τα μέλη της οικογένειας έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση για την αρχική χορήγηση ατομικής άδειας διαμονής, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων, εφόσον έχουν εισέλθει στην Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου. Η άδεια διαμονής των μελών της

οικογένειας μπορεί να ανανεώνεται και σε κάθε περίπτωση είναι ισόχρονη με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής, καθώς και για τα μέλη της οικογένειας του.

Σχετικά με το άρθρο 39

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε λειτουργούς των γνωστών θρησκειών

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής σε λειτουργούς γνωστών θρησκειών έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον εισέλθει στη Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Η άδεια διαμονής σε λειτουργούς γνωστών θρησκειών χορηγείται για ένα έτος και μπορεί ανανεώνεται για δύο έτη και για όσο χρόνο διαρκεί η σχέση του με την γνωστή θρησκεία.

Οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται και από τα, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του Ν. 3386/05 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών.

Τα μέλη της οικογένειας μπορούν να εισέλθουν στην Ελλάδα είτε ταυτόχρονα είτε μετά την είσοδο του συντηρούντος στη χώρα και για το ίδιο χρονικό διάστημα για το οποίο πρόκειται να διαμείνει ο συντηρών, κατά παρέκκλιση της διετούς προθεσμίας αναμονής του άρθρου 53 του ν. 3386/05.

Τα μέλη της οικογένειας που έχουν εισέλθει στη Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου, έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση, για την αρχική χορήγηση ατομικής άδειας διαμονής, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων. Η άδεια διαμονής των μελών της οικογένειας ανανεώνεται ανά διετία και σε κάθε περίπτωση είναι ισόχρονη με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.

Στους υπηκόους τρίτης χώρας που έλαβαν άδεια διαμονής, σύμφωνα με το άρθρο 39 του παρόντος νόμου δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού.

Η ανωτέρω άδεια διαμονής επιτρέπει στον κάτοχό της να εργάζεται μόνο για το σκοπό για τον οποίο εισήλθε στη χώρα.

Σχετικά με το άρθρο 40

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για φοίτηση στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Άγιου Όρους.

Για τη χορήγηση της αρχικής άδειας διαμονής, δικαίωμα να υποβάλει αίτηση έχει ο ομόδοξος υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος επιθυμεί να φοιτήσει στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγ. Όρους, και έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό, από την αρμόδια Ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του.

Η ανωτέρω άδεια διαμονής εκδίδεται για το χρονικό διάστημα των ετών φοίτησης στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγ. Όρους και μπορεί να ανανεώνεται για ένα ακόμη έτος, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Η σχετική άδεια διαμονής ανανεώνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας και ύστερα από εισήγηση της Ιεράς Επιστασίας για ένα ακόμη έτος, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής.

Σχετικά με το άρθρο 41

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για σπουδή, γνωριμία και άσκηση του μοναχικού βίου

Παράγραφος 1: Σπουδή ή γνωριμία του Αγιορείτικου μοναχικού βίου

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας εφόσον έχει εισέλθει στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για τη σπουδή ή τη γνωριμία του μοναχικού βίου στην περιοχή του Αγίου Όρους.

Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Η αίτηση για τη ανανέωση της εν λόγω άδειας, υποβάλλεται στην φιλοξενούσα Ιερά Μονή η οποία στην συνέχεια την διαβιβάζει μαζί με την εισήγηση της Ιεράς Επιστασίας στην αρμόδια Δ/νση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας.

Η άδεια διαμονής για τη σπουδή ή την γνωριμία, του Αγιορείτικου μοναχικού βίου, ανανεώνεται κάθε φορά για ένα έτος και για όσο διάστημα εξακολουθεί ο υπήκοος τρίτης χώρας να φιλοξενείται σε μία από τις Ιερές Μονές του Αγ. Όρους.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής.

Παράγραφος 2: Γνωριμία ή άσκηση του μοναχικού βίου

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον έχει γίνει δεκτός από μία Ιερά Μονή μετά από αίτησή του, και έχει εισέλθει στην χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Η άδεια διαμονής για τη γνωριμία του μοναχικού βίου ή τον μοναχισμό, χορηγείται για το χρονικό διάστημα ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα και για όσο διάστημα εξακολουθεί ο υπήκοος τρίτης χώρας να φιλοξενείται σε μία από τις Ιερές Μονές της χώρας, εφόσον βέβαια πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του νόμου.

Προσοχή: Σε περίπτωση αλλαγής Μονής, κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής, θα πρέπει να προσκομίζεται το Απολυτήριο της προηγούμενης Μονής.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής.

Επισήμανση: Σε περίπτωση αποχώρησης ή απομάκρυνσης μέλους Ιεράς Μονής, ο εκπρόσωπος της Μονής, εντός δέκα ημερών, υποχρεούται να ενημερώσει εγγράφως την οικεία Περιφέρεια.

Σχετικά με το άρθρο 42

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε αρχηγούς οργανωμένων Ομάδων Τουρισμού

Με τις διατάξεις του άρθρου 42, ρυθμίζονται τα θέματα της διαμονής-εργασίας των υπηκόων τρίτων χωρών (Tour Leader), οι οποίοι είναι Αρχηγοί Οργανωμένων Ομάδων Τουρισμού.

Για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε αρχηγούς οργανωμένων Ομάδων Τουρισμού έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον εισέλθει στη Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει, πέντε (5) ημέρες από την άφιξή του στη Χώρα, να καταθέσει στο Δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής συνοδευόμενη από τα σχετικά δικαιολογητικά.

Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα έως οκτώ (8) μήνες και δεν ανανεώνεται εντός του ίδιου έτους.

Στους υπηκόους τρίτης χώρας που έλαβαν την ανωτέρω άδεια διαμονής δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού.

Σχετικά με το άρθρο 43

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών για την εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον έχει εισέλθει στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό (συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα σε δημόσιο ερευνητικό οργανισμό ή άλλους αντίστοιχους ερευνητικούς φορείς του δημόσιου τομέα ή ν.π. ι.δ. που εποπτεύονται από δημόσια αρχή, δηλαδή «Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών», «Δημόκριτος», Κέντρα Ερευνών των ΑΕΙ της χώρας, Κέντρα Ερευνών που είναι πιστοποιημένα από το Υπουργείο Ανάπτυξης).

Η άδεια διαμονής για την εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος εκδίδεται για χρονικό διάστημα ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται κατ' έτος για τον ίδιο λόγο, μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Η ανωτέρω άδεια διαμονής παρέχει δικαίωμα εργασίας στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται και από τα, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του Ν. 3386/2005 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών.

Τα μέλη της οικογένειας μπορούν να εισέλθουν στην Ελλάδα είτε ταυτόχρονα είτε μετά την είσοδο του συντηρούντος στη χώρα και για το ίδιο χρονικό διάστημα για το οποίο πρόκειται να διαμείνει ο συντηρών, κατά παρέκκλιση της διετούς προθεσμίας αναμονής του άρθρου 53 του ν. 3386/05.

Τα μέλη της οικογένειας έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση για την αρχική χορήγηση ατομικής άδειας διαμονής, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων εφόσον έχουν εισέλθει στην Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου (αντίστοιχη με αυτή του συντηρούντος).

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τον κάτοχο της συγκεκριμένης άδειας διαμονής, καθώς και για τα μέλη της οικογένειάς του.

Επισήμανση: οι κάτοχοι αδειών διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ 4 περ. γ και δ (νέες τεχνολογίες και ειδικοί επιστήμονες) του ν.2910/01, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του ανωτέρω άρθρου, μπορούν να ανανεώσουν την άδεια διαμονής τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ανωτέρω άρθρο.

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Σχετικά με το άρθρο 44

Χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους

Με το άρθρο 44 § 1 καθορίζονται επακριβώς και για πρώτη φορά οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους ανθρωπιστικής φύσεως.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν:

- α) τα θύματα εργατικών ατυχημάτων, λοιπών ατυχημάτων για όσο χρόνο διαρκεί η θεραπεία τους ή συνταξιοδοτούνται για την ίδια αιτία
- β) τα θύματα εγκληματικών πράξεων εφόσον αυτές προκύπτουν από δικαστική απόφαση και για όσο χρόνο διαρκεί η θεραπεία τους
- γ) τα πρόσωπα που φιλοξενούνται σε ιδρύματα και σε νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού
- δ) τα ανήλικα την επιμέλεια των οποίων έχουν ελληνικές οικογένειες ή οικογένειες υπηκόων τρίτων χωρών με νόμιμη διαμονή στη χώρα ή είναι εκκρεμής η διαδικασία υιοθεσίας τους
- ε) τα πρόσωπα που πάσχουν από σοβαρά προβλήματα υγείας.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας διαμονής στις περιπτώσεις α, β, ε είναι η κατοχή από τον αιτούντα προηγούμενης άδειας διαμονής, ενώ στις περιπτώσεις γ και δ αυτή δεν είναι απαραίτητη.

Επιπλέον, για την περίπτωση γ, προαπαιτούμενο στοιχείο κατά την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής αποτελεί η εξέταση των λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας, τους οποίους η αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, υποχρεούται να εξετάσει.

Επισήμανση: Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πρόβλημα υγείας αναφέρεται σε λοιμώδες νόσημα, για την έκδοση σχετικής απόφασης χορήγησης άδειας διαμονής, απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ότι δεν συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία.

Η άδεια διαμονής για τα ανήλικα την επιμέλεια των οποίων έχουν ελληνικές οικογένειες ή οικογένειες υπηκόων τρίτων χωρών με νόμιμη διαμονή στη χώρα ή είναι εκκρεμής η διαδικασία υιοθεσίας τους δύναται να χορηγείται έως και τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας τους και στη συνέχεια να ανανεώνεται για έναν από τους λοιπούς λόγους του παρόντος νόμου π.χ. εξηρημένη εργασία, σπουδές.

Η ανωτέρω άδεια διαμονής χορηγείται με κοινή απόφαση των Υπουργών ΕΣΔΔΑ και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και η διάρκεια της είναι μέχρι ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα.

Προσοχή: η ανωτέρω άδεια διαμονής χορηγείται χωρίς την υποχρέωση καταβολής παραβόλου και παρέχει στον υπήκοο τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Επιτρέπεται στα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54, μέλη οικογένειας των κατόχων άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης, να ανανεώσουν την αυτή άδεια για ίσο χρονικό διάστημα με την ισχύ της άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.

Επισήμανση: Ειδικά για την περίπτωση εκείνη, που από το εκκαθαριστικό σημείωμα της φορολογίας εισοδήματος του συντηρούντος, δεν πληρείται η προϋπόθεση της περίπτωσης γ' του άρθρου 53 του παρόντος νόμου (δηλαδή ετήσιο προσωπικό εισόδημα σταθερό και τακτικό, επαρκές για τις ανάγκες της οικογένειας του), επιτρέπεται η χορήγηση της σχετικής άδειας, κατά παρέκκλιση της διάταξης αυτής.

Επίσης, είναι προφανές ότι και στις περιπτώσεις, όπου υπήκοοι τρίτης χώρας είναι κάτοχοι άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους και αιτούνται την ανανέωσή της για λόγους οικογενειακής επανένωσης, ακόμη και αν ο συντηρών είναι κάτοχος άδειας διαμονής για λόγους ανθρωπιστικής φύσεως είναι δυνατή η χορήγηση της αιτούμενης άδειας, δεδομένου ότι οι άδειες διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους δύνανται να ανανεωθούν για έναν από τους λοιπούς λόγους, τόσο κατά τις διατάξεις του προισχύσαντος νομικού πλαισίου, όσο και κατά τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν.3386/05.

Ανανέωση άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της άδειας διαμονής του να υποβάλει αίτηση ανανέωσής της.

Αλλαγή άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους σε άδεια διαμονής για έναν από τους λοιπούς λόγους του παρόντος νόμου.

Η άδεια διαμονής που χορηγείται για ανθρωπιστικούς λόγους μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λοιπούς λόγους του παρόντος νόμου, εφόσον εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους εκδόθηκε ή εφόσον τούτο έχει ορισθεί με την απόφαση χορήγησής της. Οι αρμόδιες υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, στις οποίες απευθύνεται ο υπήκοος τρίτης χώρας για την ανανέωση της άδειας διαμονής του, οφείλουν να εξετάζουν την πληρότητα των δικαιολογητικών.

Παράδειγμα: Υπήκοος τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, ο οποίος επιθυμεί την ανανέωσή της για εξηρημένη εργασία, καταθέτει αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας του για άδεια διαμονής με όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά την ανανέωση του συγκεκριμένου τύπου άδειας, εκτός από τη βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα για τον αριθμό των ημερών εργασίας, για τις οποίες καταβλήθηκαν εισφορές.

Με την παράγραφο 2 ρυθμίζονται οι περιπτώσεις εκείνες που δεν υπάγονται στις ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου και για τις οποίες αποδεδειγμένα συντρέχουν λόγοι που καθιστούν αναγκαία την παραμονή του υπηκόου τρίτης χώρας στη Χώρα, όπως ασθένεια-ατύχημα που προέκυψε μετά από την είσοδο του στη Χώρα και μέσα στο χρονικό διάστημα ισχύος της θεώρησης εισόδου κλπ.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής της παρ.2 του άρθρου 44, είναι:

- η κατοχή από τον αιτούντα διαβατηρίου σε ισχύ ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από τις διεθνείς συμβάσεις, με την ισχυρή θεώρηση εισόδου
- η μη συνδρομή λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας

Αρμόδια Υπηρεσία για την υποβολή των αιτήσεων είναι η Δ/ση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ΥΠΕΣΔΔΑ. Η εμπρόθεσμη κατάθεση του αιτήματος, εντός των χρονικών ορίων της θεώρησης εισόδου στη χώρα, απαιτεί την αυτοπρόσωπη παρουσία του ενδιαφερόμενου (αρ.73 § 1 του παρόντος νόμου) εκτός από τις περιπτώσεις που αποδεδειγμένα αυτό είναι αδύνατο (π.χ. νοσηλεία, ασθένεια που καθιστά τον ενδιαφερόμενο ανίκανο για μετακίνηση), οπότε και απαιτείται σχετική έγγραφη πληρεξουσιότητα με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος από αστυνομική αρχή. Επίδοση οποιουδήποτε εγγράφου ή δικαιολογητικών για τη χορήγηση της άδειας διαμονής ή της ανανέωσής της με δικαστικό επιμελητή ή με τηλεομοιοτυπία δεν είναι επιτρεπτή.

Η ανωτέρω άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Υπουργού ΕΣΔΔΑ, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης της παρ.1 του άρθρου 89 του παρόντος νόμου και η διάρκεια της είναι μέχρι έξι μήνες, ενώ δεν ανανεώνεται για την ίδια αιτία, παρά μόνο για έναν από τους λοιπούς λόγους του παρόντος νόμου.

Η ανωτέρω άδεια διαμονής παρέχει στον κάτοχό της δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Η ανωτέρω άδεια διαμονής έχει προσωρινό χαρακτήρα και δεν ανανεώνεται για την ίδια αιτία παρά μόνο για ένα από τους λοιπούς λόγους που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της άδειας του, να προσέλθει αυτοπροσώπως να καταθέσει αίτηση με τα σχετικά, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για την ανανέωση της.

Σχετικά με το άρθρο 45 Χορήγηση άδειας διαμονής για δημόσιο συμφέρον

Για τη χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους δημοσίου συμφέροντος, έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ο υπήκοος τρίτης χώρας, εφόσον αιτιολογημένα συντρέχουν στο πρόσωπο του, λόγοι δημοσίου συμφέροντος.

Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους δημοσίου συμφέροντος, υποβάλλεται στη Δ/νση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ΥΠΕΣΔΔΑ.

Η άδεια διαμονής για λόγους δημοσίου συμφέροντος χορηγείται με κοινή απόφαση των Υπουργών ΕΣΔΔΑ και Εξωτερικών, ισχύει για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον ο κάτοχος της εξακολουθεί να πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου.

Η άδεια διαμονής για λόγους δημοσίου συμφέροντος ανανεώνεται για ένα έτος.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει άδεια διαμονής για λόγους δημοσίου συμφέροντος έχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας για το σκοπό αυτό.

Οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται και από τα, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του Ν. 3386/2005 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών.

Τα μέλη της οικογένειας μπορούν να εισέλθουν στην Ελλάδα είτε ταυτόχρονα είτε μετά την είσοδο του συντηρούντος στη χώρα και για το ίδιο χρονικό διάστημα για το οποίο πρόκειται να διαμείνει ο συντηρών, κατά παρέκκλιση της διετούς προθεσμίας αναμονής του άρθρου 53 του ν. 3386/05.

Τα μέλη της οικογένειας έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση, για την αρχική χορήγηση ατομικής άδειας διαμονής, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων. Η άδεια διαμονής ανανεώνεται για ένα έτος και σε κάθε περίπτωση είναι ισόχρονη με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.

Στους υπηκόους τρίτης χώρας που έλαβαν άδεια διαμονής για λόγους δημοσίου συμφέροντος, καθώς και στα μέλη της οικογένειάς τους, δεν επιτρέπεται αλλαγή σκοπού.

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΘΥΜΑΤΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Σχετικά με τα άρθρα 46-52

Χορήγηση άδειας διαμονής σε θύματα εμπορίας

Σκοπός αυτού του ειδικού κεφαλαίου είναι η συνολική ρύθμιση της προστασίας και αρωγής των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο της καταπολέμησης του φαινομένου και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της κοινοτικής Οδηγίας 2004/81/ΕΚ της 29ης Απριλίου 2004 «Σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργιας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές».

Ως θύμα εμπορίας ανθρώπων ορίζεται το φυσικό πρόσωπο που κατέστη θύμα των εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στα άρθρα 323, 323 Α, 349, 351 και 351 Α του Ποινικού Κώδικα, ανεξάρτητα από το εάν έχει εισέλθει στη Χώρα νόμιμα ή παράνομα.

Σε περίπτωση που οι αρμόδιες αστυνομικές ή εισαγγελικές αρχές πιθανολογήσουν ότι υπήκοος τρίτης χώρας εμπίπτει στην κατηγορία των θυμάτων, όπως αυτά ορίζονται παραπάνω, τον ενημερώνουν για τη δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής, εφόσον συνεργάζεται στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Την ενημέρωση αυτή μπορεί να παρέχουν και οι αρμόδιοι φορείς κοινωνικής στήριξης που προβλέπονται στο παράρτημα του Π.Δ. 233/03 (Α' 248), όπως κάθε φορά ισχύει.

Στην περίπτωση υπηκόων τρίτων χωρών που είναι ασυνόδευτοι ανήλικοι, οι αρμόδιες εισαγγελικές ή αστυνομικές αρχές λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να προσδιορίσουν την ταυτότητα και την ιθαγένειά τους και να θεμελιώσουν το γεγονός ότι δεν συνοδεύονται. Επίσης, καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τον ταχύτερο δυνατό εντοπισμό της οικογένειάς τους και λαμβάνουν αμέσως τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν τη νομική τους εκπροσώπηση και εφόσον χρειάζεται, την εκπροσώπησή τους στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας, με κριτήριο την εξυπηρέτηση του συμφέροντος του ανήλικου.

Για τη χορήγηση της εν λόγω άδειας διαμονής αίτηση έχει δικαίωμα να υποβάλει ο υπήκοος τρίτης χώρας, που έχει χαρακτηριστεί θύμα εμπορίας ανθρώπων με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα Πρωτοδικών και στον οποίο έχει δοθεί προθεσμία περίσκεψης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 48, προκειμένου να συνέλθει και να είναι σε θέση να διαφύγει από την επιρροή των δραστών των σχετικών αδικημάτων και στη συνέχεια να μπορεί να λάβει ανεπηρέαστη απόφαση σχετικά με τη συνεργασία του με τις διωκτικές αρχές.

Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής σε θύματα εμπορίας υποβάλλεται απευθείας από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είτε μέσω του αρμόδιου εισαγγελέα στη Δ/νση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης του ΥΠΕΣΔΔΑ.

Εάν ο ενδιαφερόμενος υπήκοος τρίτης χώρας στερείται διαβατηρίου λόγω κατακράτησης από τα κυκλώματα εμπορίας ανθρώπων, μπορεί να υποβάλει ομοίως αίτηση, και στην περίπτωση αυτή θα εκδίδεται σχετική απόφαση χορήγησης άδειας διαμονής, η οποία θα αντικατασταθεί με άδεια διαμονής ενιαίου τύπου, όταν προσκομισθεί το ελλείπον δικαιολογητικό.

Η άδεια διαμονής που χορηγείται είναι ετήσιας διάρκειας χωρίς την υποχρέωση καταβολής παραβόλου και ανανεώνεται έως την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

Η ανωτέρω άδεια διαμονής διασφαλίζει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, η οποία ισχύει μόνο κατά τη διάρκεια της, καθώς και στις παροχές και την περίθαλψη του άρθρου 7 του Π.Δ. 233/2003, όπως κάθε φορά ισχύει και στις προϋποθέσεις επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του άρθρου 6 του προαναφερόμενου Π.Δ.

Προσοχή: Η άδεια διαμονής δεν ανανεώνεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Εάν ο δικαιούχος επανασυνδέσει τις σχέσεις του ενεργώς και εκουσίως με τους εικαζόμενους δράστες των πράξεων που έχει καταγγείλει.
- Εάν η αρμόδια αρχή κρίνει ότι η συνεργασία ή η καταγγελία του θύματος είναι δόλια ή καταχρηστική.
- Όταν το θύμα παύει να συνεργάζεται.
- Εάν με πρωτοβουλία της αρμόδιας εισαγγελικής ή δικαστικής αρχής η σχετική διαδικασία διακοπεί.
- Όταν έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία περατώνεται και η σχετική διαδικασία.

Μέσα σ' ένα μήνα από την περάτωση της σχετικής διαδικασίας με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης και εφόσον προκύπτει ότι η καταμήνυση για τις πράξεις που έχει καταγγείλει είναι αληθής, μπορεί να χορηγείται στον κάτοχο άδειας διαμονής, με την ιδιότητα του θύματος εμπορίας ανθρώπων, άδεια διαμονής για έναν από τους λόγους του ν. 3386/05 υπό τις αντίστοιχες προϋποθέσεις που προβλέπονται και υποβάλλοντας τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά με εξαίρεση την ειδική θεώρηση εισόδου.

Σε περίπτωση που από την αμετάκλητη δικαστική απόφαση προκύπτει ότι η καταμήνυση για τις πράξεις που έχουν καταγγεληθεί είναι ψευδής, θα πρέπει να εκδοθεί νέα απόφαση απέλασης και ο ενδιαφερόμενος υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει να αποχωρήσει από τη χώρα.

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ

Με τα άρθρα 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60 καθίσταται δυνατή η είσοδος και διαμονή υπηκόων τρίτων χωρών, στην Ελληνική Επικράτεια, για λόγους οικογενειακής επανένωσης.

Ορισμός: ως οικογενειακή επανένωση νοείται η είσοδος και η διαμονή σε κράτος μέλος των μελών της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, προκειμένου να διατηρηθεί η οικογενειακή ενότητα, ασχέτως εάν οι οικογενειακοί δεσμοί δημιουργήθηκαν πριν ή μετά την είσοδο του διαμένοντος.

Σχετικά με το άρθρο 53

Προϋποθέσεις για την οικογενειακή επανένωση

Απαραίτητο κριτήριο για έναν υπήκοο τρίτης χώρας, ώστε να κατοχυρώσει δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης με τα μέλη της οικογένειας του, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 54 και βρίσκονται εκτός της ελληνικής επικράτειας, είναι η νόμιμη διαμονή στην Ελλάδα επί δύο τουλάχιστον έτη και εφόσον πληρούνται, σωρευτικά, οι εξής προϋποθέσεις:

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας να κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα για διάστημα δύο ετών.
2. Να αποδεικνύει την ύπαρξη της οικογενειακής σχέσης με τα μέλη με τα οποία επιθυμεί να συνενωθεί.
3. Να δηλώσει ότι τα μέλη της οικογένειας του πρόκειται να κατοικήσουν μαζί του.
4. Να αποδεικνύει ότι διαθέτει ετήσιο προσωπικό εισόδημα σταθερό και τακτικό, επαρκές για τις ανάγκες της οικογένειάς του, το οποίο δεν προέρχεται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της Χώρας σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 90.
5. Να διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς, η οποία να μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς του.

Σχετικά με το άρθρο 54

Μέλη οικογένειας

Ως μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που εισέρχονται στη Χώρα, στο πλαίσιο της οικογενειακής επανένωσης, νοούνται:

- α. Οι σύζυγοι, εφόσον έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους, καθώς και τα κάτω των 18 ετών άγαμα, κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν υιοθετηθεί.
- β. Τα λοιπά, κάτω των 18 ετών, άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του έτερου των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν υιοθετηθεί, εφόσον του έχει ανατεθεί η άσκηση της γονικής μέριμνας.

Προσοχή: Σε περίπτωση πολυγαμίας, απαγορεύεται η οικογενειακή επανένωση του συντηρούντος με άλλη σύζυγο και τα ανήλικα τέκνα τους.

Σχετικά με το άρθρο 55

Υποβολή και εξέταση της αίτησης για οικογενειακή επανένωση

Η αίτηση για οικογενειακή επανένωση κατατίθεται από τον συντηρούντα, στον Δήμο ή την Κοινότητα του τόπου κατοικίας του, όπου ελέγχεται η πληρότητα των δικαιολογητικών. Ο σχετικός φάκελος διαβιβάζεται, εντός δεκαπέντε ημερών, στην Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας, η οποία είναι αρμόδια να εξετάσει το αίτημα.

Προκειμένου ο Γενικός Γραμματέας να εγκρίνει την αίτηση για οικογενειακή επανένωση, υποχρεούται να εξετάσει τη συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρων 53 και 54 και να ζητήσει τη γνώμη:

- της οικείας αστυνομικής αρχής για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας, και
- της αρμόδιας ελληνικής προξενικής αρχής, με σκοπό τη διακρίβωση ύπαρξης της οικογενειακής σχέσης.

Οι ανωτέρω γνώμες παρέχονται εντός αποκλειστικής δίμηνης προθεσμίας, αφότου ζητηθούν.

Η Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας εξετάζει την αίτηση ως προς τη συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων.

Κατά την εξέταση της αίτησης για οικογενειακή επανένωση εκτιμάται ιδιαίτερως και το συμφέρον των ανηλικών τέκνων. Για παράδειγμα, σε περίπτωση επανένωσης με ανήλικο τέκνο το οποίο βρίσκεται στη χώρα προέλευσης, χωρίς την επίβλεψη του ετέρου γονέα, η αίτηση του συντηρούντος θα πρέπει να εξετάζεται κατά προτεραιότητα.

Ο Γ.Γ. της οικείας Περιφέρειας, αφού λάβει υπόψη τις ανωτέρω γνώμες, εκδίδει σχετική απόφαση, την οποία και διαβιβάζει στην οικεία ελληνική προξενική αρχή.

Εφόσον το αίτημα έχει γίνει δεκτό, χορηγεί στα μέλη της οικογένειας τις απαιτούμενες ειδικές θεωρήσεις εισόδου, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί απαγόρευσης εισόδου του άρθρου 8 του Ν.3386/05.

Επισημαίνουμε ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών υποχρεούνται να υποβάλουν τα σχετικά αιτήματα σε εύλογο χρόνο, ώστε οι υπηρεσίες να έχουν τη δυνατότητα να τα διεκπεραιώνουν εντός του ανωτέρω οριζόμενου χρόνου.

Ειδικά σε περιπτώσεις που αφορούν οικογενειακή επανένωση με ανήλικα τέκνα και προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα καταχρηστικών αιτημάτων, τα οποία έχουν παρατηρηθεί με την προϊσχύουσα νομοθεσία, δεδομένου ότι αυτά υποβάλλονταν σε χρόνο που το εναπομένον διάστημα πριν την ενηλικίωση τους ήταν πολύ μικρό, ως εύλογος χρόνος στη συγκεκριμένη περίπτωση θεωρείται το χρονικό διάστημα των εννέα μηνών, που είναι το μέγιστο διάστημα ολοκλήρωσης της σχετικής διαδικασίας.

Σε περιπτώσεις που τα τέκνα έχουν εισέλθει στη χώρα με θεώρηση εισόδου για οικογενειακή επανένωση και μέχρι την υποβολή της αίτησής τους για χορήγηση άδειας διαμονής έχουν ενηλικιωθεί, έχουν σε κάθε περίπτωση, δικαίωμα να λάβουν αυτοτελή άδεια διαμονής.

Σχετικά με τα άρθρα 56 -57

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής

Τα μέλη της οικογένειας του συντηρούντος, μετά την είσοδο τους στη Χώρα και πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, καταθέτουν αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του για χορήγηση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας. Κατά την εξέταση της αίτησης του παρόντος και του επόμενου άρθρου εκτιμάται ιδιαίτερως και το συμφέρον των ανηλικών τέκνων.

Για τα ανήλικα τέκνα η αίτηση υποβάλλεται από εκείνον που ασκεί τη γονική μέριμνα και τους χορηγείται ατομική άδεια διαμονής. Για την άδεια αυτή και μέχρι τη συμπλήρωση του δέκατου τέταρτου έτους ηλικίας του ανηλικού δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου.

Οι αιτούμενες άδειες διαμονής χορηγούνται με απόφαση του Γ.Γ. της οικείας Περιφέρειας.

Προσοχή: Η διαδικασία της οικογενειακής επανένωσης ολοκληρώνεται το αργότερο μέσα σε εννέα μήνες, αφότου υποβλήθηκε η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έγκριση της οικογενειακής επανένωσης. Σε περίπτωση παρέλευσης των εννέα μηνών χωρίς να έχει εκδοθεί η εν λόγω απόφαση, τόσο ο συντηρών, όσο και τα μέλη της οικογένειας, εφόσον έχουν εισέλθει στη χώρα, έχουν δικαίωμα προσφυγής.

Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής που χορηγείται στα μέλη της οικογένειας έχει ημερομηνία λήξεως αυτή της άδειας διαμονής του συντηρούντος. Κατά την ανανέωση, η άδεια διαμονής των μελών ακολουθεί την τύχη της άδειας διαμονής του συντηρούντος.

Το μέλος της οικογένειας, που επιθυμεί την ανανέωση της άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης υποχρεούται, πριν από τη λήξη της, να καταθέσει αίτηση στον δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του.

Κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής για οικογενειακή συνένωση και σε περίπτωση που ο συντηρών δεν πληροί την προϋπόθεση των επαρκών πόρων (χωρίς προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής), λαμβάνεται υπόψη και το εισόδημα των μελών της οικογένειας αυτού.

Σχετικά με το άρθρο 58 Ανάκληση άδειας διαμονής

Η άδεια διαμονής για οικογενειακή συνένωση ανακαλείται ή δεν χορηγείται ή δεν ανανεώνεται, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 75, και στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Ο συντηρών και τα μέλη της οικογένειας του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο.

(β) Διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του νόμου αυτού, προκειμένου ν' αποκτηθεί η άδεια διαμονής. Η οικογενειακή σχέση θεωρείται ότι έχει συναφθεί για το σκοπό αυτόν, ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των μελών της οικογένειας ή δεν υφίσταται δυνατότητα επικοινωνίας τους ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί θέματα που σχετίζονται με την προσωπική κατάσταση του ετέρου των συζύγων.

(γ) Η διαμονή του συντηρούντος τερματισθεί και το μέλος της οικογένειας δεν διαθέτει αυτοτελές δικαίωμα διαμονής.

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών & Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας σε επίπεδο Νομού, διενεργούν τους κατάλληλους σχετικούς ελέγχους μέσω προσωπικής συνέντευξης (τόσο κατά την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής όσο και κατά την ανανέωση αυτής). Έλεγχοι επίσης μπορούν να πραγματοποιούνται και στις περιπτώσεις που περιέρχεται στη γνώση τους πληροφόρηση η οποία μπορεί να δικαιολογήσει ανάκληση της άδειας διαμονής.

Προσοχή: Για τη μη χορήγηση άδειας διαμονής, την μη ανανέωση, ή την ανάκληση αυτής, ή την περίπτωση της λήψης μέτρων απομάκρυνσης του συντηρούντος ή μελών της οικογένειας του, θα πρέπει οι υπήκοοι τρίτων χωρών να καλούνται σε προηγούμενη ακρόαση, προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα κατωτέρω:

1. Ο χαρακτήρας και η σταθερότητα των οικογενειακών δεσμών του προσώπου (π.χ. αν υπάρχει ανήλικο τέκνο).
2. Η διάρκεια διαμονής του στη Χώρα.

3. Η ύπαρξη οικογενειακών, πολιτιστικών και κοινωνικών δεσμών με τη χώρα καταγωγής του (π.χ. αν εξαιτίας της διαμονής του στην Ελλάδα για ικανό χρονικό διάστημα, έχει πάψει πλέον να έχει ισχυρούς δεσμούς με τη χώρα καταγωγής του).

Σχετικά με το άρθρο 59

Δικαιώματα μελών οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας

Δικαιώματα:

Τα μέλη της οικογένειας έχουν αντίστοιχα δικαιώματα με τον συντηρούντα ως προς:

- Την πρόσβαση στην εκπαίδευση
- Την πρόσβαση στη μισθωτή εργασία και σε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα. Οι όροι και οι προϋποθέσεις της πρόσβασης αυτής κατά τους πρώτους δώδεκα μήνες από την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής για τα μέλη της οικογένειας, θα καθοριστεί με την Κοινή Υπουργική Απόφαση του άρθρου 90 § 1 ν.3386/2005.
- Την πρόσβαση στον επαγγελματικό προσανατολισμό, στη βασική και περαιτέρω κατάρτιση καθώς και στην επανακατάρτιση.

Προσοχή: σε κατόχους αδειών διαμονής για οικογενειακή επανένωση που παρέχουν εξαρτημένη εργασία, υπηρεσίες ή έργο ή ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, η σχετική έγκριση θα δίνεται μόνο για το νομό στον οποίο έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής στον συντηρούντα και στο μέλος της οικογένειας, δεδομένου ότι δεν νοείται οικογενειακή επανένωση με έναν εκ των συζύγων εκτός των ορίων του νομού, διότι θα αναιρείτο η προϋπόθεση της συγκατοίκησης.

Σχετικά με το άρθρο 60

Αυτοτελής άδεια διαμονής μελών οικογένειας

Πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά για λόγους οικογενειακής επανένωσης δικαιούνται να αποκτήσουν αυτοτελή άδεια διαμονής στην Ελλάδα υπό τις εξής προϋποθέσεις:

1. Παρέλευση πενταετίας από τη χορήγηση της αρχικής άδειας διαμονής για οικογενειακή συνένωση, με την προϋπόθεση ότι δεν έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για έναν από τους άλλους λόγους που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Προσοχή: οι κάτοχοι αδειών διαμονής για οικογενειακή επανένωση δεν επιτρέπεται να αλλάξουν κατηγορία άδειας διαμονής πριν την παρέλευση πενταετίας.

2. Ενηλικίωση
3. Θάνατος του συντηρούντος. Αυτοτελής άδεια διαμονής χορηγείται μόνο εφόσον τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στη Χώρα τουλάχιστον επί ένα έτος πριν το θάνατό του.
4. Σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή αποδεδειγμένης διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, αλλά με τις εξής προϋποθέσεις:
  - ο γάμος διήρκεσε τρία τουλάχιστον χρόνια πριν από την έναρξη της δίκης έκδοσης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή διακοπής της έγγαμης συμβίωσης. Επισημαίνεται ότι το ένα από τα τρία αυτά έτη θα πρέπει να έχει διανυθεί στην Ελλάδα,
  - να συντρέχουν ιδιαίτερες δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, κατά τη διάρκεια του γάμου.

Επισημαίνεται ότι, προκειμένου να διαπιστωθεί, εάν συντρέχει αποδεδειγμένη διακοπή της έγγαμης συμβίωσης, στοιχεία τα οποία τεκμηριώνουν την κατάσταση αυτή και οι Υπηρεσίες σας μπορούν να λαμβάνουν υπόψη είναι ιδίως

αγωγή διαζυγίου, μισθωτήριο κατοικίας από το οποίο εμφανίζεται ότι ο συντηρών δεν διαμένει πλέον με τα μέλη της οικογένειάς του ή υποβολή ξεχωριστής φορολογικής δήλωσης των δύο συζύγων. Τα ανωτέρω στοιχεία θα πρέπει να δηλώνονται από τους υπηκόους τρίτων χωρών στο

πλαίσιο της υποχρέωσης τους να ενημερώνουν τις αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης για κάθε μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας τους ή της προσωπικής τους κατάστασης.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει να δηλώνει τις ανωτέρω μεταβολές εντός μηνός.

Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος και περαιτέρω ανανέωσή της γίνεται σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν.3386/05.

Προσοχή: Το δικαίωμα διαμονής των ανήλικων τέκνων ακολουθεί την τύχη του δικαιώματος διαμονής του γονέα, στον οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλειά τους.

Για τα τέκνα που ενηλικιώνονται η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από ένα έτος και ανανεώνεται ανά έτος, σε κάθε περίπτωση όμως μέχρι το 21^ο έτος της ηλικίας τους.

Μετά τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας του, η ανανέωση επιτρέπεται για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στο ν.3386/05. Αν δεν ανανεωθεί η αυτοτελής άδεια διαμονής μέσα σε ένα έτος από την ημερομηνία λήξης της, τότε ο υπήκοος τρίτης χώρας είναι υποχρεωμένος να εγκαταλείψει τη Χώρα. Κατά το χρονικό διάστημα του ενός έτους από την ημερομηνία λήξης της αυτοτελούς άδειας διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν απελαύνεται.

Αν ο υπήκοος τρίτης χώρας ανανεώσει την αυτοτελή άδεια διαμονής για σπουδές, τότε μπορεί μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του, να την ανανεώσει σύμφωνα με τις προβλέψεις και τις προϋποθέσεις του ν. 3386/05.

Σχετικά με το άρθρο 60, παρ.5

Σύζυγοι επαναπατρισθέντος ή παλιννοστήσαντος ή ομογενούς

Στους συζύγους επαναπατρισθέντος ή παλιννοστήσαντος ή ομογενούς¹ που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, χορηγείται άδεια διαμονής, η οποία ισχύει για όσο χρονικό διάστημα έχει νομιμοποιηθεί η διαμονή του ετέρου των συζύγων.

Οι χήρες και τα ανήλικα τέκνα, εφόσον ο αποβιώσας σύζυγος ήταν επαναπατρισθείς ή παλιννοστήσας ή ομογενής λαμβάνουν αυτοτελή άδεια διαμονής, διάρκειας πέντε ετών.

Οι ανωτέρω άδειες διαμονής εκδίδονται με απόφαση του Γ.Γ. της Περιφέρειας και μπορούν να ανανεώνονται για ίσο χρονικό διάστημα.

Προσοχή: Η χορήγηση της ανωτέρω άδειας δεν υπόκειται στην καταβολή παραβόλου.

Υπενθυμίζουμε ότι με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/01, «οι ομογενείς που έχουν έλθει στην Ελλάδα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος με θεώρηση εισόδου και διαμένουν στη χώρα ανεξαρτήτως από το χρόνο λήξης του διαβατηρίου ή της θεώρησης εισόδου, μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια ή το ειδικό δελτίο ταυτότητας της παραγράφου 11 του ν. 2790/2000, υποβάλλοντας τη σχετική αίτηση στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, τηρούμενης της διαδικασίας της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου, εκτός από τη γνώμη της προξενικής αρχής.

Με την ίδια διαδικασία αποκτούν ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας γονείς ή τέκνα ομογενών που έχουν ήδη αποκτήσει ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας, οι οποίοι έρχονται στη χώρα. Με την υποβολή της αίτησης για κτήση ελληνικής ιθαγένειας ή για χορήγηση

¹ Εκτός των περιπτώσεων ομογενών προερχόμενων από Αλβανία, των οποίων η διαμονή και εργασία καθορίζεται με την αριθ. 4000/3/10-δ/13.5.2005 (ΦΕΚ 646 Β'/13.5.05) Κ.Υ.Α. περί «Παραμονής και εργασίας ομογενών από Αλβανία».

του ειδικού δελτίου ταυτότητας κατά τα ανωτέρω, η οποία συνοδεύεται από σημείωμα δακτυλοσκόπησης, χορηγείται στον αιτούντα βεβαίωση εξαμηνιαίας διάρκειας που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρόνο μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης και η οποία επέχει θέση άδειας παραμονής και εργασίας. Στους αλλογενείς συζύγους των παραπάνω χορηγείται προσωρινή άδεια παραμονής ισόχρονης διάρκειας».

Κατόπιν των ανωτέρω, θεωρούμε σκόπιμο να διευκρινίσουμε ότι οι άδειες διαμονής που χορηγούνται βάσει των διατάξεων του παρόντος αφορούν:

- α) Σε αλλογενείς συζύγους ομογενών, οι οποίοι θα πρέπει είναι κάτοχοι ειδικής θεώρησης εισόδου, προκειμένου να εισέλθουν στην ελληνική επικράτεια και
- β) Σε αλλογενείς συζύγους υπηκόων τρίτων χωρών, των οποίων δεν έχει κριθεί ακόμη είτε η ομογενειακή ιδιότητα, είτε η ελληνική ιθαγένεια και διαμένουν ήδη στη χώρα με άδεια διαμονής.

Κατά συνέπεια, γίνεται σαφές ότι στη δεύτερη περίπτωση, αλλογενείς σύζυγοι που βρίσκονται στην αλλοδαπή δεν μπορούν να εισέλθουν στη χώρα, δεδομένου ότι το σχετικό αίτημα για απόκτηση της ομογενειακής ιδιότητας ή ελληνικής ιθαγένειας του ετέρου των συζύγων δεν έχει ακόμη κριθεί. Ως εκ τούτου, η εν λόγω ρύθμιση αφορά μόνο στην αντιμετώπιση των ήδη διαμενόντων στη χώρα.

Όσον αφορά στις χήρες και τα ανήλικα τέκνα των οποίων ο αποβιώσας σύζυγος ήταν επαναπατρισθείς ή παλιννοστήσας ή ομογενής θα λαμβάνουν αυτοτελή άδεια διαμονής, διάρκειας πέντε ετών εφόσον είχαν αδειοδοτηθεί κατά το παρελθόν ως σύζυγοι επαναπατρισθέντος ή παλιννοστήσαντος ή ομογενούς.

Κατά τα λοιπά, ισχύουν, κατά αναλογική εφαρμογή, τα αναφερόμενα στις διατάξεις των άρθρων 54, 59 και 60.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΥΠΗΚΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΑ Η ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε.

Σχετικά με το άρθρο 61

Δελτίο διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε.

Με τα άρθρα 61, 62, 63, 64 καθορίζεται το δικαίωμα διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ορισμοί

Ως μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κ-μ της Ε.Ε. νοούνται:

α. οι σύζυγοι

β. τα τέκνα Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους – μέλους της Ε.Ε. ή του ετέρου των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των υιοθετημένων τέκνων αυτών, εφόσον συντηρούνται από αυτόν.

γ. οι απευθείας ανιόντες του Έλληνα ή πολίτη άλλου κ-μ της Ε.Ε. και του ετέρου των συζύγων, εφόσον συντηρούνται από αυτόν.

Προσοχή: Εφόσον πρόκειται για πολίτη άλλου κ-μ της Ε.Ε., που διαμένει στη Χώρα για λόγους σπουδών, ως μέλη της οικογένειάς του νοούνται μόνον οι σύζυγοι και τα συντηρούμενα τέκνα.

Στα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κ-μ της Ε.Ε. τα οποία είναι υπήκοοι τρίτων χωρών και επιθυμούν να διαμείνουν μαζί του, εφόσον αυτός διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και η διάρκεια της διαμονής τους υπερβαίνει τους 3 μήνες, χορηγείται «Δελτίο διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κ-μ της Ε.Ε.»

Το μέλος της οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. που επιθυμεί τη χορήγηση Δελτίου Διαμονής οφείλει να καταθέσει αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του σε διάστημα τριών μηνών από την ημερομηνία άφιξης του στη Χώρα, εφόσον:

- αποδεικνύει εγγράφως την οικογενειακή του σχέση με αυτόν.
- αποδεικνύει τη νόμιμη διαμονή του πολίτη αυτού στην Ελλάδα, σε περίπτωση που πρόκειται για πολίτη της Ε.Ε.
- στις ανωτέρω περιπτώσεις β και γ αποδεικνύει ότι συντηρείται από αυτόν.

Ο σχετικός φάκελος διαβιβάζεται, εντός δεκαπέντε ημερών, στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας.

Ο Γ.Γ. της Περιφέρειας ζητά τη γνώμη της οικείας αστυνομικής αρχής για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις χορηγείται «Δελτίο διαμονής Έλληνα ή πολίτη άλλου κ-μ της Ε.Ε.» το οποίο είναι ατομικό, το αργότερο μέσα σε έξι μήνες, αφότου υποβληθεί η σχετική αίτηση.

Προσοχή: στις περιπτώσεις β και γ, ο Έλληνας ή πολίτης της Ε.Ε. υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι αναλαμβάνει τα έξοδα συντήρησης και διαβίωσης των εν λόγω μελών και ότι συνοικούν μαζί του.

Ειδικά για την περίπτωση β, η έννοια του συντηρούμενου σχετίζεται, κατά κανόνα, με την ιδιότητα του άγαμου. Παράταυτα, δεν αποκλείεται, καίτοι πρόκειται περί εγγάμου να εξακολουθεί να είναι συντηρούμενο τέκνο, λόγω συνδρομής ειδικών λόγων (π.χ. αναπηρία, προβλήματα υγείας) οι οποίοι θα πρέπει να εξειδικεύονται και να αποδεικνύονται.

Σε περιπτώσεις τέκνων άνω του 21^{ου} έτους που ήδη διαμένουν νόμιμα στη χώρα και δεν συντηρούνται από τον Έλληνα ή Πολίτη άλλου κράτους –μέλους της Ε.Ε., αυτά θα ανανεώνουν την άδεια διαμονής τους για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στα οικεία άρθρα του ν. 3386/2005.

Προσοχή: Εάν υπάρχουν σχετικές σοβαρές ενδείξεις, ζητείται από τις αρμόδιες αρχές να υποβληθεί ο ενδιαφερόμενος σε δωρεάν ιατρικές εξετάσεις, προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι δεν πάσχει από ασθένειες που προβλέπονται από την Π.Ο.Υ., καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες δικαιολογούν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας.

Σε περίπτωση που εγείρονται αμφιβολίες για την ισχύ του γάμου του υπηκόου τρίτης χώρας με Έλληνα πολίτη ή πολίτη χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας προβαίνει στους αναγκαίους ελέγχους, για να διαπιστώσει αν ο γάμος τελέστηκε με κύριο σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του ν.3386/05, προκειμένου ο υπήκοος τρίτης χώρας να αποκτήσει την δελτίο διαμονής.

Σας επισημαίνουμε, ότι κατά την ανανέωση άδειας διαμονής συζύγων Ελλήνων που έχει εκδοθεί από άλλη αρχή, δεν απαιτείται παραπομπή στην γνωμοδοτική Επιτροπή Μετανάστευσης του άρθρου 13 του ν.3386/05, ιδίως όταν από την εξέταση του φακέλου προκύπτει καταφανώς ότι ο γάμος είναι πραγματικός και δεν τελέστηκε με σκοπό την καταστρατήγηση του νόμου.

Στοιχεία τα οποία τεκμηριώνουν την κατάσταση αυτή είναι η απόκτηση τέκνων, η διάρκεια του γάμου, η ύπαρξη σημαντικών περιουσιακών στοιχείων του υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα, η επαγγελματική κατάσταση του Έλληνα συζύγου, κλπ.

Το δελτίο διαμονής έχει πενταετή διάρκεια ή την προβλεπόμενη περίοδο διαμονής του πολίτη κ-μ της Ε.Ε. Όσοι κατέχουν τέτοιο δελτίο διαμονής έχουν το δικαίωμα να εργαστούν.

Προσοχή: Στην περίπτωση των συντηρούμενων τέκνων και ανιόντων, το Δελτίο διαμονής που χορηγείται είναι ισόχρονο με την άδεια διαμονής ή το Δελτίο διαμονής του υπηκόου τρίτης χώρας-συζύγου Έλληνα ή πολίτη Ε.Ε., μπορεί να ανανεώνεται αυτοδίκαια για ισόχρονο διάστημα και δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Σχετικά με το άρθρο 61, παρ.5

Ανάκληση «Δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κ-μ της ΕΕ»

Το Δελτίο Διαμονής δεν χορηγείται, ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται εφόσον:

α. Ο Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους-μέλους της Ε.Ε. και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο.

β. Διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με κύριο σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του νόμου αυτού, προκειμένου ν' αποκτηθεί το Δελτίο Διαμονής ή Μόνιμης Διαμονής. Η οικογενειακή σχέση θεωρείται ότι έχει συναφθεί για το σκοπό αυτόν ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των μελών της οικογένειας ή δεν υφίσταται δυνατότητα επικοινωνίας τους ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί στοιχεία της ταυτότητας του ετέρου συζύγου. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται και στη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

γ. συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 75 του Ν. 3386/05, δηλαδή:

- Δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις του νόμου αυτού
- Αποδειχθεί με δικαστική απόφαση ή προκύπτει από αμετάκλητο βούλευμα του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου, ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα, ή ότι διαπράχθηκε με οποιοδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα.

Προσοχή: σε περιπτώσεις που κατά τη διάρκεια ισχύος του δελτίου διαμονής συζύγου Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε.

ή κατά την ανανέωση αυτού, διαπιστώνεται ότι έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο, τα σχετικά αιτήματα θα πρέπει να απορρίπτονται, εκτός εάν οι δύο σύζυγοι βρίσκονται σε διάσταση και υφίσταται σχετική αγωγή διαζυγίου, όποτε σε αυτή την περίπτωση θεωρούμε ότι δεν θα πρέπει να προβείτε σε ανάκληση του δελτίου διαμονής ή σε απόρριψη του αιτήματος ανανέωσης, πριν την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής Απόφασης για τη λύση του γάμου (άρθρο 1438 ΑΚ), δεδομένου ότι μέχρι την έκδοση της προαναφερθείσας ο γάμος εξακολουθεί να παράγει τα έννομα αποτελέσματά του.

Επισημαίνουμε ότι προς αποφυγή επιβολής δυσμενών διοικητικών πράξεων, οι οποίες είχαν παρατηρηθεί στο πλαίσιο εφαρμογής του προϊσχύσαντος νομοθετικού πλαισίου λόγω μη έγκαιρης δήλωσης της μεταβολής της προσωπικής κατάστασης των υπηκόων τρίτων χωρών, οι υπηρεσίες σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τους ενημερώνουν ότι οφείλουν να δηλώνουν τις ανωτέρω μεταβολές εντός μηνός αφότου συμβεί το αντίστοιχο γεγονός.

Υπογραμμίζεται ότι όλες οι ανωτέρω περιπτώσεις εξετάζονται από την γνωμοδοτική Επιτροπή Μετανάστευσης του άρθρου 13, η οποία κρίνει και σχηματίζει γνώμη, συνεκτιμώντας κάθε φορά τα πραγματικά γεγονότα, προκειμένου να διαπιστώσει εάν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.

Σχετικά με το άρθρο 62

Προϋποθέσεις διατήρησης δικαιώματος διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών, μελών οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε.

Το άρθρο 62 του Ν. 3386/05 αναφέρει τους όρους και τις προϋποθέσεις διατήρησης του δικαιώματος διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κ-μ της Ε.Ε. Το δικαίωμα αυτό διατηρείται (είναι προσωποπαγές για τα μέλη οικογένειας που το έχουν αποκτήσει), με τις εξής προϋποθέσεις:

- α. Ο Έλληνας ή πολίτης άλλου κ-μ της Ε.Ε. αποβιώσει και τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στην Ελλάδα επί ένα έτος τουλάχιστον πριν από το θάνατό του.
- β. Εκδοθεί απόφαση διαζυγίου και ο γάμος διήρκεσε τρία τουλάχιστον έτη, εκ των οποίων το ένα έτος στην Ελλάδα ή η επιμέλεια των τέκνων έχει ανατεθεί νομίμως σ' έναν από τους συζύγους που είναι υπήκοος τρίτης χώρας.
- γ. Συντρέχουν ιδιαίτερες δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, ενόσω υφίστατο ο γάμος.
- δ. Ο ένας των συζύγων απολαύει νομίμως του δικαιώματος επικοινωνίας με ανήλικο τέκνο, υπό τον όρο ότι από τη σχετική δικαστική απόφαση ή την έγγραφη συμφωνία των συζύγων προκύπτει ότι οι επισκέψεις πρέπει να πραγματοποιούνται στην Ελλάδα και για όσο διάστημα απαιτείται.

Προσοχή:

Το δικαίωμα αυτό της διαμονής (και πριν γίνει δικαίωμα μόνιμης διαμονής με βάση το άρθρο 63) εξακολουθεί υπό την προϋπόθεση ότι τα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κ-μ της Ε.Ε. αποδεικνύουν πως έχουν εισόδημα από ασκούμενη δραστηριότητα στη Χώρα ή διαθέτουν επαρκείς πόρους για τους ίδιους και τα μέλη της οικογένειάς τους, ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διάρκεια της διαμονής τους το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και να έχουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθενείας.

Σε περίπτωση που ο Έλληνας ή πολίτης άλλου κ-μ της Ε.Ε. αναχωρήσει από τη Χώρα ή αποβιώσει, τα τέκνα και ένας των συζύγων, ο οποίος έχει την επιμέλειά τους, διατηρούν το δικαίωμα διαμονής, εφόσον τα τέκνα είναι εγγεγραμμένα σε εκπαιδευτικό ίδρυμα και για όσο χρόνο υπολείπεται μέχρι την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών, τον οποίο παρακολουθούν.

Προσοχή: οι ανωτέρω κατηγορίες μελών οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κ-μ της Ε.Ε. έχουν το δικαίωμα μόνιμης διαμονής μετά τη πάροδο πέντε ετών νόμιμης διαμονής στη Χώρα.

Σχετικά με το άρθρο 63

Δελτίο μόνιμης διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους μέλους της Ε. Ε.

Τα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κ-μ της Ε.Ε., τα οποία διαμένουν νομίμως στη Χώρα με τον Έλληνα ή πολίτη άλλου κ-μ της ΕΕ, για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών, έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στη Χώρα.

Προσοχή: στις περιπτώσεις που αναγνωριστεί στον πολίτη άλλου κ-μ της Ε.Ε. δικαίωμα μόνιμης διαμονής πριν από τη συμπλήρωση συνεχούς διαστήματος πέντε ετών, τα μέλη της οικογένειας που διαμένουν μαζί του αποκτούν και αυτά δικαίωμα μόνιμης διαμονής.

Το «Δελτίο μόνιμης διαμονής Έλληνα ή πολίτη άλλου κ-μ της Ε.Ε.» χορηγείται με απόφαση του Γ.Γ. της Περιφέρειας και ανανεώνεται αυτοδικαίως ανά δεκαετία. Οι κάτοχοί του έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Προσοχή: αν ο ενδιαφερόμενος απουσιάζει από τη χώρα για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα έτη, δεν θίγεται η ισχύς του Δελτίου μόνιμης διαμονής.

Σε περίπτωση που ο πολίτης άλλου κ-μ της Ε.Ε. απεβίωσε, ενόσω ακόμη εργαζόταν, αλλά πριν αποκτήσει το καθεστώς μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα δυνάμει της παρ. 2, τα μέλη της οικογένειάς του που διέμεναν μαζί του στη Χώρα, έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα, υπό την προϋπόθεση ότι:

- α. Ο πολίτης άλλου κ-μ της Ε.Ε. είχε διαμείνει στη Χώρα μέχρι το χρόνο του θανάτου του επί δύο συνεχή έτη ή
- β. Ο θάνατός του οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια.

Σχετικά με το άρθρο 64

Γενικές διατάξεις περί Δελτίων Διαμονής υπηκόων τρίτης χώρας, μελών οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κ-μ της Ε.Ε.

Η ισχύς του Δελτίου Διαμονής, καθώς και το αδιάλειπτο της διαμονής, δεν θίγονται από προσωρινές απουσίες που δεν υπερβαίνουν τους έξι μήνες ετησίως ούτε από απουσίες μεγαλύτερης διάρκειας για την εκπλήρωση υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας ή από απουσία δώδεκα συνεχόμενων μηνών κατ' ανώτατο όριο για σοβαρούς λόγους, ιδίως εγκυμοσύνης και μητρότητας, σοβαρής ασθένειας, σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης ή μετακίνησης σε άλλο κ-μ της Ε.Ε. ή τρίτη χώρα.

Προσοχή: Η έκδοση του Δελτίου διαμονής και του Δελτίου μόνιμης διαμονής δεν υπόκειται σε καταβολή παραβόλου.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΠΙ ΜΑΚΡΟΝ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΟΣ

Σχετικά με τα άρθρα 67-69 και αρ. 91 § 1

Στόχος των ανωτέρω άρθρων είναι να θέσει τις βασικές προϋποθέσεις και κριτήρια για την απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος, όπως αυτή διαμορφώνεται βάσει της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της ΕΕ «σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες».

Δικαίωμα να αποκτήσει την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος έχει κάθε ενήλικος υπήκοος τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα κατά τα πέντε τελευταία έτη.

Το εν λόγω δικαίωμα έχει προσωποπαγή χαρακτήρα, ως εκ τούτου αφενός οι προϋποθέσεις για την απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος θα πρέπει να πληρούνται στο πρόσωπο του συγκεκριμένου υπηκόου τρίτης χώρας και αφετέρου επωφελείται ο ίδιος προσωπικά κάθε δικαίωμα και υποχρέωση που απορρέουν από την αυτήν ιδιότητα. Δεν υφίσταται δυνατότητα μεταβίβασης του εν λόγω δικαιώματος.

Προσοχή: Η πενταετής νόμιμη διαμονή στη χώρα υπολογίζεται από την απόκτηση άδειας διαμονής σύμφωνα με το ν. 2910/01 (άρθρο 91 § 1 του ν. 3386/05).

Από το πεδίο εφαρμογής εξαιρούνται:

- Οι κάτοχοι άδειας διαμονής για σπουδές, απόκτηση ιατρικής ειδικότητας, και επαγγελματική κατάρτιση
- Οι κάτοχοι άδειας διαμονής, η οποία από τη φύση της έχει προσωρινό χαρακτήρα. Ενδεικτικά αναφέρονται οι περιπτώσεις:
  - ο Άρθρο 16 (εποχιακή εργασία υπηκόων τρίτων χωρών)
  - ο Άρθρο 18 (υπήκοοι τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ, με σκοπό την παροχή υπηρεσίας)
  - ο Άρθρο 19 (υπήκοοι τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, με σκοπό την παροχή υπηρεσίας)
  - ο Άρθρο 20 § 5 (είσοδος με σκοπό την προετοιμασία σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις αθλητών, των προπονητών και του λοιπού εξειδικευμένου προσωπικού που τους συνοδεύει) κ.λ.π.
- Οι υπαγόμενοι στο καθεστώς της Σύμβασης της Βιέννης του 1961 για τις διπλωματικές σχέσεις (διπλωμάτες, διπλωματικοί υπάλληλοι κ.λ.π.) και στη Σύμβαση της Βιέννης του 1963 για τις προξενικές σχέσεις (πρόξενοι, υπάλληλοι προξενείων κ.λ.π.).

Για να αποκτήσει ο υπήκοος τρίτης χώρας την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος θα πρέπει να συντρέχουν, σωρευτικά, οι εξής προϋποθέσεις:

- Να είναι ενήλικος
- Να έχει συμπληρώσει πέντε έτη συνεχούς, νόμιμης διαμονής στη χώρα
- Να διαθέτει, για τον ίδιο και τα εξαρτώμενα μέλη της οικογένειάς του, σταθερούς και τακτικούς πόρους
- Να διαθέτει, για τον ίδιο και τα εξαρτώμενα μέλη της οικογένειάς του, πλήρη ασφάλιση ασθενείας
- Να διαθέτει κατάλυμα που να πληροί τις προδιαγραφές υγιεινής
- Να συντρέχουν στο πρόσωπό του, σωρευτικά, τα κατωτέρω κριτήρια ένταξης:
  - Επαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας
  - Γνώση των στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού

Για τον καθορισμό των φορέων και της διαδικασίας πιστοποίησης της επάρκειας της γνώσης της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού θα εκδοθεί σχετική Απόφαση Υπουργών ΕΣΔΔΑ και Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων.

Για τη διαπίστωση της συνδρομής των ανωτέρω κριτηρίων συγκαλείται η Γνωμοδοτική Επιτροπή του άρθρου 13 του Ν. 3386/2005, η οποία, για το σκοπό αυτό, συμπληρώνεται με δύο επιπλέον μέλη, με την ιδιότητα των καθηγητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και υποδεικνύονται από τον Διευθυντή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του νομού.

Προσοχή: το πλήρες πλαίσιο για την απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος (δικαιολογητικά, διαδικασία διαπίστωσης της ιδιότητας, θέματα που αφορούν στην ανάκληση ή απώλεια της ιδιότητας, δικαιώματα που απορρέουν από την απόκτηση αυτής, κινητικότητα, προστασία από την απέλαση) θα καθορισθεί με Προεδρικό Διάταγμα, βάσει σχετικής εξουσιοδότησης που δίνεται με το άρθρο 69 του ν. 3386/05.

ΟΛΙΓΟΗΜΕΡΗ ΔΙΑΜΟΝΗ

Σχετικά με το άρθρο 70

Είσοδος υπηκόων τρίτων χωρών για ολιγοήμερη διαμονή

Στόχος του άρθρου είναι να καθορίσει το καθεστώς διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα με σκοπό να διαμείνουν για το χρόνο που ισχύει η θεώρηση εισόδου τους ή για διάστημα τριών μηνών, εάν πρόκειται για υπήκοο τρίτης χώρας στον οποίο επιτρέπεται η είσοδος χωρίς προξενική θεώρηση.

Αρμόδιες αρχές για τη δήλωση της παρουσίας των εν λόγω προσώπων στο έδαφος της χώρας, καθώς και για τη χορήγηση των αντίστοιχων θεωρήσεων εισόδου, όταν απαιτούνται, είναι οι ελληνικές διπλωματικές ή προξενικές αρχές στη χώρα από την οποία ο ενδιαφερόμενος ζητά να εισέλθει στην Ελλάδα ή οι ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις.

Παράταση του χρόνου διαμονής μέχρι έξι μήνες μπορεί να χορηγηθεί σε υπήκοο τρίτης χώρας για λόγους εξαιρετικούς, ιδιαίτερα λόγω ανωτέρας βίας, ανθρωπιστικών, επαγγελματικών ή σοβαρών προσωπικών λόγων, εφόσον διαθέτει επαρκείς πόρους διαβίωσης. Η αίτηση υποβάλλεται, πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου ή του ελεύθερου χρόνου διαμονής, στην αστυνομική αρχή του τόπου διαμονής και καταχωρίζεται στο διαβατήριό του υπό μορφή σχετικής σφραγίδας.

Τέλος, απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης θα καθορίσει το ύψος του απαιτούμενου συναλλάγματος για κάθε ημέρα διαμονής του υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα. Με όμοια απόφαση είναι δυνατή η αναπροσαρμογή του.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΗΚΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Σχετικά με το άρθρο 71

Δικαιώματα

Ο ν. 3386/2005 θεσπίζει σειρά δικαιωμάτων των αλλοδαπών όπως:

1. Υποχρεωτική ασφάλιση, με τους ίδιους όρους όπως οι Έλληνες εργαζόμενοι.
2. Οι αλλοδαποί υπάγονται στις ρυθμίσεις του ν. δ. 57/1973 για την κοινωνική προστασία, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
3. Αυτεπάγγελτα δίδονται στο εξής οι πράξεις ρατσισμού και ξενοφοβίας που προβλέπονται και τιμωρούνται από τα άρθρα 1, 2 και 3 του Ν. 927/1979.
4. Ενημέρωση των αλλοδαπών κρατούμενων σε γλώσσα προσβάσιμη από αυτούς για όλα τα θέματα που τους αφορούν, ιδίως σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, την επαφή τους με τα δικαστήρια και τους δικηγόρους. Ωστόσο ερμηνευτικά προκύπτει ότι η διοίκηση πρέπει να φροντίζει γενικότερα για την ενημέρωση των αλλοδαπών σε προσβάσιμη από αυτούς γλώσσα, χωρίς όμως να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι υφίσταται επίσημη γλώσσα στην Ελλάδα και αυτή είναι η ελληνική. Αυτό σημαίνει ότι α) το πάσης φύσεως ενημερωτικό υλικό και η προφορική επικοινωνία θα πρέπει να είναι κατά το δυνατόν προσιτές στους αλλοδαπούς, αλλά β) η γραπτή επικοινωνία διοίκησης – αλλοδαπού θα πρέπει να διεξάγεται στην Ελληνική γλώσσα, με παροχή σχετικής βοήθειας από τα στελέχη της διοίκησης που υποδέχονται τους αλλοδαπούς.

Σχετικά με το άρθρο 72

Πρόσβαση των ανήλικων υπηκόων τρίτων χωρών στην εκπαίδευση

Ανήλικοι υπήκοοι τρίτων χωρών, που διαμένουν στην Ελληνική Επικράτεια, υπάγονται στην υποχρεωτική σχολική φοίτηση, όπως και οι ημεδαποί. Υπήκοοι τρίτων χωρών, που έχουν αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα, έχουν πρόσβαση στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, όπως και οι ημεδαποί.

Για την εγγραφή ανήλικων υπηκόων τρίτων χωρών στα δημόσια σχολεία απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία και τέκνα υπηκόων τρίτων χωρών, εφόσον:

- α. Προστατεύονται από το ελληνικό κράτος με την ιδιότητα του πρόσφυγα και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών.
- β. Προέρχονται από περιοχές, στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση.
- γ. Έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση ασύλου.
- δ. Είναι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμιστεί η νόμιμη διαμονή τους σε αυτήν.

Απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων θα ρυθμίσει:

- τους όρους και τις προϋποθέσεις αναγνώρισης τίτλων σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αποκτήθηκαν στη Χώρα προέλευσης,
- τις προϋποθέσεις κατάταξης σε βαθμίδες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και εγγραφής μαθητών, οι οποίοι είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, στα δημόσια σχολεία,
- θέματα προαιρετικής διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας και πολιτισμού εκεί όπου υπάρχει ικανός αριθμός μαθητών που ενδιαφέρονται, στο πλαίσιο των ενισχυτικών δράσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
- την εργασιακή σχέση και τα προσόντα των εκπαιδευτικών που θα διδάσκουν τη μητρική γλώσσα και τα στοιχεία πολιτισμού της Χώρας προέλευσης τους.

Σχετικά με το άρθρο 73 Υποχρεώσεις

Για κάθε διαδικαστική ενέργεια, οι υπήκοοι τρίτων χωρών μπορεί να εκπροσωπούνται από πληρεξούσιο δικηγόρο πλην των περιπτώσεων υποβολής αίτησης για την έκδοση της αρχικής άδειας διαμονής, καθώς και κατά την ανανέωση αυτής, όπου απαιτείται ρητά η αυτοπρόσωπη εμφάνισή τους. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν μπορούν να εκπροσωπηθούν από πληρεξούσιο δικηγόρο, δεν αποκλείεται όμως να συμπαρίστανται μ' αυτόν. Αντίθετα, κατά το στάδιο της επίδοσης της άδειας διαμονής, καθώς και σε περίπτωση αναζήτησης της πορείας της υπόθεσης μπορεί να γίνει δια πληρεξούσιου, εφόσον προσκομίζεται έγγραφο πληρεξούσιο με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος από αστυνομική αρχή.

Προσοχή: επισημαίνεται ότι επίδοση οποιουδήποτε εγγράφου ή δικαιολογητικών για τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής, με δικαστικό επιμελητή ή τηλεομοιοτυπία, δεν είναι επιτρεπτή.

Επίσης, οι υπήκοοι τρίτων χωρών που έχουν λάβει άδεια διαμονής υποχρεούνται να δηλώσουν στις αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης:

- Κάθε μεταβολή της διεύθυνσης της κατοικίας τους. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση αυτή, οι υπήκοοι τρίτων χωρών υποχρεούνται να δηλώσουν τη μεταβολή αυτή και στο οικείο αστυνομικό τμήμα.
- Κάθε αλλαγή της αστικής και δημοτικής τους κατάστασης. Τέτοιες αλλαγές είναι η αλλαγή ιθαγένειας, η σύναψη, λύση ή ακύρωση γάμου, η γέννηση τέκνου, η απώλεια διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου, η απώλεια άδειας διαμονής, κλπ.
- Κάθε αλλαγή στις εργασιακές τους σχέσεις. Ιδιαίτερα, τη λύση της σύμβασης εργασίας και τη σύναψη νέας, ή την αλλαγή του τύπου της. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η σχέση εργασίας, κάθε είδους, είναι ο λόγος χορήγησης της άδειας διαμονής, θα πρέπει να τηρείται στον ατομικό φάκελο του ενδιαφερόμενου αντίγραφο της σχετικής σύμβασης.

Σημειώνεται ότι οι παραπάνω δηλώσεις γίνονται μέσα σε ένα μήνα αφότου συμβεί το αντίστοιχο γεγονός.

Επίσης, οι υπήκοοι τρίτων χωρών οφείλουν να αναχωρήσουν αμέσως και χωρίς ιδιαίτερη ειδοποίηση από τη χώρα μόλις λήξει η άδεια διαμονής τους, εκτός εάν εν τω μεταξύ έχουν υποβάλει αίτηση για την ανανέωσή της και τους έχει χορηγηθεί η βεβαίωση των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 11 του νόμου 3386/05.

Υπήκοος τρίτης χώρας, στον οποίο δεν εγκρίθηκε η χορήγηση άδειας διαμονής ή η ανανέωση της, καθώς και στην περίπτωση ανάκλησης της άδειας, υποχρεούται να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος χωρίς άλλες διατυπώσεις.

Τέλος, υπήκοος τρίτης χώρας, που παραμένει στη Χώρα για χρονικό διάστημα μέχρι τριάντα ημερών από τη λήξη της άδειας διαμονής του ή παραβιάζει, για το ίδιο χρονικό διάστημα, τη διάρκεια του αναγραφόμενου στην κατεχόμενη θεώρηση εισόδου ή του δικαιούμενου ελεύθερου χρόνου διαμονής του, καθώς και την προβλεπόμενη στην ομοίομορφη θεώρηση SCHENGEN διάρκεια διαμονής ή το δικαιούμενο ελεύθερο χρόνο διαμονής του στον Ενιαίο Χώρο, υποχρεούται κατά την αναχώρηση να καταβάλει το τετραπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για άδεια διαμονής ετήσιας διάρκειας. Εάν ο χρόνος της παράνομης διαμονής είναι μεγαλύτερος των τριάντα ημερών, υποχρεούται να καταβάλει το οκταπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για ετήσια άδεια διαμονής.

Η διαδικασία βεβαίωσης και καταβολής του ανωτέρω προστίμου καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών ΕΣΔΔΑ, Οικονομίας και Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης. Εξαιρούνται από την επιβολή προστίμων οι ανήλικοι και όσοι έχουν την ιδιότητα του ομογενούς.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ – ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ – ΑΠΕΛΑΣΗ

Σχετικά με το άρθρο 74

Περιορισμοί στην κίνηση και εγκατάσταση υπηκόων τρίτων χωρών

Οι διατάξεις του άρθρου 74 του ν. 3386/05 ορίζουν ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών, που διαμένουν νομίμως στην Ελλάδα, έχουν, κατ' αρχήν, ελευθερία κίνησης και εγκατάστασης στο σύνολο της Επικράτειας. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται, ύστερα από πρόταση των Υπουργών ΕΣΔΔΑ, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης μπορεί να απαγορεύεται, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, η εγκατάστασή τους σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές της Χώρας.

Σχετικά με το άρθρο 75

Ειδικές ρυθμίσεις

Οι διατάξεις του άρθρου 75 καθορίζουν τις περιπτώσεις στις οποίες δεν χορηγείται ή δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται η άδεια διαμονής και την εξαίρεση προσφυγής κατά πράξεων του Γ.Γ της Περιφέρειας που εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του ν. 3386/05.

Η αίτηση για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής απορρίπτεται ή δεν ανανεώνεται και η άδεια διαμονής ανακαλείται εφόσον:

- Στο πρόσωπο του υπηκόου τρίτης χώρας δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις που θέτουν οι διατάξεις του ν.3386/05 για χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής αντίστοιχα.
- Αποδειχθεί με δικαστική απόφαση ή προκύπτει από αμετάκλητο βούλευμα του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή ότι διαπράχθηκε με οποιονδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παρόμοια μέσα.

Επισημαίνεται ότι η απόρριψη αίτησης χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής και η ανάκληση της άδειας διαμονής γίνεται με απόφαση του Γ.Γ. της οικείας Περιφέρειας και πρέπει να κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο με αποδεικτικό επίδοσης.

Για την άσκηση προσφυγής κατά πράξεων του Γ.Γ. της Περιφέρειας, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του ν.3386/05, δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2503/97 (ΦΕΚ 107 Α'), κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (ΦΕΚ 97 Α'). Αυτό σημαίνει ότι οι πράξεις του Γ.Γ., που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του νόμου 3386/05, μπορούν να προσβληθούν μόνο στα διοικητικά πρωτοδικεία.

Σχετικά με τα άρθρα 76-80 και 82

Θέματα που αφορούν τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία διοικητικής απέλασης (προσφυγή κατά της διοικητικής απέλασης, αναστολή απέλασης, προστασία από απέλαση, δαπάνες απέλασης), καθώς και θέματα καταλόγου ανεπιθύμητων αλλοδαπών αποτελούν αρμοδιότητα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

Σχετικά με το άρθρο 81

Ειδικοί χώροι παραμονής αλλοδαπών

Οι χώροι κράτησης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο αφορούν σε αλλοδαπούς που ενώ βρίσκονταν νόμιμα στην Ελλάδα ενέπεσαν στο ρυθμιστικό πεδίο της παρ.3 του άρθρου 76 του ν.3386/05 είτε γιατί καταδικάστηκαν για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στην περίπτωση (α) της ως άνω παραγράφου, είτε γιατί έχουν παραβιάσει τις διατάξεις του ν.3386/05, είτε γιατί η

παρουσία τους στο ελληνικό έδαφος είναι επικίνδυνη για τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια της χώρας ή για τη δημόσια υγεία.

Εφόσον οι ανωτέρω αλλοδαποί, εκ των εν γένει περιστάσεων, κριθούν ως ύποπτοι φυγής ή επικίνδυνοι για τη δημόσια τάξη, τότε κρατούνται στην οικεία αστυνομική αρχή. Μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες απέλασης τους, μπορεί να ενεργοποιηθεί η διαδικασία του παρόντος για την παραμονή των αλλοδαπών σε ειδικούς χώρους, που προβλέπει τη δημιουργία ειδικών χώρων κράτησης οι οποίοι ιδρύονται με απόφαση των Υπουργών ΕΣΔΔΑ, Οικονομίας και Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δημόσιας Τάξης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές και οι όροι λειτουργίας των χώρων αυτών. Την ευθύνη της φύλαξης των ειδικών χώρων έχει η Ελληνική Αστυνομία.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η φύλαξη λαθρομεταναστών στη χώρα γίνεται σύμφωνα με τα σχέδια «Ποσειδώνιο» και «Βαλκάνιο» σε κέντρα προσωρινής διαμονής λαθρομεταναστών, την αρμοδιότητα για τη λειτουργία των οποίων έχουν οι κατά τόπους Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Σχετικά με το άρθρο 83

Παράνομη είσοδος και έξοδος από τη χώρα

Ο υπήκοος τρίτης χώρας, που εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ.

Στην περίπτωση που ο υπήκοος τρίτης χώρας που επιχειρεί να αναχωρήσει λαθραίως καταζητείται από τις δικαστικές ή τις αστυνομικές αρχές ή υπέχει φορολογικές ή πάσης φύσεως άλλες υποχρεώσεις προς το Δημόσιο ή είναι υπότροπος, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να απόσχει από την ποινική δίωξη του υπηκόου τρίτης χώρας που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχεται από αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών η οποία μπορεί να δοθεί με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο.

Στην περίπτωση αυτή, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών γνωστοποιεί αμέσως την απόφαση του για αποχή από την ποινική δίωξη στον διοικητή της αστυνομικής υπηρεσίας ή λιμενικής αρχής που διαπίστωσε την παράνομη είσοδο ή έξοδο του υπηκόου τρίτης χώρας, και ο οποίος επαναπροωθεί αμέσως με απόφασή του τον υπήκοο τρίτης χώρας στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής του.

Εάν, όμως, η άμεση επαναπροώθηση του υπηκόου τρίτης χώρας δεν είναι δυνατή, ο διοικητής της αστυνομικής ή λιμενικής αρχής, συντάσσει σχετική έκθεση και παραπέμπει τον υπήκοο τρίτης χώρας στην αρμόδια διοικητική αρχή για απέλαση, σύμφωνα με το άρθρο 76 του νόμου αυτού.

Η αρχή αυτή, αν η απέλαση δεν πραγματοποιηθεί μέσα σε διάστημα τριών μηνών, γνωστοποιεί τούτο στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Στην περίπτωση αυτή, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή του για αποχή από την ποινική δίωξη, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών και εφόσον δεν έχει παρέλθει ένα έτος από την ημέρα της παράνομης εισόδου στη Χώρα του υπηκόου τρίτης χώρας.

Σχετικά με το άρθρο 84

Υποχρεώσεις υπαλλήλων – κυρώσεις

Οι υπάλληλοι δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ και των δύο βαθμίδων, οργανισμών και επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας καθώς και οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, όταν κάποιο πρόσωπο ζητά τις υπηρεσίες τους, πρέπει καταρχήν να διακριβώσουν την ιθαγένειά του. Εφόσον διαπιστώσουν ότι πρόκειται για υπήκοο τρίτης χώρας, πρέπει να του ζητούν να επιδείξει ένα από τα κατωτέρω:

α) ισχυρό διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις το οποίο να φέρει ισχύουσα θεώρηση εισόδου (VISA) από τις Ελληνικές Προξενικές Αρχές στο εξωτερικό, εφόσον αυτό απαιτείται από τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις, το κοινοτικό δικαίο και τις εθνικές ρυθμίσεις.² Σε ό,τι αφορά τους υπηκόους τρίτων χωρών που δεν υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης εισόδου και σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 5 του νόμου αυτού,

---

² Οι τρίτες χώρες για τους υπηκόους των οποίων απαιτείται θεώρηση για τη διέλευση των συνόρων της Χώρας μας, απαριθμούνται στο επισυναπτόμενο έγγραφο.

επιτρέπεται να εισέρχονται και να παραμένουν στην Ελληνική Επικράτεια μέχρι τρεις (3) μήνες συνολικά ή τμηματικά εντός διαστήματος έξι (6) μηνών από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου ή β) ισχυρή άδεια διαμονής στη χώρα μας ή γ) οποιοδήποτε άλλο έγγραφο που να είναι σε ισχύ και να αποδεικνύει ότι ο κάτοχος έχει εισέλθει και διαμένει στην χώρα μας νόμιμα (όπως, για παράδειγμα: βεβαίωση κατάθεσης αίτησης χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής όπως ορίζεται από το άρθρο 11, παράγραφος 4 του νόμου αυτού).

Εάν από τα ανωτέρω διαπιστωθεί ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν βρίσκεται νόμιμα στη χώρα, ο υπάλληλος υποχρεούται να μην παράσχει τις υπηρεσίες του.

Εξαιρέσεις:

- Εξαιρούνται των ανωτέρω και υποχρεούνται να παράσχουν τις υπηρεσίες τους όσοι εργάζονται σε νοσοκομεία, θεραπευτήρια και κλινικές, όταν πρόκειται για υπηκόους τρίτων χωρών που εισάγονται εκτάκτως για νοσηλεία, ανεξάρτητα από τη νομιμότητα της διαμονής τους ή για ανήλικα τέκνα υπηκόων τρίτων χωρών, ανεξάρτητα από τη νομιμότητα της διαμονής των ιδίων ή των γονέων τους.
- Εξαιρείται η περίπτωση κατά την οποία κρατούμενος, υπήκοος τρίτης χώρας, αιτείται τη θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής του για εξουσιοδότηση σε δικηγόρους, προκειμένου να εκπροσωπηθεί ενώπιον δικαστικών αρχών και υπό την προϋπόθεση ότι τα στοιχεία της ταυτότητάς του αποδεικνύονται εξ'οιουδήποτε δημόσιου εγγράφου.
- Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 72, οι ανήλικοι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελληνική Επικράτεια υπάγονται στην υποχρεωτική σχολική φοίτηση όπως και οι ημεδαποί, και μπορούν να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία κατ'εξαιρέση, με ελλιπή δικαιολογητικά, εφόσον είναι τέκνα υπηκόων τρίτων χωρών των περιπτώσεων της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου, στις οποίες περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και οι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα ακόμη και αν δεν έχει ρυθμιστεί η νόμιμη διαμονή τους σε αυτή.

Διευκρινίσεις:

- Ειδικά για τις περιπτώσεις, κατά τις οποίες, στο πλαίσιο της ανανέωσης της άδειας διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας αδυνατεί να προσκομίσει ισχύον διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο, η ανανέωση της άδειας διαμονής είναι δυνατή με απόφαση του Γεν.Γραμματέα της Περιφέρειας, εφόσον ο αιτών επικαλείται ειδικώς και αιτιολογημένως αντικειμενική αδυναμία λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων που επικρατούν στη χώρα του και το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από το Υπουργείο Εξωτερικών.

Στις περιπτώσεις αυτές, ο υπήκοος τρίτης χώρας θα υποβάλει τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά, με εξαίρεση την υποχρέωση κατοχής διαβατηρίου συνυποβάλλοντας επιπρόσθετα δικαιολογητικά που θα αποδεικνύουν την αδυναμία εφοδιασμού μ' αυτό. Εάν στην αίτηση του ενδιαφερόμενου αλλοδαπού γίνεται επίκληση σε γενικού και αορίστου χαρακτήρα δήλωση αντικειμενικής αδυναμίας εφοδιασμού διαβατηρίου χωρίς να παρατίθενται οι ειδικοί λόγοι και συγκεκριμένη αιτιολογία, θεωρούμε ότι θα πρέπει να κρίνεται εξαρχής αβάσιμη από την υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας και να απορρίπτεται χωρίς περαιτέρω αλληλογραφία με το Υπουργείο Εξωτερικών, διότι το αίτημα είναι προδήλως αόριστο και ως εκ τούτου ανεπίδεκτο εκτίμησης.

Η αρμόδια Υπηρεσία, αφού εξετάσει το φάκελο, αλληλογραφεί με το Υπουργείο Εξωτερικών (Διεύθυνση Γ4 Εσωτερικών Υποθέσεων Δικαιοσύνης και Schengen), προκειμένου να πιστοποιηθεί η αντικειμενική αδυναμία έκδοσης διαβατηρίου από τη χώρα καταγωγής του ενδιαφερόμενου υπηκόου τρίτης χώρας.

Κατόπιν τούτου, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας προχωρεί στην έκδοση σχετικής απόφασης.

Επισημαίνουμε ότι η απόφαση αυτή θα έχει συγκεκριμένη χρονική διάρκεια, ανάλογα με τα όσα ορίζονται στις διατάξεις των σχετικών άρθρων και θα ανανεώνεται έως τον εφοδιασμό του ενδιαφερόμενου με διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

Η ανωτέρω απόφαση καθιερώνει όλες τις υποχρεώσεις και παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 3386/05.

- Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 4, ο υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος κατέθεσε εμπρόθεσμα αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και έχει λάβει βεβαίωση κατάθεσης της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου, θεωρείται ότι νομίμως διαμένει στη Χώρα, έως ότου η Διοίκηση αποφανθεί επί του αιτήματός του.

Ειδικές περιπτώσεις:

Οι διευθυντές φυλακών και κρατητηρίων υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να φυλάσσουν διαβατήρια ή άλλα έγγραφα που αποδεικνύουν τη νομιμότητα της διαμονής και την ταυτότητα των κρατούμενων υπηκόων τρίτων χωρών και να τα επιστρέφουν σε αυτούς κατά την απόλυσή τους. Αν ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν διαθέτει τα ανωτέρω έγγραφα, οι ως άνω υπάλληλοι οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή ή στην πλησιέστερη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης.

Προσοχή: Οι παραβάτες υπάλληλοι των παραπάνω υπηρεσιών και φορέων διώκονται πειθαρχικά και ποινικά για παράβαση καθήκοντος.

Σχετικά με το άρθρο 85

Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων – κυρώσεις

Οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να αναφέρουν τα νομιμοποιητικά έγγραφα των υπηκόων τρίτων χωρών που εξυπηρετούν στις πράξεις που συντάσσουν. Εξαιρείται η περίπτωση σύνταξης πληρεξούσιων για εκπροσώπηση των υπηκόων τρίτων χωρών από δικηγόρο ενώπιον δικαστηρίων, όπου δεν είναι απαραίτητη η μνεία των εγγράφων αυτών.

Προσοχή: Οι παραβάτες συμβολαιογράφοι διώκονται πειθαρχικά και ποινικά για παράβαση καθήκοντος.

Σχετικά με το άρθρο 86

Υποχρεώσεις εργοδοτών και εργαζομένων υπηκόων τρίτων χωρών – Κυρώσεις

Στόχος του άρθρου αυτού είναι να διαμορφώσει το πλαίσιο των υποχρεώσεων και των συναφών κυρώσεων αφενός των εργοδοτών που απασχολούν υπηκόους τρίτων χωρών στις επιχειρήσεις τους και αφετέρου των υπηκόων τρίτων χωρών που παρέχουν εξαρτημένη εργασία ή υπηρεσίες ή έργο ή ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα χωρίς να διαθέτουν την νόμιμη, για το σκοπό αυτό, άδεια διαμονής.

Υποχρεώσεις εργοδοτών

Απαγορεύεται ρητά η πρόσληψη και απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών που δεν έχουν ισχύουσα άδεια διαμονής ή την βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών για την χορήγηση ή ανανέωση αυτής.

Στις περιπτώσεις που η σύμβαση εργασίας αποτελεί προϋπόθεση για την χορήγηση της άδειας διαμονής και απορριφθεί το αίτημα για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής ή ανακληθεί η άδεια διαμονής για κάποιον από τους λοιπούς λόγους του ν. 3386/2005, όπως στις περιπτώσεις που δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση ή ανανέωση της συγκεκριμένης άδειας διαμονής ή προκύπτουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας ή λόγοι δημόσιας υγείας που προέκυψαν μετά την είσοδο του υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα κ.λ.π., η εν λόγω σύμβαση εργασίας παύει να ισχύει.

Υποχρέωση των εργοδοτών είναι να ενημερώνουν άμεσα την αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας όταν:

- Προσλαμβάνουν υπήκοο τρίτης χώρας στην επιχείρησή τους.
- Μεταβάλλουν το καθεστώς εργασίας ενός εργαζόμενου σε αυτούς υπηκόου τρίτης χώρας (π.χ. παράταση της σύμβασης εργασίας, καταγγελία της σύμβασης εργασίας, οικειοθελής αποχώρηση του υπηκόου τρίτης χώρας, μετατροπή της σύμβασης εργασίας από ορισμένου σε αορίστου ή αντίστροφα κ.λ.π.).

Κυρώσεις

Για τους εργοδότες που παραβαίνουν τις ανωτέρω υποχρεώσεις, επιβάλλονται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, κυρώσεις, πλέον των λοιπών κυρώσεων της ισχύουσας νομοθεσίας (κοινωνική ασφάλιση, μισθοδοσία και επιδόματα κ.λ.π.), χρηματικό πρόστιμο από τρεις χιλιάδες ευρώ (€ 3.000) έως δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ (€ 15.000), για κάθε υπήκοο τρίτης χώρας που απασχολούν κατά παράβαση των ανωτέρω.

Πρόσθετες κυρώσεις:

- Ειδικά για της περιπτώσεις που εργοδότης απασχολεί υπήκοο τρίτης χώρας που στερείται άδειας διαμονής ή της βεβαίωσης, σύμφωνα την παρ.1 του παρόντος άρθρου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών.
- Σε περίπτωση που ο ίδιος εργοδότης καταδικαστεί με την αυτήν κατηγορία (απασχόληση υπηκόου τρίτης χώρας ο οποίος στερείται άδειας διαμονής), επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών.
- Αν ο εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο, οι ανωτέρω ποινές επιβάλλονται στο νόμιμο εκπρόσωπό του.
- Επιπλέον, με απόφασή του, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, συνεκτιμώντας τις εν γένει περιστάσεις (π.χ. εάν ο εργοδότης εσκεμμένα ή κατά σύστημα απασχολεί υπηκόους τρίτης χώρας κατά παράβαση των ανωτέρω), μπορεί να διατάξει το κλείσιμο του καταστήματος ή της επιχείρησης για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μήνες, ενώ σε περίπτωση υποτροπής στην ίδια παράβαση, το διάστημα αυτό μπορεί να φτάσει τους δώδεκα (12) μήνες.
- Ειδικά για τα κέντρα διασκέδασης το κλείσιμο της επιχείρησης μπορεί να διαταχθεί, κατά τα ανωτέρω, για διάστημα από δύο (2) έως δώδεκα (12) μήνες και σε περίπτωση υποτροπής έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες.
- Σε περίπτωση που επιβληθεί, σε ιδιοκτήτες ή νόμιμους εκπροσώπους όλων των ανωτέρω καταστημάτων ή επιχειρήσεων, τρίτη καταδικαστική απόφαση για την ανωτέρω παράβαση, με απόφασή του, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, διατάσσει την διακοπή της λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης. Στην περίπτωση αυτή, δεν επιτρέπεται η χορήγηση νέας άδειας λειτουργίας καταστήματος ή επιχείρησης στο ίδιο πρόσωπο, πριν την παρέλευση χρονικού διαστήματος πέντε (5) ετών.

Προαγωγή σε πορνεία

Όταν η παράβαση των διατάξεων του παρόντος γίνεται με σκοπό την προαγωγή του υπηκόου τρίτης χώρας στην πορνεία:

- ο εργοδότης τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον έξι χιλιάδων ευρώ (€ 6.000)
- εάν το θύμα προαγωγής σε πορνεία είναι ανήλικος ή ανήλικη, ο εργοδότης τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ
- εάν το έγκλημα τελέστηκε:
  - α) με θύμα ανήλικο ή ανήλικη κάτω των δεκαπέντε (15) ετών,
  - β) με απατηλά μέσα, δηλαδή ο εργοδότης εξαπάτησε ή παραπλάνησε το θύμα με σκοπό την προαγωγή του στην πορνεία,

γ) από εργοδότη ο οποίος είναι ανιόν συγγενής εξ' αίματος ή εξ αγχιστείας ή θετός γονέας ή σύζυγος ή επίτροπος ή άλλο πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η ανατροφή, διδασκαλία, επίβλεψη ή φύλαξη, έστω και προσωρινά, του ανηλίκου,

δ) από υπάλληλο της επιχείρησης ο οποίος, κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του, διαπράττει ή συμμετέχει, με οποιοδήποτε τρόπο στην εν λόγω παράνομη πράξη, τότε ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

Όλα τα ανωτέρω αδικήματα εκδικάζονται με τη διαδικασία του αυτοφώρου.

Η αρμόδια εισαγγελία γνωστοποιεί, εντός ενός (1) μήνα από την έκδοσή της, την αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για τις ανωτέρω παραβάσεις στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας υποχρεούται, εντός ενός (1) μήνα από την ημερομηνία που έλαβε γνώση της ανωτέρω καταδικαστικής απόφασης, να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης στην οποία τελέστηκε το αδίκημα της προαγωγής στην πορνεία, για διάστημα τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών.

Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας μπορεί, συνεκτιμώντας τις εν γένει περιστάσεις (π.χ. σοβαρότητα του αδικήματος, μεγάλος αριθμός θυμάτων κ.λ.π.), μπορεί να προβεί σε οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του εν λόγω καταστήματος ή επιχείρησης.

Υποχρεώσεις εργαζομένων υπηκόων τρίτων χωρών

Ο υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος παρέχει εξαρτημένη εργασία ή υπηρεσία ή έργο ή ασκεί ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα χωρίς να είναι κάτοχος νόμιμης άδειας διαμονής για τον σκοπό αυτό, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης.

Για την απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, όπως ισχύει, απαιτείται σχετική έγκριση της στρατιωτικής αρχής.

Σχετικά με το άρθρο 87

Υποχρεώσεις λοιπών ιδιωτών και υπαλλήλων – Κυρώσεις

Στόχος του άρθρου αυτού είναι η διαμόρφωση του πλαισίου υποχρεώσεων και των συναφών κυρώσεων αφενός διαφόρων κατηγοριών ιδιωτών και υπαλλήλων, κατά την συνδιαλλαγή τους με υπηκόους τρίτης χώρας και αφετέρου των υπηκόων τρίτων χωρών στις ίδιες περιστάσεις.

Οι εν λόγω υποχρεώσεις και οι αντίστοιχες κυρώσεις είναι οι εξής:

- Απαγόρευση εκμίσθωσης ακινήτων σε υπηκόους τρίτων χωρών που δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο αναγνωρισμένο από διεθνείς συμβάσεις ή θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής.

Στους παραβάτες επιβάλλεται: πέραν των λοιπών κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο από χίλια πεντακόσια ευρώ (€ 1.500) έως τρεις χιλιάδες ευρώ (€ 3.000).

- Διευθυντές Ξενοδοχείων και παραθεριστικών κέντρων: έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν την αστυνομική υπηρεσία και την αρμόδια Υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης για την άφιξη και αναχώρηση υπηκόων τρίτων χωρών που φιλοξενούν.

Στους παραβάτες επιβάλλεται: πέραν των λοιπών κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο από χίλια πεντακόσια ευρώ (€ 1.500) έως τρεις χιλιάδες ευρώ (€ 3.000).

- Πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβείς δηλώσεις ή βεβαιώσεις οι οποίες προβλέπονται στον νόμο 3386/2005 και στις κατ' εξουσιοδότηση εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις, συγκεκριμένα:

α) Σε κάθε πρόσωπο που υποβάλλει ανακριβείς δηλώσεις ή βεβαιώσεις, ως ανωτέρω και

β) Στους υπηκόους τρίτων χωρών που δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις στο άρθρο 73 του νόμου 3386/2005,

- παρ. 2 (υποχρέωση δήλωσης μεταβολής των στοιχείων του όπως, διεύθυνση κατοικίας, οικογενειακή κατάσταση, αλλαγή εργοδότη κ.λ.π.) και
- παρ. 4 (αποχώρηση από το ελληνικό έδαφος μετά από μη χορήγηση ή μη ανανέωση της άδειας διαμονής του)

Στους παραβάτες επιβάλλεται: πέραν των λοιπών κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο από χίλια πεντακόσια ευρώ (€ 1.500) έως τρεις χιλιάδες ευρώ (€ 3.000)

- Πρόσωπα που διευκολύνουν την είσοδο στο ελληνικό έδαφος ή την έξοδο από αυτό, υπηκόου τρίτης χώρας ο οποίος δεν έχει υποβληθεί στον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 5 του Ν. 3386/05: πρόκειται για τους έλέγχους που ασκούνται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης κατά την άφιξη ή /και την αναχώρηση υπηκόων τρίτων χωρών από το ελληνικό έδαφος.

Στους παραβάτες επιβάλλεται: φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων ευρώ (€ 3.000)

- Πρόσωπα που διευκολύνουν την παράνομη διαμονή υπηκόου τρίτης χώρας (παρ.6).
Στους παραβάτες επιβάλλεται: φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων ευρώ (€ 3.000)

- Πρόσωπα που :

- κατέχουν ή χρησιμοποιούν γνήσιο διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου
- παρακρατούν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου ή αρνείται να παραδώσει αυτό στην αρμόδια υπηρεσία

Στους παραβάτες επιβάλλεται: φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων ευρώ (€ 3.000)

- Πρόσωπα:

- υπεύθυνοι γραφείου ταξιδίων ή μετανάστευσης ή οποιοδήποτε πρόσωπο υποβάλλει για λογαριασμό τρίτου στην αρμόδια αρχή δικαιολογητικά έκδοσης ταξιδιωτικού εγγράφου, με στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στην ταυτότητα του προσώπου αυτού.
- για λογαριασμό των οποίων υποβάλλονται τα ανωτέρω δικαιολογητικά

Στους παραβάτες επιβάλλεται: φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον έξι χιλιάδων ευρώ (€ 6.000).

Σχετικά με το άρθρο 88

Υποχρεώσεις μεταφορέων – Κυρώσεις

Στόχος του άρθρου αυτού είναι η διαμόρφωση του πλαισίου υποχρεώσεων και των συναφών κυρώσεων των μεταφορέων που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα ή προωθούν από τα σημεία εισόδου, τα εξωτερικά ή εσωτερικά σύνορα, στην Ελληνική Επικράτεια και αντίστροφα προς το έδαφος κράτους μέλους της ΕΕ ή τρίτης χώρας ή διευκολύνουν τη μεταφορά ή προώθησή ή εξασφαλίζουν κατάλυμα με σκοπό την απόκρυψη, σε υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι:

- δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος ή
- τους έχει απαγορευτεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία,
- δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα ή δεν έχουν υποστεί τον κανονικό αστυνομικό έλεγχο

Μεταφορείς νοούνται:

- Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου
- Κυβερνήτες αεροπλάνου
- Οδηγοί ή ιδιοκτήτες κάθε είδους μεταφορικού μέσου
- Οι αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρείες ή ταξιδιωτικά γραφεία

Οι ανωτέρω πράξεις τιμωρούνται με φυλάκιση και χρηματικό πρόστιμο ανά μεταφερόμενο πρόσωπο, ενώ οι εν λόγω ποινές γίνονται πιο αυστηρές (αύξηση των χρηματικών προστίμων και του χρόνου φυλάκισης έως και κάθειρξη) όταν αποδεδειγμένα συντρέχουν οι εξής περιστάσεις:

- Η μεταφορά ενεργείται κατ' επάγγελμα ή ο υπαίτιος είναι δημόσιος υπάλληλος ή τουριστικός ή ναυτιλιακός ή ταξιδιωτικός πράκτορας
- Από την πράξη της μεταφοράς κινδυνεύει ανθρώπινη ζωή
- Από την πράξη της μεταφοράς επέλθει θάνατος.

Επιπρόσθετα, τα μεταφορικά μέσα τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση των ανωτέρω πράξεων δημεύονται. Η ποινή αυτή εκτελείται μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης δικαστηρίου. Για την αποφυγή εκτέλεσης του μέτρου αυτού ο κύριος των μέσων θα πρέπει να αποδείξει ότι δεν γνώριζε το σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιήθηκε το μεταφορικό μέσο του οποίου είναι ιδιοκτήτης. Η προθεσμία άσκησης ένδικου μέσου και η άσκησή του δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της τελεσίδικης απόφασης δικαστηρίου.

Οι μεταφορείς ευθύνονται εις ολόκληρον για τις δαπάνες διαβίωσης και τα έξοδα επαναπροώθησης των ανωτέρων προσώπων στο εξωτερικό.

Προσοχή: την εξ' ολοκλήρου ευθύνη για τις δαπάνες διαβίωσης και τα έξοδα επαναπροώθησης έχουν και όσα πρόσωπα εγγυήθηκαν τον επαναπατρισμό υπηκόου τρίτης χώρας, εάν παραβιάσθηκαν οι όροι εισόδου ή διαμονής του στη χώρα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Υποχρέωση των μεταφορέων κατά την παρ.1 ή των ιδιοκτητών των μεταφορικών μέσων ή οι αντιπρόσωποι αυτών στην Ελλάδα, είναι, αμέσως μετά την άφιξη του μεταφορικού μέσου, να παραδίδουν στις υπηρεσίες αστυνομικού ελέγχου διαβατηρίων, δελτία άφιξης ή καταστάσεις των επιβατών τους που είναι υπήκοοι τρίτης χώρας, τους οποίους μεταφέρουν προς και από την Ελλάδα. Η ίδια υποχρέωση υφίσταται και για τις αφίξεις μη τακτικών πτήσεων στην Ελλάδα από τρίτες χώρες.

Τα ανωτέρω δελτία ή οι καταστάσεις επιβατών θα καθοριστούν με υπουργική απόφαση.

Οι ανωτέρω κυρώσεις δεν επιβάλλονται στις περιπτώσεις διάσωσης ανθρώπων στη θάλασσα και μεταφοράς ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο της θάλασσας.

Προσοχή: Οι Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, οι Δήμοι και οι Κοινότητες, καθώς και τα Κέντρα Ενημέρωσης Πολιτών παρακαλούνται να ενημερώνουν, τα ανωτέρω πρόσωπα και τους υπηκόους τρίτης χώρας που προσέρχονται στις Υπηρεσίες τους αναφορικά με τις υποχρεώσεις και τις κυρώσεις που επισύρει η παράβαση των ανωτέρω διατάξεων.

Για δική σας ενημέρωση και προς ενημέρωση των λοιπών ενδιαφερομένων σας γνωρίζουμε ότι όλες οι πληροφορίες σχετικά με το ανωτέρω πλαίσιο των υποχρεώσεων και κυρώσεων θα αναρτηθούν στην ηλεκτρονική σελίδα του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.: <http://www.ypes.gr/allodapoi/content/GR/default.htm>, στην ελληνική, αγγλική, γαλλική, ρωσική και αλβανική γλώσσα.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Σχετικά με το άρθρο 91 Μεταβατικές ρυθμίσεις

Παράγραφος 2

Υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος έχει άδεια διαμονής κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, εφόσον συμπληρώσει δεκαετή συνεχή, νόμιμη διαμονή στη Χώρα δικαιούται να λάβει άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προέβλεπαν οι σχετικές ρυθμίσεις του ν. 2910/01.

Η νόμιμη υπερδεκαετής διαμονή αλλοδαπού στην Ελλάδα προκύπτει από το άθροισμα του χρόνου διαμονής από τις χορηγηθείσες άδειες που εκδόθηκαν από:

- α) τα Τμήματα Αλλοδαπών της Ελληνικής Αστυνομίας σύμφωνα με το νόμο 1975/1991 (χορηγείται μετά από αίτηση του αλλοδαπού σχετική έγγραφη απάντηση),
- β) τα υποκαταστήματα του Ο.Α.Ε.Δ. σύμφωνα με τα Π.Δ. 358 & 359/1997,
- γ) τις Περιφέρειες της χώρας και το ΥΠΕΣΔΔΑ μετά την έναρξη ισχύος του νόμου 2910/01.

Προσοχή: Εάν προκύπτουν εύλογα διαστήματα διακοπής ανάμεσα στις άδειες διαμονής, που δεν υπερβαίνουν το τρίμηνο, αυτά δεν αποτελούν παρακωλυτικό λόγο για τον υπολογισμό της δεκαετίας και τη χορήγηση άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας.

Η άδεια χορηγείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και απόφαση του Γ.Γ. της Περιφέρειας.

Προσοχή: οι κάτοχοι της ανωτέρω άδειας διαμονής θα μπορούν να ασκούν εξηρημένη εργασία ή ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα ή να παρέχουν υπηρεσίες ή έργα.

Όσοι υπήκοοι τρίτων χωρών είναι, ήδη, κάτοχοι άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας στην οποία αναγράφεται ως λόγος διαμονής π.χ. εξαρτημένη εργασία, αυτοί μπορούν να ασκήσουν οποιαδήποτε εργασία (π.χ. ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα) χωρίς άλλη διαπιστωτική πράξη. Επίσης, δεν υπόκεινται στην καταβολή παραβόλου όσοι κατέχουν ήδη άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας και ζητούν να υπαχθούν στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος.

Παράγραφος 6

Στην εν λόγω ρύθμιση υπάγονται οι περιπτώσεις υπηκόων τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι βεβαιώσεων και προσωρινών αδειών διαμονής (σύζυγοι αυτών) που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001.

Τα ανωτέρω πρόσωπα, εφόσον κριθούν αλλογενείς από την αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας και εξακολουθούν να διαμένουν στην Ελλάδα, μπορούν να αιτηθούν χορήγηση προσωρινής άδειας διαμονής εξαμήνης διάρκειας, που παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας και μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λόγους του νόμου βάσει των όσων ορίζονται στα οικεία άρθρα.

Για τη χορήγηση της ανωτέρω άδειας διαμονής, οφείλουν οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν σχετική αίτηση στο Δήμο ή την Κοινότητα του τόπου κατοικίας, εντός διμήνου από την επίδοση της απορριπτικής Απόφασης, συνοδευόμενη από τα σχετικά δικαιολογητικά.

Τα μέλη της οικογένειας των ανωτέρω υπηκόων εφόσον προηγουμένως ήταν κάτοχοι άδειας διαμονής, βάσει των οικείων διατάξεων του ν. 2910/01, οφείλουν να υποβάλουν ταυτόχρονα αίτηση με τον συντηρούντα, προκειμένου να λάβουν επίσης την προσωρινή άδεια διαμονής εξαμήνης διάρκειας, η οποία θα ανανεωθεί ομοίως για έναν από τους λόγους του ν.3386/05.

Παράγραφος 7

Η διάταξη του άρθρου 31 παρ. 2 του ν. 3202/2003(ΦΕΚ 284 Α'), θα εφαρμόζεται μέχρι την 31.12.2005 και εκκρεμείς υποθέσεις θα εξετάζονται υπό το πρίσμα των προβλεπόμενων σε αυτή ρυθμίσεων και τα όσα αναφέρονται ειδικότερα στην υπ. αριθ. 25/2004 Εγκύκλιό μας.

Επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 84 του ν.3386/2005, εάν κατά το στάδιο της ανανέωσης άδειας διαμονής ο υπήκοος τρίτης χώρας αδυνατεί να προσκομίσει ισχύον διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο, είναι δυνατή με απόφαση του Γεν. Γραμματέα της Περιφέρειας η ανανέωση της αυτής, εφόσον ο αιτών επικαλείται ειδικώς και αιτιολογημένως αντικειμενική αδυναμία, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων που επικρατούν στη χώρα του και το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από το Υπουργείο Εξωτερικών. Ειδικότερες διευκρινίσεις παρέχονται στο εν λόγω άρθρο.

Παράγραφος 8

Δικαιούχοι: Στην εν λόγω ρύθμιση υπάγονται οι υπήκοοι τρίτων χωρών οι οποίοι, ενόσω διέμεναν νόμιμα στη χώρα μέχρι την έναρξη του ν. 2910/01, προσλήφθηκαν ως επιτόπιο προσωπικό στην υπηρεσία διπλωματικής αποστολής ή μελών αυτής και έλαβαν άδεια διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 παρ. 6 του ν. 2910/01, από την αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας.

Οι άδειες διαμονής των ανωτέρω υπηκόων τρίτων χωρών χορηγούνταν μέχρι την έναρξη εφαρμογής του ν. 3386/05 με τη διαμεσολάβηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών, η οποία δεν θα εμπλέκεται πλέον παρά μόνο στις περιπτώσεις του άρθρου 37 παρ. 2 του ν.3386/05.

Επισημαίνουμε ότι στην ανωτέρω διάταξη δεν υπάγονται οι υπήκοοι τρίτης χώρας που εισήλθαν στην ελληνική επικράτεια με τα μέλη της διπλωματικής αποστολής και σε κάθε περίπτωση οφείλουν να αναχωρήσουν από τη χώρα με τη λήξη της εργασιακής τους σχέσης.

Σε συνέχεια των ανωτέρω σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σε περίπτωση που οι άδειες διαμονής των υπηκόων τρίτης χώρας που υπάγονται στις προαναφερόμενες ρυθμίσεις έχουν λήξει πριν την έναρξη ισχύος των μεταβατικών διατάξεων του ν. 3386/05 (23.8.2005) παρατείνονται μέχρι 31.12.2005, σύμφωνα με τη γενική πρόβλεψη του άρθρου 91 παρ. 10 περ. α, ενώ σε περίπτωση που οι άδειες διαμονής των ανωτέρω έληξαν μετά την 23.8.2005, αυτοί θεωρούνται ομοίως νομίμως διαμένοντες στην ελληνική επικράτεια μέχρι την έναρξη ισχύος των γενικών διατάξεων του ίδιου νόμου (1.1.2006) και υποβολής της σχετικής αίτησης ανανέωσης της άδειας διαμονής τους.

Οι ενδιαφερόμενοι και των δύο ανωτέρω περιπτώσεων θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση ανανέωσης στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα του τόπου κατοικίας τους, εντός διμήνου από την έναρξη ισχύος του νόμου, μόνο για εξαρτημένη εργασία, εφόσον συνεχίζεται η σχέση τους με τα μέλη της διπλωματικής αποστολής, ενώ σε περίπτωση που αυτή έχει διακοπεί μπορούν να υποβάλουν αίτηση για έναν από τους λόγους του ν. 3386/2005 σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα οικεία άρθρα.

Τα μέλη της οικογένειας των ανωτέρω υπηκόων, εφόσον προηγουμένως ήταν κάτοχοι άδειας διαμονής, βάσει των οικείων διατάξεων του ν. 2910/01, θα υποβάλλουν ταυτόχρονα με τον συντηρούντα αίτηση ομοίως για έναν από τους λόγους του ν.3386/05 (π.χ. οικογενειακή επανένωση).

Είναι αυτονόητο ότι εάν τα μέλη της οικογένειας των υπηκόων τρίτων χωρών που αναφέραμε παραπάνω διαμένουν παράνομα στη χώρα και πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 91 παρ. 11 του ν. 3386/05 θα πρέπει να υποβάλουν σχετική αίτηση μέχρι 31.12.05 σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις υπ. αριθ. 26 και 30 Εγκυκλίους μας.

Παράγραφος 9

Υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι είχαν ζητήσει τον εφοδιασμό τους με Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.) (εκτός των περιπτώσεων ομογενών από πρώην ΕΣΣΔ), μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2910/2001 και το αίτημά τους απορρίφθηκε, διότι δεν απέδειξαν την ομογενειακή τους ιδιότητα, έχουν τη δυνατότητα υπαγωγής στις διατάξεις του νέου νόμου, εφόσον υποβάλλουν σχετική αίτηση με τα προβλεπόμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά, όπως ορίζονται στην αριθμ. 24103/15.12.05 απόφαση του Υπουργού ΕΣΔΔΑ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών μηνών από την έναρξη ισχύος αυτού, στο Δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας τους.

Τα μέλη της οικογένειας των ανωτέρω υπηκόων, εφόσον προηγουμένως ήταν κάτοχοι άδειας διαμονής, θα υποβάλλουν, ταυτόχρονα με τον συντηρούντα, αίτηση ομοίως για έναν από τους λόγους του ν.3386/05 (π.χ. οικογενειακή επανένωση).

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Σχετικά με το άρθρο 92

Παράβολα - Αναπροσαρμογή προστίμων - Επικυρώσεις

Επικυρώσεις

Εάν τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα (π.χ. πιστοποιητικό γέννησης, πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, κλπ.) έχουν εκδοθεί στο εξωτερικό, χρειάζονται επικύρωση της σύμβασης της Χάγης, αν η εκδούσα χώρα έχει υπογράψει τη σύμβαση αυτή. Σε διαφορετική περίπτωση, χρειάζεται επικύρωση από το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών ή το ελληνικό προξενείο στην αλλοδαπή. Για όλα τα παραπάνω χρειάζεται μετάφραση από το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών ή το ελληνικό προξενείο στην αλλοδαπή ή από Έλληνα δικηγόρο ή από ορκωτό μεταφραστή.

Προσοχή: Αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής ανήλικων που φιλοξενούνται σε οποιοδήποτε ίδρυμα ή σε νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού υποβάλλονται από τον οριζόμενο εκπρόσωπο του ιδρύματος ή του νομικού προσώπου.

Σχετικά με το άρθρο 94

Γονείς ανήλικων ημεδαπών

Στους γονείς ανήλικων ημεδαπών οι οποίοι είναι υπήκοοι τρίτων χωρών και επιθυμούν να διαμείνουν στη χώρα, εφόσον η διάρκεια της διαμονής τους υπερβεί τους 3 μήνες, χορηγείται «δελτίο διαμονής γονέα ανήλικου ημεδαπού», εφόσον:

- Ο γονέας ανήλικου ημεδαπού να είναι κάτοχος ισχύοντος διαβατηρίου.
- Ο γονέας ανήλικου ημεδαπού να αποδεικνύει εγγράφως την οικογενειακή του σχέση με αυτόν.
- Το ανήλικο τέκνο αποδεικνύεται ότι έχει πράγματι αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια.

Ο Γ.Γ. της οικείας Περιφέρειας χορηγεί στο γονέα ανήλικου ημεδαπού, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις χορήγησης και δεν υφίστανται θέματα που αφορούν στην δημόσια τάξη και ασφάλεια, «δελτίο διαμονής γονέα ανήλικου ημεδαπού» το οποίο είναι ατομικό.

Το δελτίο διαμονής έχει διάρκεια πέντε έτη. Όσοι κατέχουν τέτοιο δελτίο διαμονής έχουν το δικαίωμα να εργαστούν.

Ως προς την ανανέωση του δελτίου διαμονής αυτής της κατηγορίας ακολουθείται η ως άνω διαδικασία.

Σχετικά με το άρθρο 95

Ανιθαγενείς

Ορισμός: Ανιθαγενής, είναι το φυσικό πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Ν. Υόρκης του 1954 περί του καθεστώτος των ανιθαγενών, η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 139/1975 (ΦΕΚ 176 Α'/25.8.75).

Προσοχή: Στις περιπτώσεις ανιθαγενών υπηκόων τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι κάτοχοι ταξιδιωτικών εγγράφων (Titres de voyage, TDV), εκδοθέντων είτε από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης είτε από αλλοδαπές αρχές συμβαλλόμενων της Σύμβασης κρατών, σύμφωνα με την ανωτέρω Σύμβαση και αιτούνται τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής τους για κάποια από τις ειδικότερες κατηγορίες του νόμου, η άδεια διαμονής θα επικολλάται στο ταξιδιωτικό τους έγγραφο.

Σχετικά με το άρθρο 96 Δικαιολογητικά – Προϋποθέσεις

Τα σχετικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους υπηκόους τρίτων χωρών για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής τους είναι αυτά που ορίζονται στην υπ. αριθ. οικ. 24103/15.12.2005 (ΦΕΚ 1804/Β'/21.12.2005) απόφαση του Υπουργού ΕΣΔΔΑ.

Σχετικά με το άρθρο 97 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που αντίκειται στις διατάξεις του ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Τέλος, παρακαλούμε για τη λήψη όλων των απαραίτητων κατά την κρίση σας μέτρων για την ομαλή εφαρμογή του νέου νόμου.

Ο Υφυπουργός

ΑΘ. Νάκος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Κοινοποίηση:

1. Όλα τα Υπουργεία
Γραφεία Γενικών και Ειδικών Γραμματέων
2. Υπουργείο Εσωτερικών, Δ.Δ.Α.
Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης
& Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
Δ/νση Σχέσεων Κράτους-Πολίτη
Βασ. Σοφίας 15
3. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών
Δ/νση Μητρώου
4. Υπουργείο Εξωτερικών
  - α) Δ/νση Γ4 Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων
& Schengen
  - β) Δ/νση Εθιμοτυπίας
5. Υπουργείο Απασχόλησης & Κοιν. Προστασίας
  - α) Δ/νση Απασχόλησης
Τμήμα ΙΙΙ
Πειραιώς 40
  - β) Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Δ/νση Ασφάλισης Ασθένειας και Μητρότητας
Σταδίου 29
6. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

7. Υπουργείο Δικαιοσύνης
Δ/νση Νομοθ. Συντονισμού Ειδ. Νομικών Υποθέσεων ΕΕ
& Διεθνών Οργανισμών
Μεσογείων 96, Αθήνα
8. Υπουργείο Δημόσιας Τάξης
α) Δ/νση Αλλοδαπών
β) Δ/νση Δημόσιας Ασφάλειας
9. Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης
Αλ. Πάντου & Φραγκούδη 11
Τ.Κ. 10163, Αθήνα
10. Όλες τις Περιφέρειες
(με την παράκληση να ενημερώσουν όλους τους
Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού χωρικής τους αρμοδιότητας)
11. Συνήγορο του Πολίτη
12. Σώμα Ελεγκτών-Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης
13. Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής (ΙΜΕΠΟ)
14. Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης (ΕΕΤΑΑ)
15. ΔΑΕΜ
16. Δικηγορικό Σύλλογο
17. ΓΣΕΕ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο μας
4. Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Διοικητικής Υποστήριξης
5. Δ/νση Διοίκησης
6. Δ/νση Μηχανοργάνωσης & Ηλεκτρονικής Επεξ.Στοιχείων
7. Δ/νση Αστικής & Δημοτικής Κατάστασης
8. Δ/νση Οργάνωσης & Απλούστευσης Διαδικασιών
9. Γραφείο κ. Νομικού Συμβούλου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΟΙΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΩΡΩΝ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΘΕΩΡΗΣΗ (VISA) ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΑΣΟΥΝ ΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΡΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

I. ΚΡΑΤΗ

Αζερμπαϊτζάν
Αίγυπτος
Αιθιοπία
Αϊτή
Ακτή Ελεφαντοστού
Αλβανία
Αλγερία
Αγκόλα
Αρμενία
Αφγανιστάν
Βιετνάμ
Βιρμανία/Μιανμάρ
Βόρεια Κορέα
Βουλγαρία
Γεωργία
Γκάμπια
Γκαμπόν
Γκάνα
Γουιάνα
Γουινέα
Γουινέα Μπισάου
Δημοκρατία του Κογκό
Δομινικανή Δημοκρατία
Ερυθραία
Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα
Ινδία
Ινδονησία
Ιορδανία
Ιράκ
Ιράν
Ισημερινή Γουινέα
Καζακστάν
Καμερούν
Καμπότζη
Κατάρ
Κεντροαφρικανική Δημοκρατία
Κίνα
Κιργιστάν
Κογκό
Κομόρες
Κούβα
Κουβέιτ
Λάος
Λευκορωσία
Λίβανος
Λιβερία
Λιβύη
Μαδαγασκάρη
Μαλδίβες

Μαλί
Μαρόκο
Μαυρίκιος
Μαυριτανία
Μογγολία
Μοζαμβίκη
Μολδαβία
Μπανγκλαντές
Μπαχρέιν
Μπενίν
Μπουρκίνα Φάσο
Μπουρούντι
Μπουτάν
Νεπάλ
Νίγηρας
Νιγηρία
Ομάν
Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας (Σερβία και Μαυροβούνιο)
Ουγκάντα
Ουζμπεκιστάν
Ουκρανία
Πακιστάν
Παπουασία Νέα Γουινέα
Περού
Πράσινο Ακρωτήριο
Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας
Ρουάντα
Ρουμανία
Ρωσία
Σάο Τομέ και Πρίνσιπε
Σαουδική Αραβία
Σενεγάλη
Σιέρα Λεόνε
Σομαλία
Σουδάν
Σουρινάμ
Σρι Λάνκα
Συρία
Ταϊλάνδη
Τανζανία
Τατζικιστάν
Τζιμπουτί
Τόγκο
Τουρκία
Τουρκμενιστάν
Τσαντ
Τυνησία
Υεμένη
Φιλιππίνες
Φίτζι
Ζάμπια

**ΙΙ. ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΚΡΑΤΗ ΑΠΟ
ΟΛΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ**

Ταϊβάν

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ	4
ΟΡΙΣΜΟΙ- ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	6
Σχετικά με τα άρθρα 1-3.....	6
ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΙΣ ΜΕΘΟΡΙΑΚΕΣ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ	6
Σχετικά με τα άρθρα 4-5.....	6
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΥΠΗΚΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	7
Σχετικά με τα άρθρα 6-8.....	7
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	7
Σχετικά με το άρθρο 9.....	7
Τύποι αδειών διαμονής	7
Σχετικά με το άρθρο 10	8
Γενικές προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής	8
Σχετικά με το άρθρο 11	9
Υποβολή αίτησης για χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής.....	9
Σχετικά με το άρθρο 12	12
Διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής	12
Σχετικά με το άρθρο 13	13
Γνωμοδοτική Επιτροπή Μετανάστευσης.....	13
ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	14
Σχετικά με το άρθρο 14	14
Διαδικασία μετάκλησης υπηκόου τρίτης χώρας για εργασία	14
Σχετικά με το άρθρο 15	15
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για εξηρητημένη εργασία	15
Σχετικά με το άρθρο 15, παρ.5.....	16
Ανανέωση άδειας διαμονής για παροχή υπηρεσιών ή έργου	16
Σχετικά με το άρθρο 16	18
Εποχιακή εργασία υπηκόων τρίτων χωρών.....	18
Σχετικά με το άρθρο 17	19
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές και προσωπικό εταιρειών.....	19
Σχετικά με το άρθρο 18	19
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, με σκοπό την παροχή υπηρεσίας.....	19
Σχετικά με το άρθρο 20	22
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής αθλητών και προπονητών	22
Σχετικά με το άρθρο 20, παρ.5.....	22
Σχετικά με το άρθρο 21	23
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων.....	23
Σχετικά με το άρθρο 22	23
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε πνευματικούς δημιουργούς	23
Σχετικά με το άρθρο 23	24
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε μέλη ξένων αρχαιολογικών σχολών	24
ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ	25
Σχετικά με το άρθρο 24	25
Άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας	25
Ανανέωση άδειας διαμονής	26
Αλλαγή σκοπού	26
Σχετικά με το άρθρο 26	28
Άδεια διαμονής για ανάπτυξη επενδυτικής δραστηριότητας	28
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ	30
Σχετικά με το άρθρο 28	30
Χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους σπουδών	30
Σχετικά με το άρθρο 29	30

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής.....	30
Σχετικά με το άρθρο 30	31
Χορήγηση άδειας διαμονής για επαγγελματική κατάρτιση	31
Σχετικά με το άρθρο 32	32
Χορήγηση άδειας διαμονής για σπουδές σε στρατιωτικές σχολές.....	32
Σχετικά με το άρθρο 33	32
Χορήγηση άδειας διαμονής για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας.....	32
Σχετικά με το άρθρο 34, παρ.1	33
Χορήγηση άδειας διαμονής για συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα.....	33
Σχετικά με το άρθρο 34, παρ.3.....	33
Χορήγηση άδειας διαμονής για συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα με σκοπό την πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών	33
Σχετικά με το άρθρο 36	34
Χορήγηση άδειας διαμονής σε οικονομικά ανεξάρτητα άτομα.....	34
Σχετικά με το άρθρο 37	34
Χορήγηση άδειας διαμονής σε ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων και σε υπηκόους τρίτης χώρας που υπηρετούν ως υπηρετικό προσωπικό διπλωματικών αποστολών	34
Σχετικά με το άρθρο 38	35
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε ανταποκριτές ξένου τύπου.....	35
Σχετικά με το άρθρο 39	36
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε λειτουργούς των γνωστών θρησκειών	36
Σχετικά με το άρθρο 40	36
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για φοίτηση στην Αθωνιάδα εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους.....	36
Σχετικά με το άρθρο 41	37
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για σπουδή, γνωριμία και άσκηση του μοναχικού βίου	37
Σχετικά με το άρθρο 42	38
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε αρχηγούς οργανωμένων Ομάδων Τουρισμού.....	38
Σχετικά με το άρθρο 43	38
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών για την εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος	38
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ.....	40
Σχετικά με το άρθρο 44	40
Χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους	40
Σχετικά με το άρθρο 45	42
Χορήγηση άδειας διαμονής για δημόσιο συμφέρον	42
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΘΥΜΑΤΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ	43
Σχετικά με τα άρθρα 46-52	43
Χορήγηση άδειας διαμονής σε θύματα εμπορίας.....	43
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ	45
Σχετικά με το άρθρο 53	45
Προϋποθέσεις για την οικογενειακή επανένωση.....	45
Σχετικά με το άρθρο 54	45
Μέλη οικογένειας.....	45
Σχετικά με το άρθρο 55	45
Υποβολή και εξέταση της αίτησης για οικογενειακή επανένωση.....	45
Σχετικά με τα άρθρα 56 -57	46
Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής	46
Σχετικά με το άρθρο 58	47
Ανάκληση άδειας διαμονής	47
Σχετικά με το άρθρο 59	48
Δικαιώματα μελών οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας	48
Σχετικά με το άρθρο 60	48
Αυτοτελής άδεια διαμονής μελών οικογένειας.....	48
Σχετικά με το άρθρο 60, παρ.5.....	49
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΥΠΗΚΩΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΑ Η ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε.	51
Σχετικά με το άρθρο 61	51
Δελτίο διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε.....	51

Σχετικά με το άρθρο 61, παρ.5	52
Ανάκληση «Δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κ-μ της ΕΕ»	52
Σχετικά με το άρθρο 62	53
Προϋποθέσεις διατήρησης δικαιώματος διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών, μελών οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε.	53
Σχετικά με το άρθρο 63	54
Δελτίο μόνιμης διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους μέλους της Ε. Ε.	54
Σχετικά με το άρθρο 64	54
Γενικές διατάξεις περί Δελτίων Διαμονής υπηκόων τρίτης χώρας, μελών οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κ-μ της Ε.Ε.	54
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΠΙ ΜΑΚΡΟΝ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΟΣ	55
Σχετικά με τα άρθρα 67-69 και αρ. 91§1	55
ΟΛΙΓΟΗΜΕΡΗ ΔΙΑΜΟΝΗ.....	57
Σχετικά με το άρθρο 70	57
Είσοδος υπηκόων τρίτων χωρών για ολιγοήμερη διαμονή.....	57
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	58
Σχετικά με το άρθρο 71	58
Δικαιώματα	58
Σχετικά με το άρθρο 72	58
Πρόσβαση των ανήλικων υπηκόων τρίτων χωρών στην εκπαίδευση.....	58
Σχετικά με το άρθρο 73	59
Υποχρεώσεις.....	59
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ – ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ – ΑΠΕΛΑΣΗ.....	60
Σχετικά με το άρθρο 74	60
Περιορισμοί στην κίνηση και εγκατάσταση υπηκόων τρίτων χωρών	60
Σχετικά με το άρθρο 75	60
Ειδικές ρυθμίσεις.....	60
Σχετικά με τα άρθρα 76-80 και 82.....	60
Σχετικά με το άρθρο 81	60
Ειδικό χώρο παραμονής αλλοδαπών	60
ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ	62
Σχετικά με το άρθρο 83	62
Παράνομη είσοδος και έξοδος από τη χώρα	62
Σχετικά με το άρθρο 84	62
Υποχρεώσεις υπαλλήλων – κυρώσεις.....	62
Σχετικά με το άρθρο 85	64
Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων – κυρώσεις	64
Σχετικά με το άρθρο 86	64
Υποχρεώσεις εργοδοτών και εργαζομένων υπηκόων τρίτων χωρών – Κυρώσεις	64
Σχετικά με το άρθρο 87	66
Υποχρεώσεις λοιπών ιδιωτών και υπαλλήλων – Κυρώσεις.....	66
Σχετικά με το άρθρο 88	67
Υποχρεώσεις μεταφορέων – Κυρώσεις	67
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	69
Σχετικά με το άρθρο 91	69
Μεταβατικές ρυθμίσεις.....	69
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	72
Σχετικά με το άρθρο 92	72
Παράβολα Αναπροσαρμογή προστίμων Επικυρώσεις.....	72
Σχετικά με το άρθρο 94	72
Γονείς ανήλικων ημεδαπών.....	72
Σχετικά με το άρθρο 95	72
Ανιθαγενείς.....	72
Σχετικά με το άρθρο 96	73
Δικαιολογητικά –Προϋποθέσεις.....	73
Σχετικά με το άρθρο 97	73
Καταργούμενες διατάξεις	73
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	75

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΔΕΙΓΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ- ΕΚΔΟΣΗ
ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ

Αίτηση για άδεια διαμονής

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή την αίτηση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

(πρόσφατη έγχρωμη
φωτογραφία
ενδιαφερομένου)

Θέση σφραγίδας πρωτοκόλλου Περιφέρειας

*Αρ. Πρωτ. υπηρεσίας
υποδοχής

*Ημερομηνία

*Α/Α Βεβαίωσης
που χορηγήθηκε

I. Προς την Δ/ση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης ΥΠΕΣΔΔΑ (ή) την Υπηρεσία Αλλοδαπών & Μετανάστευσης

Νομού

Περιφέρειας

(Δια του Δήμου / Κοινότητας)

II. Παρακαλώ να μου χορηγηθεί Άδεια Διαμονής στην Ελλάδα.

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι τα παρακάτω στοιχεία είναι αληθή_

(ΤΟΠΟΣ) .

(ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ) .

Υπογραφή ενδιαφερομένου

III. ΣΚΟΠΟΣ ..

*ΚΩΔΙΚΟΣ

ΑΡΧΙΚΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗ ΕΚ ΝΕΟΥ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ (Σε περίπτωση επανέκδοσης)

IV. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ

A1. ΕΠΩΝΥΜΟ

A2. ΟΝΟΜΑ

A3. ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ

A4. ΕΠΩΝΥΜΟ ΠΑΤΕΡΑ

A5. ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ

A6. ΕΠΩΝΥΜΟ ΜΗΤΕΡΑΣ

A7. ΗΜΕΡΟΜ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ

A8. ΧΩΡΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ

A9. ΦΥΛΟ Α Θ A10. ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ / ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ

A11. ΑΝΘΑΓΕΝΗΣ A12. Έχω κάνει αίτηση για πολιτογράφηση στην Ελλάδα

A13. ΑΦΜ A14. ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΟΥ

A15. ΑΜΑ A16. ΤΑΜΕΙΟ

* Συμπληρώνονται από την Υπηρεσία

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΕΓΤΡΑΦΟΥ

Β1. ΤΥΠΟΣ

Β 2. ΑΡΙΘΜΟΣ

Β 3. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ

Β 4. ΧΩΡΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Παρακαλώ να επικοινωνείτε μαζί μου στην παρακάτω διεύθυνση

Γ1. ΟΔΟΣ

Γ2. ΑΡΙΘΜΟΣ

Γ3. Τ.Κ.

Γ4. ΔΗΜΟΣ / ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Γ5. ΝΟΜΟΣ

Γ6. ΤΗΛΕΦΩΝΟ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΠΙΤΙΟΥ

ΚΙΝΗΤΟ

Δ. ΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Στην Ελλάδα διαμένω με Άδεια Διαμονής

Δ1. ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ

Δ2. Τύπος

Δ 3. ΕΚΑ

Δ 4. Αρ. Φακέλου/ Μητρώου

Δ 5. Αρ. Αδείας

Δ 6. Κατηγορία Αδείας

Δ 7. Διάρκεια Ισχύος Εκδόθηκε

Λήγει

Δ 8. Είμαι ο κάτοχος της άδειας διαμονής

Δ 9. Αναγράφομαι στην άδεια διαμονής

γονέα συζύγου Δ 10. Είμαι αναγνωρισμένος πρόσφυγας Δ 11. Διαμένω με επικουρική προστασία

Δ 12. Αιτήθηκα άσυλο στις

Δ 13. Αιτήθηκα επικουρική προστασία

στις

Δ 14. Είχα άδεια διαμονής που έληξε στις

Δ 15. Δεν είχα ποτέ άδεια διαμονής

Δ 16. Η αίτησή μου για άσυλο/ επικουρική προστασίας απορρίφθηκε στις

Δ 17. Είχα θεώρηση εισόδου (VISA) που έληξε στις

Δ 18. Στην Ελλάδα ήρθα για πρώτη φορά στις

Ε. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΕ1α. Άγαμος Ε 1β. Έγγαμος Ε 1γ. Διαζευγμένος Ε 1δ. Σε χηρεία

Ε 2. Αριθμός ανήλικων άγαμων τέκνων

Ε 2α. Στην Ελλάδα

Ε 2β. Εκτός Ελλάδος

Ε 3. Αριθμός ενήλικων τέκνων

Ε 3α. Στην Ελλάδα

Ε 3β. Εκτός Ελλάδος

ΣΤ. ΔΙΑΜΟΝΗ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΧΩΡΑ	ΑΠΟ	ΕΩΣ	ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	ΧΩΡΙΣ ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Ζ. ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ζ1. Επιθυμώ να διαμείνω στην Ελλάδα μόνιμα

ΝΑΙ ΟΧΙ

Ζ 2. Επιδιώκω να μεταναστεύσω περαιτέρω

ΝΑΙ ΟΧΙ

Ζ 3. Αν ναι, σε ποια χώρα;

Η. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
 Στην Ελλάδα συγκατοικώ με τα ακόλουθα πρόσωπα

Η1. ΣΥΓΓΕΝΙΚΗ ΣΧΕΣΗ			
Η2. ΕΠΩΝΥΜΟ			
Η3. ΟΝΟΜΑ			
ΠΑΤΕΡΑΣ Η4. ΟΝΟΜΑ			
Η5. ΕΠΩΝΥΜΟ			
ΜΗΤΕΡΑ Η6. ΟΝΟΜΑ			
Η7. ΕΠΩΝΥΜΟ			
Η8. ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ			
Η9. ΧΩΡΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ			
Η10. ΦΥΛΟ	α ☐ θ ☐	α ☐ θ ☐	α ☐ θ ☐
Η11. ΕΚΑ			
Η12. ΑΡ. ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ			
Η13. ΗΜΕΡ. ΛΗΞΗΣ			
Η14. ΧΩΡΑ ΕΚΔΟΣΗΣ			
Η15. Επιθυμώ την αναγραφή στην άδειά μου	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

Η. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
 Στην Ελλάδα συγκατοικώ με τα ακόλουθα πρόσωπα

Η1. ΣΥΓΓΕΝΙΚΗ ΣΧΕΣΗ			
Η2. ΕΠΩΝΥΜΟ			
Η3. ΟΝΟΜΑ			
ΠΑΤΕΡΑΣ Η4. ΟΝΟΜΑ			
Η5. ΕΠΩΝΥΜΟ			
ΜΗΤΕΡΑ Η6. ΟΝΟΜΑ			
Η7. ΕΠΩΝΥΜΟ			
Η8. ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ			
Η9. ΧΩΡΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ			
Η10. ΦΥΛΟ	α ☐ θ ☐	α ☐ θ ☐	α ☐ θ ☐
Η11. ΕΚΑ			
Η12. ΑΡ. ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ			
Η13. ΗΜΕΡ. ΛΗΞΗΣ			
Η14. ΧΩΡΑ ΕΚΔΟΣΗΣ			
Η15. Επιθυμώ την αναγραφή στην άδειά μου	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

Θ. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Θ1. Εργάζομαι Θ2. Είμαι άνεργος Θ3. Παίρνω επίδομα ανεργίας
Θ4. ΤΥΠΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ Θ5. ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ Θ6. ΤΟΜΕΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ι 1. Ετήσιο καθαρό εισόδημα από εργασία στην Ελλάδα
Ι 2. Παίρνω σύνταξη Ι 3. Από
Ι 4. Παίρνω επίδομα Ι 5. Από
Ι 6. Αριθμός προσώπων που συντηρούνται από εμένα στην Ελλάδα

ΙΑ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΑ		ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΑ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ		ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΙΑ 1. ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΟΣ	☐	☐	ΙΑ 4. Μεταδευτεροβάθμια Εκπαίδευση	☐	☐
ΙΑ 2. Α' βάρθμια Εκπαίδευση	☐	☐	ΙΑ 5. Πανεπιστημιακή εκπαίδευση	☐	☐
ΙΑ 3. Β' βάρθμια Εκπαίδευση	☐	☐	ΙΑ 6. Μεταπτυχιακές σπουδές	☐	☐

ΙΒ. ΆΛΛΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΙΒ1. Μητρική γλώσσα ΙΒ2. Θρήσκευμα
ΙΒ 3. Εθνική καταγωγή
ΙΒ4. Γνωρίζω Ελληνικά

ΕΠΙΠΕΔΟ	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Καλά	Πολύ καλά
Να μιλώ	☐	☐	☐	☐	☐
Να διαβάζω	☐	☐	☐	☐	☐
Να γράφω	☐	☐	☐	☐	☐

(Συμπληρώνεται από τον υποβάλλοντα την αίτηση, όταν αυτός δεν είναι το πρόσωπο για το οποίο θα εκδοθεί η άδεια διαμονής)

V. Αίτηση τ (ΕΠΩΝΥΜΟ)

(ΟΝΟΜΑ) του (ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ)
Ιθαγενείας κάτοχο του με αριθμό
διαβατηρίου / ΑΔΤ, κατοίκου οδός
 αριθμός ΤΚ

Παρακαλώ να χορηγηθεί Άδεια Διαμονής στην Ελλάδα στ ανωτέρω (πίνακας Α) ενδιαφερόμεν

Την αίτηση υποβάλω ως

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι τα στοιχεία της παρούσας αίτησης είναι αληθή. _

(ΤΟΠΟΣ)

(ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ)

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ

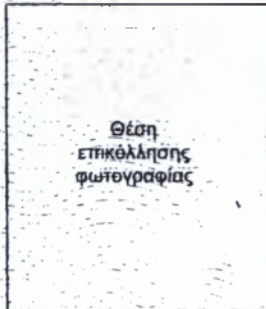

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Α 0

ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Βεβαιώνεται ότι ο κατωτέρω κατάθεσε αίτηση για έκδοση άδειας διαμονής

ΟΝΟΜΑ .....

ΕΠΩΝΥΜΟ .....

ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ .....

ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ .....

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ .....

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ .....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ..... / ..... / .....

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΔΕΙΑΣ .....

ΑΡΧΙΚΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ

ΑΝΑΝΕΩΣΗ

Η σχετική αίτηση κατατέθηκε εμπρόθεσμα και με πλήρη δικαιολογητικά και η παρούσα βεβαίωση έχει προσωρινή ισχύ μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης.

Πληροφορίες: .....

Ταχ. Δ/ση: .....

Τηλέφωνο: .....

Fax: .....

..... / ..... / .....
Ο/Η ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟΣ/Η ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Α 0

ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ .....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ .....

ΟΝΟΜΑ .....

ΕΠΩΝΥΜΟ .....

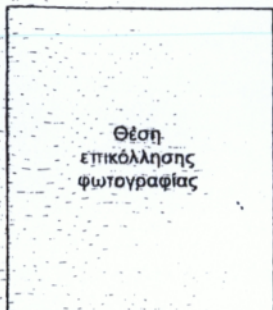

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

B 00

ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Βεβαιώνεται ότι ο κατωτέρω κατάθεσε αίτηση για έκδοση άδειας διαμονής

ΟΝΟΜΑ.....

ΕΠΩΝΥΜΟ.....

ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ.....

ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ.....

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ.....

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ...../...../.....

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΔΕΙΑΣ.....

ΑΡΧΙΚΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ

ΑΝΑΝΕΩΣΗ

ΕΛΛΙΠΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ⁽¹⁾

ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗ⁽²⁾

(1) Η σχετική αίτηση κατατέθηκε με ελλείποντα δικαιολογητικά, τα οποία ο αιτών οφείλει να προσκομίσει εντός μηνός από την ημερομηνία κατάθεσής της.

(2) Η σχετική αίτηση κατατέθηκε εκπρόθεσμα και η παρούσα βεβαίωση ισχύει μέχρι να αποφανθεί η υπηρέσια επί των επικαλούμενων λόγων ανωτέρας βίας.

Πληροφορίες: .....

...../...../.....
Ο/Η ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟΣ/Η ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

Ταχ. Δ/ση: .....

Τηλέφωνο: .....

Fax: .....

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

B 00

ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ.....

ΟΝΟΜΑ.....

ΕΠΩΝΥΜΟ.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε

**«ΕΘΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ»**

Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

**“Εθνική Έκθεση για την Κοινωνική
Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη”**

158

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2006

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

“ Εθνική Έκθεση για την Κοινωνική
Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη”

Αθήνα, 30 Αυγούστου 2006

Διαδικασία

Στις 14/7/06, 20/7/06 και 27/7/06, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας **κ. Δημήτριος Κοντός** απέστειλε προς γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) τα προσχέδια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη 2006-08, της Εθνικής Έκθεσης Στρατηγικής για τις Συντάξεις 2006-08 και της Εθνικής Έκθεσης για την Υγεία και τη Μακροχρόνια Φροντίδα 2006-08, οι οποίες εκθέσεις αποτελούν τα τρία τμήματα της Εθνικής Έκθεσης για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από την κα **Αναστασία Κουτσιβίτου** και τους κ.κ. **Νικόλαο Λιόλιο, Βασίλειο Ξενάκη, Δημήτρη Πολίτη, Νίκο Σκορίνη** και **Θεόδωρο Σχινά**.

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ **Δ. Πολίτης**. Ως εμπειρογνώμονες ορίστηκαν οι κ.κ. **Κώστας Δημουλάς** και **Γιώργος Ιωαννίδης**. Από πλευράς Ο.Κ.Ε. μετείχαν οι Επιστημονικοί Συνεργάτες **Δρ. Αφροδίτη Μακρυγιάννη** και **Δρ. Όλγα Αγγελολοπούλου**, η οποία είχε και τον επιστημονικό συντονισμό της Επιτροπής. Στην προετοιμασία της Γνώμης συμμετείχε και η κα **Ζωή Μπουτσιώλη**, διοικητική υπάλληλος της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τρεις (3) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίαση της 1/8/2006.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., στην οποία εισηγήτρια ήταν η κα **Α. Κουτσιβίτου**, αφού ολοκλήρωσε τη συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της **30/8/2006**, διατύπωσε την υπ' αριθ. **158** Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας της χώρας μας για την υποβολή της Εθνικής Έκθεσης Στρατηγικής για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη, συντάχθηκαν από το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας προσχέδια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΔΕΝ) 2006-2008, της Εθνικής Έκθεσης Στρατηγικής για τις Συντάξεις (ΕΕΣΣ) 2006-2008 και της Εθνικής Έκθεσης για την Υγεία και τη Μακροχρόνια Φροντίδα 2006-2008, τα οποία, ως τμήματα¹ της Εθνικής Έκθεσης Στρατηγικής για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη, τέθηκαν σε διαβούλευση.

Α. Προσχέδιο ΕΣΔΕΝ 2006-2008

Σύμφωνα με το προσχέδιο του ΕΣΔΕΝ 2006-2008, αυτό θα πρέπει να έχει εστιασμένο και στρατηγικό χαρακτήρα. Θα πρέπει, δηλαδή, να επικεντρώνεται σε τρεις ή τέσσερις προτεραιότητες πολιτικής, να θέτει ποσοτικοποιημένους στόχους, να χαρακτηρίζεται από δεσμευτικότητα και να εξασφαλίζει το συντονισμό με άλλες στρατηγικές (Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων

κ.ά.), τη διάχυση των πολιτικών, καθώς και τη διαβούλευση και εμπλοκή όλων των ενδιαφερομένων μερών.

Οι **πολιτικές προτεραιότητες**, οι οποίες προτείνονται, είναι οι εξής:

1. Ενίσχυση της απασχόλησης, ιδιαίτερα για τις γυναίκες, τους νέους, τους μακροχρόνια άνεργους και τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

2. Αντιμετώπιση της μειονεκτικής θέσης ατόμων και ομάδων όσον αφορά την εκπαίδευση και την κατάρτιση.

3. Ενίσχυση της οικογένειας και στήριξη των ηλικιωμένων.

4. Κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ), των μεταναστών και των ατόμων με πολιτισμικές/θρησκευτικές ιδιαιτερότητες.

Για κάθε μία από τις παραπάνω πολιτικές προτεραιότητες προτείνεται μία σειρά **στρατηγικών επιλογών**.

---

1. Όπως αναφέρεται κατωτέρω, στο Κεφάλαιο Β', από το τρέχον έτος τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποβάλλουν ενιαία Έκθεση Στρατηγικής για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη, η οποία αφορά και στους τρεις τομείς: (α) της καταπολέμησης του αποκλεισμού και της εξάλειψης της φτώχειας, (β) των συντάξεων, (γ) της υγειονομικής περίθαλψης και μακροχρόνιας φροντίδας.

Για την **προτεραιότητα 1**, προτείνονται: (α) η αποτίμηση και αξιολόγηση-επανασχεδιασμός και η στοχοποίηση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, (β) η αναδιοργάνωση και ο εξορθολογισμός των υπηρεσιών απασχόλησης με στόχο την ανάπτυξη ενός μοντέλου υπηρεσιών μιας στάσης (one-stop shop), (γ) η βελτίωση των διαδικασιών σύζευξης μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας, (δ) μία ολοκληρωμένη προσέγγιση της απασχόλησης στο τοπικό επίπεδο, (ε) η ενίσχυση του ρόλου της κοινωνικής οικονομίας, (στ) η υλοποίηση δράσεων με στόχο την εξάλειψη στερεοτύπων και προκατάληψης, καθώς και την καταπολέμηση των διακρίσεων στην απασχόληση, (ζ) η υλοποίηση στοχευμένων δράσεων για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, (η) δράσεις για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και (θ) η αξιοποίηση όλου του εύρους των μορφών απασχόλησης και οργάνωσης εργασίας προς όφελος των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Για την **προτεραιότητα 2**, προτείνονται: (α) η βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος, (β) η στόχευση προς μία παιδεία που θα δίνει εφόδια για την ενεργό συμμετοχή στην κοινωνία, την απρόσκοπτη ένταξη στην αγορά εργασίας και θα καταπολεμά τη σχολική διαρροή, ιδιαίτερα για τις ευπαθείς ομάδες, (γ) η σταδιακή αύξηση των ποσοστών δια βίου μάθησης, (δ) η βελτίωση του τρόπου παροχής υπηρεσιών κατάρτισης, με έμφαση στην αύξηση της συμμετοχής και στο αποτέλεσμα, (ε) η βελτίωση της σύνδεσης του συστήματος εκπαίδευσης-κατάρτισης με την τοποθέτηση των άνεργων κατάρτιζομένων στην αγορά εργασίας και (στ) η έμφαση στο σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών εκπαίδευσης-κατάρτισης, εστια-

σμένων και προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ευάλωτων ομάδων.

Για την **προτεραιότητα 3** και στο πλαίσιο της **ενίσχυσης της οικογένειας**, προτείνονται: (α) η διερεύνηση και καταγραφή των προβλημάτων και των αναγκών σε τοπικό επίπεδο, (β) η δημιουργία και η ποιοτική αναβάθμιση δομών, (γ) η εισοδηματική ενίσχυση της οικογένειας, (δ) η υλοποίηση δράσεων για τη στήριξη νοικοκυριών χωρίς κανένα εργαζόμενο μέλος και (ε) η υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης για την καταπολέμηση των στερεοτύπων σε σχέση με το φύλο και τα ΑμεΑ. Στο πλαίσιο της **διασφάλισης ενός αξιοπρεπούς κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου διαβίωσης για τους ηλικιωμένους**, προτείνονται: (α) η δημιουργία και η ποιοτική αναβάθμιση δομών, (β) η εξασφάλιση επαρκούς κατώτατης σύνταξης σε συνδυασμό με άλλες παροχές και (γ) η αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών στους ηλικιωμένους, καθώς και η ενθάρρυνση της ενεργού κοινωνικής συμμετοχής.

Για την **προτεραιότητα 4**, τίθεται ως βασική προϋπόθεση η διερεύνηση και καταγραφή των χαρακτηριστικών και των αναγκών των συγκεκριμένων ομάδων πληθυσμού, ενώ προτείνονται ως στρατηγικές επιλογές: (α) η ανάληψη δράσεων με σκοπό την άρση των προκαταλήψεων και του στιγματισμού και (β) η συνέχιση, βελτίωση και επέκταση δράσεων στο πλαίσιο ολοκληρωμένων παρεμβάσεων που θα κινούνται γύρω από τους άξονες (i) της εξασφάλισης πρόσβασης στην απασχόληση με όρους ισότητας με τον υπόλοιπο πληθυσμό, (ii) της εξασφάλισης συνθηκών για κοινωνική συμμετοχή και ισότιμη πρόσβαση σε υποδομές, αγαθά και υπηρεσίες, (iii) της εφαρμογής

δράσεων για την αποφυγή της γκετοποίησης, (iv) της συνδρομής και πληροφόρησης των ενδιαφερομένων σχετικά με τα δικαιώματά τους και τις δυνατότητες που προσφέρονται και (v) της εμπλοκής των ίδιων των ενδιαφερομένων, της τοπικής αυτοδιοίκησης και της κοινωνίας των πολιτών στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων που τους αφορούν, καθώς και της αξιοποίησης καλών πρακτικών της Κοινωνικής Πρωτοβουλίας (Κ.Π.) EQUAL.

Τέλος, στο προσχέδιο επισυνάπτεται **παράρτημα ερωτημάτων**, βάσει των οποίων μπορούν να διατυπωθούν οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις, η δομή της Εθνικής Έκθεσης Στρατηγικής για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη 2006-2008, και οι εξορθολογισμένοι στόχοι της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού για την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ένταξη, με ειδική αναφορά στους τρεις τομείς της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, των συντάξεων και της υγειονομικής περίθαλψης και μακροχρόνιας φροντίδας.

B. Προσχέδιο της ΕΕΣΣ 2006-2008

Η ΕΕΣΣ 2006-2008 θα πρέπει να περιλαμβάνει μία επικαιροποίηση της ΕΕΣΣ που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το καλοκαίρι του 2005. Η επικαιροποιημένη ΕΕΣΣ θα αποτελείται από δύο μέρη:

- Το πρώτο μέρος θα περιέχει μία σύντομη περιγραφή των κύριων αλλαγών της ΕΕΣΣ 2005 και του τρόπου συμβολής τους στους κοινούς ευρωπαϊκούς στόχους.

- Το δεύτερο μέρος θα αναφέρει συνοπτικά τις βασικές προτεραιότητες για τις συντάξεις, οι οποίες, σύμφωνα με τους ευρω-

παϊκούς στόχους, θα συμβάλλουν στη διατήρηση του κοινωνικού χαρακτήρα του ασφαλιστικού συστήματος και στην εξασφάλιση επαρκών και βιώσιμων συντάξεων.

Το προσχέδιο της ΕΕΣΣ 2006-2008 επισημαίνει την πρωτοβουλία του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας για τη διαβούλευση στα πλαίσια των Επιτροπών Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής για το ασφαλιστικό σύστημα και προτείνει τις εξής **προτεραιότητες**, που διατυπώνονται ενόψει της υφιστάμενης κατάστασης και των αναγκών του ασφαλιστικού συστήματος, καθώς και τις προτεραιότητες της ΕΕΣΣ 2005:

1. Περιορισμός της εισφοροδιαφυγής – εξορθολογισμός των δαπανών.

2. Αξιοποίηση της περιουσίας των ασφαλιστικών ταμείων.

3. Διοικητική και Διαχειριστική Οργάνωση των Ασφαλιστικών Ταμείων.

Για την **προτεραιότητα 1** της πάταξης της εισφοροδιαφυγής και του εξορθολογισμού των δαπανών, ιδίως στον τομέα της υγείας, προτείνεται η καλύτερη οργάνωση και η επένδυση σε νέες τεχνολογίες, με την πλήρη εφαρμογή ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων, τη διαλειτουργικότητά τους σε συνδυασμό με το έργο ΑΜΚΑ-ΕΜΑΕΣ (Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης – Εθνικά Μητρώα Ασφαλισμένων, Εργοδοτών και Συνταξιούχων). Προτείνεται, ακόμα, η ενίσχυση και θεσμική θωράκιση των ελεγκτικών και εισπρακτικών μηχανισμών και επισημαίνεται η έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης της Κυβέρνησης με τους κοινωνικούς εταίρους για την εξάλειψη

της εισφοροδιαφυγής και της αλόγιστης αύξησης των δαπανών υγείας των ταμείων.

Για την **προτεραιότητα 2** στόχος είναι η καλύτερη απόδοση των επενδύσεων των ταμείων, η οποία θα συμβάλει στην εξέλιξη και βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος αλλά και στην ανάπτυξη της χώρας. Προτείνεται η μελέτη του θεσμικού πλαισίου των επενδύσεων, ώστε αυτό να τροποποιηθεί κατάλληλα, να προσαρμοστεί στο σύγχρονο χρηματοοικονομικό περιβάλλον και να παρέχει διαφανέστερους όρους για τη λειτουργία των ασφαλιστικών οργανισμών ως κοινωνικο-οικονομικών οντοτήτων. Επισημαίνεται, ότι η Κυβέρνηση προχωρά άμεσα στη σύσταση Επιτροπής για τη μελέτη και την υποβολή προτάσεων αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου για τις επενδύσεις, την αξιοποίηση των κεφαλαίων και της κινητής και ακίνητης περιουσίας των ασφαλιστικών οργανισμών.

Για την **προτεραιότητα 3** προτείνεται η αντιμετώπιση του κατακερματισμού των ασφαλιστικών ταμείων, που θα συμβάλει στον περιορισμό της σπατάλης πόρων και της απώλειας εσόδων με την ίδρυση και ουσιαστική λειτουργία ενιαίων ελεγκτικών μηχανισμών, στην ενοποίηση των κανόνων και στην απλούστευση του περίπλοκου συστήματος της διαδοχικής ασφάλισης. Με την υλοποίηση των διατάξεων της υφιστάμενης νομοθεσίας θα ενταχθούν οι κλάδοι κύριας σύνταξης προβληματικών ειδικών ταμείων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, θα ενοποιηθούν φορείς επικουρικής ασφάλισης ιδιωτικού τομέα κατά ομοειδείς επαγγελματικές κατηγορίες ασφαλισμένων και θα συγχωνευθούν επικουρικά ταμεία στο ΕΤΕΑΜ. Επισημαίνεται η δημιουργία του ΕΤΑΤ με τον Ν. 3371/2005, το οποίο αναλαμβάνει τη διαχείριση της με-

τάβασης των επικουρικών ταμείων των πιστωτικών ιδρυμάτων στο ΕΤΕΑΜ και στο οποίο θα μεταβιβαστούν καθοριζόμενα με ειδικές μελέτες ποσά για την κάλυψη του κόστους της μετάβασης. Αναφέρεται, ακόμα η πρόθεση της Κυβέρνησης να προχωρήσει, μετά από διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους, στην υιοθέτηση ρυθμίσεων για την οργανωτική και διαχειριστική εκλογίκευση του ασφαλιστικού συστήματος.

Τέλος, στο προσχέδιο επισυνάπτεται **παράρτημα ερωτημάτων**, βάσει των οποίων μπορούν να διατυπωθούν οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις.

Γ. Προσχέδιο της Εθνικής Έκθεσης Στρατηγικής για την Υγεία και τη Μακροχρόνια Φροντίδα 2006-2008

Το προσχέδιο για την Εθνική Έκθεση Στρατηγικής για την Υγεία και τη Μακροχρόνια Φροντίδα 2006-2008 κάνει, καταρχάς, μνεία ορισμένων θεμάτων της αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΥΥΚΑ). Αναφέρει, ειδικότερα, τη δωρεάν νοσοκομειακή περίθαλψη ως εσωτερικών ασθενών των ανασφάλιστων υπηκόων χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, τη δωρεάν ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη των ανασφάλιστων οικονομικά αδύνατων και των τσιγγάνων, και τη μη ύπαρξη πρόσθετων και ιδιαίτερων παροχών υγείας για την τρίτη ηλικία με την επισημάνση της αποκεντρωμένης οργάνωσης του συστήματος για την κάλυψη όλης της χώρας, ανεξάρτητα από την κοινωνική, οικονομική ή επαγγελματική κατάσταση του πολίτη.

Ακολουθως, το προσχέδιο αναφέρεται στο έργο της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας του ΥΥΚΑ, στο οποίο περιλαμβάνονται η διαχείριση κινδύνων υγείας και η φροντίδα για ειδικές ανάγκες ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού (όπως των προσώπων που ζουν κάτω από συνθήκες φτώχειας, ανεργίας, κοινωνικού αποκλεισμού, γήρατος, κοινωνικο-οικονομικών ανισοτήτων). Επιπλέον αναφέρεται, ότι η Εθνική Στρατηγική Δημόσιας Υγείας καθορίζει βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους, δράσεις και παρεμβάσεις σε κάθε τομέα της ζωής, φορείς, τομείς και επίπεδα διοίκησης, καθώς και ότι η Στρατηγική αυτή δεσμεύει όλες τις υπηρεσίες και τους φορείς δημόσιας υγείας.

Το προσχέδιο, τέλος, αναφέρεται στη δράση της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας. Επισημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι τα σύγχρονα πρότυπα ψυχικής υγείας μετατοπίστηκαν με βάση τους τρεις παράγοντες: (1) ψυχοφαρμακολογία, (2) ανθρώπινα δικαιώματα, (3) ενσωμάτωση ψυχικής υγείας στη συνολική αντίληψη της υγείας από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Αναφέρεται, επιπλέον, στην προοδευτική αντικατάσταση της ασυλιακής ψυχιατρικής στην κοινωνική ψυχιατρική και στην ψυχοκοινωνική αποκατάσταση, ενώ ιδιαίτερη και εκτενέστερη αναφορά γίνεται στο σχέδιο «ΨΥΧΑΡΓΩΣ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας (2000) ανέδειξε την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και την εξάλειψη της φτώχειας, τη μακροχρόνια βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών συστημάτων και την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών υγείας, σε κεντρικά στοιχεία του εκσυγχρονισμού του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου και σε θεμελιώδεις στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβώνας².

Η προώθηση της κοινωνικής ένταξης, η εξασφάλιση της βιωσιμότητας και της επάρκειας των συντάξεων, καθώς και η εξασφάλιση προσβάσιμης, ποιοτικής και οικονομικά βιώσιμης υγειονομικής περίθαλψης και μακροχρόνιας φροντίδας αποτελούν τους τρεις κεντρικούς άξονες της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Στα πλαίσια αυτά η συνολική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στοχεύει στη δημιουργία μίας ανταγωνιστικής και δυναμικής οικονομίας, η οποία θα συνοδεύεται από την αύξηση της απασχόλησης και την κοινωνική συνοχή.

Η βασική μέθοδος για την ανάπτυξη των στρατηγικών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η «Ανοιχτή Μέθοδος Συντονισμού» (ΑΜΣ), η οποία διαμορφώθηκε ως ευέλικτη πολιτική διαδικασία που ενισχύει την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών και η οποία σέβεται την αρχή της επικουρικότητας και την αρμοδιότητα των κρατών μελών να αναπτύσσουν τις εθνικές πολιτικές κοινωνικής ασφάλειας. Στα πλαίσια της ΑΜΣ διατυπώνονται κοινά αποδεκτοί στόχοι και κατευθυντήριες γραμμές, καθορίζονται ποιοτικοί και ποσοτικοί δείκτες ως μέσο σύγκρισης των εθνικών πρακτικών, τα κράτη μέλη καθορίζουν τα ειδικότερα μέτρα για την μεταφορά των ευρωπαϊκών στόχων με βάση τις εθνικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες, τα οποία στη συνέχεια παρακολουθούνται και αξιολογούνται με στόχο την ανάδειξη των καλών πρακτικών.

Η ανάγκη συντονισμού των στρατηγικών των κρατών μελών στο πεδίο της **καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού** υπογραμμίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας (2000)³. Στο πεδίο των **συντάξεων** η

2. Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας 23 και 24 Μαρτίου 2000, Συμπεράσματα της Προεδρίας, παράγραφοι 31 και 32.
3. Οι κοινόι στόχοι στο πεδίο αυτό αναφέρονται στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου «Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού-καθορισμός των κατάλληλων στόχων-14110/00/SOC 470 και «Έκθεση της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας προς τη Σύνοδο του Συμβουλίου της 3ης Δεκεμβρίου 2002-14164/1/02/SOC 508».

εφαρμογή της ΑΜΣ δρομολογήθηκε με τα ευρωπαϊκά συμβούλια της Λισσαβώνας (2000), της Στοκχόλμης και του Γκέτεμποργκ (2001)⁴, ενώ στο πεδίο της **υγειονομικής περίθαλψης και της μακροχρόνιας φροντίδας** τονίστηκε η ανάγκη μεταρρύθμισης και προσαρμογής των συστημάτων κοινωνικής προστασίας με τα ευρωπαϊκά Συμβούλια της Λισσαβώνας (2000) και του Γκέτεμποργκ (2001)⁵.

Μετά από σχετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁶ τα κράτη μέλη συναποφάσισαν τον εξορθολογισμό του ανοικτού συντονισμού στον τομέα της κοινωνικής προστασίας, δηλαδή τη διαμόρφωση μίας συνδυασμένης διαδικασίας ανοικτού συντονισμού και για τους τρεις τομείς της κοινωνικής ένταξης, των συντάξεων και της υγειονομικής περίθαλψης και μακροχρόνιας περίθαλψης. Στόχος της ενοποίησης των τριών τομέων κατά τη διαδικασία της ΑΜΣ ήταν, αφενός, η βελτίωση της ίδιας της διαδικασίας και, αφετέρου, η καλύτερη ενσωμάτωσή της στη διαδικασία της Λισσαβώνας και, ειδικότερα, στους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής και στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση.

Στα πλαίσια της εξορθολογισμένης ΑΜΣ τα κράτη μέλη καλούνται από το τρέχον έτος και ανά τριετία να εκπονούν μία πλήρη έκθεση για την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική προστασία, η οποία θα αναφέρεται και στους τρεις παραπάνω τομείς και θα καθορίζει τη στρατηγική για την επίτευξη των κοινών στόχων.

Με την ενοποίηση και των τριών τομέων κοινωνικής προστασίας στην ίδια διαδικασία ανοικτού συντονισμού, οι κοινοί στόχοι εξορθολογίζονται. Χωρίς να μεταβάλλονται σημαντικά οι στόχοι που είχαν διατυπωθεί έως τον εξορθολογισμό για τα πεδία της καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και των συντάξεων, οι εξορθολογισμένοι πλέον στόχοι διακρίνονται, αφενός, σε ευρύτερους στόχους της ΑΜΣ για την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ένταξη και, αφετέρου, σε στόχους που αφορούν τον κάθε τομέα⁷.

Οι ευρύτεροι στόχοι για την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ένταξη, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα πλαίσια της ΑΜΣ, είναι οι εξής:

4. Οι κοινοί στόχοι στο πεδίο αυτό αναφέρονται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, «Υποστήριξη εθνικών στρατηγικών για ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις, μέσω μίας ολοκληρωμένης προσέγγισης», COM(2001) 362 τελικό.
5. Οι κοινοί στόχοι στο πεδίο αυτό αναφέρονται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών, «Εκσυγχρονισμός της κοινωνικής προστασίας για την ανάπτυξη ποιοτικής, προσιτής και βιώσιμης υγειονομικής περίθαλψης και μακροχρόνιας περίθαλψης: στήριξη των εθνικών στρατηγικών μέσω της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού», COM(2004) 304 τελικό.
6. Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή Περιφερειών, «Εργαζόμαστε μαζί, εργαζόμαστε καλύτερα: Ένα πλαίσιο για τον ανοιχτό συντονισμό των πολιτικών κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση», COM(2005) 706 τελικό.
7. Βλ. προηγούμενη υποσημείωση.

(α) Προώθηση της κοινωνικής συνοχής, της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και των ίσων ευκαιριών για όλους μέσω επαρκών, προσιτών, οικονομικά βιώσιμων, προσαρμόσιμων και αποτελεσματικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας και πολιτικών κοινωνικής ένταξης.

(β) Προώθηση της αποτελεσματικής και αμοιβαίας αλληλεπίδρασης μεταξύ, αφενός, των στόχων της Λισσαβώνας για μεγαλύτερη οικονομική ανάπτυξη, περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή και, αφετέρου, της στρατηγικής της ΕΕ για βιώσιμη ανάπτυξη.

(γ) Προώθηση της καλής διακυβέρνησης, της διαφάνειας και της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση της πολιτικής.

Οι ευρωπαϊκοί στόχοι της ΑΜΣ για το πεδίο της **εξάλειψης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού** αφορούν:

(α) Τη διασφάλιση της πρόσβασης όλων στους πόρους, τα δικαιώματα και τις υπηρεσίες που απαιτούνται για συμμετοχή στην κοινωνία, με την πρόληψη και την αντιμετώπιση του αποκλεισμού και την καταπολέμηση κάθε είδους διάκρισης που οδηγεί στον αποκλεισμό.

(β) Την εξασφάλιση ενεργούς κοινωνικής ένταξης όλων, τόσο μέσω της προώθησης της συμμετοχής στην αγορά εργασίας όσο και μέσω της καταπολέμησης της φτώχειας και του αποκλεισμού.

(γ) Την εξασφάλιση ότι οι πολιτικές κοινωνικής ένταξης είναι καλά συντονισμένες

και καλύπτουν όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και όλους τους σχετικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που βρίσκονται αντιμέτωπα με τη φτώχεια, ότι είναι αποδοτικές και αποτελεσματικές και ότι είναι ενσωματωμένες σε όλες τις σχετικές δημόσιες πολιτικές, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών και των δημοσιονομικών πολιτικών, των πολιτικών για την εκπαίδευση και την κατάρτιση και των προγραμμάτων των διαρθρωτικών ταμείων (ειδικότερα του ΕΚΤ).

Για τον τομέα των **συντάξεων** οι ειδικότεροι ευρωπαϊκοί στόχοι της ΑΜΣ είναι οι εξής:

(α) Εξασφάλιση επαρκών εισοδημάτων συνταξιοδότησης για όλους και πρόσβαση σε συντάξεις που θα επιτρέπουν στους συνταξιούχους να διατηρούν, σε έναν λογικό βαθμό, το βιοτικό τους επίπεδο μετά τη συνταξιοδότηση, στο πλαίσιο του πνεύματος αλληλεγγύης και δικαιοσύνης μεταξύ των γενεών.

(β) Εξασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας των δημόσιων και ιδιωτικών συνταξιοδοτικών συστημάτων, δεδομένων των πιέσεων που ασκεί στα δημόσια οικονομικά η γήρανση του πληθυσμού και στο πλαίσιο της τριπλής στρατηγικής για την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών επιπτώσεων της γήρανσης, κυρίως με τους εξής τρόπους: υποστήριξη της παράτασης του επαγγελματικού βίου και της παραμονής των μεγαλύτερης ηλικίας εργαζομένων στην απασχόληση, την εξισορρόπηση των εισφορών και των παροχών με σωστό και κοινωνικά δίκαιο τρόπο και, τέλος, με την προώθηση οικονομικά προσιτών και σίγουρων χρηματοδοτού-

μενων και ιδιωτικών συνταξιοδοτικών συστημάτων.

(γ) Εξασφάλιση ότι τα συνταξιοδοτικά συστήματα χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, είναι καλά προσαρμοσμένα στις ανάγκες και τις προσδοκίες των γυναικών και των ανδρών και στις απαιτήσεις των σύγχρονων κοινωνιών, στη δημογραφική γήρανση και στις διαρθρωτικές αλλαγές και, επίσης, ότι οι άνθρωποι λαμβάνουν τις πληροφορίες που χρειάζονται για να προγραμματίσουν τη συνταξιοδότησή τους και ότι οι μεταρρυθμίσεις πραγματοποιούνται με βάση την ευρύτερη δυνατή συναίνεση.

Στο πεδίο, τέλος, της υγειονομικής περίθαλψης και της μακροχρόνιας φροντίδας, οι στόχοι έχουν ως εξής:

(α) Εγγύηση της πρόσβασης όλων σε επαρκή υγειονομική και μακροχρόνια περίθαλψη και εξασφάλιση ότι η ανάγκη για περίθαλψη δεν οδηγεί στη φτώχεια και την οικονομική εξάρτηση. Αντιμετώπιση των ανισοτήτων όσον αφορά στην πρόσβαση σε περίθαλψη και την κατάσταση υγείας.

(β) Προώθηση της ποιότητας στην υγειονομική και τη μακροχρόνια περίθαλψη και προσαρμογή της περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένης της αναπτυσσόμενης προληπτικής φροντίδας στις μεταβαλλόμενες ανάγκες και προτιμήσεις της κοινωνίας και των ατόμων, κυρίως με την ανάπτυξη ποιοτικών προτύπων που αντικατοπτρίζουν τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και με την ενίσχυση της ευθύνης των παρόχων ιατρικών υπηρεσιών, καθώς και των ασθενών και των αποδεκτών της περίθαλψης.

(γ) Εξασφάλιση ότι η επαρκής και ποιοτική υγειονομική περίθαλψη και μακροχρόνια περίθαλψη παραμένουν προσιτές και οικονομικά βιώσιμες με την προώθηση της ορθολογικής χρήσης των πόρων, κυρίως μέσω της παροχής των κατάλληλων κινήτρων για τους χρήστες και τους παρόχους, της ορθής διακυβέρνησης και του συντονισμού μεταξύ των συστημάτων και των δημόσιων και ιδιωτικών ιδρυμάτων περίθαλψης. Για να διασφαλιστεί η μακροχρόνια βιωσιμότητα και ποιότητα πρέπει να προαχθούν υγιείς και δραστήριοι τρόποι ζωής και απαιτείται καλό ανθρώπινο δυναμικό στον τομέα της περίθαλψης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Καταρχάς η Ο.Κ.Ε. θεωρεί αναγκαίες ορισμένες γενικές παρατηρήσεις, οι οποίες αφορούν συνολικά στην Εθνική Έκθεση για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί, όπως είχε αντίστοιχα επισημάνει στη Γνώμη της υπ' αριθμ. 131 «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση 2005-2006»⁸, ότι, ενόψει της ιδιαίτερης σημασίας που έχει για την κοινωνία και την οικονομία ο στόχος της δημιουργίας εκείνων των συνθηκών που θα επιτρέψουν σε κάθε πολίτη την ισότιμη πρόσβαση στην απασχόληση, τα κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες, σε βιώσιμες και επαρκείς συντάξεις, σε ποιοτική υγειονομική περίθαλψη και μακροχρόνια φροντίδα, και η διαδικασία για την κατάρτιση της Εθνικής Έκθεσης Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Προστασία - η οποία σημειωτέον από φέτος αφορά και στους τρεις τομείς της κοινωνικής ένταξης, των συντάξεων και της υγείας και της μακροχρόνιας φροντίδας - θα πρέπει αντίστοιχα να γίνεται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, ώστε να είναι πραγματικά αποτελεσματική.

Η κρίσιμη σημασία που έχουν οι στόχοι που προαναφέρθηκαν επιβάλλει, ο διάλογος, που γίνεται για την επίτευξή τους, να έχει ως βάση του μία ρεαλιστική αποτίμηση της υλοποίησης των προηγούμενων σχεδίων και εκθέσεων για τους τρεις τομείς κοινωνικής

προστασίας και μία επικαιροποίηση των μεγεθών πάνω στα οποία στηρίχθηκαν τα σχέδια και οι εκθέσεις αυτές. Ελλείπει μίας τέτοιας ρεαλιστικής αποτίμησης- αξιολόγησης των προηγούμενων δράσεων και επίκαιρων μεγεθών, ο διάλογος για την κατάρτιση της Εθνικής Έκθεσης Στρατηγικής για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη δεν μπορεί να είναι πραγματικά ουσιαστικός. Και τούτο, διότι η Εθνική Έκθεση συντάσσεται για να οργανωθεί η αντιμετώπιση των ελλείψεων και των κενών που παρέμειναν μετά την εφαρμογή των μέτρων των προηγούμενων σχεδίων και εκθέσεων. Αν δεν έχουν αξιολογηθεί οι προηγούμενες δράσεις και στρατηγικές, ώστε να αναδειχθούν οι αιτίες για τις ακόμα υπάρχουσες υστερήσεις, οι δυνατότητες σύνταξης μίας εύστοχης Εθνικής Έκθεσης για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Προστασία μειώνονται σημαντικά. Ιδιαίτερη σημασία έχει ακόμη οι προβλέψεις της Εθνικής Έκθεσης να περιέχουν συγκεκριμένους, σαφείς και ποσοτικοποιημένους στόχους, καθώς και να τίθενται σαφή και δεσμευτικά χρονικά όρια υλοποίησής τους.

Η σημασία των θεμάτων, στα οποία αφορά η υπό κατάρτιση Εθνική Έκθεση Στρατηγικής για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη, επιβάλλει και μία ουσιαστική διαδικασία διαλόγου. Επί της διαδικασίας η Ο.Κ.Ε. θα ήθελε να σημειώσει το πο-

8. Μάιος 2005.

λύ περιορισμένο χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο καλείται να γνωμοδοτήσει για τα παραπάνω κεφαλαιώδους σημασίας, για την κοινωνία και την οικονομία, θέματα.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί πως θα πρέπει να γίνει συστηματικός και με βάθος χρόνου διάλογος με τους κοινωνικούς φορείς αναφορικά με τις βασικές προτεραιότητες μιας εθνικής στρατηγικής για την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ένταξη, η οποία θα διέπεται από τις αρχές της κοινωνικής αλληλεγγύης, της ισότιμης πρόσβασης στα δημόσια αγαθά και την κοινωνική δικαιοσύνη. Απ' αυτή την άποψη η σύντομη ή και αποσπασματική διαβούλευση κατά τα διαστήματα σύνταξης των Εθνικών Σχεδίων Δράσης δε συμβάλλει στη συγκρότηση μίας συνεκτικής και ολοκληρωμένης στρατηγικής.

Τέλος, κατά την Ο.Κ.Ε., για τη χάραξη μιας συνεκτικής, πολυδιάστατης και ολο-

κληρωμένης στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική προστασία είναι αναγκαία η **θέσπιση Ειδικής Επιτροπής Τριμερούς Σύνθεσης κατά το πρότυπο της Επιτελικής Επιτροπής του Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.**, η οποία θα υποστηρίζεται στο έργο της από ειδική (επαρκώς στελεχωμένη) υπηρεσία στο Υπ. Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, με αρμοδιότητα τη χάραξη, την εξειδίκευση και την παρακολούθηση της εφαρμογής των βασικών πλευρών που άπτονται αυτής της στρατηγικής. Βασικό έργο αυτής της Επιτροπής είναι η **εισήγηση για τη λήψη μέτρων συντονισμού αλλά και δράσεων** των υπηρεσιών που εμπλέκονται στην εφαρμογή των επιμέρους πολιτικών για την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική προστασία. Η Επιτροπή αυτή θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς άλλες υφιστάμενες Επιτροπές, όπως η Εθνική Επιτροπή για την Απασχόληση και η Εθνική Επιτροπή για την Κοινωνική Προστασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ 2006-2008

Αναφορικά με τις προτεραιότητες που θα πρέπει να τεθούν για την επόμενη τριετία, βασική προτεραιότητα θα πρέπει να αποτελεί η **ενίσχυση της αξιοπρεπούς απασχόλησης** ως θεμελιώδους βάσης για την κοινωνική ένταξη και προστασία. Σ' αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να **αυξηθούν τα συνολικά επίπεδα απασχόλησης** με την εφαρμογή αναπτυξιακών πολιτικών που συμβάλλουν στη δημιουργία νέων και αξιοπρεπών θέσεων εργασίας. Βασικό πρόβλημα της οικονομίας μας είναι η αδυναμία της να δημιουργεί τον αναγκαίο αριθμό θέσεων απασχόλησης που να καλύπτει την προσφορά και συνεπώς ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας παραμένει ανενεργό.

Εδώ και τουλάχιστον μία δεκαετία η αύξηση της απασχόλησης στη χώρα μας είναι μικρότερη από την αύξηση του εργατικού δυναμικού κάθε έτος, με αποτέλεσμα από το 1993 και μετά να εισέρχονται στην αγορά εργασίας, περίπου τα διπλάσια άτομα από αυτά που απορροφά η απασχόληση. Από αυτή την άποψη οι ρυθμίσεις που αφορούν ειδικές πληθυσμιακές ομάδες και στοχεύουν στην αύξηση της απασχόλησής τους, εκ των πραγμάτων δε θα πρέπει να βασίζονται σε μία μονοδιάστατη ενίσχυση των μέτρων

τόνωσης της προσφοράς εργασίας, αλλά θα πρέπει πρωτίστως να συνδυαστούν με μέτρα αντιμετώπισης του βασικού προβλήματος που εντοπίζεται στην ανάγκη διεύρυνσης της ζήτησης αξιοπρεπών θέσεων εργασίας από την οικονομία. Παράλληλα, ο συσχετισμός ανάπτυξης και απασχόλησης προϋποθέτει τη δημιουργία υγιών συνθηκών ανταγωνισμού και συνθηκών ευνοϊκών για τις επενδύσεις, ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Το εθνικό σχέδιο για την κοινωνική ένταξη θα πρέπει να στηρίζεται σε μία **ολοκληρωμένη αναπτυξιακή στρατηγική στο περιφερειακό και το τοπικό επίπεδο** και σ' αυτή τη στρατηγική να θεμελιώνεται και η **στρατηγική για την κοινωνική προστασία και ένταξη**, την οποία και θα υποστηρίζει.

Όπως έχει σημειωθεί και στη Γνώμη της Ο.Κ.Ε. για το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2005-2008⁹ «αναπόφευκτα η προσοχή για τα αμέσως επόμενα χρόνια δε μπορεί παρά να εστιάζεται στην επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης και την αύξηση της απασχόλησης. Οι πολιτικές απασχόλησης δε μπορεί παρά να έχουν στόχους την πλήρη απασχόληση, τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ποιότητας στην εργασία

9. Γνώμη υπ' αριθμ. 140, Οκτώβριος 2005.

και την προώθηση της κοινωνικής και περιφερειακής συνοχής. Επίσης, θα πρέπει να διευκολυνθεί η ένταξη στην αγορά εργασίας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (π.χ. γυναίκες, νέοι) και θα πρέπει να ενισχυθεί η περαιτέρω επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα των εργαζομένων, ώστε να επιτευχθεί μείωση των διαφορών στα ποσοστά απασχόλησης και ανεργίας μεταξύ των περιφερειών για περιφερειακή σύγκλιση και αποδοτικότερη λειτουργία των τοπικών αγορών εργασίας».

Παράλληλα, για τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα του εθνικού σχεδίου για την κοινωνική ένταξη είναι απαραίτητη η **συνέργια με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση** (Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση) **και τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την οικονομική πολιτική**. Ιδιαίτερα χρήσιμη θα είναι και η αξιοποίηση της εμπειρίας από τη μέχρι τώρα εφαρμογή των κοινοτικά ή εθνικά χρηματοδοτούμενων πολιτικών απασχόλησης, προκειμένου να αποφευχθεί η σπατάλη πόρων από το νέο ΚΠΣ' και να εξασφαλιστεί η καινοτομία, η ευελιξία και η αποτελεσματικότητα των μελλοντικών δράσεων για τη στήριξη των ατόμων και των ομάδων που απειλούνται από τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Το εθνικό σχέδιο θα πρέπει ακόμα να συνδέεται με πολιτικές για την τόνωση της **γεωργικής ανάπτυξης** και να συνοδεύεται

από το σχεδιασμό ολοκληρωμένων **αναπτυξιακών προγραμμάτων για τον αγροτικό τομέα και την περιφέρεια**.

Βασική προτεραιότητα της στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική προστασία κατά την επόμενη τριετία θα πρέπει να είναι **ο περιορισμός της φτώχειας** που έχει ενταθεί κατά τα τελευταία χρόνια και λόγω της ακρίβειας που σημειώνεται στα βασικά αγαθά της λαϊκής κατανάλωσης (στέγαση, διατροφή, μετακινήσεις, εκπαίδευση)¹⁰.

Προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να ληφθούν μέτρα για: **(α)** την ενίσχυση του επιπέδου των επιδομάτων ανεργίας, **(β)** τη θέσπιση εισοδηματικών ενισχύσεων και προγραμμάτων κατάρτισης για τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας που δε βρίσκουν θέση εργασίας για μεγάλο χρονικό διάστημα και **(γ)** για τους άνεργους που έχουν χάσει το δικαίωμα λήψης επιδόματος ανεργίας, καθώς και **(δ)** για την ανάπτυξη δικτύων κοινωνικής προστασίας (υπηρεσίες υγείας, στέγασης κ.ά.) σε άμεση συνεργασία και συμπληρωματικότητα με το δίκτυο των υπηρεσιών απασχόλησης του ΟΑΕΔ¹¹.

Απασχόληση - Κατάρτιση

Η Ο.Κ.Ε θεωρεί ότι οι βασικές προτεραιότητες του νέου ΕΣΔΕΝ (2006-2008) θα πρέπει να αντιμετωπιστούν από την παρα-

10. Η Ο.Κ.Ε. με την υπ' αριθμ. 151 Γνώμη της «Ακρίβεια-Κοινωνικοοικονομικές Επιπτώσεις», Μάρτιος 2006, επισήμανε, ότι η αναδιανεμητική επίδραση της ακρίβειας φαίνεται ότι μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του ποσοστού των φτωχών και να διευρύνει τους δείκτες ανισότητας και φτώχειας.

11. Στην υπ' αριθμ. 41, Ιούλιος 2000, Γνώμη της Ο.Κ.Ε. «Η φτώχεια στην Ελλάδα», επισημαίνεται η ανεργία ως σημαντικός παράγοντας που οδηγεί στη φτώχεια.

πάνω οπτική γωνία στρατηγικής ώστε να εξασφαλίζεται η συνεκτικότητά τους. Σ' αυτό το πλαίσιο βασική προτεραιότητα θα πρέπει να αποτελεί η ενίσχυση της απασχόλησης ιδιαίτερα για τις γυναίκες, τους νέους, τους μακροχρόνια ανέργους και τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού με ταυτόχρονη διασφάλιση της κοινωνικής τους προστασίας (επιδοματική πολιτική) κατά το διάστημα που αδυνατούν να βρουν απασχόληση.

Το νέο σχέδιο για την κοινωνική ένταξη και προστασία θα πρέπει να στηριχθεί στο σχεδιασμό του νέου τομεακού προγράμματος για τους ανθρωπίνους πόρους και να εξειδικεύσει συγκεκριμένες πολιτικές που θα εξαλείψουν εντός της τριετίας 2006-2008 ορισμένες από τις χρόνιες ανεπάρκειες αναφορικά με την απασχόληση των ατόμων που ανήκουν σε κοινωνικές κατηγορίες που πλήττονται ιδιαίτερα από την ανεργία και κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό. Τέτοιες ανεπάρκειες είναι:

• Η **έλλειψη στοιχείων** σχετικά με την πραγματική αποτύπωση της αγοράς εργασίας σε τοπικό επίπεδο, καθώς και η ανυπαρξία των κατάλληλων πληροφοριών και στοιχείων για την αξιολόγηση των προγραμμάτων που υλοποιούνται.

• Η **υποβαθμισμένη λειτουργία των υπηρεσιών απασχόλησης**, η περιορισμένη δυνατότητα ελέγχου της ποιότητας των προγραμμάτων που υλοποιούνται, καθώς και η ανεπαρκής υποστήριξη των ανέργων και των άλλων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων κατά τη διαδικασία αναζήτησης απασχόλησης.

• Η **μη ανταπόκριση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης** (επιδοτήσεις νέων θέσεων εργασίας, επιδοτήσεις για νέους ελεύθερους επαγγελματίες, προγράμματα κατάρτισης και απόκτησης εργασιακής εμπειρίας) **σε συγκεκριμένες ανάγκες της ελληνικής οικονομίας** στο κεντρικό και το περιφερειακό επίπεδο, με αποτέλεσμα τη λειτουργία τους κυρίως ως μηχανισμών διευθέτησης της εργασίας και υποκατάστασης της κανονικής απασχόλησης από την επιδοτούμενη, δημιουργώντας ταυτόχρονα ειδικούς αποκλεισμούς για όσους εργαζόμενους ή ανέργους δεν αποτελούν δικαιούχους αυτών των πολιτικών και κατά κανόνα ανήκουν στις περισσότερο ευπαθείς ομάδες. Οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης θα πρέπει παράλληλα να βασίζονται σε εξειδίκευση των ομάδων-στόχων.

Η έναρξη της λειτουργίας των δομών του **Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.** αποτελεί ένα θετικό βήμα που θα πρέπει να εντατικοποιηθεί και να συνδυαστεί με τη διατύπωση ενός μεσοπρόθεσμου και άμεσα υλοποιήσιμου προγράμματος δράσης επικεντρωμένου στις δομές έρευνας και τη διαπίστωση των αναγκών του παραγωγικού μας συστήματος και της αγοράς εργασίας, καθώς και στην ανάπτυξη των δομών παρακολούθησης και πιστοποίησης των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης.

Κεντρικό ρόλο στη σύζευξη της προσφοράς και της ζήτησης της εργασίας έχει αναμφισβήτητα ο **Ο.Α.Ε.Δ.** Παρά τη βελτίωση της υποδομής, υπάρχει ανάγκη για τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών του Ο.Α.Ε.Δ., καθώς η διεξόδυσή του στις προσλήψεις είναι εξαιρετικά χαμηλή. Απαιτείται ένας νέος σχεδιασμός της δράσης του Ο.Α.Ε.Δ. με μία συνεπή και αποφασιστι-

λεται σε σημαντικό βαθμό στην αύξηση της μερικής απασχόλησης των γυναικών¹².

Ως προς τον τύπο της απασχόλησης των νέων, η εργασία με συμβάσεις ορισμένου χρόνου είναι εξαιρετικά διαδεδομένη. Το 2004 το 38,5% των ατόμων της ηλικιακής κατηγορίας 15-24 ετών εργάζονταν με συμβάσεις ορισμένου χρόνου έναντι 11,3% για τα άτομα ηλικίας 25-49 ετών και 6,3% για τα άτομα ηλικίας 55-64 ετών¹³.

Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να δοθεί στην ενίσχυση της απασχόλησης των νέων γυναικών με την ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας των παιδιών κοντά στους χώρους όπου συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός εργαζομένων (π.χ. εμπορικά κέντρα, περιοχές με μεγάλες επιχειρήσεις ή ιδιαίτερη συγκέντρωση απασχολομένων), καθώς και την ανάπτυξη βιώσιμων δικτύων για την ημερήσια φροντίδα των ηλικιωμένων σε επίπεδο συνοικίας και γειτονιάς στα αστικά κέντρα. Έμφαση θα πρέπει ακόμα να δοθεί στην ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας με στοχευμένα μέτρα, όπως τη διεύρυνση των κινήτρων, την ενίσχυση της καινοτομίας και τη μείωση των γραφειοκρατικών δυσλειτουργιών. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει, επίσης, να ληφθεί για την ανάπτυξη εξειδικευμένων δράσεων υποστήριξης της απασχόλησης των ανέργων μεγαλύτερης ηλικίας, των νέων, των μεταναστών και των ατόμων με αναπηρίες.

Σημαντική είναι απ' αυτή την άποψη η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και

ειδικότερα των κοινωνικών επιχειρήσεων και των συνεταιρισμών που μπορούν να διαδραματίσουν αξιόλογο ρόλο στην κοινωνική συνοχή και στην ένταξη ειδικών κατηγοριών εργαζομένων στο σύστημα της απασχόλησης (π.χ. μακροχρόνια άνεργοι μεγαλύτερης ηλικίας, άνεργες γυναίκες χαμηλού μορφωτικού επιπέδου και μεγάλης σχετικά ηλικίας, άτομα με αναπηρίες) συμπληρώνοντας τις κύριες πολιτικές οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης με νέα κύτταρα εργασίας και υποστηρίζοντας την κοινωνική πολιτική και την πολιτική πρόνοιας (π.χ. φροντίδα ηλικιωμένων, βοήθεια στο σπίτι, δραστηριότητες φροντίδας του περιβάλλοντος χώρου και των τοπικών πολιτισμικών στοιχείων).

Θα πρέπει, ακόμα, να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα για την ενίσχυση επιχειρήσεων του κοινωνικού τομέα ή του λεγόμενου τρίτου τομέα οικονομικής δραστηριότητας (δημοτικές επιχειρήσεις, αναπτυξιακές μη κερδοσκοπικές εταιρίες, επιχειρήσεις παροχής εκ του σύνεγγυς υπηρεσιών), που είναι δύσκολο, λόγω του κοινωνικού χαρακτήρα των δραστηριοτήτων τους, να λειτουργήσουν ανταποδοτικά χωρίς επιχορήγηση. Η ενίσχυση μπορεί να έχει τη μορφή της επιδότησης της απασχόλησης ειδικών κατηγοριών ανέργων, που είναι δύσκολο να απορροφηθούν από τη λοιπή αγορά εργασίας.

Επίσης, η εφαρμογή προγραμμάτων τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης και προγραμμάτων ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε εξειδικευμένες ομάδες ανέρ-

12. Γ. Κρητικίδης (2006), «Η απασχόληση των νέων 15-29 ετών», *Ενημέρωση*, Τεύχος 127, ΙΝΕ/ΓΣΕΕ.

13. Eurofound, *Annual Review of Working Conditions in the EU, 2005-2006*.

γων και σε περιοχές με ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα ανεργίας (π.χ. άνεργοι ή ανεργες άνω των 50 ετών, απόφοιτοι δημοτικού, μακροχρόνια ανεργες γυναίκες, άνεργοι μετανάστες κ.λπ.), στο βαθμό που σχεδιάζονται και εφαρμόζονται μαζικά, δε μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της απασχόλησης ως θεμελιακής παραμέτρου για την κοινωνική ένταξη. Η ευρωπαϊκή εμπειρία έχει δείξει, ότι τα προγράμματα αυτά επιτυγχάνουν, εφόσον είναι περιορισμένου εύρους και προσανατολίζονται στις ανάγκες των ανέργων ατομικά.

Τέλος, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην **ανάπτυξη εξελιγμένων συστημάτων πληροφόρησης**. Γι' αυτό το σκοπό είναι άμεσης προτεραιότητας η ανάπτυξη συστημάτων αξιόπιστης καταγραφής και ανάλυσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι άνεργοι και οι ευάλωτες κοινωνικά ομάδες με την αξιοποίηση των παρατηρητήριων που δημιουργήθηκαν και δημιουργούνται με τη συνδρομή των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, τη χρηματοδότηση εκτεταμένων πρωτογενών ερευνών και τη θέσπιση επιτελικών συντονιστικών οργάνων των επιμέρους πολιτικών.

Ενίσχυση της οικογένειας και των ηλικιωμένων

Συμπληρωματικά με τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω για την ενίσχυση της απασχόλησης των νέων γυναικών και αναφορικά με τη στήριξη της οικογένειας, η Ο.Κ.Ε., λαμβάνοντας υπόψη και τις σύγχρονες διαστάσεις του δημογραφικού προβλήματος, έχει προτείνει πρόσφατα, επ' ευκαιρία του

Σχεδίου Νόμου «Ενίσχυση της οικογένειας και άλλες διατάξεις», ένα συνδυασμό μέτρων¹⁴, όπως:

(α) Δημιουργία επαρκούς υποδομής παιδικών σταθμών που θα λειτουργούν με ικανοποιητικές συνθήκες φύλαξης, σίτισης, ψυχαγωγίας και διαπαιδαγώγησης των τέκνων.

(β) Αξιοποίηση και ενθάρρυνση του εθελοντισμού που υπάρχει και μπορεί να υπάρξει σε επίπεδο γειτονιάς σε ό,τι αφορά τη φύλαξη μικρών παιδιών.

(γ) Διάλογο με τους εκπροσώπους των κοινωνικών τάξεων σχετικά με τη δημιουργία χώρων υποδομής και φύλαξης παιδιών κοντά στους χώρους εργασίας.

(δ) Διάλογο με τους κοινωνικούς φορείς για την ανάδειξη ωραρίων που θα είναι πιο φιλικά προς την οικογενειακή ζωή. Οι οποιεσδήποτε ρυθμίσεις που αφορούν στο ωράριο θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και την ανάγκη ενίσχυσης της οικογενειακής ζωής.

(ε) Αναζήτηση λύσεων – λαμβανομένων υπόψη και των διεθνών εμπειριών – για τη διασφάλιση της προοπτικής απασχόλησης όσων γυναικών είναι σε ηλικία που καθιστά ορατό το ενδεχόμενο της εγκυμοσύνης ή είναι ήδη μητέρες.

(στ) Δημιουργική προσέγγιση της σύνδεσης των ορίων συνταξιοδότησης και του αριθμού των τέκνων υπό το πρίσμα των σύγχρονων δεδομένων ως προς την ηλικία τεκνοποίησης των γυναικών.

14. Γνώμη υπ' αριθμ. 149, Ιανουάριος 2006.

(ζ) Εξειδικευμένη αντιμετώπιση του δημογραφικού ζητήματος σε ό,τι αφορά τις συνθήκες της ελληνικής περιφέρειας.

Στην ίδια Γνώμη η Ο.Κ.Ε. έχει ακόμα διατυπώσει τη θετική άποψή της για την **διεύρυνση των οικογενειών που ενισχύονται από την προνοιακή πολιτική από τις οικογένειες με τρία παιδιά και στις οικογένειες με δύο παιδιά**, σημειώνοντας ότι θα πρέπει να ακολουθήσει η ανάλυση των αιτιών και η διαμόρφωση μέτρων συνολικής αντιμετώπισης του δημογραφικού προβλήματος, το οποίο στη χώρα μας έχει ως κύριο στοιχείο το χαμηλό δείκτη γονιμότητας¹⁵.

Παράλληλα, στην ίδια Γνώμη η Ο.Κ.Ε. επισήμανε την ιδιαίτερη προσοχή της οποίας πρέπει να τύχουν οι περιπτώσεις των **μονογενεϊκών οικογενειών**, με στόχο τη μείωση της οικονομικής και γενικότερης ανασφάλειας της υποψήφιας μητέρας που για διάφορους λόγους έχει μείνει μόνη, μέσω της κατάλληλης ενίσχυσης.

Επιπλέον, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι θα πρέπει να επιταθούν οι προσπάθειες για την καταπολέμηση της **παιδικής φτώχειας**, μέσω δράσεων και συστημάτων υποστήριξης μικρών παιδιών και επανένταξής τους στο σχολείο.

Σε ό,τι αφορά τους ηλικιωμένους, η Ο.Κ.Ε. έχει επισημάνει στη Γνώμη της για το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (Ε.Π.Μ.) 2005-2008¹⁶, ότι η στρατηγική για την **ενεργό γήρανση** απαιτεί μια ολοκληρω-

μένη προσέγγιση του ζητήματος με συγκεκριμένες και ουσιαστικές εναλλακτικές λύσεις μέσα από την παροχή κινήτρων, την επένδυση στη δια βίου μάθηση, τη βελτίωση των συνθηκών και της ποιότητας της εργασίας και την καλύτερη προστασία της υγείας. Ειδικότερα και όσον αφορά στην καταπολέμηση της ανεργίας των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας και στην προσαρμογή τους στα εξελισσόμενα οικονομικά και τεχνολογικά δεδομένα, η Ο.Κ.Ε εκτιμά ότι, πέρα από την προτεινόμενη στο Ε.Π.Μ. κατάρτισή τους, θα πρέπει να επανεξεταστούν τόσο σε επίπεδο νομοθεσίας (*δημόσιος τομέας*) όσο και σε επίπεδο επιχειρηματικής πρακτικής προσλήψεων (*ιδιωτικός τομέας*) τα ανώτατα όρια ηλικίας, προκειμένου να είναι κανείς επιλέξιμος για πρόσληψη ή διορισμό, σύμφωνα άλλωστε και με τη διεθνή τάση που υπάρχει για τη μείωση και κατάργησή τους.

Κοινωνική ένταξη των ΑμεΑ, των μεταναστών και των ατόμων με πολιτισμικές/ θρησκευτικές ιδιαιτερότητες

Ιδιαίτερη βασική προτεραιότητα θα πρέπει να αποτελέσει η **κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία, των μεταναστών και των ατόμων με πολιτισμικές/θρησκευτικές ιδιαιτερότητες**. Η Ο.Κ.Ε. με την υπ' αριθμόν 100 Γνώμη της επί του Σχεδίου Νόμου «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού»¹⁷, χαρακτήρισε ως ιδιαίτερα

15. Η μείωση της γονιμότητας ως βασικό αίτιο του δημογραφικού προβλήματος είχε επισημανθεί και στην υπ' αριθμ. 49 Γνώμη της Ο.Κ.Ε., Δεκέμβριος 2000, «Το Δημογραφικό Ζήτημα».

16. Γνώμη υπ' αριθμ. 140, Οκτώβριος 2005.

17. Δεκέμβριος 2003.

θετικό γεγονός την ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο, με τον Ν. 3304/2005, των δύο οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ισότιμη μεταχείριση των ατόμων ανεξάρτητα από τη φυλετική ή και εθνική καταγωγή τους (2000/43/ΕΚ) και για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού στον τομέα της απασχόλησης, της εργασίας και της επαγγελματικής κατάρτισης (2000/78/ΕΚ).

Στη Γνώμη υπ' αριθμ. 157 «Έκθεση έτους 2005 της Ο.Κ.Ε. για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης», η οποία συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 18 του ως άνω Ν. 3304/2005 «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού», η Ο.Κ.Ε., μεταξύ άλλων, διατύπωσε μία σειρά προτάσεων για την ουσιαστική εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης:

- Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική την ενημέρωση των ατόμων που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού για τα δικαιώματά τους, η οποία πρέπει να γίνεται με τρόπο προσανατολισμένο στις ιδιαιτερότητες κάθε ομάδας. Στο πεδίο της ενημέρωσης αυτής θα είναι χρήσιμη η συνεργασία κρατικών και τοπικών φορέων με μη κυβερνητικούς φορείς και εθελοντές.

- Μεγάλη σημασία έχει, ακόμα, η ευαισθητοποίηση των ατόμων που δεν ανήκουν – ή, έστω, δε γνώθουν ότι ανήκουν – στις ομάδες αυτές για προβλήματα που σχετίζονται με τις διακρίσεις. Ιδίως θα πρέπει να υπάρχει δημοσιότητα και διάλογος για τα ζητήματα που προκαλούν τις μεγαλύτερες παρε-

ξηγήσεις, όπως, λ.χ. με μελέτες που αποδεικνύουν το εσφαλμένο των στερεοτύπων για την εγκληματικότητα των αλλοδαπών ή ότι οι αλλοδαποί δεν ανταγωνίζονται, στη μεγάλη τους πλειοψηφία, για τις ίδιες σχέσεις εργασίας με τους ημεδαπούς. Επιπλέον, υπάρχει ανάγκη ενημέρωσης του κοινού και για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία στη μετακίνηση και στη δραστηριοποίησή τους μέσα στις σύγχρονες πόλεις.

- Περαιτέρω υπογραμμίζεται η ανάγκη κατάλληλης εκπαίδευσης των κρατικών στελεχών που συναλλάσσονται με τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, η οποία θα στοχεύει στην ανάπτυξη ικανοτήτων προσέγγισης των ευπαθών ομάδων με ευαισθησία αλλά και επιχειρηματολογίας που θα πείθει όσους συναλλάσσονται με τα άτομα αυτά για το εσφαλμένο των στερεοτύπων τους.

- Επισημαίνεται και η περιφερειακή διάσταση του προβλήματος, η οποία θα πρέπει να συνεκτιμηθεί λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων κάθε περιοχής. Παράλληλα, προτείνεται η ανάδειξη της συμβολής της σχολικής εκπαίδευσης στην εξοικείωση των μαθητών με τη διαφορετικότητα.

- Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί, ότι ο ρόλος της Πολιτείας δεν πρέπει να περιορίζεται στην ενημέρωση και στην προσπάθεια ευαισθητοποίησης. Υπάρχει ανάγκη για την υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, εκπαίδευσης και απασχόλησης των ατόμων που συχνά είναι θύματα διακρίσεων. Τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να έχουν έναν ενιαίο σχεδιασμό και συντονισμό, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να εξετάζονται και όλα τα γενικά προγράμματα (στον τομέα της οικονομικής

ανάπτυξης, της απασχόλησης, της πολεοδομικής ανάπτυξης κ.λπ.) υπό το πρίσμα των επιπτώσεων που θα έχουν στις ευάλωτες ομάδες. Σημαντική είναι και η συμμετοχή των εκπροσώπων των ομάδων αυτών στο σχεδιασμό και την υλοποίησή των εν λόγω προγραμμάτων. Χρήσιμη θα ήταν, στο πλαίσιο αυτό, η γενίκευση των δράσεων που έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια των κοινοτικών πρωτοβουλιών τύπου EQUAL και η διασφάλιση της βιωσιμότητάς τους.

- Τονίζεται η ανάγκη ενίσχυσης των ελεγκτικών μηχανισμών του κράτους που πρέπει να λειτουργούν αποτελεσματικά και ανεξάρτητα.

- Η Ο.Κ.Ε. δηλώνει ακόμα πρόθυμη να συνεργαστεί με την ελληνική πολιτεία και τους κοινωνικούς φορείς για τη διασφάλιση της ευρύτερης δυνατής συναίνεσης γύρω από τα αναγκαία βήματα που πρέπει να γίνουν για την υλοποίηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης για τις εθνικές, εθνοτικές και θρησκευτικές μειονότητες.

- Περαιτέρω η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει την ανάγκη εξέτασης όλων των διεθνών συμβάσεων που σχετίζονται με την αρχή της ίσης μεταχείρισης και που δεν έχουν ακόμα κυρωθεί από τη χώρα μας.

- Η Ο.Κ.Ε. τονίζει ακόμα το δυναμικό χαρακτήρα των πεδίων ανισότητας με ιδιαίτερη αναφορά στο φαινόμενο του αναλφαβητισμού. Ο αναλφαβητισμός ή η άγνοια της ελληνικής γλώσσας από πολλούς μετανάστες εμποδίζει την κοινωνικοποίηση των μεταναστών και έχει ως συνέπεια την αδυναμία τους να απολαύσουν – ενίοτε και να γνωρίσουν – πολλά από τα δικαιώματα που έχουν. Θα πρέπει, συνεπώς, να ληφθεί μέρι-

μνα εκπαίδευσης των ευάλωτων ομάδων για τη μάθηση της ελληνικής γλώσσας σε συνεργασία με τις πρεσβείες ξένων χωρών.

Με δεδομένη την αυξανόμενη χρήση νέων τεχνολογιών τόσο κατά την επαφή του πολίτη με το κράτος και τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας όσο και κατά τις ιδιωτικές συναλλαγές, αναπτύσσεται το φαινόμενο του «ηλεκτρονικού αναλφαβητισμού», που πλήττει ως νέο πεδίο ανισότητας τους μετανάστες. Με στόχο την άρση των εμποδίων στην πρόσβαση των μεταναστών στα αγαθά και τις υπηρεσίες, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα και για τη διευκόλυνσή τους στη χρήση νέων τεχνολογιών.

Στο πλαίσιο της κοινωνικής ένταξης των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού ως στόχου της Εθνικής Έκθεσης, είναι σκόπιμο να ληφθεί μέριμνα και για άλλες ευπαθείς ομάδες με προβληματική πρόσβαση στην εργασία, όπως οι αποφυλακισθέντες, οι απεξαρτημένοι πρώην χρήστες ναρκωτικών και τα θύματα trafficking.

Ειδικότερα ζητήματα για τη θέση των μεταναστών

Η ελληνική κοινωνία είναι πλέον μία πολυπολιτισμική κοινωνία, όπου η παρουσία εργαζομένων από τις άλλες Βαλκανικές χώρες, την Ανατολική Ευρώπη, την Αφρική και την Ασία, αλλά και η παρουσία εργαζομένων από τις άλλες χώρες της Ε.Ε., είναι σημαντική.

Σε ό,τι αφορά ειδικότερα την επίτευξη του στόχου της πλήρους κοινωνικής ένταξης των μεταναστών, οι οποίοι διαβιούν και εργάζονται στην Ελλάδα, απαιτούνται συντονισμένες και μεθοδευμένες προσπάθει-

ες προκειμένου, κυρίως, για την άρση των εμποδίων που έμμεσα ευθύνονται για την δυσχερή προσβασιμότητά τους σε ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες. Για τη συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα καθοριστικό ρόλο για την κοινωνική ένταξη καταλαμβάνει η υπαγωγή και η διατήρηση σε επίσημο καθεστώς διαμονής, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση των περισσότερων κοινωνικών δικαιωμάτων.

Όπως έχει κατά το παρελθόν επισημανθεί¹⁸ απαιτείται απλούστευση των διαδικασιών απόδοσης των εγγράφων νομιμότητας και διεύρυνση του χρονικού διαστήματος ισχύος τους. Η απλούστευση αυτή όμως προϋποθέτει, εκτός από διοικητικής φύσης μέτρα για την επιτάχυνση της διαδικασίας, και την ουσιαστική διευκόλυνση της υπαγωγής σε επίσημο καθεστώς, όπως π.χ. μέσω της απόδειξης ενός ορισμένου κατ' έτος αριθμού ενσήμων.

Από τη μέχρι σήμερα υλοποίηση των διαδικασιών που προβλέφθηκαν στον τελευταίο Νόμο 3386/2005 για την μετανάστευση και μετά το πέρας των καταληκτικών προθεσμιών για την 3^η ευκαιρία «νομιμοποίησης» εκτιμάται, ότι ένας πολύ μεγάλος αριθμός μεταναστών δεν κατάφερε να αποκτήσει τα απαραίτητα έγγραφα. Κρίνεται, ότι οι νέες ρυθμίσεις για την ανανέωση των αδειών διαμονής δε συμβάλλουν επαρκώς στην προ-

σπάθεια των μεταναστών για τη διατήρηση του επίσημου καθεστώτος διαμονής τους.

Απαιτείται, έτσι, να επανεξεταστούν οι διατάξεις που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις έκδοσης και ανανέωσης των αδειών διαμονής με τρόπο, ώστε, αφενός, να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική καταπολέμηση της ανασφάλιστης εργασίας και, αφετέρου, να μην επιβαρύνονται τα θύματα αυτής, εν προκειμένω οι μετανάστες εργαζόμενοι.

Ταυτόχρονα, είναι απαραίτητο να επιταχυνθούν και να βελτιωθούν εκείνες οι διαδικασίες, οι οποίες εξασφαλίζουν επίσημο καθεστώς διαμονής στη μεγάλη πλειοψηφία του μεταναστευτικού πληθυσμού. Τέτοιες είναι οι διαδικασίες απόκτησης άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος μετανάστη και άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί θετικό το γεγονός της θέσπισης του ΠΔ 150/2006 για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2003/109/ΕΚ «σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι μακρόν διαμένοντες», με το οποίο ορίζεται η διαδικασία απόκτησης του καθεστώτος αυτού από τους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν επί πενταετία στη χώρα. Σε ό,τι αφορά στη δεύτερη περίπτωση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, απαιτείται, τόσο η επανεξέταση κάποιων οικονομικής φύσης προϋποθέσεων που αποκλείουν μεγάλο αριθμό δικαιούχων, όσο και η επίλυ-

18. Βλ. Γνώμη υπ' αριθμ. 133, Ιούλιος 2003, «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια». Για τη θέση των μεταναστών η Ο.Κ.Ε. έχει διατυπώσει τις Γνώμες υπ' αριθμ. 8, Μάρτιος 1997, «Διαδικασία για τον καθορισμό των προϋποθέσεων για τη νόμιμη διαμονή και εργασία των αλλοδαπών στην Ελλάδα, που δεν είναι υπήκοοι των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης», υπ' αριθμ. 9, Μάιος 1997, «Όροι, Διαδικασία και Προϋποθέσεις χορήγησης της Κάρτας Παραμονής Περιορισμένης Χρονικής Διάρκειας σε αλλοδαπούς» και υπ' αριθμ. 38, Φεβρουάριος 2000, «Μετανάστευση και παραμονή αλλοδαπών στην ελληνική επικράτεια».

ση τεχνικών διοικητικών εμποδίων, τα οποία στην πράξη μπορούν να οδηγήσουν στην κατάργηση του εν λόγω δικαιώματος.

Στο επίπεδο της λήψης μέτρων, τα οποία ευθέως εγγυώνται την κοινωνική ένταξη των μεταναστών, παρατηρείται έλλειμμα ως προς την ανάληψη συγκεκριμένων θετικών δράσεων και πρωτοβουλιών σε κεντρικό πολιτικό επίπεδο με πανελλαδική εμβέλεια. Η ένταξη του αντίστοιχου κεφαλαίου στον τελευταίο νόμο για τη μετανάστευση κρίνεται θετική, πλην όμως οι οικείες διατάξεις δεν έχουν τύχει της εξειδίκευσης και της συστηματοποίησης που απαιτεί η σημασία του θέματος¹⁹.

Είναι προς τούτο αναγκαία η χάραξη ολοκληρωμένης πολιτικής για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών, η οποία να καλύπτει όλο το φάσμα των κοινωνικών δικαιωμάτων, να εμπλέκει άμεσα τις δημόσιες υπηρεσίες και να εξασφαλίζει το συντονισμό των αρμόδιων υπουργείων. Η εκπόνηση και η αξιολόγηση των οικείων προγραμμάτων πρέπει να ανατεθεί σε ένα ανεξάρτητο όργανο, στο οποίο θα συμμετέχουν οι εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων και των μεταναστευτικών κοινοτήτων, διαδικασία στην οποία θα μπορούσε να συμβάλλει η Ο.Κ.Ε.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι αποτελεί επιτακτική ανάγκη, πριν ακόμη από οποιαδήποτε άλλη σχετική δράση, να ληφθεί άμεσα μέριμνα για τα ζητήματα, τα οποία αφορούν στους μετανάστες δεύτερης γενιάς, ιδίως δε για τα θέματα που έχουν να κάνουν

με το καθεστώς διαμονής των παιδιών των πρώτης γενιάς μεταναστών που σταδιακά ενηλικιώνονται. Παράλληλα, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα, ώστε στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας να διευκολύνεται η επικοινωνία των μεταναστών με τους δασκάλους των παιδιών τους, η οποία βοηθά σημαντικά την οικογένεια των μεταναστών.

Τέλος, σημειώνεται, ότι οι μετανάστες που δεν είναι κάτοχοι των νόμιμων εγγράφων απολαμβάνουν μεν νοσοκομειακής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης όταν είναι ανήλικοι και στις περιπτώσεις των εκτάκτων περιστατικών, πλην όμως δεν έχουν πλήρη κάλυψη από την ασθένεια (π.χ. χρόνιες παθήσεις) όπως οι νόμιμοι μετανάστες. Γίνεται έτσι αντιληπτό ότι η διατήρηση της μεγάλης πλειοψηφίας των μεταναστών σε ανεπίσημο καθεστώς έχει άμεση επίπτωση α) στην άσκηση του θεμελιώδους δικαιώματός τους στην υγειονομική περίθαλψη β) στην κατάσταση της ατομικής τους υγείας και κατ' επέκταση γ) στη δημόσια υγεία.

Συνεπώς, πέραν των όσων αναφέρθηκαν ανωτέρω, είναι σκόπιμη η απεξάρτηση του επίσημου καθεστώτος διαμονής από το δικαίωμα απρόσκοπτης πρόσβασης στις δημόσιες υπηρεσίες υγείας. Προτείνεται η υιοθέτηση ειδικής κάρτας υγείας για όλους τους ανεπίσημους μετανάστες και η απόκτησή της στην βάση απλών διαδικασιών και όρων που να στοχεύουν αποκλειστικά στην επιβεβαίωση της ταυτότητας και του τόπου διαμονής του ενδιαφερόμενου.

19. Γνώμη υπ' αριθμ. 133 της Ο.Κ.Ε., Ιούλιος 2003, για το Σχέδιο Νόμου «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια».

Ενδεικτικά κρίνεται σκόπιμη α) η υιοθέτηση προγραμμάτων ευρείας ενημέρωσης του μεταναστευτικού πληθυσμού σε θέματα υγείας και υγιεινής, β) η καταπολέμηση των φαινομένων ξενοφοβίας και ρατσισμού στους χώρους παροχής ιατρικών υπηρεσιών, γ) η κατάρτιση των στελεχών του δημόσιου συστήματος υγείας σε θέματα διαπολιτισμικής προσέγγισης των μεταναστών

ασθενών, δ) η ανάρτηση οδηγιών και επιγραφών στις περισσότερο ομιλούμενες ξένες γλώσσες στις εγκαταστάσεις των δημοσίων υπηρεσιών υγείας και ε) η μετάφραση στις γλώσσες αυτές και η διανομή εντύπων, τα οποία θα περιλαμβάνουν τους βασικούς ιατρικούς όρους, προκειμένου για την καλύτερη συνεννόηση μεταξύ του ιατρικού προσωπικού και του μετανάστη ασθενούς.

Στην Ολομέλεια της 30ης Αυγούστου 2006 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αναλυτής Νικόλαος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Α' ΟΜΑΔΑ

Αντζινάς Νικόλαος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
Ζαχαρέλης Σταύρος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
Κουμάντου Ρένα
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.
Κουτσιβίτου Αναστασία
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.
Σκορίνης Νικόλαος
Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
Τσατήρης Γεώργιος
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

Β' ΟΜΑΔΑ

Αυγητίδης Ελευθέριος
Γ.Σ.Ε.Ε.
Βουλγαράκης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.
Σπανού Δέσποινα
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Βρεττάκου Ηλία
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
Μπούρχας Κωνσταντίνος
Γ.Σ.Ε.Ε.
Ηλιόπουλος Ηλίας
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
Κωνσταντινίδης Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.
Ξενάκης Βασίλειος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
Πεπόνης Εμμανουήλ
Γ.Σ.Ε.Ε.
Μπάρλος Αλέξανδρος
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Πολυζωγόπουλου Χρήστου
Μέλους Ε.Ε. Γ.Σ.Ε.Ε.

Γ' ΟΜΑΔΑ

Βουμβουλάκης Μιχαήλ
Α' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.
Γωνιωτάκης Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.
Σωτηρίου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.
Κουκουλάκης Ζαχαρίας
Μέλος Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.
Λίτσος Φώτης
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.
Καραγκιοζόπουλος Αχιλλέας
Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.
Σπίρτζης Χρήστος
Μέλος Δ.Ε. Τ.Ε.Ε.
Σχινάς Θεόδωρος
Εκπρόσωπος Δικηγορικού Συλλόγου
Αθηνών
Τσεμπερλίδης Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕ.Π.ΚΑ.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Παπανίκος Γρηγόριος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της Δρος Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: (210) 9249510-2, Fax: (210) 9249514, e-mail: ipr@oke-esc.eu

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αμβρ. Φραντζή 9, 117 43 ΑΘΗΝΑ, Τηλ.: 210 9249510-12, Fax: 210 9249515
<http://www.oke-esc.eu>, e-mail: sec@oke-esc.eu

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: ΦΥΛΛΑΔΙΟ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΤΕΚΙ, ΣΤΕΚΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ
ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ»**

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΤΕΚΙ
ΣΤΕΚΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ
στα Χανιά**

Σεπτέμβρης 2006

Η Ελλάδα ήταν παραδοσιακά μια χώρα από την οποία έφευγε κόσμος για άλλες χώρες, αλλά από τις αρχές της δεκαετίας του '90, πιο πολύ απ' ό,τι παλιότερα, ο ελλαδικός χώρος άρχισε να δέχεται μετανάστες. Οι μετανάστες θεωρήθηκαν γενικά ως πρόβλημα προς αντιμετώπιση, και αν και το ελληνικό κράτος κατηγορούνταν για πολλά χρόνια για «έλλειψη μεταναστευτικής πολιτικής», αυτό δε σημαίνει ότι υπήρξε «κενό» στη διαχείριση των μεταναστών. Όχι τυχαία, αυτό που το ελληνικό κράτος έκανε ήταν να αφήσει τα μεγαλύτερα περιθώρια, ώστε με αποκούμπι ένα διάχυτο ρατσισμό, να καθιερωθεί η πιο στυγνή εκμετάλλευση και η πιο ταπεινωτική μεταχείριση απέναντι στις χιλιάδες των ξένων εργαζομένων. Το «ξέφραγο αμπέλι», η Ελλάδα, δεν ήταν ποτέ ένας χώρος δίχως επιτήρηση λόγω «αδυναμίας του κράτους»: απλά, ο φράχτης του αμπελιού έμπαινε εκεί και για όσο τα αφεντικά του αμπελιού τον ήθελαν. Τα «οικονομικά θαύματα» - σαν αυτό της εκσυγχρονισμένης Ελλάδας των '90s -, οι «καλύτεροι ολυμπιακοί αγώνες» - σαν αυτούς του 2004 - δε γίνονται από εθελοντές.

Η Ελλάδα «γέμισε μετανάστες» - ... ξενιτεμένους. Στην Ελλάδα κανείς δεν λέει τους μετανάστες «ξενιτεμένους». Προφανώς διότι η λέξη ξενιτιά και τα παράγωγά της θυμίζουν πως κάποτε «ξένοι» υπήρξαν άλλοι, οικείοι και αγαπημένοι. Κι έτσι η λέξη φανερώνει την αλήθεια που οι αφέντες αυτού του κόσμου επιμελώς κρύβουν από τους «ντόπιους» της κάθε χώρας: πως ο καθένας μπορεί να

γίνει «ξένος», όσο ο καιρός έχει γυρίσματα. Ο οποίος βέβαια θα έχει πάντα γυρίσματα κι αναποδιές όσο υπάρχει εκμετάλλευση, όσο οι καταπιεσμένοι ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκείας, φύλου και χρώματος του δέρματος - και ό, τι άλλο τους χωρίζει - δεν αντιλαμβάνονται ότι κοινό τους συμφέρον είναι να την καταργήσουν.

Δεν πρέπει λοιπόν να προκαλεί έκπληξη ότι η Ελλάδα γέμισε και ρατσιστές: ο ρατσισμός απέναντι στους «ξένους» κάθε χώρας κανονίζει αυτά που το κράτος δεν μπορεί να κάνει ανοικτά. Όμως, από τότε που οι πρώτοι μετανάστες έφτασαν στον ελλαδικό χώρο, έγινε φανερό και κάτι άλλο: ότι δε θα ήταν μόνοι τους. Οι πράξεις της αλληλεγγύης και του αντιρατσισμού προσπάθησαν και προσπαθούν να αντιταχθούν στην πραγματικότητα των πογκρόμ, των τυχαίων εκपुरσοκροτήσεων, των βιασμών στα κωλόμπαρα, της μαύρης εργασίας.

Όταν γράφονταν αυτό το κείμενο έκλεινε ένας χρόνος που στο κέντρο της πόλης των Χανίων λειτουργούσε το Κοινωνικό Στέκι - Στέκι Μεταναστών. Μια απόπειρα για ένα ανοικτό, αυτοδιαχειριζόμενο κοινωνικό χώρο, μια στέγη για τις ανάγκες έκφρασης και δημιουργίας, αλληλεγγύης και συλλογικής δράσης των μεταναστών/τριών, της νεολαίας και των κοινωνικών κινημάτων της πόλης. Η λειτουργία του Στεκιού βασίζεται μόνο στην ελεύθερη και ισότιμη συμμετοχή όσων εμπνέονται από αυτό. Την ευθύνη έχει η Συνέλευση με διαδικασίες ανοικτές και αντιεραρχικές, με όρους αμεσοδημοκρατίας και στόχο τη συναίνεση σε κάθε απόφαση. Λειτουργώντας σα

χωρος συναντησης και οσμωσης
δεν επιδιώκουμε κοινή πολιτική
άποψη και έκφραση προς τα έξω.
Επιδιώκουμε να στεγάσουμε δρά-
σεις και λειτουργίες, οργανωμένες

Ένα χώρο που πρώτα από
όλα εμπνέεται και προτάσσει
μια κουλτούρα συλλογικής
διεκδίκησης και ακηδεμό-
νευτου αγώνα. Αυτή η κουλ-

από πρόσωπα και συλλογικότητες,
ανεξάρτητα αν συμμετέχουν στο
Στέκι, στο βαθμό βέβαια που στη-
ρίζουν τη λειτουργία του και σέβο-
νται τις υπόλοιπες δράσεις.

Κείνο που είχαμε στο νου
μας όταν αρχίσαμε την προσπάθει-
α του στεκιού ήταν

- Ένα χώρο που δεν ενσωμα-
τώνει, που δεν εκπροσωπεί.

τούρα συνιστά για μας τη
μοναδική αναγκαία συνθήκη
για την οικοδόμηση σχέσεων
αλληλεγγύης και αλληλοσε-
βασμού μεταξύ ανθρώπων
και λαών

- ένας χώρος αλληλεγγύης
και έμπρακτης συντροφικό-
τητας απέναντι -και ενάντια-
στην εκμετάλλευση, την κα-

ταπίεση, το ρατσισμό και την ξενοφοβία.

- Ένας χώρος συνάντησης, όπου το «διαφορετικό» να μην είναι απλά ανεκτό, αλλά να θεωρείται πλούτος - πλούτος κοινωνικός, όχι προορισμένος για τα μουσεία της

«διαφορετικότητας», αλλά για την κουλτούρα του κοινού αγώνα.

- Ένας χώρος αλληλεπίδρασης και γιατί όχι σύνθεσης των διαφόρων οπτικών και ιδεών, των προτάσεων και των πρακτικών, των δράσεων και των οραμάτων που φέρνουν τα κοινωνικά κινήματα, πέρα από ατομικούς και συλλογικούς μικρόκοσμούς, που ανακυκλώνουν τις «βεβαιότητες» και τελικά τη μιζέρια μας.

- Ένας χώρος συμμετοχής αυτοδιαχειριζόμενος, που να μη χωρά το κέρδος, τη συσσώρευση και τις εμπορευματικές σχέσεις.

Ένας χώρος που να χωρά όλες αυτές τις κοινές επιθυμίες και ανάγκες - και ακόμα περισσότερες. Δεν ακολουθούμε καμιά συνταγή επιτυχίας, έχουμε όλη την καλή διάθεση να δουλέψουμε συλλογικά, έχουμε τον πλούτο των εμπειριών από άλλες παρόμοιες απόπειρες, έχουμε την αλληλεγγύη που αποκτούμε καθημερινά, όσο δουλεύουμε, γλεντάμε, αγωνιζόμαστε, συζητάμε μαζί.

Μετά από ένα χρόνο λειτουργίας η πράξη έρχεται να επιβεβαιώσει τις αρχικές μας σκέψεις :

★ Καθιέρωση σε εβδομαδιαία βάση γενικής ανοιχτής συνέλευσης Ελλήνων και Μεταναστών , χωρίς ποτέ να υπάρξει λόγος αναβολής , ακόμα και τις δύσκολες μέρες διακοπών κλπ.

- ★ Μαθήματα Ελληνικών σε μετανάστες που κατακλύζουν καθημερινά το Στέκι και επεκτείνονται και σε αίθουσες κοντινών σχολείων , λόγω του αδιαχώρητου.
- ★ Μαθήματα Αραβικών σε Έλληνες και άλλους από Άραβες μετανάστες
- ★ Πολυπληθή μαθήματα φωτογραφίας σε εβδομαδιαία βάση
- ★ Προβολές ταινιών κάθε Κυριακή από ομάδα που αξιοποίησε με τον καλύτερο τρόπο την αγορά του προτζέκτορα.
- ★ Καθημερινή λειτουργία καφενείου στο χώρο του στεκιού.
- ★ Συμβουλευτική ομάδα νομικής υποστήριξης και νομιμοποίησης.

- ★ Ομάδα ιατρικής υποστήριξης και βοήθειας
- ★ Ομάδα συνδικαλιστικής και εργασιακής υποστήριξης και βοήθειας
- ★ Απανωτές δράσεις και πάρτυ και εκδηλώσεις αλληλεγγύης και βοήθειας σε μετανάστες θύματα εργατικών ατυχημάτων.
- ★ Πολυεθνικές γιορτές με μουσική και γεύσεις από τις κοινότητες μεταναστών.
- ★ Συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις για συλλήψεις και εργατικά ατυχήματα.

- ★ Εκδηλώσεις και δράσεις αλληλεγγύης στη Λατινική Αμερική , την Παλαιστίνη κ.α.
- ★ Υποστήριξη κοινοτήτων μεταναστών για περισσότερη οργάνωση και δημιουργία αδέσμευτων συλλόγων.

Καθιέρωση ετήσιου 2ήμερου Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ στα Χανιά σαν κορύφωση της δραστηριότητας του Στεκιού και όχι μόνο στην πόλη.

Αυτή τη δράση και τη δραστηριότητα δεσμευόμαστε να προστατεύσουμε , να μεγαλώσουμε και να την επεκτείνουμε παντού στην πόλη μας. Σ' αυτόν τον αγώνα σας χρειαζόμαστε όλους.

Διεύθυνση Στεκιού: Χατζημιχάλη Νταλιάνη 67 - Χανιά

Τηλ.: 28210 59772 Email: stekichania@gmail.com

Qëndra Shoqërore - Qëndër e Emigrantëve (Steqi)

«Mrekullitë ekonomike» - si ato të greqisë së rinovuar të decadës '90 - “lojërat më të mira olimpike” - si ato të 2004 - nuk bëhen nga vullnetarë. Ishte që shpejt e qartë se duhet të «vinin supin» të «huajt».

Kështu Greqia «u mbush me emigrantë» - ... kurbetllinj, Në Greqi asnjëri nuk i thotë emigrantët «kurbetllinj». Padyshim kjo ndodh sepse fjala kurbet dhe përbërjet e saj

kujtojnë faktin që të «huaj» ishin dhe Grekët, miqtë dhe të afërmit. Kujtoji që cdokush mund të bëhet i «huaj», sa rotullohet bota. Dhe gjërat do jenë kështu përderisa ekziston shfrytëzimi, përderisa të shfrytëzuarët pavarësisht nga kombësia, feja, sexi dhe ngjyra e lëkurës - dhe cdo gjë tjetër që i ndarë nuk kuptojnë që është për të mirën e përbashkët ta hedhin poshtë.

Nuk duhet të shkaktojë cudi fakti që në Greqi u dukën dhe racistët racizmi kundër «të huajve» bënë atë që shteti bënte dot hapur. Por, qëatëherë kur emigrantët e parë arritën në Greqi, u bë e qartë dhe dicka tjetër : nuk ishin vetëm. Aktivitetet e solidaritetit dhe të antiracizmit u përpoqën dhe përpiqen të kundërvihen në masakrën e arrestimeve, të shpërthimeve gabi të armëve të policisë, të përdhunimeve në klubet e pistë, të punës të zezë.

Kur ky artikull shkruhej, mbyllej një vit që nga koha kur në qendër të qytetit të Hanjasë punon Qendra Shoqërore - Qëndër e Emigrantëve (Steqi Një) për një vend të hapur, të vetëmbajtur, një cati për nevojat shprehjes, të krijimtarrisë të emigrantëve/eve, të rinisë dhe të lëvizjes shoqërore të qytetit. Veprimtaria e qendrës mbështetet vetëm në pjesëmarrjen e lirë dhe të barabartë të atyre që frymëzohen nga ky veprimtari. Përgjegjesinë e ka këshilli (mbledhja) me procedurë të hapur dhe jo hierarqike, me kufij demokratikë dhe synim bashkëmiratimin në cdo vendim. Dule punuar si vend takimi dhe ozmoze, nuk synojmë një pikëpamje politike të njëjtë dhe cfaqje të saj jashtë. Synojmë të strehojmë veprimtari dhe veprimtari, të organizuara nga persona dhe shoqata, pavarësisht në marrë apo jo pjesë në qendrën sociale, përderisa natyrisht mbështetin veprimtarinë

Ato që kishim ndërmend kur filluam përpjekjet për qendrën sociale ishin :

- Nje vend solidariteti dhe shoqëror të përkëthyer në vepra perballë dhe kundër shfrytëzimit, presionit, racizmit dhe ksenofobisë.
- Nje vend takimi, ku «ndryshimet» të mos jenë thjesht të durueshme, por të quhet pasuri - pasuri shoqërore, jo për muzeun «e ndryshimeve», por të kulturës të luftës së përbashkët.
- Një vënd autopunues, ku nuk kanë vend fitimet, mbledhja e pasurisë dhe lidhjet tregëtare.
- Një vënd që do vlerësoje përvojat nga përpjekjet e ngjashme, dhe solidaritetin që do fitojmë cdo ditë, derisa punojmë, festojmë, luftojmë, diskutojmë bashkë.

➤ Pas një viti pune, praktika vjen të vërtetojë mendimet tona të para :

- Cdo javë mbledhje e hapur e Grekëve dhe Emigrantëve, pa shkaqe shtyrjesh, akoma dhe në ditë të vështira si pushimet etj.
- Mësime të gjuhës Greke për emigrantë, të cilët mbushin sdo ditë qëndrën dhe shtyhen drejt shkollave të afërta, për shkak të numrit të madh.
- Mësime të Arabikës për Grekë dhe Arabë të tjerë emigrantë .
- Mësime fotografie cdo jave
- Cfaqje filmash cdo të Diel nga grup që përdori në mënyren më të mire blerrjen e proxhektorit.
- Kafene e hapur cdo ditë në steki për tu njohur më mire, për të biseduar dhe për të ndarë ide dhe përvoja
- Grup i mbështetjes legale dhe ligjërimit
- Grup i mbështetjes medikale dhe ndihmes mjekësore
- Grup i ndihmes sindikale dhe punësore
- Veprime të shumta, festa dhe mbledhje solidariteti për emigrantët, viktima të aksidenteve në punë
- Festa polietnike me muzike dhe shije nga shoqatat e emigrantëve
- Mbledhje, fushata dhe demonstrata për arrestimet dhe aksidentet në punë
- Organizime për solidaritet ndaj Amerikes Latine, Palestines etj.
- Mbështetje të shoqatave të emigrantëve për organizim me të tepërt dhe për pavarsinë e shoqatave

Festival Kundër Racizmit në Hania si kulmëzim i veprimtarise të stekit dhe jo vetëm në qytet

Këtë luftë dhe veprimtari jemi të vendosur të mbrojmë, të zmadhojmë dhe ta shpihem kudo në qytetin tone. Në këtë luftë ju kemi nevojë të gjithëve. Ejani me ne.

Adresa e Steqit : Haxhimixali Daliani 67 - Hania
Tel : 28210 59772 email : stekichania@gmail.com

"المعجزات الاقتصادية" مثل التطور اليوناني في التسعينات أو "أحسن العباد اولمبية" مثل تلك لسنة - 2004- التي لم تحقق فقط بالمتطوعين بل أيضا بفضل مجهات وشقاء الأجانب منذ البداية وهكذا اكتظت اليونان بالمهاجرين الغرباء في اليونان، في اليونان لا أحد يسمي المهاجرين بالغرباء. يتطضح هنا أن كلمة غربة تذكر اليونانيين بأنهم كانوا في يوم مهاجرين. يتذكرون أن كل شخص قادر أن يكون أجنبي طالما أن الدهر يدور.

سنبقى الأمور على حالها مادام هناك استغلال، مادام المضطهون بدون اعتبار لجسياتهم، ديانتهم، لونهم، وكل شيء آخر يفرقهم، لا يفهمون أن مصلحتهم هي إغاثته.

إذن لا يستغرب أن في اليونان ظهر عنصريون: عنصريون ضد كل "أجنبي" لكن من البداية لما ظهر قدام الأجانب إلى الأراضي اليونانية، ظهر جيدا شيئا آخر، أنهم لم يكونوا بمفردهم، مظاهر التضامن ومعالجة العنصرية حاولت وتحاولت في الواقع إيقاف كل مظاهر العنصرية من إيقافات تعسفية، الاعتصامات في الحانات

عند كلية هذا المقال كانت قد مرت سنة على تلميس مركز تجمع الأجانب "ستاكى" في خانيا. في محاولة لإيجاد فضاء عام للتعبير الحر، الإبداع والتسامح، والنشاط المشترك للأجانب والأجانب، الشباب والحركات الاجتماعية المدنية. عمل المركز لا يعتمد إلا على المشاركة الحرة والممتد

ΣΤΕΚΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Η αλληλεγγύη είναι το όριο

ΚΙ

ART

جميع الأعضاء، تحمل المسؤولية تعدو إلى الجميع بطريقة حرة و ضد
الطبقية بشرط ديمقراطية واضحة وبهدف وجود التفاهم في كل اختيار.
المقر يعمل مثل مكان تلاقى، لا ينادي بأفكار سياسية موحدة أو موجه
للخارج، نعمل من أجل بناء أنشطة وخدمات منظمة من أفراد وجمعيات
بحون اعتبار مشاركتهم في مركز "ستاكى" في حالة مساندة عمل المركز
واحترام نشاطاته.

عوامل مشتركة عند بداية تأسيس هذا المركز كانت:

- قضاء و بضياع الرققاء أمام و ضد الاستغلال والاضطهاد
- والعنصر و حالات الخوف من الأجانب.
- قضاء و تلاقى أين الاختلاف، يتمثل في كونه ليس منقحا فقط
لكن يعتبر ثورة اجتماعية، ليس متوجها إلى الاختلاف، لكن
لتثقافة العمل المشتركة.
- قضاء لكسب الخبرة من أفراد و مجموعات، للتضامن الذي
نكسبه كل يوم طالما نعمل من أجل ذلك، نفرح تآثر معاً،
نتناقش معاً. بعد مرور سنة كاملة من العمل النتائج جاءت تتأكد

الإمال التي كانت معلقة لذلك.

الشغل".

- تفصيص اجتماعات أسبوعية لليونانيين والمهاجرين بدون أن يكون هناك سبب للتأجيل حتى في الأيام الصعبة، الأجازات...
- تدريس اللغة اليونانية للمهاجرين الذين يملنون المقر يوميا مع توسيع ذلك ليشمل بعض المدارس القريبة.
- تدريس اللغة العربية لليونانيين وبعض المهاجرين العرب والأجانب.
- العديد من لدروس التصوير أسبوعيا.
- عرض أفلام كل يوم احد.
- تشغيل المقر يوميا لتجد الفرصة للتعرف على بعضنا البعض والتنافس وربط الصلة.
- استشارات قانونية "من قانونيين".
- مجموعة لتقديم النصائح الطبية والإسعاف.
- مجموعة نقابية لمساعدة العمال.
- حفلات وعروض لمساعدة الأجانب وخاصة "حوادث

- مهرجانات دولية موسيقية وتقديم أفلام من كل الفئات الأجنبية.
- مظاهرات للتضامن مع كل الشعوب المضطهدة مثل فلسطين، أمريكا اللاتينية...
- مظاهرات للتضامن ضد الإيقافات التعسفية وحوادث الشغل.

مساندة جمعيات الأجانب من أجل أكثر تنظيم وإبداع ضد العنصرية.

تخصص مهرجان سنوي "يومين كل سنة" في خانيا بغاية الوصول إلى القمة بمنتطة المركز في المدينة...

هذا النشاط نعهد بحمايته، وتضخيمه وتوسيعه في كامل المدينة.

ولهذا السبب نحتاج إليكم جميع

عنوان المقر "ستلكي" خدزي ميخالي دائياتي 67 خانيا

هاتف: 2821059772

العنوان الإلكتروني: E-mail: stekichania@gmail.com

SOCIAL CENTER—IMMIGRANTS PLACE

“Economic wonders” - like the one that supposedly occurred during the “Modernization” of Greece in the ‘90s - , the “best Olympic games ever” - the ones organized by Greece in 2004 - are not things that volunteers can do. It became clear very early, that the “foreigners” would back up these major projects of the country. Thus, Greece ended up “full” with immigrants; and, although Greece had been for decades a country of emigration, the experience of being a foreigner was “forgotten” by contemporary Greeks. This kind of selective memory conceals the very truth that the bosses want to keep concealed that way: the fact that everybody may become a “foreigner” nowadays. And this possibility will be always there, as long as there is exploitation, as long as the repressed of this world, no matter what their colour, nationality, religion or gender may be, do not recognize the fact that their common interest is to abolish this exploitation. It shouldn’t come up as a surprise, then, that racists appeared in Greece: racism in each country deals with all that, that the state cannot arrange openly. However, since the first immigrants entered the Greek territory, something else became clear as well: immigrants wouldn’t stand alone. Solidarity actions have been and still are targeted to mitigate the realities of pogroms, arrests, police harassment and murders, rapes in “show clubs”, and undocumented

labour.

When this text was being prepared, the Koinoniko Steki - Steki Metanaston [Social Center - Immigrant’s place] had been open for one year. A project for an open, self-managed social place for the needs of expression and creativity, solidarity and collective action of immigrants, young people and social movements of the town. The functioning of the Steki is grounded solely on the free and equal participation of the people inspired by it. The responsibility is held by the assembly of the Steki, whose meetings are open and antihierarchical, aiming at general consensus as regards any decision to be made. Being a place of gathering and exchange of views and experience, the Steki has no intention of coming out with a homogenous political position; we rather look forward to housing activities and actions, organized by individuals and groups, regardless whether they participate in the Steki, as long as they support its functioning and respect the other activities taking place in it.

What we had in mind when setting up the Steki, was

A place of solidarity against exploitation, repression, racism and xenophobia

A meeting place, where diversity would not only be tolerated, but also celebrated as social wealth, not in the sense of the “diversity” museums, but in terms of building up a culture of common struggle

A participative, self managed place, apt for housing all the shared wishes and needs. We do not follow any success formula, we just have the good will to cooperate, the wealth of our

experiences in similar projects, and the sense of solidarity that develops between us everyday, as long as we work, celebrate, and struggle together.

After one year of activities, the realities we've built confirm our initial intentions:

- We held on a regular, weekly basis, a plenum assembly of Greeks and immigrants, without any incident of postponement, even on holidays
- Lessons of Greek as a foreign language for immigrants; because of the great number of people attending the courses, some of them took place in classrooms of the nearby schools.

- Courses on Arabic language for Greeks and non-Arab immigrants.
- Photography courses on a weekly basis.
- Film projections every Sunday - with the projector bought by the Steki itself.
- Cafeteria (cafeneio), open everyday in the steki, to get to know us better, chat and exchange ideas and experiences.
- Legal and legalization counseling team.
- Medical support and aid group.
- Labor and working conditions support team.
- Solidarity Parties and actions for immigrants victims of workplace "accidents".
- Multiethnic fests with music and flavours prepared by the immigrant communities.
- Gatherings and demonstrations against deportations and workplace "accidents".

Venues and solidarity actions for Latin America, Palestine et.c.

- Support to immigrant communities for further organization and establishment of independent associations.

Setting up a 2day Antiracist Festival in Chania as a climax of our activities in the town.

We pledge to protect, big up and broaden our action and activities all over the town. In attempt, everyone is welcome and necessary.

Steki's address : Chatzimichali Daliani 67 - Chania
Tel.: 28210-59772 Email: stekichania@gmail.com

Икономическое "чудо" настало в Греции в 90 годы прошлого века как и более хорошо организованные олимпийские игры 2004 год не стали быть возможными только от помощи добровольцами. Большая доля для осуществление эти деятельности имеют и иностранцами. По той причине Греции наполнилась иммигрантами от всех сторон. Но Греции никто их не называет иностранцами. Может быть потому что это слово напоминают то время, когда множество греков были иностранцами в другие державы. Это слово напоминают что возможно каждому превратиться в иностранец по стечение обстоятельств. И эти вещи будут таким пока существует капитализм, эксплуатация и эксплуатируемые не смотря на их национальности, вероисповедания, пол и цвет кожи и какое-либо другое, что их отличает друг друга. Пока они не поймут, что в их интерес поменять ситуацию. Не надо удивлять нас факта, что в Грецию появились рассистами, появилось явление рассизм в отношении иностранцам, т.е. рассизм среди народными масами выевляется то, что госсударство не может сделать открыто. Но с момента, когда появились первые эмигранты в Греции было видно, что не будут единственные. Самодержность и антирассизм-это есть способы противопоставиться на поголовными хайками для захвата незаконными, на их задержку в ареста, угрозами с полицейском оружием в руках, на насильства и развитие теневой рынок.

В моменте когда обращаюсь к Вам, закончивает один год от создание в центре Хани Дом эмигранта - один попыток создать открыто самоуправляющееся место, один дом в нуждах, с выражением и поддержку, взаимопомощ и соединение эмигрантов и молодежное движение в городе.

В основе делах дома только свободный и добровольный выбор обсуждения и разговоры, открыты для всех без границ в иерархию, демократичные и доступные для каждое мнение. Это есть место для встреч и сближение, без политических изывы. Здесь находять место изывы на эмигрантских сдружениях, организованные от их активистами, без значения участвовать или нет в делах дома, достаточно того подкрепить его идею и уважать основных деятельности.

Общее, которое было наша цель при создании Дома было:

- одно место для сдружение и взаимопомощ против эксплуатации и насилии, против рассизме и ксенофобию
  - одно место для встреч, где исчезают различия и благоприятствуют общественные связи
  - одно место, где нет руководителями и подчиненные, где не имеют мести выигрыши и торговские отношения
  - одно место, где ценят опыта каждого, ценят более того взаимную поддержку каждый день и все что делаем и когда веселимся и когда отстаиваем что-нибудь и когда обсуждаем проблемами.
- Сегодня-один год од созданию Дома, наши начальные идеи осуществленные.

Вот и доказательства для этого:

- Открытые каждую неделю обсуждения, в которые участвуют как елины так и эмигранты. Это обсуждения не останавливаются даже в каникулах
- Уроки по греческому языку для эмигрантов каждый вечер не только в Доме, но и в ближайших школах, так как не хватает место в залах Дома поместить всех желающих учиться по греческому
- Уроки по арабскому для греков и другие
- Любительские уроки фотографию

- Прожекция фильмах каждой недели
- Адвокатский коллектив для оказания юридического-правной помощи и советы
- Коллектив врачей оказывает бесплатные консультации
- Экип специалисты по трудово-правными отношениями работодатель-рабочии

- Благотворительные мероприятия в оказание помощи пострадавшими
  - Многонациональные праздники музыкой и национальными ястями приготовленные эмигрантами
  - Собрания и изьявы по поводу нового закона и трудовых злополук
  - Изьявы в поддержку политических разногласиях в Латинской Америки, Палестине и т.д.
  - Подкрепление прогресивных обществ в улучшению их делах
- Запланированны двудневный фестиваль антирассизму в Хане является как окончание одногодишные дела Дома Эммигрантов
- Поэтому нам нужен каждого от Вас!

Адрес Дома:Хаджимихали Далияни
Ханя
тел.2821059772
[e-mail:stekichania@gmail.com](mailto:stekichania@gmail.com)

Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΟΠΛΟ ΜΑΣ
SOLIDARITETI ESHTE ARMA JONE
ВЗАИМОПОМОЩТА Е НАШЕТО ОРЪЖИЕ
التضامن هو أملنا

τηλ.: 28210 59772

Email: stekchania@gmail.com

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7: ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ «ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ»**

«ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ» Μύθοι και πραγματικότητες

Αναμφίβολα, η έκταση της ευεργετικής επίδρασης των μεταναστών στην οικονομία εξαρτάται από τις ειδικές συνθήκες κάθε εθνικής οικονομίας [...] Η είσοδος 700.000 μεταναστών (ίσως και περισσότερων) κατά τη δεκαετία του 1990 (α.σ. στην Ελλάδα) υπήρξε μια σημαντική πρωτοδοτηση για την ελληνική οικονομία. Αυξήθηκε το μέγεθος της αγοράς, αυξήθηκε η προσφορά και η ζήτηση. Οι μισθοί συγκρατήθηκαν, ιδιαίτερα σε κρίσιμους τομείς. Αυξήθηκε το εργατικό δυναμικό και ορισμένες εργασίες οι οποίες δεν γίνονταν πριν – ιδιαίτερα στη γεωργία – τώρα γίνονται. Έτσι, αφενός διευρύνθηκε η παραγωγή και αφετέρου ενισχύθηκαν οι εξαγωγές, ιδίως αγροτικών προϊόντων.

Η παρουσία των μεταναστών είχε θετική επίδραση στον πληθωρισμό με τη συγκράτηση του κόστους εργασίας, με την αυξημένη προσφορά αγαθών και υπηρεσιών αλλά και με τη σημαντική και συνεχή διεύρυνση του «δυναμικού προϊόντος». Εξάλλου, η απασχόληση μεταναστών ως οικογενειακών βοηθών οδήγησε στην περαιτέρω απελευθέρωση γυναικείου πληθυσμού που εισήλθε στην αγορά εργασίας, ανεβάζοντας έτσι ταχύως το πολύ χαμηλό ποσοστό συμμετοχής γυναικών στην απασχόληση. Επιπλέον, όπως συμβαίνει παντού όπου εισέρχουν οικονομικοί μετανάστες, η παρουσία τους βελτιώνει τις δημογραφικές τάσεις και συμβάλλει στη δημογραφική ανανέωση των κοινωνιών υποδοχής...

Οι μετανάστες βοήθησαν την αναζωογόνηση διαφόρων τομέων της οικονομίας, π.χ. μέσω της χρησιμοποίησης κατοικιών που πριν ήταν εγκαταλειμμένες (υπόγεια, κακοσυντηρημένα διαμερίσματα), προσφέροντας εισοδήματα στους ιδιοκτήτες τους και βελτιώνοντας την εικόνα της πόλης καθώς ήταν την αίσθηση εγκατάλειψης σε ορισμένες περιοχές.

Οι σχολικές αίθουσες ξαναγέμισαν στα χωριά της νησιωτικής και της ηπειρωτικής Ελλάδας με παιδιά που αισθάνονται «σχεδόν» ή «μισοί» Έλληνες. Επιπλέον, οι μετανάστες αναγκάζονται να επιδείξουν ισχυρή θέληση και έτσι παρουσιάζουν ανοδική και συχνά δυναμική κοινωνική κινητικότητα χωρίς φαινόμενα «επανάστασης». Δεν αποκλείεται, μάλιστα, οι μετανάστες να λειτουργήσουν ως δυνάμεις «πολύ-πολυπολιτισμικής εκπαίδευσης» για την ελληνική κοινωνία, δημιουργώντας εκόντες άκοντες γέφυρες γνωριμίας προς «το άλλο» και επαναφέροντας την ποικιλία και τον κοσμοπολιτισμό που αποτελούσαν γνώρισμα της Θεσσαλονίκης μέχρι το Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο. Σε αυτό το επιχείρημα ίσως να παίζουν ιδιαίτερα κρίσιμο ρόλο οι σημαντικότεροι αθλητές που τιμήσαν τα ελληνικά χρώματα σε διεθνείς αναμετρήσεις.

Συχνά υποστηρίζεται ότι οι μετανάστες μπορεί κατά κάποιον τρόπο να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τη συγκράτηση των ημερομισθίων σε χαμηλά επίπεδα καθώς επίσης και για την ενίσχυση της παρα-

οικονομίας. Αναμφίβολα, πολλές επιχειρήσεις επιβιώνουν του ανταγωνισμού λόγω ακριβώς της ύπαρξης φτηνής εργασίας των αλλοδαπών. Αυτό έχει τη θετική πλευρά του, ότι δηλαδή παραμένει έτσι η επιβίωση κάποιων επιχειρήσεων αλλά και κάποιων οικονομικών κλάδων που αλλιώς θα κατέρρεαν, γεγονός που θα είχε κοινωνικό κόστος (αύξηση της ανεργίας). Από την άλλη όμως, μπορεί να θεωρηθεί ως φαινόμενο αρνητικό μακροπρόθεσμα, με την έννοια ότι επιτρέπει την επιβίωση επιχειρήσεων και κλάδων που δεν είναι ανταγωνιστικοί, παρεμποδίζοντας κατά κάποιον τρόπο την έναρξη της διαδικασίας εκσυγχρονισμού της οικονομίας. Όπως όμως υποστηρίξαμε στα προηγούμενα, το πώς θα λειτουργήσει η ασπρήνη του φτηνού εργατικού κόστους εξαρτάται από τη χρήση που κάνει η ελληνική οικονομία και όχι από τις προθέσεις των ίδιων των μεταναστών. Αν αποτελέσουν το «άλλοθι» της μη προσαρμογής των επιχειρήσεων, τότε θα πρέπει να μιλάμε για τις αρνητικές συνέπειες του ηγεμονικού τύπου επιχειρηματία και επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα και όχι για τις αρνητικές συνέπειες της οικονομικής μετανάστευσης.

Υποστηρίζεται ακόμη ότι οι μετανάστες εκτοπίζουν τους ντόπιους εργαζόμενους από τις θέσεις εργασίας που κατέχουν, επειδή είναι διατεθειμένοι να εργαστούν για λιγότερα χρήματα. Σε κάποιες εργασίες σε ορισμένους κλάδους ίσως να υπάρχει όντως «εκτόπιση» των Ελλήνων από τους αλλοδαπούς. Όμως σε πολλές περιπτώσεις οι μετανάστες έρχονται να καλύψουν κενά στην προσφορά απασχόλησης σε κάποιους τομείς της παραγωγής. Αυτό οφείλεται κυρίως στο ότι οι Έλληνες εργαζόμενοι αποφεύγουν να απασχοληθούν σε εργασίες που θεωρούνται ανθυγιεινές, επικίνδυνες και κακοπληρωμένες. Σε αυτές τις περιπτώσεις, λοιπόν, όχι μόνο δεν δημιουργούν ανεργία, αλλά αυξάνουν την απασχόληση, διότι η εργασία τους δημιουργεί εισοδήματα όχι μόνο για τον εαυτό τους αλλά και για τους εργοδότες τους. Τα εισοδήματα αυτά δαπανώνται, μετατρέπονται σε αύξηση της ζήτησης άρα και της παραγωγής. Η αύξηση της παραγωγής με τη σειρά της φέρνει αύξηση της απασχόλησης και, βέβαια, αύξηση της απασχόλησης πρωταρχικά των Ελλήνων.

Συνοψίζοντας, φαίνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των θέσεων όπου απασχολούνται οι μετανάστες είναι θέσεις συμπληρωματικές. Η απασχόληση των μεταναστών σε διάφορους τομείς έχει θετικά αποτελέσματα, με την έννοια ότι παράγεται συχνά σε γεωγραφικές περιοχές και σε κλάδους που είναι σε κρίση. Οι μετανάστες αυξάνοντας το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν δημιουργούν νέες θέσεις απασχόλησης, οι οποίες υπερκαλύπτουν και όσες πρόσκαιρα υποκατέστησαν. Αντίθετα λοιπόν, με την κοινή αντίληψη, οι μετανάστες δημιουργούν

Σε αυτό το τεύχος

«ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»
Μύθοι και πραγματικότητες

Η γνώση της ελληνικής γλώσσας και ο ρόλος της στην ένταξη των μεταναστών

Προγράμματα στο ΚΕΚ Διάσταση

Συνέχεια στη σελίδα 3

Η γνώση της ελληνικής γλώσσας και ο ρόλος της στην ένταξη των μεταναστών

Σήμερα καθίσταται πλέον σαφές ότι κάθε προσέγγιση της μετανάστευσης, θα πρέπει να δημιουργεί ένα επαρκές πλαίσιο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων για τους πρόσφυγες, τους μετανάστες και τους παλιννοστούντες. Έτσι ώστε να υποβοηθηθεί η ομαλή τους ένταξη στην ελληνική κοινωνία.

Έχει παρατηρηθεί ότι οι πρόσφυγες, οι μετανάστες – νόμιμοι ή παράνομοι και οι παλιννοστούντες δεν είναι ενημερωμένοι σε θέματα που άπτονται της εργασιακής και κοινωνικής πραγματικότητας όπως και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Η έλλειψη σωστής πληροφόρησης και η αδυναμία αποτελεσματικής επικοινωνίας με τις δημόσιες υπηρεσίες, επιτείνεται από την ανεπαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας, δημιουργούν τεράστια και μερικές φορές ανυπέρβλητα προβλήματα στους μετανάστες. Με αυτόν τον τρόπο, αυτές οι ομάδες των πολιτών, διατρέχουν τον κίνδυνο να βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας, δυσχεραίνοντας ακόμη περαιτέρω την θέση τους στην αγορά εργασίας και στις συναλλαγές τους με τις δημόσιες υπηρεσίες ακόμα και στις διαπροσωπικές τους σχέσεις.

Η ανεπαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας, της ελληνικής ιστορικής, πολιτισμικής και κοινωνικής πραγματικότητας περιθωριοποιούν τους πρόσφυγες, τους μετανάστες και τους παλιννοστούντες και εμποδίζουν την ένταξή τους στην Ελληνική κοινωνία. Η ενημέρωση και η εκπαίδευση είναι το κλειδί για την κοινωνική τους ένταξη, να γίνουν αutάρχεις και να διεκδικούν μια καλύτερη θέση στην αγορά εργασίας.

Συμβαίνει επομένως τις περισσότερες φορές, ακόμα και όταν οι υποψήφιοι εργαζόμενοι κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα ή και να διαθέτουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο, να αναγκάζονται μπροστά στο φόβο της ανεργίας, να καταφεύγουν σε πρόχειρες λύσεις ανάγκης, να καταδέχονται απαράδεκτους όρους εργασίας, να γίνονται αντικείμενα εκμετάλλευσης και στην χειρότερη περίπτωση να προβαίνουν σε αθέμιτες από το κοινωνικό σύνολο ενέργειες. Από την προηγούμενη εμπειρία μας έχουμε διαπιστώσει ότι οι πρόσφυγες, οι μετανάστες και οι παλιννοστούντες, ακόμα και στις περιπτώσεις που γνωρίζουν επαρκώς τον προφορικό λόγο υστερούν απειπτικά στον γραπτό λόγο

Καταλυτικό ρόλο στην ύπαρξη του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού των μεταναστών παίζουν η ανύπαρκτη ή χαμηλού επιπέδου επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, η δυσκολία εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, η έλλειψη επαγγελματικής πείρας, η κακή ποιότητα ζωής, η κακή κοινωνική στάση έναντι του συγκεκριμένου πληθυσμού, η αδυναμία πρόσβασης σε υπηρεσίες – δικαιώματα – αγαθά, η περιορισμένη αντίληψη και κατανόηση του περιβάλλοντος στο οποίο διαμένουν.

Χωρίς την πλήρη και μεθοδική διδασκαλία της επίσημης γλώσσας

που συνεπάγεται ευχέρεια στη χρήση της Ελληνικής, βρίσκονται συχνά αποκλεισμένοι από την αγορά εργασίας ή στην καλύτερη περίπτωση η ένταξή τους είναι πάρα πολύ προβληματική.

Οι μεταβαλλόμενες συνθήκες στην αγορά εργασίας και οι νέες τάσεις μας καθοδηγούν στην ανάγκη ανάπτυξης εξειδικευμένων προγραμμάτων επιμόρφωσης και επαγγελματικής κατάρτισης. Από την προηγούμενη πείρα μας στο ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ, έχουμε συμπεράνει ότι μέσα από τέτοια προγράμματα ο καταρτιζόμενος μαθαίνει να συμμετέχει στην επικοινωνιακή διαδικασία αποκτά και άλλες δεξιότητες, εκτός των γλωσσικών, όπως να μάθει να συνεργάζεται σε μία ομάδα, να σέβεται και να εκτιμά τις ανάγκες των άλλων.

Το πιο σημαντικό είναι ότι ενισχύεται η αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθησή του, ώστε να νιώθει ικανός να διαδραματίσει ένα πιο ζωντανό, ενεργό ρόλο, σε οποιαδήποτε διαδικασία και αν συμμετέχει. Παράλληλα, μαθαίνει να αναπτύσσει δεξιότητες διαλόγου, όπου του δίνεται η ευκαιρία να εκφραστεί δυναμικά, ανάλογα με τις γνώσεις του, τις εμπειρίες και τα βιώματά του, ενώ παίζει

καταλυτικό ρόλο στην εξομάλυνση και περαιτέρω βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων. Από πολλές έρευνες έχει διαπιστωθεί ότι όσοι κατέχουν την επίσημη γλώσσα εγκλιματίζονται ευκολότερα, ανοίγουν διαύλους επικοινωνίας με τους συνανθρώπους τους, γίνονται κοινωνικά αποδεκτοί με μεγαλύτερη ευχέρεια και παύουν να αισθάνονται ότι βρίσκονται στο περιθώριο.

Είναι σημαντικά τα προνόμια που συνοδεύουν την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Είναι η δυνατότητα συμμετοχής των πολιτών αυτών, στα διάφορα πολιτικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δρώμενα του τόπου, γεγονός που συνεπάγεται γενικότερη αναβάθμιση της ποιότητας ζωής. Οι πρόσφυγες, οι μετανάστες και οι παλιννοστούντες ως κάτοχοι της ελληνικής γλώσσας έχουν την δυνατότητα να αναγιγνώσκουν τον ημερήσιο τύπο και να ενημερώνονται για τις εξελίξεις ανά τον κόσμο, να παρακολουθούν τηλεοπτικά προγράμματα της αρεσκείας τους, να συμμετέχουν σε ποικίλες ψυχαγωγικές εκδηλώσεις, καθώς και να εκδηλώνουν ενδιαφέρον για τα γράμματα, τις τέχνες ή τις επιστήμες.

Η κοινωνία μας μπορεί να είναι πιο ζωντανή όταν αντιεί δύναμη, συνθήκες, συμπεριφορές και οπτικές από ανθρώπους και ομάδες διαφορετικής προέλευσης. Η πρόκληση σήμερα είναι οι μετανάστες να μην θεωρηθούν απλά και μόνο ως φθηνά εργατικά χέρια. Η πρόκληση είναι να γίνουν υποκείμενα κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων.

Οξάνα Αγαρίνα: «Η εκμάθηση της ελληνικής με βοήθησε τα μέγιστα»

«Ονομάζομαι Αγαρίνα Οξάνα. Γεννήθηκα στο Ντανέσκ της Ουκρανίας. Έχω σπουδάσει στη Ρωσία κομμωτική και λογιστική. Ήρθα στην Ελλάδα το 1999, στο Τόλο Αργολίδας. Αρχικά εργάστηκα στα παρτοκάλια, στην καθαριότητα σπιτιών και γραφείων και στην φύλαξη παιδιών.

Από μια γνωστή μου πληροφορήθηκα την ύπαρξη του προγράμματος της ελληνικής γλώσσας στο Κ.Ε.Κ Διάσταση. Η συμμετοχή μου στο πρόγραμμα αυτό ήταν καταλυτική. Καταρχήν γνώρισα νέους φίλους. Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι έμαθα να μιλάω και να γράφω ελληνικά. Εν τω μεταξύ είχα βρει μια καινούργια δουλειά σε ένα κτηνιατρικό γραφείο και η γνώση της γλώσσας με βοήθησε τα μέγιστα. Βασισμένη στις γνώσεις που είχα στην κομμωτική ανέλαβα την φροντίδα μικρών ζώων σε καθημερινή βάση. Η γνώση της γλώσσας με έκανε να ξεπεράσω την ντροπή μου απέναντι στους πελάτες του κτηνιατρείου επειδή δεν ήξερα να γράφω τις συνταγές ή για εξηγήσω στους πελάτες τις οδηγίες για την φροντίδα των ζώων τους.

Η γνώση της γλώσσας, ομιλία και γραφή, με βοήθησε να μπορώ να παρακολουθήσω και να βοηθήσω το παιδί μου στο ελληνικό σχολείο. Με έκανε προπαντός να νιώθω αυτοπεποίθηση επειδή αν και βρίσκομαι σε μια ξένη χώρα υπάρχουν άνθρωποι που με σέβονται και με υπολογίζουν το ίδιο με τους Έλληνες.

Κάτι σημαντικό που οφείλω να αναφέρω είναι ότι αν και έχουν περάσει χρόνια από την διεξαγωγή του προγράμματος, οι κοπέλες του Κ.Ε.Κ. Διάσταση στο Ναύπλιο, ενδιαφέρονται συνεχώς για την επαγγελματική μου εξέλιξη και με ενημερώνουν τακτικά για τα νέα προγράμματα. Έτσι μπόρεσα να συμμετάσχω και σε πρόγραμμα υπολογιστών που με βοήθησε αποφασιστικά στην δουλειά μου στο κτηνιατρείο.»

Το **Κ.Ε.Κ. ΔΙΑΣΤΑΣΗ** από την ίδρυσή του, έχει επιδείξει ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση, σε θέματα που αφορούν ευρύτερα τις Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες, παρουσιάζοντας σημαντική δραστηριότητα σε τομείς που αφορούν στην συμβουλευτική υποστήριξη και την κατάρτιση τους.

Επιδιώκοντας τη μέγιστη κι αποτελεσματικότερη συνεισφορά του στην αντιμετώπιση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν άτομα Ευπαθών Κοινωνικών ομάδων έχει συμπεριλάβει στην εσωτερική του δομή ειδικούς

μηχανισμούς που αποκλειστικό στόχο έχουν την υποστήριξή τους. Πυρήνας αυτού του μηχανισμού είναι το **Γραφείο Στήριξης και Ενήμερωσης των Ευπαθών Κοινωνικά Ομάδων** το οποίο είναι στελεχωμένο με εξειδικευμένους επιστήμονες και αναπτύσσει πολυσχιδή δραστηριότητα, τόσο σε εξειδικευμένα προγράμματα, όσο και με οριζόντιες δράσεις στο σύνολο των προγραμμάτων που υλοποιεί το ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ στα οποία φροντίζει να συμμετέχουν ισότιμα πρόσφυγες, μετανάστες, και παλιννοστούντες, τους οποίους και υποστηρίζει.

Πέρα από το σημαντικό αριθμό προγραμμάτων που έχει υλοποιήσει το ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ και αφορούν στις Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες γενικότερα, έχει πραγματοποιήσει - όπως φαίνεται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα - εξειδικευμένα προγράμματα προκατάρτισης για την εκμάθηση ελληνικής γλώσσας σε πρόσφυγες, μετανάστες, και παλιννοστούντες στο πλαίσιο του Ε.Π. «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ» και στο πλαίσιο των «Τοπικών Πρωτοβουλιών Απασχόλησης» των ΠΕΠ.

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΤΟΠΟΣ	ΡΕΣΟΥΡΣ
	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΕΙΟΝΕΚΤΟΥΣΩΝ ΟΜΑΔΩΝ (Παλιννοστούντες)	ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	ΑΘΗΝΑ Ν.ΑΤΤΙΚΗΣ	20
	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ - ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ - ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΣΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ.	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ, ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΚ «ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ	ΑΓΡΙΝΙΟ Ν.ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	42
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ, ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΚ «ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ		ΣΠΑΡΤΗ Ν.ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	36	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ, ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΚ «ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ		ΝΑΥΠΑΙΟ Ν.ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	21	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ, ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΚ «ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ		ΚΡΑΝΙΔΙ Ν.ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	20	
ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΑΓΛΟΥΣ - Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας ανέργων παλιννοστούντων - μεταναστών - προσφύγων σε πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ.	ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΑΓΛΟΥΣ - Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας ανέργων παλιννοστούντων - μεταναστών - προσφύγων σε πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ.	ΚΑΣΤΕΛΙ Ν.ΧΑΝΙΩΝ	15	
	ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΑΓΛΟΥΣ - Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας ανέργων παλιννοστούντων - μεταναστών - προσφύγων σε πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ.	ΚΑΣΤΕΛΙ Ν.ΧΑΝΙΩΝ	15	
	ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΑΓΛΟΥΣ - Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας ανέργων παλιννοστούντων - μεταναστών - προσφύγων σε πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ.	ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ Ν.ΧΑΝΙΩΝ	15	
	ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΑΓΛΟΥΣ - Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας ανέργων παλιννοστούντων - μεταναστών - προσφύγων σε πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ.	ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ Ν.ΧΑΝΙΩΝ	15	

«ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ» Μύθοι και πραγματικότητες (συνεχία από σελ. 1)

απασχόληση και μεκύνουν, εντέλει, την ανεργία. Επιπλέον, οι μετανάστες, με την παρουσία τους συντελούν στην εξισορρόπηση των ανισορροπιών στην αγορά εργασίας. Έτσι, συντελούν στη μείωση της υπερκοστολόγησης διαφόρων εργασικών τεχνικών (όπως του υδραυλικού και του μπωγιατζή). Τις εργασίες αυτές, επειδή δεν απαιτούν μεγάλη εξειδίκευση, τις μαθαίνουν ως βοηθοί τεχνίτες και σύντομα γνωρίζουν πώς να τις ασκήσουν. Παράλληλα, προσφέρουν στην αγορά τέχνες/ ειδικότητες που είτε είχαν αρχίσει να σπανίζουν (π.χ. πετράδες) είτε είχαν εξαφανιστεί τελείως σε ορισμένες περιοχές.

Τέλος, σε αρκετές περιπτώσεις ή ένταξη των μεταναστών σε μια επαγγελματική ομάδα αναβαθμίζει αυτόματα (και πάντως ορατά) την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών. Αποτελεί κοινό μυστικό ότι η

ποιότητα των τουριστικών υπηρεσιών σε πολλές νησιωτικές περιοχές έχει ανεβεί θεαματικά, καθώς το σερβίρισμα δεν γίνεται πλέον από τον γηραιό ιδιοκτήτη, ούτε από τη βαρετισμένη εγγονή του ή και από παραγνωρισμένους πυρηνικούς επιστήμονες, αλλά από πρόθυμους Αλβανούς και Αλβανίδες...

Το επιχείρημα της συμβολής των μεταναστών στην παραοικονομία είναι περισσότερο βάσιμο. Παραοικονομία και παραοικονομικές δραστηριότητες προϋπήρχαν, φυσικά, των μεταναστών (και αν δεν αλλάζουν οι συντεταγμένες του οικονομικού παχνιδίου, θα συνεχίσουν να υπάρχουν και μετά την απομάκρυνση του τελευταίου μετανάστη). Όμως, δεν πρέπει να διαφεύγει την προσοχή μας ότι η συμβολή στην παραοικονομία πραγματοποιείται εξαιτίας της «παράνομης ιδιότητας» του μετανάστη και

όχι επειδή αυτός γεννήθηκε και μεγάλωσε σε άλλη χώρα. Οι μετανάστες χωρίς χαρτιά απασχολούνται κυρίως στον αγροτικό τομέα σε περιοδούς αιχμής, στις οικοδομές, σε διάφορα επαγγέλματα «του ποδαριού», όπως φορτοεκφορτώσεις και συνεργεία καθαριότητας. Το καθεστώς της παρανομίας σε γενικές γραμμές τους αποκλείει από τους οργανωμένους τομείς της παραγωγής (από την τυπική οικονομία) και τους οδηγεί στην «άτυπη» οικονομία, την οποία με αυτό τον τρόπο συντηρεί, αν δεν ενισχύει.

Το παραπάνω κείμενο είναι απόσπασμα από το βιβλίο:

Αόης Λαμπρινίδης - Αντιγόνη Λυμπεράκη, Αλβανοί μετανάστες στη Θεσσαλονίκη, Διαδρομές ευμετρίας και παραδρομές δημόσιας εκόνας εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2005

Βιβλία

Γκαζμένι Κάπλανι,

"Μικρό Ημερολόγιο Συνόρων" (μυθιστόρημα), Εκδ. Λιβάνη, Αθήνα 2006

Στο Μικρό Ημερολόγιο Συνόρων δε συμβαίνει τίποτα το ιδιαίτερο – και ταυτόχρονα συμβαίνουν τα πάντα. Ο πρωταγωνιστής αφηγείται τις επτά πρώτες μέρες μιας παράας Αλβανών μεταναστών στην Ελλάδα στις αρχές του '90. Είναι μια αφήγηση όπου το δράμα και η τραγωδία συνυπάρχουν με το μαύρο χιούμορ και τη λυτρωτική αυτοειρωνεία. Ένα μυθιστόρημα που μας θυμίζει επιπλέον πως σε αυτό τον κόσμο είμαστε όλοι μετανάστες, με μια προσωρινή άδεια παραμονής πάνω σε αυτή τη γη, αθεράπευτα περαστικοί.

Λόης Λαμπρινίδης - Αντιγόνη Λυμπεράκη,

"Αλβανοί μετανάστες στην Θεσσαλονίκη (μελέτη), Εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2005

Το βιβλίο αυτό δεν θωρακίζεται πίσω από μισόλογα μιας «ενδιάμεσης λύσης» προκειμένου να διεκδικήσει διαπιστευτήρια «υψηλότερης επιστημονικότητας»... Καταλήγουμε σε ένα πολιτικό συμπέρασμα ευνοϊκό έναντι του φαινομένου της μετανάστευσης. Όχι μέσα από ένα κυνικό και εθνοκεντρικό σκεπτικό: επειδή η οικονομία μας επωφελείται από τη στυγνή εκμετάλλευση ανίσχυρων κοινωνικών ομάδων – αλλά επειδή συνειδητοποιούμε ολοένα και περισσότερο δύο κρίσιμες πτυχές της πραγματικότητας.

Διμηναία Έκδοση στο χώρο της
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Μια έκδοση του ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Αντίγραφο του μπορείτε να
αποκτήσετε από τον δικτυακό τόπο
του ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ
<http://www.kekdiastasi.edu.gr/>

Τυχόν ιδέες ή σχόλια των
αναγνωστών σχετικά με τα άρθρα
του περιοδικού μπορούν ν'
αποσταλούν στη διεύθυνση:

Λεωφόρος Κηφισίας 125-127,
115 24, Αθήνα
Τηλέφωνο: 210 6985820
Fax: 210 6920082

e-mail: info.kek@kekdiastasi.edu.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Υπεύθυνος Έκδοσης
Γιάννης Παπαδημητρίου

Σχεδιασμός, Υλοποίηση και
Καλλιτεχνική Επιμέλεια:
eRational S.A.

Χρήσιμοι Σύνδεσμοι

<http://www.migrantsingreece.org>

Τι γράφει ο ελληνικός Τύπος για τους μετανάστες, μελέτες, έρευνες, νόμοι που ορίζουν την παραμονή και την εργασία των μεταναστών στην Ελλάδα, χρήσιμα links. Όλα αυτά μπορείτε να τα βρείτε στην ιστοσελίδα αυτή

<http://www.migrant.gr/>

Ιστοσελίδα του Ελληνικού Φόρουμ Μεταναστών. Ο κόμβος αυτός στοχεύει να παρέχει τις πιο πρόσφατες ειδήσεις και δραστηριότητες από τις κοινότητες των μεταναστών

<http://www.kepad.gr>

Κέντρο Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

<http://www.antigone.gr>

Το Κέντρο Πληροφόρησης & Τεκμηρίωσης για το Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη-Βία. «ANTIGONE», δραστηριοποιείται από το 1995

<http://www.anthropos.gr>

Ο anthropos.gr είναι η πρώτη ελληνική πύλη για τους Εθελοντικούς ΜΚΟ στο διαδίκτυο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8: ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΤΑΞΗΣ «ΤΑ ΧΑΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Τα παιδιά των αλλοδαπών οικονομικών μεταναστών γράφονται και φοιτούν στα ελληνικά δημόσια σχολεία, παίρνουν δηλ. αλλά και αναμεταδίδουν την ελληνική παιδεία.

Όμως, με την ενηλικίωσή τους είναι καταδικασμένα στην καθημερινή ανασφάλεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Διότι μέχρι σήμερα δεν τους έχει αναγνωρισθεί το δικαίωμα να εγγράφονται στα Δημοτολόγια των Δήμων που γεννήθηκαν, με αποτέλεσμα να θεωρούνται απάτριδες! Ξένοι και εδώ και στις χώρες καταγωγής των γονιών τους.

Έτσι είναι επίσημα «ανύπαρκτες» πολιτειακές οντότητες, χωρίς χαρτιά και διαβατήριο, ενώ κατά την ενηλικίωσή τους θα πρέπει να αποδείξουν ότι έχουν εισέλθει και διαμένουν νόμιμα στη χώρα μας, τη χώρα που γεννήθηκαν δηλαδή!

Τα ανήλικα αυτά παιδιά που ο αριθμός τους φτάνει σήμερα τις 200.000 στη χώρα μας, κινδυνεύουν κάθε στιγμή να απελαθούν στη χώρα των γονιών τους.

Μια χώρα που ποτέ δεν γνώρισαν, με μια γλώσσα που ποτέ δεν έμαθαν, και με την οποία δεν διατηρούν κανένα κοινωνικό δεσμό.

Η ελληνική Πολιτεία, με όλες τις μέχρι σήμερα κυβερνητικές εκδοχές της, δεν έσκυψε ποτέ πάνω σ' αυτό το τόσο μεγάλο θέμα.

Με το ψήφισμα αυτό ζητάμε από την ελληνική κυβέρνηση να προβεί στις αναγκαίες νομικές ρυθμίσεις που θα λύνουν τελεσίδικα και δίκαια το πρόβλημα αυτό, το οποίο διαιωνίζεται στην ελληνική κοινωνία και καταδικάζει μεγάλη μερίδα των νέων της σε μισά ή καθόλου δικαιώματα.

Την ίδια ώρα στις πλέον προηγμένες χώρες της Ευρώπης τα παιδιά αυτά αποκτούν την ιθαγένεια με τη γέννησή τους: Αγγλία, Ιρλανδία, Βέλγιο, Ολλανδία, Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Πορτογαλία, Δανία, Νορβηγία, Εσθονία, Ανδόρα κ.λ.π.

Στη χώρα μας μια καλή αρχή μπορεί να είναι η έκδοση πιστοποιητικού γεννήσεως από τα Ληξιαρχεία των Δήμων στους οποίους γεννιούνται.

Ο Δήμος Χανίων, του οποίου πάρα πολλοί δημότες υπήρξαν οικονομικοί μετανάστες στην Αμερική, τη Γερμανία, το Βέλγιο, την Αυστραλία, τον Καναδά και αλλού, δεν κάνει τίποτα άλλο, με το ψήφισμα αυτό, παρά να ζητά το αυτονόητο:

Ίσες ευκαιρίες για όλα τα παιδιά που γεννιούνται και μεγαλώνουν στη φιλόξενη χώρα μας.

Το παρόν ψήφισμα προτείνεται να εγκριθεί ομόφωνα από το Δημοτικό Συμβούλιο Χανίων και να σταλεί:

- Υπουργείο Εσωτερικών
- κ. Περιφερειάρχη Κρήτης
- κ. Νομάρχη Χανίων
- Σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- Τοπικό Τύπο

2007
12/3/2007

ΤΕΔΚ

ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
Ν. Χανίων

Local Union of Municipalities
& Communities of Chania Prefecture
ΥΨΗΛΑΝΤΩΝ 15, 73134 ΧΑΝΙΑ
ΤΗΛ.: 28210 87031 - 2, 94120, 73460
FAX: 28210 87307, 87032
e-mail, tedkx@otenet.gr
www.tedkhania.gr

ΔΗΜΟΣ ΠΕΑΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ			ΕΛΑΒΑ ΓΝΩΣΗ	
ΔΗΜΑΡΧΟΣ	ΑΝΤΙΡΧΟΣ Α'	ΑΝΤΙΡΧΟΣ Β'	ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΗΜ. ΣΥΛΛΟΓΟΥ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΗΜ. ΕΠΙΣΤ.
<i>[Signature]</i> 13/3	<i>[Signature]</i> 14/3		<i>[Signature]</i> φωτ/917	<i>[Signature]</i> a/a

Id το σημαντικό
το Δέοντο

Αρ. Πρωτ. 203
Χανιά 12/03/2007

Προς: ΟΤΑ Ν. Χανίων

Αρ. Πρωτ. 1850
Αρ. Πρωτ. 351
Ημερ. Διάρκ. 15/3/07

Σας αποστέλλουμε πρόταση ψηφίσματος της Δημοτικής Παράταξης «Τα Χανιά των Πολιτών» προς το Δημοτικό Συμβούλιο Χανίων και την Τ.Ε.Δ.Κ. Ν. Χανίων, σχετικά με το πρόβλημα των παιδιών των αλλοδαπών οικονομικών μεταναστών που γεννιούνται και μεγαλώνουν στην Ελλάδα και παρακαλούμε όπως το συζητήσετε σε επόμενο Δ.Σ. του Δήμου σας.

Ο Πρόεδρος της Τ.Ε.Δ.Κ. Ν. Χανίων

[Signature]
Γιάννης Περάκης
Δήμαρχος Σούδας

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για το 4^ο θέμα ημερησίας διάταξης.

ΘΕΜΑ: Πρόταση της Δημοτικής παράταξης «Τα Χανιά των πολιτών».

Με έγγραφο της η ΤΕΔΚ Χανίων μας μεταβιβάζει την πρόταση της δημοτικής παράταξης «Τα Χανιά των πολιτών» και μας παρακαλεί αφού συζητήσουμε, την συνημμένη στο θέμα πρόταση αποφασίσουμε σχετικά.

Ο εισηγητής

Γιώργος Τσαγκαράκης
Πρόεδρος Δημ. Σ/λίου

Οι πλέον ωφελημένοι στις χώρες υποδοχής μεταναστών είναι οι κεφαλαιοκράτες και οι καταναλωτές, ωστόσο οι κοινωνιολόγοι προειδοποιούν ότι υπάρχει ένα όριο στην εισροή τους

Οι μετανάστες μεταμορφώνουν την Ε.Ε.

Στην Ισπανία και τη Βρετανία έχουν τονώσει την οικονομία

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

50 ΧΡΟΝΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Τα κέρδη που έχει αποκομίσει ο Λαουρεντίου Μπαρλντάμου στα δύο χρόνια που βρίσκεται στην Ισπανία δεν είναι πολύ μεγάλα: 1.500 ευρώ στην τράπεζα και ένα Φορντ Έσκορτ 10 ετών με κτυπημένες πόρτες. Αλλά ο 24χρονος Ρουμάνος, που κερδίζει 800 ευρώ τον μήνα παραδίδοντας ψάρια κατ' οίκον, είναι αισιόδοξος ότι μια μέρα θα πάρει καλύτερο αυτοκίνητο κι ένα σπίτι στην πατρίδα.

Για πολλούς από τα 4 εκατομμύρια μετανάστες που έχουν συρρεύσει την τελευταία πενταετία στην Ισπανία, η χώρα υπόσχεται κέρδη που στις χώρες τους θα χρειάζονταν χρόνια για να τα βγάλουν. «Μ' αρέσει εδώ πέρα», λέει ο Μπαρλντάμου. «Είναι μια ελεύθερη κοινωνία. Και κερδίζω πολλά χρήματα». Η ικανότητα της Ισπανίας να απορροφά τους μετανάστες χωρίς τις εντάσεις που έχουν παρατηρηθεί στη Γαλλία ή στη Βρετανία οφείλεται σ' έναν συνδυασμό της οικονομίας, της δημογραφίας και του εθνικού ταμπεραμέντου, λένε ειδικοί στους «Φοιτώνσιαλ Τάιμς». Είναι χαρακτηριστικό ότι η αναλογία παιδιών από μεικτούς γάμους έχει αυξηθεί από 1,8% το 1995 σε 11,5% το 2005.

Ταχείς ρυθμοί. Η ισπανική οικονομία αναπτύσσεται με ταχείς ρυθμούς την τελευταία δεκαετία και αναμένεται να αυξηθεί φέτος κατά 3,7%. Η ανεργία βρίσκεται στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 27 ετών. Και η άνθηση της κατασκευαστικής βιομηχανίας έχει δημιουργήσει εκατοντάδες χιλιάδες χαμηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας που δεν ενδιαφέρουν τους Ισπανούς. Οι τελευταίοι είναι περισσότερο αισιόδοξοι για το οικονομικό τους μέλλον από τους Γάλλους, Γερμανούς, Ιταλούς, Βρετανούς, ακόμη και τους Αμερικανούς. Έχουν όμως και την πιο χαλαρή στάση απέναντι στη μετανάστευση: σύμφωνα με πρόσφατη δημοσκόπηση, το 42% λένε ότι η εισροή μεταναστών από την Ε.Ε. έχει θετικές επιπτώσεις στην οικονομία. Το αντίστοιχο ποσοστό στη Βρετανία και τη Γαλλία είναι μόλις 19%.

«Χαρτιά για όλους!» Μετανάστες διαδηλώνουν στη Μαδρίτη

Ανάπτυξη της οικονομίας

Στη Βρετανία, η εισοδος μεταναστών σημείωσε άλμα τα 1998, φτάνοντας τους 150.000 τον χρόνο, και αυξήθηκε εκ νέου μετά το 2004, όταν επετράπη στα μέλη των νέων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εργάζονται χωρίς περιορισμούς. Την περίοδο 1998-2007, η βρετανική οικονομία παρουσίασε αύξηση κατά 2,7% τον χρόνο, έναντι μέσου όρου 2% για τις χώρες της ευρωζώνης. Την ίδια περίοδο, η γερμανική οικονομία παρουσίασε ανάπτυξη μόλις 1,3%. Αν και οι διαφορές στην οικονομική ανάπτυξη οφείλονται σε πολλούς λόγους, οι οικονομολόγοι συμφωνούν ότι η μεγάλη εισροή μεταναστών ενισχύει την οικονομία μιας χώρας, αφού αυξάνει την προσφορά εργατικής δύναμης, αυξάνει τη ζήτηση (αφού οι μετανάστες ξοδεύουν χρήματα), τονώνει την παραγωγικότητα και πιθανότατα μειώνει τον πληθωρισμό.

Οι πλέον ωφελημένοι στις χώρες υποδοχής μεταναστών είναι οι κεφαλαιοκράτες και οι καταναλωτές. Αντίθετα, ένα μέρος του πληθυσμού εμφανίζεται ζημιωμένο, αφού οι μισθοί τους σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό μειώνονται. Αυτή η ικανότητα της μετανάστευσης να δημιουργεί κερδισμένους και χαμένους και να ανακατανέμει τους πόρους στο εσωτερικό μιας χώρας εξηγεί την εχθρότητα που παρατηρείται σε πολλές χώρες απέναντι στους μετανάστες. «Όταν η αναλογία των μεταναστών υπερβαίνει ένα όριο», σημειώνει ο Ρίκαρντ Σαντέλ, κοινωνιολόγος από το Ινστιτούτο Ελκάνο της Μαδρίτης, «η τοπική κοινωνία αρχίζει να υιοθετεί μια πιο αρνητική στάση».

Τελευταία, έχουν παρατηρηθεί επεισόδια ρατσιστικής βίας εναντίον της κινεζικής κοινότητας της Ισπανίας, αλλά και ταραχές στο Αλκορκόν, μια πόλη - δαρυφόρο της Μαδρίτης.

Αγωνιούν για εργασία οι νέοι των Χανίων

Του ΠΩΡΓΟΥ ΚΩΝΣΤΑ

Την αγωνία των νέων των Χανίων για την εύρεση και εξασφάλιση εργασίας καταγράφει το Γραφείο Παροχής Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών του Δήμου Χανίων. Από το Γραφείο -που παρέχονται υπηρεσίες συμβουλευτικής, ενημέρωσης και τεχνικές εύρεσης εργασίας- περνούν καθημερινά νέοι αναζητώντας ευκαιρίες για εργασία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία από τα δύο πρώτα χρόνια λειτουργίας του Γραφείου, 2003-2005, έφταναν τα 400 τα αιτήματα εύρεσης εργασίας, ενώ ανάλογες ήταν οι ανάγκες και για τη χρονιά που πέρασε.

“Οι άνεργοι, ανάλογα με το εκπαιδευτικό τους επίπεδο, παραπεμπονται στον ΟΑΕΔ σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης. Είναι πολύ σημαντικό ότι εκτός από τα αίτημα για εύρεση θέσεως εργασίας, μπορούν να συζητήσουν μαζί μας και άλλα θέματα που τους απασχολούν. Πέραν λοιπόν της γενικής τεχνικής αναζήτησης εργασίας, η συγγραφή του βιογραφικού σημειώματος, η σύνταξη μιας συνοδευτικής επιστολής, η προσκόμιση συστατικών επιστολών καθώς και η συμπεριφορά και η παρουσία σε μία συνέντευξη επιλογής είναι διαδικασίες που πραγματοποιούνται με εξευθύμια και σεβασμό προς κάθε άτομο ξεχωριστό” δηλώνουν οι κοινωνικοί λειτουργοί του Γραφείου Ζαχαρένια Μπούτζουκα και Αντωνία Κουμαδωράκη.

Ο ρόλος του γραφείου έχει χαρακτηρη ενημερωτικό και συμβουλευτικό, ωστόσο σε συνεργασία με τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης των Χανίων γίνεται μια προσπάθεια για την εύρεση εργασίας για τους άνεργους. “Έχουμε μια πολύ καλή συνεργασία

Η ανεργία των νέων αλλά και τα θέματα των μεταναστών καταγράφονται ανέμεσο στο σοβαρότερο κοινωνικό πρόβλημα για τα Χανιά, από το Γραφείο Παροχής Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών του Δήμου Χανίων και τις κοινωνικούς λειτουργούς Α. Κουμαδωράκη (αριστερά) και Ζ. Μπούτζουκα.

με τα ΚΕΚ της πόλης μας η οποία είχε ως αποτέλεσμα την προσέλευση νέων διαφόρων εκπαιδευτικών βαθμίδων και ειδικοτήτων, που σε συνεργασία με το επιστημονικό προσωπικό των επιχειρήσεων αυτών μας παραπέμπουν τα άτομα μετά την περάτωση των επιδοτούμενων σεμιναρίων για τους οποίους φτιάχνουμε ατομικό σχέδιο δράσης και ενημερώνουμε για την σορεία τους” αναφέρουν οι κοινωνικοί λειτουργοί.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Σε συνεργασία με το Τμήμα Αλλοδαπών του Δήμου Χανίων, καθημερινά δεκάδες αλλοδαποί - οικονομικοί μετανάστες προσέρχονται στο γραφείο για να διευθετήσουν ορισμένα από τα δεκάδες προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Στο Γραφείο εξυπηρετούνται, σε ό,τι αφορά την έκδοση ή ανανέωση άδειας παραμονής τους στην Ελλάδα, παραπομπές στον ΟΑΕΔ όσων πληρούν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για να εγγραφούν στα μητρώα νέων και ενημέρωση για τη δυνατότητα τους να συμμετάσχουν σε προγράμματα κατάρτισης επιδοτούμενα ή μη (ΟΑΕΔ, ΝΕΛΕ Χανίων).

Στατιστικά οι μετανάστες

είναι η ομάδα με το υψηλότερο ποσοστό προσέλευσης στο Γραφείο, ακολουθούν τα άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα ένταξης στην αγορά εργασίας αλλά και η ομάδα των μονογονεϊκών οικογενειών.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Αναφορικά με τις ελλείψεις που καταγράφουν και τις προτάσεις που κάνουν για τη βελτίωση των κοινωνικών υπηρεσιών, οι κοινωνικοί λειτουργοί του Γραφείου επισημαίνουν την ανάγκη “προγραμμάτων κατάρτισης για αποφοίτους υποχρεωτικής εκπαίδευσης (δεν είναι μικρά τα ποσοστά αυτής της ομάδας).

Επίσης, σπάνια υλοποιούνται προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για άτομα με ελαφρά νοητική υστέρηση, ενώ η έλλειψη ξένων προσηρικής φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών ή γενικότερα ατόμων που βρίσκονται σε κατάσταση κινδύνου είναι ασηθητή. Στόχος μας δεν είναι μόνο μια συστηματική διαδικασία πληροφόρησης, συμβουλευτικής καθοδήγησης και υποστήριξης του ατόμου, αλλά να γνωρίσει καλά τις δυνατότητες επιλογών που του προσφέρονται σε κάθε στιγμή της ζωής του, να αποκτήσει υψηλό επίπεδο αυτογνωσίας και ικανότητα λήψης αποφάσεων”.

ΝΙΚΟΥ ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ
Φιλολόγου - Συγγραφέα - Ακαδημαϊκού,
με χρυσά μετάλλια

**ΟΔΗΓΟΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ
ΨΥΧΙΚΗΣ ΑΡΜΟΝΙΑΣ**

Ένα βαθυστόχαστο έργο που απαντά με πολλή αγάπη σε όλα τα δραματικά προβλήματα της ανθρώπινης ψυχής. Μια πραγματική όδση στην ψυχική ερημνη της εποχής μας. Το πολύτιμο τούτο έργο μεταφράζεται σε πολλές ευρωπαϊκές γλώσσες και διατίθεται σε όλα τα βιβλιοπωλεία της πόλης μας.

stock
bazaar

ΕΠΙΠΛΑ

εισαγωγής
σε πολύ χαμηλές τιμές
& μεγάλη ποικιλία

Κρεβάτι μονο μέτρο
Μπουλάκια διφυλή μοσική

από 80€
από 140€

Και άλλα πολλά μικροέπιπλα
για το σπίτι σας σε τιμές ΕΚΠΛΗΞΗ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΤΕΝΟΣ • ΑΠΟΘΡΑΦΟΙ ΠΑΛΑΝΤΣΑΚΗ & C
ΒΑΜΒΑΚΠΟΥΛΟΣ Ιωάννα στο • Βλ. Μονοκ. Ελευθέρ • ΤΗΛ. 28210 91649
εξ. 204 Κουκουλάκη • 28210 91649

Το πρόβλημα των παράνομων και βίαιων «επαναπροωθήσεων» λαθρομεταναστών έχει θέσει επανειλημμένα η Διεθνής Αμνηστία στην ελληνική κυβέρνηση. Όπως αναφέρει στην ετήσια έκθεσή της η Διεθνής Αμνηστία, η ελληνική κυβέρνηση δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις της για την παροχή πρόσβασης σε διαδικασίες ασύλου και την απαγόρευση της επαναπροώθησης (refoulement), με αποτέλεσμα να κινδυνεύει η ζωή των προσφύγων.

Δικαίωμα στο άσυλο

«Σε αρκετές περιπτώσεις», επισημαίνεται, «ομάδες ανθρώπων που έφθασαν στην Ελλάδα αναζητώντας άσυλο εκδιώχθηκαν διά της βίας, χωρίς να τους δοθεί πρόσβαση στις διαδικασίες ασύλου. Αναφέρθηκαν περιπτώσεις στην ακτογραμμή της Ελλάδας και σε ορισμένα νησιά, καθώς και στη μεθοριακή περιοχή Έβρου. Σε συναντήσεις της Διεθνούς Αμνηστίας με κυβερνητικούς αξιωματούχους, της δηλώθηκε ότι οι πρακτικές αυτού του είδους θα σταματήσουν. Στη συνέχεια, όμως, αναφέρθηκαν νέες περιπτώσεις».

★ Την ανησυχία της για τα κομμάτια ποσοστά χορήγησης ασύλου σε σχέση με τις ευρωπαϊκές χώρες καταγράφει και η Υπαιθ Αρμυστία. Όπως παρατηρεί, η Ελλάδα το 2005 χορήγησε προσφυγικό και ανθρωπιστικό άσυλο σε 88 άτομα από τις 4.624 εξετασθείσες περιπτώσεις (δηλαδή στο 1,9% του συνόλου). Την ίδια χρονιά, το ποσοστό αναγνώρισης στις 15 χώρες της Ε.Ε. (πριν τη διεύρυνση) ήταν 31,9%.

★ Επίσης αγνοείται η τύχη των περισσότερων από τα 158 συνυπόδικτα παιδιά που ζήτησαν άσυλο το έτος 2005.

★ Την περίοδο 1997-2005 συνελήφθησαν από τη λιμενική 32.715 λαθρομετανάστες. Μόνο το 2005 οι συλληφθέντες κοντά στα θαλάσσια σύνορα έφτασαν τις 3.371.

★ Μέσα στο 2007, αναμένεται να συνταχθεί νέο νομοθετικό πλαίσιο για τη χορήγηση ασύλου. Ένα από τα ζητήματα που θέτει η Υπαιθ Αρμυστία είναι να καθιερωθεί υποχρεωτική δωρεάν νομική βοήθεια σε όλους τους λαθρομετανάστες και να μη κηρύσσονται οι διατάξεις που απαγορεύουν την άμεση «επαναπροώθηση» λαθρομεταναστών.

ΧΡ. Ζ.

τουρκική πλευρά προ-σε να εκμεταλλευθεί το περσιτικό με τον των 9 λαθρομεταναστών παράλληλα της Σμύρνης γοργώντας τα ελληνικά ως υψώθηκαν του ναυαγείου.

Η Ελλάδα όμως θε-ποβολιμαίες τις τουρκ ταγγελίες και επιτέθη Τουρκία, εγκαινιάζοντας ουδέποτε εφάρμοσε τόκολλο επανεισδοχ λαθρομεταναστών τε λήθηκε σε εφαρμογή Λύγουσο του 2002.

Η διαδικασία

Το πρωτόκολλο οφεί-κάθε φορά που εντο-λαθρομετανάστες, εί-ται η χώρα στην οποία εκμισθωνθεί ή κα-νται. Στη συνέχεια αφ-γωνιστεί η χώρα προ-τους συμφωνείται η «προώθηση», δηλαδή φορά τους στη χώρα η οποία ήρθαν. Η δια-ασπύ δεν είναι αυτόμ-καίτεται η μεσολάβη-ντισιαστικό κέντρου κ-ταφορά γίνεται το συν-ρο εντός έξι ημερών.

Σύμφωνα με το ελλη-πουργείο Εξωτερικών δικαιώματα ασπύ εφαρμ-λάχιστα, με αποτέλε-περίφημο πρωτόκολλο-ραμένει στην πράξη α-μοστο. Η Ελλάδα έχει-λει από το 2002 ατηρη-

«Αναχαιτίσεις» λαθρομεταναστώ

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΕΡΒΑ

Με την ίδια τη ζωή τους «πληρώνουν» οι μειονότητες τον ακήρυκτο πόλεμο των λιμενικών της Ελλάδας και της Τουρκίας στο Αιγαίο

Κάτι περίεργο και σκοτεινό συμβαίνει στο ανατολικό Αιγαίο. Ανάμεσα στις ακτογραμμές των ελληνικών νησιών και τα τουρκικά παράλια της Μικράς Ασίας, μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας. Ένα «σαφάρι» με ανθρώπινα θύματα, ένα πρωτοφανές κρυφό μεταξύ ελλήνων και τουρκικών λιμενικών, ένας ανελέητος ακήρυκτος πόλεμος, με θύματα χιλιάδες λαθρομετανάστες βρισκόμενοι εδώ και χρόνια σε αλήθεια «εξέλιξη».

Στη γιγαντιαία αυτή επιχείρηση «αναχαιτίσεις» των ανεπιθύμητων ξένων, όλο και συχνότερα, πρόσφυγες από το Πακιστάν, το Ιράκ, το Αφγανιστάν, πνίγονται στα νερά του Αιγαίου, όταν οι βάρκες των δουλεμπόρων που τους μεταφέρουν βυθίζονται λίγο πριν φτάσουν στην ακτή.

Άλλοτε λόγω της θαλασσοταραχής και των καιρικών συνθηκών, άλλοτε εσκεμμένα από τους ίδιους τους επιβλη-τες, όπως διατείνονται οι ελ-

ληνικές λιμενικές αρχές! Τε-λευταίο περιστατικό πριν από λίγες ημέρες, στοίχισε τη ζωή σε 4 λαθρομετανάστες ένα μέ-λι μακριά από τη Σάμο.

Το περασμένο καλοκαίρι άλλοι 9 λαθρομετανάστες (ανάμεσα τους και παιδικά) βρέ-θησαν πνιγμένοι στις τουρκι-κές ακτές της Σμύρνης. Οι Τούρκοι είχαν επιρρίψει τότε την ευθύνη στις ελληνικές αρχές, υποστηρίζοντας ότι ανά-γκισαν με τη βία τους λαθρο-μετανάστες να επιστρέψουν.

Μόνο την τελευταία πεντα-ετία ξεπέρασαν τους 20.000 οι λαθρομετανάστες που συνε-λήφθησαν να περνούν τα θα-λάσσια σύνορά μας.

Κομιά προστασία

Ένα από τα κομμάτια ερωτή-ματα που θέτουν οι αρμόδιαι φορείς προστασίας των προσ-φύγων, είναι πως γίνεται αυ-τή η ιδιαιτελή και μη προβλε-πόμενη στο νόμο «αναχαιτί-ση» των λαθρομεταναστών α-πό την ελληνική ακτοφυλακή. Επισήμως το ελληνικό υ-

πουργείο Εμπορικής Ναυτι-λίας επαμένει ότι ουδέποτε α-σκήθηκε βία εναντίον λαθρο-μεταναστών. Όπως αναφέρε-ται, αποστολή των ταξιδιολογ-σκαφών που περιτολούν στα θαλάσσια σύνορα της χώρας είναι ο εντοπισμός των παρά-νομων μεταναστών.

«Αυτά που κάνουντε όταν τους εντοπίσουμε είναι να δη-λώνουμε την παρουσία μας, αποσχετικά. Οι τους είδαμε και τους παρακολουθήσαμε, πριν περάσουν στα χωρικά μας ύδατα. Αν τα περάσουν α-κολουθήστε τους κανόνες που επιβάλλει η διεθνής έννο-μη τάξη. Δεν υπάρχει περί-πτωση να ενεργήσουμε με τρόπο που θα θέσει σε κίνδυ-νο τη ζωή τους», επισημαίνει ο εκπρόσωπος τύπου του Λι-μενικού Σώματος.

★ Στελέχη της Υπαιθ Αρμυσ-τίας του ΟΗΕ για τους πρόσ-φυγες έθεσαν το ζήτημα στους αρμόδιους του Λιμενι-κού. Ανατίμησαν, εισπραξάν την υπάντηση ότι η αποφυλα-κή χρησιμοποιεί κάποιες με-

θόδους «αναχαιτίσης» κυρώ-σε την κίνηση των σκαφών και τη δημιουργία ρευμάτων νε-ρού μπροστά από τις βάρκες των δουλεμπόρων.

Εκπρόσωποι του ελληνικού τμήματος της Διεθνούς Αμνη-στίας τονίζουν ότι ανάμεσα στα άτομα που «επαναπροω-θούνται» βιαιώς, βρίσκονται λιθινάτα και κάποιαι που κινδυνεύουν εάν δεν προκτα-τηθούν με το καθεστώς του πολιτικού πρόσφυγα.

Το πρωτόκολλο

Ο διευθυντής του ελληνικού τμήματος της Διεθνούς Αμνη-στίας, Γεω. Κουβαμάς, είναι σαφής: «Το ελληνικό κράτος οφείλει να δώσει στους λαθρο-μετανάστες το δικαίωμα να υ-ποβάλουν αίτημα ασύλου, ε-φάρσον το ελιθιστούν και να έ-χουν πρόσβαση σε όλες τις νό-μιμες διαδικασίες. Οι εξηγή-σεις της ελληνικής κυβέρνησης για το τι συμβαίνει στο ζήτημα αυτό, δεν θεωρούνται επιπ-κειές», υπογραμμίζει.

Πριν από λίγους μήνες η

22.000 περιπτώσεις εκ-δοχής μεταναστών που παράνομα, αλλά ο του αρχές έχουν αποδεχθε-το 6,36% από αυτές!

Οι τουρκικές αρχές ε-ναι συνήθως να δεχθι-οι μετανάστες αυτού ής-τύ από τη χώρα τους, αβητούν τα απαιτείτα-σα που επικαλούμαστε η ομολογία των συλλ-ντων και δεν εφαρμ-πρωτόκολλο. Τονόχο Τουρκία καταγγέλλε-Ελλάδα ότι παραβιά-κρωτόκολλο, αναλη-νας μονομερή δράση-ναγκάζοντας με τη β-δουλεμπορικά να επ-φρον στην Τουρκία.

Με δεδομένο ότι η «ε-προώθηση», όπως απο-ται η άμεση επέλαση, θι-ται παρανόμη διεθνώς, σκού πρόβλημα παρα-Μπορεί η αρωητική στά-Τουρκίας στην εφαρμο-πρωτόκολλο: να νομι-ται πρακτικές «αναχαι-ει» μέρους της Ελλάδας:

Κοινωνία

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

1ετανάστες και εργατικά ατυχήματα

Γράφει ο Σωτήρης Ν. Καμενόπουλος*, e-mail: safetykamen@yahoo.com

Τα τελευταία χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί πολύ σημαντικές βελτιώσεις στον τομέα της Υγιεινής και Ασφάλειας Εργασίας. Είναι κοινά αποδεκτή αντίληψη τόσο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (1), όσο και από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εργασίας (2), ότι τα εργατικά ατυχήματα παγκοσμίως μειώνονται.

Όσο αφορά τη χώρα μας, όπως δείχνουν τα στοιχεία του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.), από το 1977 μέχρι σήμερα ο αριθμός εργατικών ατυχημάτων παρουσιάζει μια ερήμωση. Συγκεκριμένα, ενώ κατά το έτος 1977 συνέβαινε εργατικό ατύχημα σε ποσοστό 3,81% των ασφαλισμένων, το 2001 το ποσοστό αυτό είχε μειωθεί σημαντικά και ήταν άξω του 0,85%. Στη δεκαετία 1994-2003 τετηρήθηκε ετησίως πτώση στον αριθμό ατυχημάτων με μέσο ρυθμό μείωσης για τη ετία 4,2% (3). Αντιθέτως, σύμφωνα με τα στοιχεία, ανά περιφέρεια, στο Σώμα Επιθετικής Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.) εργατικά ατυχήματα, αυτά παρουσιάζουν μια σημαντική αύξηση κατά 48% την χρονική περίοδο 2000-Μερίδιο ευθύνης για την αύξηση των εργατικών ατυχημάτων κατά την συγκεκριμένη περίοδο, ιδιαίτερα από το 2001-2004, ίδεται στην ενσωμάτωση των εργατικών ρυθμών κατά τη διάρκεια ολοκλήρωσης Ολυμπιακών Έργων (4).

Οι στατιστικές που αφορούν τα εργατικά ατυχήματα ανά κλάδο δραστηριότητας είναι αλυστικές: το έτος 2003 τα περισσότερα ατυχήματα εντοπίζονται στον κατασκευαστικό κλάδο (οικιακούς με ποσοστό που φτάνει το 5% (3)). Ωστόσο, τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα που δηλώθηκαν το 2005 δείχνουν ότι το 53% αυτών προέρχονται από τις υμικές δραστηριότητες (4). Κύρια αιτία θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων οικοδομής καταγράφεται η απόψη από υαυ ακολούθησαν οι κατασκευαστικές και οι ροιολιές. Η περαιτέρω ανάλυση των στοιχείων που παρέχει το Ι.Κ.Α., ίδει ότι το 20% περίπου των ατυχημάτων η σε ξένους εργαζόμενους-οικονομικούς άστες. Παράλληλα, αν σκεφτόμαστε ότι δεν ξύουμε τον ακριβή αριθμό των μεταναστών στη χώρα μας, ίσως αυτό το ποσοστό να ακόμη μεγαλύτερο. Επίσης, με τη μελλοείσοδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλων χωρών (Βουλγαρία, Ρουμανία, Λιθουανία, Σερβία), ίσως αυτό το ποσοστό ίει ακόμη περισσότερο. Ταυτόχρονα, οι στες αντιμετωπίζουν τεράστιες δυσκοί λείουσιν αυτούς τους εργαζόμενους για ναγκαιότητα τήρησης μέτρων υγιεινής κλάειας. Μην ξεχνάμε ότι το κόστος πηψης ενός εργατικού ατυχήματος το εαυοστε όλοι μας - σαν κοινωνία - διογκώο κ κάθε φορά το έλλειμμα των ΙΚΑ και των κων Ασφαλιστικών Ταμείων. Ταυτόο, το έμμεσο (συνήδη) κόστος από ένα ατυχήμα μπορεί να είναι μέχρι και 20 φορές πιο από το φαινομενικά πραγματικό κόο του ατυχήματος (5). Μέρος, λοιπόν, της εης του επίκαιρου και αναπόδότηο ιστορικού ζητήματος αποτελεί και η προήη των οικονομικών μεταναστών στα παιδικά πρότυπα και στην κουλτούρα της ης και Ασφάλειας Εργασίας. Άλλωοτε, γνήμει ότι και ο Ελληνικός λαός κάποτε ίστανσε σε μακρινές χώρες και γνωοί από «πρώτο χέρι» πόσο δύσκολη είναι η ί. Ακριβώς γι' αυτό το λόγο οφείλουμε ξύουμε την απαραίτητη ευαισθησία ως ενός λαός απέναντι στους ξένους εργαο που τώρα είναι φιλοξενούμεο. πρόβλημα αυτό δεν είναι αποκλειστικά κό. Παρουσιάζεται και σε άλλες ανεένες χώρες υποδοχής οικονομικών μεταο. Αλλά η αντιμετώπιση του είναι δύοκη. Στις ΗΠΑ, οι οποίες διαθέτουν την ιεπαρμένη εθνολογικά και φυλετικά οία, το ίδιο πρόβλημα παρουσιάζεται

δηλαδή τους Μεξικάνους, Πορτορικάνους, Κουβανούς και άλλους Ισπανόφωνους κυρίως μεταναστες εκπαίδευσης από τη Λατινική Αμερική. Υπάρχει ακόμα μια παλαιά μεαυό των δύο περιπτώσεων (Ελλάδας και ΗΠΑ) και αξίζει να αναφέρουμε μερικά Κατ' αρχήν, όπως στην Ελλάδα, έτσι και στις ΗΠΑ, ο ρυθμός των εργατικών ατυχημάτων μειώνεται συνέχεια τα τελευταία χρόνια. Κατά τη δεκαετία 1992-2001 τα εργατικά ατυχήματα στις ΗΠΑ μειώθηκαν κατά 35% (6). Ωστόσο δεν συνέβη το ίδιο με τα εργατικά ατυχήματα των Ισπανόφωνων μεταναστών, των σπιδων, στη δεκαετία 1992-2001 αυξήθηκαν κατά 67% (7). Βέβαια, όπως ακριβώς και στη χώρα μας, στις στατιστικές αυτές δεν περιλαμβάνονται οι παρνομοι λαθρομετανάστες (8). Ακόμη ένα κόνιο στο κείμενο είναι ότι και στις ΗΠΑ, στον τομέα των κατασκευών, παρουσιάζεται ένα μεγάλο ποσοστό θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων στους μετανάστες (9).

Η αντιμετώπιση του προβλήματος των εργατικών ατυχημάτων στους μετανάστες των ΗΠΑ έχει ξεκινήσει από πολύ καιρό ως εαυογνωσθεί η σημασία του: μόνο οι Ισπανόφωνοι μετανάστες αποτελούν το 13% του εργατικού δυναμικού των ΗΠΑ και μέχρι το 2050 έχει υπολογισθεί ότι ο ένας στους τέσσερις εργαζόμενους των ΗΠΑ θα είναι Ισπανόφωνος μετανάστης (10). Διάφοροι τρόποι επίλυσης του προβλήματος έχουν προταθεί από την αντιέρα όχη του Ατλαντικού (11)-(12). Φυσί

κά σε ένα μόνο άρθρο δεν μπορεί να αναλυθεί και επιλυθεί ένα τόσο σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα. ΑΣΕα ίσως να αναφερθούμε ίστω και περιληπτικά στις προτεινόμενες, βελτιωμένες και επιτυχημένες τεχνικές-προτάσεις αντιμετώπισης του προβλήματος, αλλά και μόνο για να κατανοήσουμε ότι το πρόβλημα επιδοχεται λύσεων. Οι προτάσεις αυτές είναι οι ε-ξής: 1) Παροχή εκπαίδευσης και εκπαιδευτικού υλικού στη γλώσσα των μεταναστών. Αν είναι δυνατό να χρησιμοποιείται ως εκπαιδευτής ένας ομοεθνής των μεταναστών. 2) Ο αριθμός των εκπαιδευμένων σε μία τάξη να είναι μικρός. 3) Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα να λαμβάνει υπόψη τα ξεχωριστά λαογραφικά, ιστορικά, κοινωνιολογικά, θρησκευτικά χαρακτηριστικά και την κουλτούρα των εκπαιδευόμενων. 4) Η εκπαίδευση να περιλαμβάνει υποχρεωτικά πρακτική επίδειξη των διαδικασιών. Δεν πρέπει να λαμβάνεται ως δεδομένο ότι οι μετανάστες καταλαβαίνουν την θεωρητική εκπαίδευση. 5) Οι εργοδότες πρέπει να πείσουν τους μετανάστες εργαζόμενους ότι τυχόν τραυματισμός τους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους θεωρείται απαράδεκτος και ότι η ολοκλήρωση και μόνο μιας εργασίας δεν πρέπει είναι ο αυτοσκοπός τους: στόχος τους πρέπει να είναι η ολοκλήρωση της εργασίας με ασφαλή τρόπο.

Ωστόσο, θα πρέπει να τονισθεί ότι βασικό μέλημα για τη χάραξη μιας πολιτικής αντιμετώπισης αυτού του κοινωνικού προβλήματος

θα πρέπει να είναι η επιστημονική ανάλυση και κατανόηση της κουλτούρας και αντίληψης των αξιών των υποδεχόμενων μεταναστών. Κι αυτό γιατί κατά κάθε λαός διαθέτει τις δικές του ηθικές αξίες και τα δικά του χαρακτηριστικά. Είναι πολύ σημαντικό για τον κάθε εργοδότη που απασχολεί μετανάστες από συγκεκριμένη χώρα ή από διαφορετικές χώρες να γνωρίζει τον τρόπο σκέψης τους, τις αντιλήψεις τους, τις παραδόσεις τους, δηλαδή με λίγα λόγια την κουλτούρα τους. Για παράδειγμα, στις ΗΠΑ, όπου έχουν πραγματοποιηθεί κοινωνιολογικές έρευνες (11)-(15), πάνω στο προαναφερθέν θέμα των Ισπανόφωνων μεταναστών, διαπιστώθηκε ότι κύριο χαρακτηριστικό τους είναι η τιμή και η κερφήφεια που νιώθουν όταν αυτοί εργάζονται. Αυτό όμως πολλές φορές οδηγεί σε υπέρμετρο ήλιο κατά τη διάρκεια τέλεσης της εργασίας τους με συνέπεια τη δημιουργία ατυχημάτων. Επίσης δίνουν μεγάλη σημασία στο ρόλο της οικογένειας, στην οποία μπορούν να περιλαμβάνονται και εξωτερικοί φίλοι της οικογένειας με τους οποίους δένονται με μακροχρόνιους ισχυρούς δεσμούς φιλίας και θεωρούνται ως «προέκταση» της οικογένειας. Αυτή η προέκταση της οικογένειας πολλές φορές δημιουργείται και μεταξύ συναδέλφων μεταναστών στο χώρο εργασίας τους, όταν υπάρχει ο απαραίτητος σεβασμός και φιλία μεταξύ τους. Οι ίδιες έρευνες κατέδειξαν το μεγάλο σεβασμό που δείχνουν οι συγκεκριμένοι μετανάστες στην προσιταμένη αρχή τους (π.χ. προϊστάμενο δάσκαλο, διευθυντή κλπ.) και πως σπάνια θα διαφώνησαν με τον προϊστάμενο τους ακόμη και αν αυτός έχει λάθος. Ως αποτέλεσμα των προαναφερμένων, είναι ότι οι συγκεκριμένοι μετανάστες δεν θέτουν ερωτήματα σε σχέση με την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία τους και επέλουν τα καθήκοντά τους χωρίς διαφωνίες ακόμη και αν δεν έχουν καταλάβει τις διαδικασίες τέλεσης των εργασιών. Αυτό φυσικά έχει ως συνέπεια την αύξηση των ατυχημάτων. Αντιστοίχες έρευνες για την περίπτωση των μεταναστών στη χώρα μας δεν γνωρίζω αν υπάρχουν. Αυτό όμως που γνωρίζω είναι ότι «όλοι μας είμαστε μετανάστες».

* Ο Σωτήρης Ν. Καμενόπουλος είναι Διπλ. Μηχανικός Παραγωγής & Διοίκησης (Μ.Eng.) και διαπιστευμένο Επαγγελματικό Μέλος της Αμερικανικής Ένωσης Μηχανικών Υγιεινής και Ασφάλειας Εργασίας (Certified Professional Member of the American Society of Safety Engineers). Σε σύνολο 35 χωρών στην Ευρώπη υπάρχουν μόνο 52 αντίστοιχα Επαγγελματικά Μέλη της ASSE.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. "Labor accidents", European Agency for Safety and Health at Work 1996-2006.
2. Αληθείνα Στατιστική Αρχή της Ευρωπαϊκής Οργάνωσης Εργασίας (ILO)
3. «Δελτίο Εργασίας Αρχής του ΙΚΑ-ΕΠΑΣ Έτος 2005». Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Ανάλυσης και Μελετών για Στοιχεία, Οκτώβριος 2005.
4. Τα εργατικά ατυχήματα στην Ελλάδα κατά τη χρονική περίοδο 2000-2005, Επιστημολογικό Περιοδικό Εργασιακών Σχέσεων, Χ. Καρασιουλίου, 2005.
5. «The Return on Investment for Safety, Health and Environmental Protection», White Paper, American Society of Safety Engineers, 2002.
6. «Current Injury, Illness and Fatality Data», Bureau of Labor Statistics (BLS), Washington, DC: U.S. Department of Labor, Nov. 10, 2003.
7. «Death on the Job: The Toll of Neglect», American Federation of Labor-Congress of Industrial Organizations, Washington, DC, April 2003.
8. «Hispanic Workers Die at Higher Rates», Greenhouse S., The New York Times on the Web, July 16, 2001.
9. «A Groom in Danger: Hispanic Immigrants Face Greatest Workplace Risk», Mader T., Broadway.com, June 25, 2001, Sept. 22, 2003.
10. «Dynamics of Race and Hispanic Origin, Census 2000 Brief», U.S. Census Bureau, Washington, DC: U.S. Dept. of Commerce, March 2001.
11. «Latino Workers in the Construction Industry», R. Fernando Viquez and C. Keith Sullivan, «International Safety», Journal of the American Society of Safety Engineers, June 2006.
12. «Low English Proficiency and Increased Injury Rates», F. David Pierce, Professional Safety, Journal of the American Society of Safety Engineers, August 2002.
13. «Hispanic Culture», Hispanic Ministry in the Southeast, Feb. 3, 2004.
14. «Latino Cultural Values», North Carolina Health Education Center, June 6, 2003.
15. «Teaching from a Hispanic Perspective: A Handbook for Non-Hispanic Adult Educators», Pawlowski, A. and I. Enriquez, May 1996, Feb. 2, 2004. HYPERLINK "http://etcracyoel.org/lp/hispanicspectives"

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΥ ΕΛΛΗΝΑ

“Ζούμε σε κοινωνία διακρίσεων”

Σε ότι αφορά την Ελλάδα, το 79% των κατοίκων θεωρεί ότι αποτελεί κοινωνικό μειονέκτημα το να είναι κανείς ανάπηρος, το 77% το να είναι Ρομά ή ομοφυλόφιλος, το 66% να είναι ηλικίας άνω των 50 ετών, το 55% το να έχει διαφορετική εθνοτική καταγωγή από την ελληνική και το 32% το να μην είναι χριστιανός ορθόδοξος.

Αυτά είναι σε γενικές γραμμές τα βασικά συμπεράσματα που συνάγονται από τα αποτελέσματα της δημοσκοπήσης του Ευρωβαρόμετρου, η οποία έχοντας ως βασικό αντικείμενο «τις δυσμενείς διακρίσεις στην ΕΕ» πραγματοποιήθηκε το καλοκαίρι του 2006 στα 27 κράτη-μέλη. Στην Ελλάδα η δημοσκοπήση διενεργήθηκε από την ICAP επί δείγματος πληθυσμού 1.000 ατόμων.

Αναλυτικότερα, σε ότι αφορά τον μέσο Έλληνα εμφανίζεται μάλλον «κλειστός» στις σχέσεις του με άτομα, τα οποία προέρχονται από πολλές από τις προσαναφερθείσες ομάδες πληθυσμού. Εκ των ερωτηθέντων Ελλήνων δήλωσαν ότι έχουν φίλους ή γνωστούς με αλλοθρησκα άτομα το 37% (έναντι 62% που είναι ο αντίστοιχος μέσος όρος στην ΕΕ), με αλλοεθνείς το 51% (55% στην ΕΕ), με ανάπηρους το 36% (55% στην ΕΕ), με ομοφυλόφιλους το 16% (35% στην ΕΕ) και με Ρομά το 10% (12% στην ΕΕ).

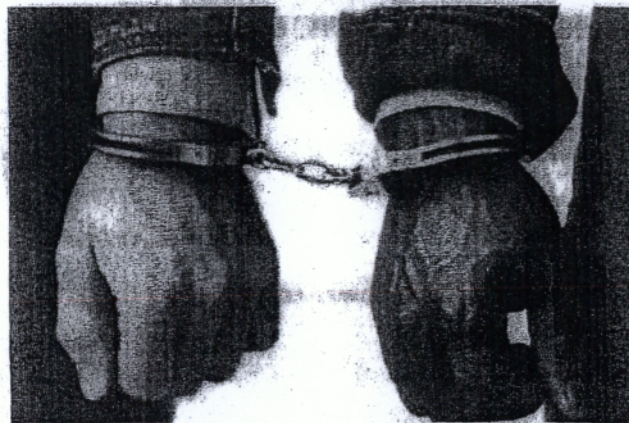
Ωστόσο, ο μέσος Έλληνας δεν αρνείται την ύπαρξη εκτεταμένων διακρίσεων σε βάρος ομάδων πληθυσμού στην Ελλάδα. Το 76% απαντά θετικά στο ερώτημα αν στη χώρα σας υπάρχουν εκτεταμένες διακριτικές συμπεριφορές σε βάρος των αλλοδαπών (64% στην ΕΕ), το 56% θεωρεί ότι υπάρχουν διακριτικές συμπεριφορές σε βάρος των αναπήρων (53% στην ΕΕ) και το 68% θεωρεί ότι υπάρχουν διακριτικές συμπεριφορές σε βάρος των ομοφυλόφιλων (50% στην ΕΕ).

Ακόμη το 41% των Ελλήνων θεωρεί ότι στην Ελλάδα υπάρχουν δυσμενείς κριτικές με βάση το φύλο (έναντι 0% στην ΕΕ). Παράλληλα, το 36% των Ελλήνων θεωρεί ότι υπάρχουν εκτεταμένες διακριτικές συμπεριφορές σε βάρος των ατόμων ηλικίας άνω των 50 ετών (38% στην ΕΕ), ενώ το 43% θεωρεί ότι στην Ελλάδα υπάρχουν διακριτικές συμπεριφορές και σε βάρος των αλλοθρηστικών (44% στην ΕΕ).

Σε ότι αφορά στο ερώτημα αν οι αλλοδαποί εμπιστεύονται πολιτισμικά τη

Βρυξέλλες ΑΠΕ

Ο μέσος Ευρωπαίος, όπως άλλωστε και ο μέσος Έλληνας, θεωρεί ότι ζει σε κοινωνίες στις οποίες συχνά υπάρχουν δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος συγκεκριμένων ομάδων του εγχώριου πληθυσμού. Ειδικότερα, η μεγάλη πλειονότητα των Ευρωπαίων πιστεύουν ότι το να είναι κανείς ανάπηρος (79%), Ρομά (77%), ηλικίας άνω των 50 ετών (69%) ή να έχει διαφορετική από την επικρατούσα στη χώρα της διαμονής του εθνοτική καταγωγή (62%) αποτελεί κοινωνικό μειονέκτημα.

χώρα σας, θετική απάντηση δίνει το 53% των ερωτηθέντων Ελλήνων έναντι 65% στην ΕΕ. Επίσης, το 57% των Ελλήνων θεωρεί αποδεκτό το να φορά κανείς θρησκευτικά σύμβολα (όπως το τσαντάκι) στο χώρο εργασίας του, έναντι 54% που είναι ο μέσος κοινοτικός όρος.

Πάντως, ο μέσος Έλληνας θεωρεί σε ποσοστό 56% ότι στη χώρα του καταβάλλονται επαρκείς προσπάθειες για την καταπολέμηση των δυσμενών διακρίσεων (45% στην ΕΕ), ενώ το 38% δηλώνει ότι γνωρίζει ποια είναι τα δικαιώματά του σε περίπτωση που υποστεί είτε παρενοχλήσεις είτε διακριτικές σε βάρος του συμπεριφορές (32% στην ΕΕ).

Αναφορικά με τους τρόπους άρσης των δυσμενών διακρίσεων, το 85% των Ελλήνων δηλώνει ότι χρειάζονται περισσότερες γυναίκες σε διευθυντικές θέσεις (77% στην ΕΕ), περισσότεροι ανά-

πηθοί στις επιχειρήσεις (89% στην Ελλάδα, 74% στην ΕΕ), περισσότερες γυναίκες στη Βουλή (84% στην Ελλάδα, 72% στην ΕΕ) και περισσότερα άτομα άνω των 50 ετών στις επιχειρήσεις (76% στην Ελλάδα, 72% στην ΕΕ).

Αντίθετα, μόνο το 23% των Ελλήνων θεωρεί ότι η εκλογή και αλλοεθνών στη Βουλή της χώρας τους θα αποτελούσε παράγοντα άρσης των δυσμενών διακρίσεων (44% στην ΕΕ).

Σε ότι αφορά το ερώτημα ποιοι παράγοντες θα μπορούσαν να συμβάλουν καθοριστικά στην καταπολέμηση των δυσμενών διακρίσεων, η πλειονότητα των Ελλήνων (76%) απαντά τα σχολεία και τα πανεπιστήμια (42% στην ΕΕ). Ακολουθούν οι γονείς (57% στην Ελλάδα, 40% στην ΕΕ) και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (35% στην Ελλάδα, 34% στην ΕΕ).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΕΕ

Θα επιστρέψουν

οι μετανάστες στη Βουλγαρία

Η ξεπεράσει η Βουλγαρία το πρόβλημα της εστημονικής λιψυανδρίας; Μετά την ένταξη στην ΕΕ πολλοί μετανάστες είναι πρόθυμοι να επιστήσουν στην πατρίδα τους...

Από την 1η Ιανουαρίου, όπως είναι γνωστό, η Βουλγαρία είναι χώρα – μέλος της ΕΕ. Πολλοί θα νομίσουν πως έτσι το ελπίσιμα μεγάλο μέρος των Βούλγαρι πολιτών σχεδιάζουν να εγκαταλείψουν την πατρίδα το αναζητώντας ένα καλύτερο αίσιο σε κάποια χώρα της δυτικής Ευρώπης. Κι όμως, μετά την ένταξη στην ΕΕ οι περισσότεροι Βούλγαροι δηλώνουν ότι ειδικά τώρα θέλουν να παραμείνουν στην πατρίδα τους και να συνδράμουν στην περαιτέρω ανάπτυξη της χώρας ενώ μεγάλος αριθμός που είχε εγκαταλείψει τα τελευταία χρόνια τη Βουλγαρία επιστρέφει τώρα, πιστεύοντας ότι οι συνθήκες είναι πολύ καλύτερες, όπως αναφέρει στο ρεπορτάζ της η διεθνή τριτοβάθμια της βουλγαρικής σύνταξης της DW Ρουμάνια Τεσσάκοβα:

Σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες ολόένα και περισσότεροι Βούλγαροι μετανάστες επιστρέφουν το τελευταίο διάστημα στην πατρίδα τους. Όπως ο Γιουρίαν Νικόλοβ, οποίος σπούδασε στο εξωτερικό και διευθύνει σήμερα με γρήγορη ταχύτητα στη Βουλγαρία: «Πιστεύω ότι στη Βουλγαρία υπάρχουν πολλές δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης, ενώ η αγορά είναι άκρως ενδιαφέρουσα και ελκυστική. Υπάρχει εφσφνικά μία κινητικότητα σε όλο».

Όπως υπολογίζεται, περισσότεροι από 700.000 Βούλγαροι, κυρίως μορφωμένοι νέοι εγκατέλειψαν τα τελευταία 10 χρόνια την πατρίδα τους. Η απώλεια της εστημονικής ελίτ όμως, τον λεγόμενο Brain Drain, έχει αρχίσει να υποχωρεί σημαντικά, όπως σημειώνει ο Κόλλιο Κόλλεβ, επικεφαλής του ινστιτούτου δημοσκοπήσεων Mediafax: «Πριν από 7 χρόνια το 60% των νέων δήλωνε ότι θέλει να πάει στη δυτική Ευρώπη και στις ΗΠΑ. Σήμερα το ποσοστό αυτό έχει μειωθεί στο 30%».

Ο αριθμός των ανθρωπών που δήλωναν διατεθειμένοι να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους έχει μειωθεί δηλαδή μπει σε μόλις 7 χρόνια κατά 50%. Την ίδια ώρα επέστρεψε μεγάλος αριθμός μεταναστών. Πού οφείλεται όμως αυτό; «Ο σημαντικότερος λόγος αφορά στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Τα τελευταία 7 χρόνια η ανεργία μειώθηκε κατά 50%. Για τους νέους και τις νέες γίνεται ολοένα και ευκολότερο να βρουν δουλειά. Περίπου το 50% των νέων μεταξύ 19 και 30 μιλούν μία ξένη γλώσσα, ξέρουν να χειρίζονται υπολογιστές, τι είναι το ίντερνετ. Δεν έχουν πρόβλημα να βρουν δουλειά σε μία χώρα όπου στο μεταξύ ανήλθονταν και οι μισθοί. Πριν από 7 χρόνια ο μέσος μισθός ήταν μεταξύ 200 και 400 λέβα, σήμερα οι περισσότεροι νέοι δεν πάνε σε μία δουλειά εάν δεν πάρουν τουλάχιστον 600, 800 ή και 1.000 λέβα».

Σε σύγκριση με τις χώρες της δυτικής Ευρώπης οι μισθοί στη Βουλγαρία μπορεί να φαίνονται χαμηλοί, ωστόσο αυξάνονται αργά αλλά σταθερά. Επίσης η αγοραστική αξία ενός ευρώ είναι τριπλάσια εκεί ενώ θα πρέπει να αναλογιστεί κανείς την ίδια ώρα ότι το 96% των Βούλγαρων έχουν δικό τους σπίτι.

Πηγή: Ντόντο Βέλε

ΤΟ ΙΜΕΠΟ

Έρευνα για τους μετανάστες

Για ακόμη μελέτη, ένα χρήσιμο εργα-

λείο θα είναι η έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην ιταλιανή πόλη της Νάπολης (ΙΜΕΠΟ) τον Ιούνιο του 2006. Η έρευνα αυτή, που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιουνίου, με θέμα της Μεταναστευτικής Πολιτικής της Ευρώπης και της Μεταναστευτικής και της

έρευνα, για την οποία είναι ο Επίκουρος Καθηγητής του Πανεπιστημίου της Νάπολης, ζητάει τρία υποθετικά σενάρια για τον προσδιορισμό των οφελών που μπορούν να εξέλθουν από την αναζήτηση και την αφοσίωση σε όλες τις περιπτώσεις, καθώς όπως και ο κ. Ζαβός

δεν υπάρχουν μόνο θετικά ή αρνητικά αποτελέσματα σε όλες τις περιπτώσεις που εξετάζονται, αλλά και τα κίνητρα.

Το πρώτο υποθετικό σενάριο αφορά στα κράτη που "είναι θα άλλαζε αν τα νοικοκυριά των μεταναστών σταματούσαν να καταναλώνουν και να επενδύουν στη χώρα μας;" Συνοπτικά, θα είχαμε μία μείωση του ΑΕΠ από 1,3 έως 1,55%, μία μείωση των τιμών 5% με 6%, θα χυθούν γύρω στις 100.000 θέσεις εργασίας για Έλληνες και 15.000 θέσεις για μετανάστες εργαζόμενους, θα αυξηθούν οι πραγματικοί μισθοί, ενώ οι μειώσεις των τιμών θα βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα των εξαγωγών και θα περιορίσουν τις εισαγωγές. Επιπλέον, ο τομέας των κατασκευών και ο πρωτογενής τομέας δεχονται τις μεγαλύτερες πιέσεις στην παραγωγή, τα πραγματικά εισοδήματα των φτωχών ελλήνων νοικοκυριών μειώνονται σε αντίθεση με των πλουσίων ή μεσαίων εισοδημάτων ελληνικών νοικοκυριών με περισσότερες δεξιότητες του αρχηγού του νοικοκυριού, και τέλος τα έσοδα του κράτους από τον φόρο εισοδήματος, τον ΦΠΑ και

αλλά και την ελλείμματα αυξάνεται.

Το δεύτερο υποθετικό σενάριο εξετάζει τις επιπτώσεις στη χώρα, αν αυξανόταν ο αριθμός των μεταναστών κατά 215.000 (το σύνολο των οικογενειών τους) και ως αποτέλεσμα θα είχαμε την αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,74%, μείωση των τιμών κατά 2,25%, μικρή βελτίωση του ισοζυγίου πληρωμών, τη δημιουργία επιπλέον των 100.000 θέσεων εργασίας, άλλες 25.000 θέσεις για Έλληνες εργαζόμενους, Ακόμη, οι πραγματικοί μισθοί θα μειωθούν (2,5% για Ελληνες μισθωτές με λίγες δεξιότητες έως 1,8% για αυτοαπασχολούμενους με περισσότερες δεξιότητες) ενώ οι μειώσεις των μισθών στους μετανάστες θα είναι μεγάλες και θα κυματιστούν από 28% έως 52%.

Στο τρίτο υποθετικό σενάριο, στα οποία παρουσιάζονται ίσως και το πιο ενδιαφέροντα ευρήματα, εξετάζονται οι επιπτώσεις στην οικονομία, αν οι μετανάστες αποχωρούσαν κατά κύματα από τη χώρα μας (δηλαδή αν έφυγε το 10% αρχικά του πληθυσμού των μεταναστών, στη συνέχεια το 50% και τελικά αποχωρούσε το 90% των μεταναστών από τη χώρα μας). Από την έρευνα απομαρτάνεται ότι αυτό το σενάριο διαφέρει εν μέρει από το δεύτερο σενάριο, διότι εξετάζεται σε ακραίες καταστάσεις, καθώς η αποχώρηση των μεταναστών δεν οφείλεται στα ότι δεν μπορούν να βρουν θέσεις απασχόλησης στην αγορά εργασίας, αλλά μπορούμε να υποθέσουμε ότι το θεσπι-

κό πλαίσιο αναγκάζει τους μετανάστες να φύγουν ή οι ίδιοι έχουν βρει καταλληλότερη εργασία με τη Ελλάδα.

Σύμφωνα με το συγκεκριμένο σενάριο, οι επιπτώσεις είναι ιδιαίτερα αισθητές: Οι μετανάστες που δεν αποχωρούν βελτιώνουν τη θέση τους. Αυτό είναι σημαντικό εφόσον όσο λιγότεροι βρίσκονται μέσα στη χώρα τόσο καλύτερα μπορούν να διαπραγματευτούν τις απολαβές τους. Το νέο στοιχείο που καταγράφεται είναι ότι οι θέσεις εργασίας που εγκαταλείπουν οι μετανάστες δεν καλύπτονται πάντα από Έλληνες ανάλογα πάντα από το βαθμό ευελιξίας της αγοράς εργασίας που υποθέτουμε. Τα πραγματικά εισοδήματα των φτωχών ελληνικών νοικοκυριών, μετά την αποχώρηση των μεταναστών, έχουν βελτιωθεί περισσότερο έναντι των άλλων νοικοκυριών. Όσο αυξάνεται ο αριθμός των μεταναστών που αποχωρούν, τόσο περισσότερο ευδίακριτη γίνεται η βελτίωση των πραγματικών εισοδημάτων των φτωχών νοικοκυριών. Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι οι θέσεις εργασίας που καλύπτονται οι Έλληνες είναι θέσεις εργασίας με χαρακτηριστικά που βρίσκονται σε μέλη φτωχών νοικοκυριών που διαθέτουν λίγες δεξιότητες. Αν οι μετανάστες κάλυπταν θέσεις ειδικευσης που απαιτούν πολλές δεξιότητες τότε θα σήμαινε άλλες ομάδες ελληνικών νοικοκυριών να ήταν οι περισσότεροι κερδισμένοι ή, διαφορετικά, αν οι μετανάστες κάλυπταν θέσεις απασχόλησης με την ίδια αναλογία που καλύ-

πτουν τις ίδιες θέσεις οι Έλληνες εργαζόμενοι, τότε η απασχόληση των μετανα-

στών στην Ελλάδα θα ήταν καλύτερη από την πραγματική κατάσταση των ομάδων των νοικοκυριών.

Συνοπτικά τα αποτελέσματα του τρίτου αυτού σεναρίου είναι τα εξής: Οι τιμές αυξάνονται, οι θέσεις απασχόλησης που αφήνουν οι μετανάστες δεν καλύπτονται σε αναλογία 1 προς 1, ενώ σε συνθήκες πλήρους ευελιξίας στην αρχή και οι Έλληνες χάνουν 3,7 χιλιάδες θέσεις εργασίας. Στη συνέχεια η αναλογία είναι η εξής: οι μετανάστες αφήνουν 204.000 και οι Έλληνες καλύπτουν τις 15.000. Όταν οι μετανάστες εγκαταλείψουν 340.000 θέσεις εργασίας, οι Έλληνες θα καλύψουν τις 204.000 θέσεις. Όσο περιορίζεται η ευελιξία στους Έλληνες, τόσο περισσότερες θέσεις καλύπτονται, έναντι αυτών που εγκαταλείπουν οι μετανάστες.

Επίσης το ΑΕΠ μειώνεται και το ισοζύγιο πληρωμών επιδεινώνεται. Οι πραγματικοί μισθοί (στην πλήρη ευελιξία) αυξάνονται. Οι αυξήσεις των μι-

σθών στους μετανάστες που απομένουν είναι μεγάλες. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις

παρατηρούνται στους εργαζόμενους με λιγότερες δεξιότητες. Όταν υπάρχει ακαμψία στην αγορά εργασίας των Ελλήνων, οι πραγματικοί τους μισθοί μειώνονται και γι' αυτό αυξάνονται οι θέσεις εργασίας που καλύπτονται. Τέλος, υπάρχει έντονη ανοδοκιμική επίδραση. Τα πραγματικά εισοδήματα των φτωχών Ελλήνων αυξάνονται σημαντικά. Αντίθετα το μεσοίον εισοδήματος καθώς και το πλούσιο νοικοκυριό αντιμετωπίζονται είτε μικρές αυξήσεις, είτε μειώσεις των πραγματικών εισοδημάτων τους, ανάλογα με τα μεγέθη της ακαμψίας της αγοράς εργασίας.

Τέλος, ο κ. Ζαβός επανέλαβε ότι το ΙΜΕΠΟ δεν χάρισε τη μεταναστευτική πολιτική αλλά προσπάθησε να δώσει την καλύτερη πληροφόρηση στους πολιτικούς, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι γι' αυτό, ενώ πρόσθεσε ότι σύντομα θα παρουσιάσει και ερευνητικά προγράμματα που αφορούν τον πολιτισμό, την παιδεία κ.λπ.

ΙΝΔΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ
IN N. ΧΑΝΙΩΝ
Ελ. Βενιζέλου 4 Χανιά, τηλ. 28210 57747

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ανά τις Επαγγελματιών - Βιοτεχνών και Εμπόρων
προσκαλεί όλους τους συναδέλφους Επαγγελματιών και Εμπόρους την Τετάρτη 31/1/07 και ώρα 6 μ.μ. για συνεδριάσεων του Εμπορικού - Βιοσημαστικού 4ος όροφος, οδός Ελ. Βενιζέλου 4, στην Ενημερωτική με θέμα: "Το Ασφαλιστικό Σύστημα των αβιοτεχνών και Εμπόρων, πώς διαμορφώνεται στις προοπτικές του για το μέλλον".

πρόεδρος Ο γεν. γραμματέας
: Τραυλάκης Δημήτρης Τζορζιανός

ΕΝΩΣΗ ΔΙΟΔΥΤΑΡΩΝ ΑΣΗΜΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΑΡΤΗΜΑ ΗΡΕΘΗΣ
ΠΑΤΡ. ΑΡΑΝΑΣΙΩΝ και ΑΡΧΗ ΚΑΝΑΡΙΝΗΣ ΧΩΡΑΣ
73101 ΚΑΝΔΙΑ ΤΗΛ. FAX 263109104

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ανακοινώνεται στους συνδηλωτές ότι στις 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ, ημέρα ΠΕΜΠΤΗ και ώρα 20:30 θα γίνει στο κέντρο "FLAMINGO ROAD" η κοπή της βασιλόπιτας και η αποκριάτικος χορός του παραρτηματός μας Παράκολλοίνας όπου επιθυμούν να λάβουν μέρος να περάσουν από το Εντευκτήριό μας ή να πάρουν τηλεφώνω για κλείσιμο θέσεων. Το Εντευκτήριο λειτουργεί καθημερινά εκτός Σαββάτου και Κυριακής από 16:00 έως 20:00. Τηλ. 2821090104

ΓΝΑΝΤΗΣΗ ΑΥΡΙΟ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Δημιουργία παγκρήτιου φόρουμ μεταναστών

Εκδήλωση - συζήτηση με στόχο τη δημιουργία ενός παγκρήτιου φόρουμ μεταναστών πραγματοποιηθεί αύριο, Σάββατο, στις 7 το απόγευμα, στο Εργατικό Κέντρο Χανίων.

Από αριστερά ο κ. Αμπτελνουαχέμ, ο κ. Λιβρανίτης και ο κ. Βενιόλης.

Στην εκδήλωση θα παραβρεθούν μεταναστές, αλλά και Έλληνες από όλη την Κρήτη. Επίσης, θα συμμετέχουν φορείς όπως το Κοινωνικό Στέκι - Στέκι Μεταπατών Χανίων, το Στέκι Πανασιών Ρεθύμνου και οι ανάλογες πρωτοβουλίες από τους υλοποιητές Νομούς του νησιού. Στο πλαίσιο της εκδήλωσης θα συζητηθεί ακόμη ο νέος μεταναστευτικός νόμος, αλλά και σημαντικά ζητήματα που αφορούν έκδοση άδειας παραίτησης, εργασίας κ.λπ. Χθες, ο πρόεδρος του Λόγου Μεταναστών της Βόρειας Αφρικής

και Αμπτελνουαχέμ σημείωσε ότι σκοπός της εκδήλωσης είναι να ιδρυθεί ένα φόρουμ μεταναστών το οποίο θα εκπροσωπεί όλους τους μετανάστες. "Για παράδειγμα, το τελευταίο νομοσχέδιο μιλάει για Επιτροπές από όλο τον κόσμο εκτός από μετανάστες. Οι μετανάστες είναι ένα κομμάτι της κοινωνίας και θα έπρεπε να τους ρωτήσουν για ορισμένα πράγματα. Δεν πρέπει να αποφασίζουν χωρίς να μας ρωτάνε. Μιλάνε για ενσωμάτωση των μεταναστών στην κοινωνία χωρίς να τους ρωτάνε. Έχουμε πάρα πολλά προβλήματα για τα οποία θέλουμε να έχουμε μια γνώμη".

Από τη μεριά του ο Ιβανόφ Βενιόλης κάλεσε όλους τους μετανάστες από τα Χανιά και όλη την Κρήτη να στηρίξουν την προσπάθεια δημιουργίας του φόρουμ προκειμένου να ακουστεί πιο ελεύθερα η φωνή των μεταναστών. Ο Δήμος Λιδογιάνης τόνισε ότι οι ντόπιοι που ασχολούνται με το Κοινωνικό Στέκι - Στέκι Μεταπατών στηρίζουν την πρωτοβουλία για τη δημιουργία του φόρουμ μεταναστών Κρήτης. "Η μηχανοποίηση έχει γίνει σε όλη την Κρήτη, επίσης έχουν ενημερωθεί διάφορες ομάδες μεταναστών όπως το Στέκι Μεταπατών Ρεθύμνου και κάποιες ομάδες που δραστηριοποιούνται στο Ηράκλειο και την Ιεράπετρα. Από κοινού οι μετανάστες όπως και άνθρωποι που ενδιαφέρονται για το ζήτημα των μεταναστών πρέπει να οργανωθούν και να διεκδικήσουν".

Συνεχίζοντας, ο κ. Λιβρανίτης τόνισε ότι η εκδήλωση θα δώσει την ευκαιρία σε οποιονδήποτε πολίτη ενδιαφέρεται να ενημερωθεί για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες.

Επίσης, ο κ. Λιβρανίτης επισήμανε ότι η δημιουργία του φόρουμ μεταναστών Κρήτης σχετίζεται και με το γεγονός ότι στο πλαίσιο του νέου νομοσχεδίου για τη μεταναστευτική πολιτική, η εθνική επιτροπή για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών που θα έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα αλλά θα ασκεί και πολιτική δεν προβλέπεται η συμμετοχή κανενός μεταναστή ή φορέα μεταναστών. "Συμμετέχουν εκπαιδευτικοί, υγειονομικοί, της αυτοδιοίκησης, ένας καθηγητής πανεπιστημίου, εκπρόσωποι από κοινοβουλευτικά κόμματα, από την εκκλησία της Ελλάδας, από συνδικαλιστικούς και εργοδοτικούς φορείς, συνολικά 28 μέλη, και δεν συμμετέχει καμία ομάδα μεταναστών".

ΑΠΟ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ Επιμορφωτικά σεμινάρια για λογιστές φοροτεχνικούς

Τη διεξαγωγή επιμορφωτικών σεμιναρίων για την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού Α' τάξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2515/1997 και του Π.Δ. 340/1998, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 17 του Ν. 3470/2006, ανακοινώνει το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος. Τα επιμορφωτικά σεμινάρια θα πραγματοποιηθούν το Σάββατο 31 Μαρτίου στην Αθήνα και στις πόλεις που εδρεύουν τα Περιφερειακά Τμήματα του Ο.Ε.Ε. Δικαίωμα συμμετοχής στα επιμορφωτικά σεμινάρια έχουν:

- α) τα μέλη του Ο.Ε.Ε. που έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος και ασκούν επί τριετία το επάγγελμα του Λογιστή Φοροτεχνικού Β' τάξης,
  - β) οι πτυχιούχοι του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των ΤΕΙ που ασκούν επί τετραετία το επάγγελμα του Λογιστή Φοροτεχνικού Β' τάξης.
- Σημειώνεται ότι ο απαιτούμενος χρόνος άσκησης του επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού για τους κατόχους αναγνωρισμένου μεταπτυχιακού τίτλου στη Λογιστική - Ελεγκτική, Εσωτερικό Έλεγχο, Κοστολόγηση και Διοίκηση Επιχειρήσεων μειώνεται για χρόνο ίσο προς τη διάρκεια σπουδών για την απόκτηση του τίτλου τους (εκτός εάν έχει ήδη συνηχοποιηθεί για τη λήψη της Β' τάξης). Οι αιτήσεις συμμετοχής με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά θα υποβληθούν από τους ενδιαφερομένους στην Κεντρική Υπηρεσία του Ο.Ε.Ε. 3ης Σεπτεμβρίου 36, Αθήνα, και στα γραφεία των εδρών των Περιφερειακών Τμημάτων του Ο.Ε.Ε. μέχρι την Πέμπτη 15 Μαρτίου 2007 και ώρα 15.00.
- Το λεπτομέρως πρόγραμμα των επιμορφωτικών σεμιναρίων (θεωρητική - άσκηση), η ακριβής διεύθυνση των τόπων διεξαγωγής των σεμιναρίων και οι πίνακες των δικαιουμένων συμμετοχής καθώς και των αποκλεισμένων από τα επιμορφωτικά σεμινάρια θα αναρτηθούν στην Κεντρική Υπηρεσία του Ο.Ε.Ε. και στα κατά τόπους γραφεία των εδρών των Περιφερειακών Τμημάτων του Ο.Ε.Ε. καθώς και στην ιστοσελίδα του Ο.Ε.Ε. (www.oe-e.gr).

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ "ΘΕΑ ΑΘΗΝΑ" Προτεινόμενος για Νόμπελ ο συγγραφέας Ι. Σηφάκης

Τον ποιητή και συγγραφέα Ιωάννη Σηφάκη πρότεινε για βραβεία Νόμπελ στην Ακαδημία της Σουηδίας το Διοικητικό Συμβούλιο της Διεθνούς Ακαδημίας "Θέα Αθηνά". Ο κ. Σηφάκης προστάθηκε για "το πολύπλευρο και πολυσχιδές, διαχρονικό, οικουμενικό, ανθρωπιστικό (Χριστοκεντρικό) συγγραφικό (20.000 παρομιρίες, 15.000 Κρητικές λέξεις), λογοτεχνικό, καλλιτεχνικό (αυτογραφία με σ' πανελλήνια βραβεία και σ' όσκαρ Ακαδημίας Φερντιναντέα [Ιταλίας] και ποιητικό έργο (με 80 διακρίσεις από Ελλάδα, Ευρώπη, Ασία, Αφρική και Αμερική), το θεολογικό και εκκλησιαστικό του έργο (5.500 ονόματα, επωνύμια της Θεοτόκου και 14.000 Θεωνύμια της Αγίας Τριάδας) και το γενικό Γκίνες στην ποίηση για τα επάσκομο ανέκδοτα ποιητικά βιβλία "Πόλεμος - Ειρήνη - Ανθρώπος - Χριστός - Κόσμος - Ζωή - Ελευθερία", με 204.000 15σύλλαβους ομοκατάληκτους ή 408.000 οκτισύλλαβους στίχους, 10.000 χειρόγραφε σελίδες.

ΜΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ
ιδιότητα κορυφής

ΜΠΑΝΙΟ - ΥΔΡΟΜΑΣΑΣ

5 ΧΡΟΝΙΑ ΕΓΓΥΗΣΗ!

1100 €

gramis
ΝΕΡΟΧΥΤΕΣ

Διάσταση	36x46:	45,00 €
Διάσταση	76x50:	44,00 €
Διάσταση	80x50:	47,00 €
Διάσταση	116x50:	80,00 €
Διάσταση	96x48:	109,00 €

ΑΝΝΗΣ ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ
ΛΕΩΦ. ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ 19
ΤΗΛ: 28210 92108, 92109

ΜΑΝΙΚΙΟΥΡ • ΠΕΝΤΙΚΙΟΥΡ
Ελευθερία Μαυροματάκη
ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΚΑΛΩΝ - ΚΑΡΦΩΜΕΝΑ ΝΥΧΙΑ
Σφακιών 10-12 (Πόλη) Τηλ: 58879

ΕΝΑΡΣΗ ΙΑΤΡΕΙΟΥ
ΜΑΝΟΥΣΟΣ Α. ΚΟΡΔΑΤΖΑΚΗΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ ΒΕΛΟΝΙΣΜΟΥ
ACUSCHENIC
ΑΝΑΡ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 27
1ος όροφος
τηλ. & fax: 28210 48410

Πολύς ανταγωνισμός με προϊόντα του γειτονικού μας και ομοειδούς ανταγωνιστή

Ανακοίνωση Προσκλητική - Στάθης και Κωνσταντίνος από το μεσομέσο

ΒΑΡΕΣ ΑΠΟΚΟΡΟΝΟΥ

Α ΠΑΙΔΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Ένιούνται στην Ελλάδα και δεν έχουν... πατρίδα!

Πολλά και σημαντικά να τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι οικονομικοί μετανάστες στα Χανιά σχετικά με την έκδοση της άδειας παραμονής τους, αρράλληλα, στον "αέρα" βρίσκονται τα παιδιά τους που γεννιούνται στην Ελλάδα, πηγαίνουν σε ελληνικά σχολεία, αλλά παραμένουν χωρίς... πατρίδα.

Στηριζόμενα από τη χριστιανική συνάντηση μελών από το Φόρουμ Μεταναστών Κρήτης και το Κοινωνικό Στέκι - Στέκι Μεταναστών Χανίων με τον κ. Αγγελάκη, χαρακτηριστικά.

Ταλαιπωρία για την έκδοση άδειας παραμονής

θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τον κώδικα δεοντολογίας των υπαλλήλων, στον οποίο δεν νομίζουμε ότι χωρούν εκφράσεις όπως "πήγαμε στην πατρίδα σου αν δεν σου αρέσει εδώ", ενώ για τη Δημοτική Αστυνομία ανέφεραν ότι "η υποδοχή από τη Δημοτική Αστυνομία των αλλοδαπών που προσέρχονται στο Δημαρχείο δεν είναι η αρμόζουσα γιατί αντιμετωπίζονται σαν πολίτες Γ" κατηγορίας".

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Σε ό,τι αφορά τις προτάσεις τους για τη βελτίωση της κατάστασης, οι μετανάστες ζήτησαν, μεταξύ άλλων, η κατάσταση των δικαιολογητικών για την άδεια παραμονής να μπορεί να γίνεται και στα ΚΕΠ όπως γίνεται και σε άλλες πόλεις με αποτέλεσμα την αποσυμφόρηση του γραφείου αλλοδαπών του Δήμου.

Επίσης, ζήτησαν να υπάρχει μεταφραστές ή τα δικαιολογητικά και η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθούν οι αλλοδαποί να είναι μεταφρασμένα στις γλώσσες τους, ώστε να υπάρχει τρόπος συνεννόησης και ταυτοχρόνια να μην υπάρχει εμετάλλευση τους λόγω άγνοιας της ελληνικής γλώσσας. Από την πλευρά του, ο αναδή-

ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ

Παράλληλα, οι μετανάστες υπογράμμισαν τα σημαντικά και πολυάριθμα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σε ό,τι αφορά την έκδοση της άδειας παραμονής τους. Ειδικότερα επισήμαναν: "Στο γραφείο αλλοδαπών του Δήμου οι υπάλληλοι είναι λίγα σε σχέση με τις ανάγκες, οι γνώσεις τους είναι περιορισμένες σε σχέση με τις απαιτήσεις και οι μέρες λειτουργίας του γραφείου είναι μόνο δύο την εβδομάδα. Ακόμη η μορφή λειτουργίας έχει σαν αποτέλεσμα οι αλλοδαποί να ταλαιπωρούνται, χωρίς να μπορούν να εξηγητηθούν και να γίνουν το μεροκάματο τους χωρίς να έχουν λύσει το πρό-

βλήμά τους". Οι μετανάστες και τα μέλη από το Κοινωνικό Στέκι - Στέκι Μεταναστών υπογράφησαν ακόμα την ανάγκη να εξηγηθεί στους αλλοδαπούς τι είδους ελλείψεις έχουν τα χωριά τους, ώστε να μην πληρώνουν άδικα χρήματα εάν δεν μπορούν να πάρουν την άδεια παραμονής, γνωρίζοντας ότι τα χρήματα αυτά δεν επιστρέφονται.

Επιπλέον, τόνισαν ότι έχουν παρατηρήσει μεγάλες καθυστερήσεις στην αποστολή των δικαιολογητικών για την άδεια παραμονής στην Περιφέρεια, με αποτέλεσμα να χάνονται οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων. Παρόμοια διαπίκνωσαν και για την συμπεριφορά που επιδεικνύουν υπάλληλοι του Δήμου λέγοντας πως "η συμπεριφορά τους

Σήμερα, εξύληση, περσόνα ημέρα της Γυναικας, στις 6 το απόγευμα στον χώρο του Στεκού, στην οδό Χ' Μιχαήλ Νταλιάνη 67 (πρώην από την Αγορά), θα γίνει εκδήλωση - συζήτηση με τη συμμετοχή Ελληνιστών και μεταναστών/τριών, αλλά και όλων όσων δεν θεωρούν απιστή το να οι γυναίκες σήμερα δεν αποτελούν ισότιμα μέλη της κοινωνίας μας. Σήμερα, επίσης, στις 9 το βράδυ, στο Στέκι, θα διεξαχθεί συζήτηση με τη συμμετοχή του Νίκου Γιαννούκου (Δίκτυο για τα Κοινωνικά και Πολιτικά δικαιώματα), με θέμα "Κλιμάκωση της καταστασιακής βίας και καταπίεση ρατσιστών και δημοκρατικών δικαιωμάτων, ως αντίθεση στις λάτρες κληρονομήσεις και την εξέγερση της εκπα- δευτικής κοινότητας".

Κάθως, αντιπροσωπεία από το Φόρουμ Μεταναστών Κρήτης και το Κοινωνικό Στέκι - Στέκι Μεταναστών Χανίων επισκέφθηκε τον κ. Χανίων και συναντήθηκε με αρμόδιο αντιδήμαρχο Μανώλη Λυγέλλα αλλά και το πρόσωπο του γραφείου αλλοδαπών. Οι νύστες τόνισαν την ανάγκη ύστε ο Δήμος Χανίων, μαζί με τις Δήμους, την κεντρική επαύση να παιδιά τους να εφ- ρονται στα δημοτολόγια των αν που γεννήθηκαν καθώς, ό- σημείωσαν, η σημερινή κατά- η "τα καταδικάζει στην μα- ρινη αναπόφραση και τον κοι- νό αποκλεισμό" με αποτέλε- να είναι ζήνα τόσο στην ίδα όσο και στις χώρες κατα- ης των γενιών τους. Ταυτόχρονα με την ενηλικιώ- ουσ θα πρέπει να επιδείξουν χουν εισέλθει και διαμένουν μα στη χώρα, τη χώρα που ήθηκαν δηλαδή. Αντίθετα με συμβαίνει σε άλλες χώρες ό- τα παιδιά αυτά αποκτούν ιδιότητα με τη γέννηση Ζητήσε τουλάχιστον την εκ- πλαστοποιητικό γεννησιμας τα ληξιαρχεία των Δήμων σ οποίους γεννιούνται τα α μας. Δηλαδή ίσες ευκαι- και δικαιώματα για όλα τα ιά που γεννιούνται και μεγα- νον στην ίδια τόκο", ανέφεραν

ΣΤΙΣ 9 - 10 ΜΑΡΤΙΟΥ Πανελλήνια διημερίδα Πληροφορικής στα Χανιά

Την 1η πανελλήνια διημερίδα Πληροφορικής με τίτλο "Η Πληροφορική στην Εκπαίδευση - Αξιοποίηση των ΤΠΕ - Ευρωπαϊκά προγράμματα" διοργάνωνουν στα Χανιά ο Σύλλογος Καθηγητών Πληροφορικής Δυτικής Κρήτης, το ΚΕΠΑΗNET Χανίων και η Πανελλήνια Ένωση Καθηγητών Πληροφορικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σε συνεργασία με το Γραφείο Διευκτικής Εκπαιδευτικής Πύλης και το Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πληροφορικής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Η διημερίδα θα πραγματοποιηθεί στο συνεδριακό κέντρο στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων αύριο, Παρασκευή (2 - 8 μ.μ.) και μεθαύριο, Σάββατο 10 Μαρτίου (9 π.μ. - 2 μ.μ.). Σκοπός της διημερίδας είναι ο γόνιμος προβληματισμός και ο δημοσιογραφικός διάλογος για την προώθηση, την ανάπτυξη και την εφαρμογή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην Εκπαίδευση καθώς και η παρουσίαση των προγραμμάτων, των πρακτικών και των δυνατοτήτων που διαμορφώνονται στο σημερινό σχολείο της Κ.Π., σχετικά και αναφορικά με τον εκπαιδευτικό Πληροφορικής και το ρόλο του στο σχολείο αυτό. Περισσότερες πληροφορίες για τη διημερίδα υπάρχει να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΚΕΠΑΗNET Χανίων (<http://kepinet.epal-eivenizelou.gr>).

ΛΟΓΩ ΚΩΛΥΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΟΜΙΛΗΤΩΝ Αναβολή δύο μαθημάτων Λαϊκού Πανεπιστημίου

Αναβλήθηκαν τα μαθήματα του Ανοικτού Λαϊκού Πανεπιστημίου του Δήμου Χανίων, που είχαν προγραμματιστεί για χτες Τετάρτη, καθώς και την Τετάρτη 14 Μαρτίου, λόγω αδυναμίας παρουσίας των προσκεκλημένων καθηγητών εξαιτίας της συνέχισης των καταλήψεων στα ΑΕΙ, και οι οποίοι σε ενδεχόμενη λήξη αυτών υποχρεούνται να είναι παρόντες για να ανταποκριθούν στα διδακτικά τους καθήκοντα. Σημειώνεται ότι όλα τα μαθήματα που δεν πραγματοποιήθηκαν γι' αυτό το λόγο θα πραγματοποιηθούν με παράταση της διδακτικής περιόδου. Το μάθημα της Τετάρτης 21ης Μαρτίου, στα οποία προκειμένου είναι ο μεγάλος Έλληνας συγγραφέας Βασίλης Βασιλικός, θα πραγματοποιηθεί εκτός προγράμματος κανονικά. Περισσότερες πληροφορίες και διευκρινίσεις στο τηλ.: 28210 97544.

και από Μάρτη...

Καλοκαίρι!

Παιδικά Μαγιά: 9 €
Γυναικεία Μαγιά: 12 €

μαγιά mania

ΜΟΥΣΟΥΡΑΝ 17 - 28210 51165

BAHAR

Restaurant Café Bar

αφιερώνει την βραδιά της 8ης Μαρτίου στις πιο γλυκές υπάρξεις του κόσμου. Σας περιμένουμε με ζωντανή μουσική και πολλές εκπλήξεις για ένα αξέχαστο βράδυ.

Τηλ. reserve 28210 39410 & 6978/335799

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΚΑΙ PARTY

Επιπλέον...
Κλειστό...
Συνεχ...

Ώριο λειτουργίας
Πρωί: 10.30 π.μ. - 3 μ.μ.
Απόγευμα: 5.30 π.μ. - 1 μ.μ.

ΤΕΛΟΣ ΕΠΟΧΗΣ

ΑΝΔΡΙΚΑ ΕΩΣ 30€

ΓΟΒΕΣ ΕΩΣ 20€

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΜΠΟΤΕΣ ΕΩΣ 25€

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΜΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΝΩ ΕΡΕΥΝΑ ΜΕ ΘΕΜΑ :

"ΤΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΧΑΝΙΩΝ"

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ : ΜΕΡΑ /ΜΗΝΑΣ / ΧΡΟΝΟΣ ___/___/_____

ΧΩΡΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ .....

1. ΦΥΛΛΟ :

A. ΑΡΡΕΝ B. ΘΗΛΥ

2. ΠΟΣΟ ΧΡΟΝΩΝ ΕΙΣΑΣΤΕ;

A.18-25 ΕΤΩΝ B.26-33 ΕΤΩΝ Γ.34-41ΕΤΩΝ Δ.42-49 ΕΤΩΝ

E.50-57 ΕΤΩΝ ΣΤ.58-65 ΕΤΩΝ Ζ. 66 ΕΤΩΝ Κ ΑΝΩ

3. ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ .....

4. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ .....

5. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ :

A. ΑΓΑΜΟΣ /Η B. ΕΓΓΑΜΟΣ /Η Γ. ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΣ /Η Δ. ΧΗΡΟΣ /Α

E. ΣΥΖΩ ΣΤ. ΣΕ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

6. ΕΑΝ ΕΙΣΑΣΤΕ ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΙ, ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΖΕΙΤΕ:

A. ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ / ΤΟΝ ΣΥΖΥΓΟ ΜΟΥ B. ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ / ΤΟΝ ΣΥΖΥΓΟ ΜΟΥ

7. ΑΝ ΕΙΣΑΣΤΕ ΕΓΓΑΜΟΣ /Η ΠΟΣΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΧΕΤΕ;

A. ΕΝΑ B. ΔΥΟ Γ. ΤΡΙΑ Δ. ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ 4 E. ΚΑΝΕΝΑ

8. ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ ΖΟΥΝ:

A. ΜΑΖΙ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ B. ΜΟΝΟΣ /Α ΤΟΥ /ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Γ. ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΑ Δ.. ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΕ ΚΑΠΟΙΟ ΣΥΓΓΕΝΗ

E. ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΖΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Κ' ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΑΛΛΟΥ

9. ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ ΦΟΙΤΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ;

A. ΝΑΙ B. ΟΧΙ Γ. ΟΧΙ ΦΟΙΤΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

10. ΕΑΝ ΝΑΙ, ΣΕ ΠΟΙΑ ΤΑΞΗ ΦΟΙΤΟΥΝ;.....

11. ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ ΖΕΙΤΕ:

A. ΜΟΝΟΣ-Η B. ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ Γ. ΜΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ

Δ. ΑΛΛΟ .....

12. ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΣΑΣ;

ΔΕΝ ΠΗΓΑ ΣΧΟΛΕΙΟ		ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	
ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ		ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	
ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ		ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	
ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΤΡΕΙΣ ΤΑΞΕΙΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		ΚΑΤΟΧΟΙ ΜΑΣΤΕΡ	
ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		ΚΑΤΟΧΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ	
ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ		ΑΛΛΟ	

13. ΠΟΣΑ ΕΤΗ ΦΟΙΤΗΣΑΤΕ (ΣΥΝΟΛΙΚΑ);

- Α. ΜΕΧΡΙ 8 ΕΤΗ   Β. ΜΕΧΡΙ 11 ΕΤΗ   Γ. 12 ΕΤΗ   Δ. 13 ΕΤΗ
 Ε. ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ 13 ΕΤΗ

14. ΕΙΣΤΕ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ :

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ		ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ		ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑ	
ΓΛΩΣΣΕΣ		ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ	
ΙΣΤΟΡΙΑ – ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ.		ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ	
ΚΑΛΕΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΕΣ		ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ		ΓΕΩΡΓΙΑ	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ		ΑΛΙΕΙΑ	
ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ		ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ	
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ		ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ		ΑΛΛΟ	

15. ΕΧΕΤΕ ΦΟΙΤΗΣΕΙ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΗ Ή ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ;

- Α. ΝΑΙ   Β. ΟΧΙ

16. ΕΑΝ ΝΑΙ, ΤΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ;

ΓΕΩΡΓΙΑ		ΑΘΛΗΤΙΚΑ	
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ		ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΑ	
ΑΛΙΕΙΑ		ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ	
ΓΕΩΛΟΓΙΑ		ΠΑΡΑΪΑΤΡΙΚΑ	
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	
ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΑ		ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ	
ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ		ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ	
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ		ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ		ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ	
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ		ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ	
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ		ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ	
ΕΜΠΟΡΙΚΑ		ΆΛΛΟ	

17. ΠΟΣΑ ΧΡΟΝΙΑ ΦΟΙΤΗΣΑΤΕ;

- Α. ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 1 ΧΡΟΝΟ Β. 1 ΧΡΟΝΟ
Γ. 2 ΧΡΟΝΙΑ Δ. ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ 2 ΧΡΟΝΙΑ

18. ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΣΑΣ ΖΟΥΣΑΤΕ:

- Α. ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ Β. ΟΠΩΣ ΟΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ
Γ. ΧΕΙΡΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ

19. ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΦΙΞΗ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΗΤΑΝ ΚΑΠΟΙΟΣ:

- Α. ΣΥΓΓΕΝΗΣ ΣΑΣ Β. ΦΙΛΟΣ Γ. ΓΝΩΣΤΟΣ Δ. ΚΑΝΕΝΑΣ

20. ΓΙΑΤΙ ΕΠΙΛΕΞΑΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΣΑΣ;

- Α. ΕΓΓΥΘΗΤΑ Β. ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ Γ. ΦΙΛΟΣ Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ
Ε. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ ΣΤ. ΕΥΚΟΛΙΑ ΝΟΜΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ Ζ. ΣΠΟΥΔΕΣ
Η. ΆΛΛΟ .....

21. ΠΟΣΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΝΕΤΕ;

- Α. ΚΑΜΙΑ Β. ΜΙΑ Γ. ΔΥΟ Δ. ΤΡΕΙΣ Ε. ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ

22. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΤΩΡΙΝΗ ΣΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ;

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ	ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ – ΠΩΛΗΤΕΣ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Κ' ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΕ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ Κ' ΑΛΛΑ ΔΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑ	ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΕΡΓΑΤΕΣ ΒΙΟΤ-ΒΙΟΜ Κ' ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΜΕΤ. ΜΕΣΩΝ	ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΑΝΕΙΔΙΚΕΥΤΟΙ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ	ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	ΒΟΗΘΟΙ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	ΚΤΙΣΤΕΣ	ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΩΝ	ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ	ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ	ΜΑΓΕΙΡΟΙ	ΜΠΕΤΑΤΖΗΔΕΣ	ΣΥΝΤΗΡΗΤΕΣ ΜΗΧΑΝΩΝ	ΑΛΙΕΙΑΣ
ΒΙΟΛΟΓΟΣ	ΠΩΛΗΤΕΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	ΣΕΡΒΙΤΟΡΟΙ	ΞΥΛΟΥΡΓΟΙ	ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΕΣ
ΓΙΑΤΡΟΣ	ΠΩΛΗΤΕΣ ΣΕ ΥΠΑΙΘΡΙΟΥΣ ΠΑΓΚΟΥΣ	ΠΑΙΔΟΚΟΜΟΙ	ΜΑΡΑΓΚΟΙ	ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΞΥΛΟΥ	ΛΙΜΕΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ	ΠΛΑΝΟΔΙΟΙ ΠΩΛΗΤΕΣ	ΟΙΚΙΑΚΗ ΒΟΗΘΟΙ	ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΙ	ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ		ΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ	ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑΣ	ΆΛΛΟ.....
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ		ΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ	ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ	ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΜΗΧΑΝΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΆΛΛΟ.....
ΖΩΓΡΑΦΟΣ		ΛΑΝΤΖΙΕΡΗΔΕΣ	ΕΛΑΙΟΧΡΩΜΑΤΙΣΤΕΣ	ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΆΛΛΟ.....
ΜΟΥΣΙΚΟΙ			ΑΝΕΙΔΙΚΕΥΤΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ	ΑΝΕΙΔΙΚΕΥΤΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΆΛΛΟ.....
ΤΕΧΝΟΛΟΓΟΣ	ΆΛΛΟ.....	ΆΛΛΟ.....	ΆΛΛΟ.....	ΆΛΛΟ.....	
ΗΘΟΠΟΙΟΣ					
ΆΛΛΟ.....	ΆΛΛΟ.....	ΆΛΛΟ.....	ΆΛΛΟ.....	ΆΛΛΟ.....	

23. ΕΑΝ ΔΕΝ ΕΡΓΑΖΕΣΘΕ ΠΟΙΟΣ Ο ΛΟΓΟΣ;

- Α. ΛΟΓΟΙ ΥΓΕΙΑΣ   Β. ΕΙΜΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ   Γ. ΔΕ ΒΡΙΣΚΩ ΔΟΥΛΕΙΑ
 Δ. ΜΕ ΑΠΕΛΥΣΑΝ   Ε. ΆΛΛΟ

24. ΓΙΑ ΠΟΣΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΕΙΣΘΕ ΧΩΡΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ;

- Α. ΕΝΑΣ ΜΗΝΑΣ   Β. ΔΥΟ ΜΗΝΕΣ   Γ. ΤΡΕΙΣ ΜΗΝΕΣ   Δ. ΆΛΛΟ.....

25. ΠΟΣΕΣ ΩΡΕΣ ΔΟΥΛΕΥΕΤΕ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ (ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΣ);

- Α. ΜΕΧΡΙ 40 ΩΡΕΣ   Β. 41-50 ΩΡΕΣ   Γ. 51-60 ΩΡΕΣ   Δ. 61 ΩΡΕΣ ΚΙ ΠΑΝΩ

26. ΠΟΙΑ ΘΕΣΗ ΚΑΤΕΧΕΤΕ ΣΤΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ;

- Α. ΜΙΣΘΩΤΟΣ
Β. ΒΟΗΘΟΣ ΣΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
Γ. ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΣ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
Δ. ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΣ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

27. ΠΟΙΑ ΜΟΡΦΗ ΕΧΕΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ;

- Α. ΕΠΟΧΙΑΚΗ Β. ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ Γ. ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΧΡΟΝΟ
Δ. ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

28. Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ ΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΣΑΤΕ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΣΑΣ;

- Α. ΝΑΙ Β. ΟΧΙ

29. ΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΣΑΤΕ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΣΑΣ, ΣΑΣ ΧΡΗΣΙΜΕΥΑΝ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ;

- Α. ΝΑΙ Β. ΟΧΙ Γ. ΚΑΘΟΛΟΥ

30 α) ΠΟΣΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΑΣ;

- Α. ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 750€ Β. 750 – 1.000 € Γ. 1.100 – 1300 € Δ.
1.300-1.500 € Ε. 1.500 Κ' ΑΝΩ €.....

β) ΕΙΣΑΣΤΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΗ ΣΑΣ ;

- Α. ΝΑΙ Β. ΟΧΙ

γ) ΕΑΝ ΟΧΙ, ΠΟΙΟΣ Ο ΛΟΓΟΣ ;

.....

31 α) ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΣΑΣ ΣΤΕΛΝΕΤΕ ΧΡΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΣΑΣ:

- Α. ΝΑΙ Β. ΟΧΙ

β) ΕΑΝ ΝΑΙ, ΠΟΣΑ ΣΤΕΛΝΕΤΕ;

- Α. ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 100 € Β. 110-200 € Γ. 210 – 300 € Δ. ΠΑΝΩ ΑΠΟ 300 € Ε.
ΆΛΛΟ.....

32. ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΣΑΣ;

- Α. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ
Β. ΑΓΟΡΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ
Γ. ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ
Δ. ΆΛΛΟ.....

33. ΜΕ ΠΟΙΟ ΤΡΟΠΟ ΒΡΗΚΑΤΕ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ;

- Α. ΑΠΟ ΦΙΛΟ Β. ΑΠΟ ΣΥΓΓΕΝΗ Γ. ΑΠΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
Δ. ΕΡΓΟΔΟΤΗ Ε. ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΣΕ 'ΨΣΤΕΚΙ' Ε. ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ Ζ.
ΑΛΛΟ .....

34. ΠΩΣ ΕΓΙΝΕ Ο ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΣΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ;

- Α. Ο ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ ΑΝΕΛΑΒΕ ΟΛΑ ΤΑ ΕΞΟΔΑ
Β. ΕΓΩ ΑΝΕΛΑΒΑ ΟΛΑ ΤΑ ΕΞΟΔΑ
Γ. ΑΝΑΛΑΒΑΜΕ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΤΑ ΕΞΟΔΑ
Δ. Ο ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ ΔΕΝ ΣΥΜΦΩΝΗΣΕ
Ε. ΔΕΝ ΕΧΩ ΣΤΑΘΕΡΟ ΕΡΓΟΔΟΤΗ
ΣΤ. ΑΛΛΟ.....

35. Η ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΣΑΣ ΕΙΝΑΙ:

- Α. ΚΑΛΗ Β. ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ Γ. ΜΕΤΡΙΑ ΚΑΛΗ Δ. ΚΑΘΟΛΟΥ ΚΑΛΗ

36. ΣΕ ΠΟΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΠΑΓΕΣΤΕ;

- Α. Ι.Κ.Α Β. Ο.Γ.Α Γ. Τ.Ε.Β.Ε Δ. Τ.Α.Ξ.Υ
Ε. ΜΕ ΑΣΦΑΛΙΖΕΙ Ο-Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΜΟΥ ΣΤ. ΑΛΛΟ .....

37. ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ;

- Α. ΝΑΙ Β. ΟΧΙ

38. ΕΑΝ ΟΧΙ ΠΟΙΟΣ Ο ΛΟΓΟΣ;

.....
.....
.....

39. ΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ;

- Α. ΝΑΙ Β. ΟΧΙ

40. ΕΑΝ ΝΑΙ, ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ;

- 1.....
2.....
3.....
4.....

41. ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΝΕΤΕ ΠΑΡΕΑ ΜΕ :

ΟΜΑΔΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ		
ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ		
ΕΛΛΗΝΕΣ		
ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΟΥΛΕΙΑ		
ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ ΑΛΛΗ ΧΩΡΑ		
ΑΛΛΟ (ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ).....		

42. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΣΗ ΣΑΣ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ:

	ΑΡΙΣΤΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΟΛΟΥ
ΚΑΤΑΝΟΩ				
ΜΙΛΑΩ				
ΔΙΑΒΑΖΩ				
ΓΡΑΦΩ				

43. ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ;

A. ΝΑΙ B. ΟΧΙ

44. ΕΑΝ ΝΑΙ, ΠΟΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ;

A. ΑΓΓΛΙΚΑ B. ΓΑΛΛΙΚΑ Γ. ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ Δ. ΙΤΑΛΙΚΑ Ε. ΑΛΛΗ.....

45. ΠΟΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ;

ΜΕ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ - ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΑΚΡΙΒΕΙΑ-ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΖΩΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ - ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΚΑ	ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΑΛΥΨΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΛΒΑΝΟΥΣ (Ή ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΓΕΝΙΚΑ)
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΕΞΕΥΡΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΕΝΣΗΜΑ	ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΕ ΜΙΑ ΝΕΑ Κ ΑΓΝΩΣΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΕΞΕΥΡΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ
ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΕΥΡΕΣΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΘΟΛΟΥ ΚΑΛΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ	ΓΛΩΣΣΑ
ΠΟΛΛΕΣ ΩΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ
ΑΣΧΗΜΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΑΛΛΟ (ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ)
ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ	ΑΛΛΟ (ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ)
ΑΘΕΤΗΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ	ΑΛΛΟ (ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ)

46. ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΑΣ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ:

- Α. ΑΠΑΙΤΗΤΙΚΕΣ Β. ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΑΙΤΗΤΙΚΕΣ Γ. ΚΑΘΟΛΟΥ ΑΠΑΙΤΗΤΙΚΕΣ
Δ. ΧΡΟΝΟΒΟΡΕΣ Ε. ΧΩΡΙΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

47. ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΕ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ;

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΕΙΣΟΔΟΥ		ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ-ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΚΑ		ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΕΞΕΥΡΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΕΝΣΗΜΑ	
ΚΑΛΥΨΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ		ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ	
ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ	
ΕΙΣΟΔΗΜΑ		ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΒΟΛΟΥ	
ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ ΣΕ ΙΣΧΥ		ΆΛΛΟ (ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ)	

48. ΔΙΑΘΕΤΕΤΕ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΓΓΡΑΦΑ;

- Α. ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ 6ΜΗΝΕΣ Ε. ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ
Β. ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΔΥΟ ΕΤΗ ΣΤ. ΚΑΝΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΟ
Γ. ΒΕΒΑΙΩΣΗ Ζ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΟΜΟΓΕΝΟΥΣ
Δ. ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΤΟΣ Η. ΆΛΛΟ.....

49. ΕΑΝ ΔΕΝ ΔΙΑΘΕΤΕΤΕ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΕΓΓΡΑΦΑ, ΕΙΣΑΞΤΕ ΣΕ ΜΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΟΥΣ;

- Α. ΝΑΙ Β. ΟΧΙ

50. ΕΑΝ ΝΑΙ ΣΕ ΠΟΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΕΙΣΑΞΤΕ;

- Α. ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ 6ΜΗΝΕΣ Ε. ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ
Β. ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΔΥΟ ΕΤΗ ΣΤ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΟΜΟΓΕΝΟΥΣ
Γ. ΒΕΒΑΙΩΣΗ Ζ. ΆΛΛΟ .....

51. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ;

- Α. ΠΟΛΥ ΚΑΚΗ Β. ΚΑΚΗ Γ. ΜΕΤΡΙΑ Δ. ΚΑΛΗ
Ε. ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ ΣΤ. ΆΛΛΟ .....

52. ΠΟΙΑ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΗΡΘΑΤΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (ΠΡΩΤΗ ΑΦΙΞΗ) ;

Α. 1990 – 1994 Β. 1995 – 1998 Γ. 1999 – 2002 Δ. 2003 – 2006

Ε. ΑΛΛΗ.....

53. ΠΟΣΑ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (ΣΥΝΟΛΙΚΑ);

Α. ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΑΠΟ 5 ΕΤΗ Β. 5 – 7 ΕΤΗ Γ. 8-10 ΕΤΗ Δ.
11-13 ΕΤΗ Ε. ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ 13 ΕΤΗ

54 α) ΜΕΝΕΤΕ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΠΟΥ ΗΡΘΑΤΕ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ;

Α. ΝΑΙ Β. ΟΧΙ

β) ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΔΙΑΜΕΝΑΤΕ ΜΟΝΙΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΓΙΑΤΙ ΦΥΓΑΤΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ;

Α. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΝΩΣΗ Β. ΛΟΓΟΙ ΥΓΕΙΑΣ Γ. ΑΠΕΛΑΣΗ
Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ Ε. ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤ. ΑΛΛΟ .....

55 α) ΈΧΕΤΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΙ ΣΕ ΧΩΡΕΣ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ;

Α. ΝΑΙ Β. ΟΧΙ

β) ΕΑΝ ΝΑΙ, ΣΕ ΠΟΙΑ /ΕΣ ΧΩΡΑ /ΕΣ;

ΧΩΡΑ.....ΑΠΟ ___/___/___ ΕΩΣ ___/___/___ ΠΟΛΗ .....

ΧΩΡΑ ..... ΑΠΟ ___/___/___ ΕΩΣ ___/___/___ ΠΟΛΗ .....

ΧΩΡΑ ..... ΑΠΟ ___/___/___ ΕΩΣ ___/___/___ ΠΟΛΗ .....

γ) ΓΙΑΤΙ ΦΥΓΑΤΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΗ / ΕΣ ΧΩΡΑ / ΕΣ;

Α. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΝΩΣΗ Β. ΛΟΓΟΙ ΥΓΕΙΑΣ Γ. ΑΠΕΛΑΣΗ
Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ Ε. ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΣΤ. ΑΛΛΟ .....

56. α) ΣΚΟΠΕΥΕΤΕ ΝΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΕΤΕ ΣΕ ΑΛΛΗ ΧΩΡΑ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ;

Α. ΝΑΙ Β. ΟΧΙ ΘΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΩ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Γ. ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΑΚΟΜΑ

β) ΕΑΝ ΝΑΙ, ΣΕ ΠΟΙΑ ΧΩΡΑ ΣΚΕΦΤΕΣΤΕ ΝΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΤΕ;

Α. Η.Π.Α Β. ΚΑΝΑΔΑΣ Γ. ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ Δ. ΙΤΑΛΙΑ Ε. ΑΓΓΛΙΑ ΣΤ.
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ (ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ):.....
Ζ. ΑΛΛΟ .....

57. ΕΧΕΤΕ ΣΚΟΠΟ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΝΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΕΤΕ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΣΑΣ;

Α. ΝΑΙ Β. ΟΧΙ Γ. ΔΕΝ ΤΟ ΓΝΩΡΙΖΩ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΡΟΝ

58. ΑΠΟ ΠΟΤΕ ΜΕΧΡΙ ΠΟΤΕ ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ;

Α. 2-3 ΜΗΝΕΣ Β. 4-6 ΜΗΝΕΣ Γ. 7-12 ΜΗΝΕΣ Δ. 13-36 ΜΗΝΕΣ
Ε. 37 ΜΗΝΕΣ Κ ΠΑΝΩ

59. ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΣΚΟΠΕΥΕΤΕ ΝΑ ΜΕΙΝΕΤΕ ΑΚΟΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ;

Α. ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ Β. ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ Γ. ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ

Δ. ΑΛΛΟ .....

60. ΑΠΟ ΤΙ ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΑΣ:

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ	ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ	
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΚΑΠΟΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ	
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ-ΤΟΝ ΣΥΖΥΓΟ Ή ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ	ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΟΙΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	ΆΛΛΟ	

61. Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΥΝΟΕΙ ΤΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ ΣΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ;

Α. ΝΑΙ Β. ΟΧΙ

62. ΠΟΥ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ;

.....
.....
.....

63. ΤΙ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ;

.....
.....
.....

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΘΕΡΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΟ

ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΑΣ!!!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 : ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ (ΑΛΒΑΝΙΚΑ)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Στα πλαίσια της πτυχιακής μου εργασίας κάνω έρευνα με θέμα:
"Τα μεταναστευτικά προβλήματα στο Δήμο Χανίων.

1. Gender

- a. Burre   b. Grua

2. Sa vjec jeni ?

- A.18-25 vjec   B.26-33 vjec   C. 34-42 vjec   D.42-49 vjec
E.50-57 vjec   F.58-65 vjec   G. 66 vjec e larte

3. Cila eshte gjendja familjare e juaj?

- a. I/E Martuar   b. I/E Ndare   c. Beqar/e   d. I/e Ve

4. Po jeni i martuar ne Greqi jetoni :

- a. Me bashkeshorten/tin time   b. Pa bashkeshorten/tin time

5. Po jeni i/e martuar sa femije keni?

- a. Asnje   b. Nje   c. Dy   d. Tre   e. 4 e larte

6. Femijet juaj jetojne :

- a. Bashke me ne ne Greqi   b. Ne Shqiperi me njerezit tane
c. Jane te martuar

7. Femijet juaj a shkojne ne shkollene Greqi?

- a. Po   b. Jo

8. Ne c' klase jane? .....

9. Ne shtepin tuaj banoni:

- a. Vetem   b. Me femijet e mi   c. Me njerez te aferm
d. Tjeter .....

10. Cila eshte deftesa e fyndit qe moret nga shteti juaj ?

Nuk di te shkruaj e te lexoj		Kam mbaruar shkollen e mesme	
Di te shkruaj e te lexoj		Kam mbaruar Universitetin	
Deftese 8-vjecare		Master	

11. Per cilen dege e keni mbaruar Universitetin? .....

12. Per cilen dege e keni mbaruar shkollen e mesme profesionale?
.....

13. Ne Shqiperi jetonit:

a. Me keq se sa te tjeret b. Me mire se sa te tjeret c. Si te gjithë

14. Para se te vinit ne Greqi, ne Greqi ju prisnin :

a. Njerez te aferm juaj b. Shoke c. Miq d. Asnje

15. Per c'fare arsye zgjodhet te vinit ne Greqi ?

a. Arsye ekonomike b. Arsye pune c. Arsye shendeti d. Bashkim familjar
e. Per studime f. Tjeter.....

16.Sa pune beni ?

a. Nje b. Dy c. Tre d. Kater e. Kete periudhe nuk punoj

17. C'fare pune beni?
.....

18. Per c'fare arsye nuk punoni?
.....

19. Sa kohe kini pa pune ? .....

20. Puna juaj eshte :

a. Pak kohe ne vit b. Gjate gjithë vitin c. Vetem ne vere d. Vetem ne dimer

21. C'fare vendi keni tek puna juaj ?

- a. Ndhimes ne bisnez familjare   b. Kam punen time
c. Jam i punesuar dhe paguhem me dite   d. Jam i punesuar dhe paguhem me muaj

22. Ne Greqi punoni mbi specializimin qe kishit ne vendin tuaj ?

- a. Po   b. Jo

23. Sa euro paguheni ne muaj?

- a. Me pak se 750€   b. 750 – 1.000 €   c. 1.100 – 1300 €
d. 1.300-1.500 €   e. 1.500 K' ANΩ €

24. Jeni te kenaqur me pagesen juaj ?

- a. Po   b. Jo

25. Per c'fare arsye nuk jeni te kenaqur?

.....
.....

26. Nga pagesa juaj dergoni leke ne Shqiperi?

- a. Po   b. Jo

27.Sa euro dergoni ?

- a. Me pak se 100 €   b. 110-200 €   c. 210 – 300 €   d. Mbi 300 €
e. Tjeter.....

28. Per c'fare arsye i mblidhni leket ?

.....
.....

29. Ne c'menyre e gjetet pune njuaj?

- a. Ma gjeti nje i/e afermi im   b. Ma gjeti nje shoku im   c. Nga gazeta
d. Tjeter .....

30. Jeni te kenaqur nga puna juaj?

- a. Po   b. Jo

31. Per c'fare arsye nuk jeni te kenaqur nga ana e punes suaj?

32. Me pronarin juaj nga ana e asfalizimit:

- a. Pronari i paguan te gjitha
- b. Une i paguaj te gjitha
- c. I paguajme qe te dy
- d. Nuk kam pronar te rregullt
- e. Tjeter .....

33. Sjellja e pronarit juaj eshte:

- a. Shume e keqe
- b. E mesme
- c. E mire
- d. Shume e mire

34. Tek cili institucion jeni i siguaruar?

- a. Nuk jam i siguaruar
- b. O.G.A
- c. I.K.A
- d. T.A.K.S.I
- e. T.E.V.E
- i. Tjeter .....

35. Shteti ju ndihmon ketu?

- a. Po
- b. Jo

36. C'fare lloj asistence merrni? .....

37. Ne Greqi keni shoqeri me :

Grup	Po	Jo
Njerez te aferm		
Shqiptere		
Greke		
Njerez nga ana e punes		
Njerez nga shtet tjeter		
Tjeter (Plotesoni)		

38. Cila është njohurija juaj në gjuhën Greke:

	Pak	Mire	Shume mire	Shkelqysem
Kuptoj				
Flas				
Lexoj				
Shkruaj				

39. Zoteroni tjetër gjuhe të huaj?

a. Po b. Jo

40. Cilën gjuhë të huaj zoteroni?

a. Anglisht b. Italisht c. Gjermanisht d. Frengjisht e. Tjetër gjuhë .....

41. Cilat probleme përballoni në Greqi ?

Me lejen e qëndrimit (άδεια διαμονής)		Kushtet e jetës janë të vështira	
Nga ana e zyrave		Vështirohem të gjej shtëpi	
Nga ana e sigurimit		Nuk marr shumë leke të përballoj harzhimet	
Nuk mundem të gjej punë të rregullt me ensima		Punoj shumë ore	
Nuk mundem të gjej punë të rregullt me		Cilesia e keqe e punës	
Grekët janë racista përballë shqiptarëve		Tjetër (Plotesoni)	
Tjetër (Plotesoni)		Tjetër (Plotesoni)	
Tjetër (Plotesoni)		Tjetër (Plotesoni)	

42. Si ju duken kërkesat për të marrë lejen e qëndrimit?

a. Janë të arsyshme b. Nuk janë të arsyshme

43. C'fare lloj probleme perballoni per te marre lejen e qendrimit (άδεια παραμονής)?

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΕΙΣΟΔΟΥ		ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ-ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΚΑ		ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΕΞΕΥΡΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΕΝΣΗΜΑ	
ΚΑΛΥΨΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ		ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ	
ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ	
ΕΙΣΟΔΗΜΑ		ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΒΟΛΟΥ	
ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ ΣΕ ΙΣΧΥ		ΆΛΛΟ (ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ)	

44. Per sa kohe e keni lejen e qendrimit ketu?

- a. Karte qendrimi per 6 muaj
- b. Karte qendrimi per 1 vit
- c. Karte qendrimi per 2 vjete
- d. Veveosi
- e. Karte qendrimi per shume kohe
- f. Karte omogjenike per 3 vjete
- g. Karte omogjenike per 10 vjete
- h. Asnje leter
- i. Tjeter karte .....

45. Cili eshte mendimi juaj per zyrat shtetore ne Greqi perballe refugjateve?

- a. Shume e keqe
- b. E keqe
- c. E mesme
- d. E mire
- e. Shume e mire
- f. Tjeter .....

46. Kur erdhet per here te pare ne Greqi?

- a. 1990 – 1994
- b. 1995 – 1998
- c. 1999 – 2002
- d. 2003 – 2006
- e. Tjeter .....

47. Sa vjet banoni ne Greqi rregullisht?

- a. Me pak se 5 vjet
- b. 5 – 7 vjet
- c. 8-10 vjet
- d. 11-13 vjet
- e. Me shume se 13 vjet

48. Banoni vazhdimisht ne Greqi aga dita qe erdhet per here te pare ?

- a. Po
- b. Jo

49. Ne qofte se nuk banonit vazhdimisht ne Greqi per c' fare arsye iket?

- a. Me deshiren time b. Arsye pune c. Arsye ekonomike d. Arsye shendeti
e. Bashkim familjar f. Me ndoqi policia i. Tjeter .....

50. Keni shkuar ne vende te tjera pervec Greqise?

- a. Po b. Jo

51. Ne cilen/at vend/et keni shkuar?

Shteti.....nga ___/___/___ gjeri ___/___/___ qyteti .....

Shteti.....nga ___/___/___ gjeri ___/___/___ qyteti .....

Shteti.....nga ___/___/___ gjeri ___/___/___ qyteti .....

52. Per c' fare arsye iket?

- a. Me deshiren time b. Arsye pune c. Arsye ekonomike d. Arsye shendeti
e. Bashkim familjar f. Me ndoqi policia i. Tjeter .....

53. Keni nder mend te shkoni ne ndonje shtet tjeter ne te ardhme?

- a. Po b. Jo do te rrij ne Greqi c. Nuk e di akoma

54. Ne shtet deshironi te shkoni ne te ardhme;

- a. U.S.A b. Kanada c. Australi d. Itali e. Angli f. Tjeter .....

55. Keni nder mend ne te ardhme te shkoni ne Shqiperi?

- a. Po b. Jo c. Nuk e di ne kete periudhe

56. Sa kohe keni qe banoni ne Hania ?

- a. 2-3 muaj b. 4-6 muaj c. 7-12 muaj d. 13-36 muaj
e. 37 muaj e larte

57. Sa kohe kini nder mend te banoni ne Hania?

- a. Per gjithmone b. Nuk e di ne kete periudhe c. Varet

58. Nga varet vendimi juaj?

Nga ana e punes		Detyrime familjare	
Cilesia e jetes ne Shqiperi		ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΚΑΠΟΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ	
Nga ana e sduimeve te femijeve		Tjeter (Plotesoni	
Tjeter (Plotesoni		Tjeter (Plotesoni	

59. a. Si ju duket sjellja e Grekeve ndaj juve?

b. Besoni se Greket duan te huaj ne vendin e tyre?

.....

.....

.....

.....

60. a. C' fare deshironi te ndryshoj ne te ardhmen perballe emigranteve?

b. C'fare mendoni ju se do tju ndihmoj qe te mos jene raciste me ju?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*JU FALÉMINDERIT SHUME
PER KOHEN JUAJ!!!!*